

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček, račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Slavnemu spominu prvega jugoslovanskega kralja

Rapsodija ob kraljevem dnevu

Strmel sem in strmel v pravljico lepi čar,
ki ga na jug in sever, na zapad in vzhod
razgrnila je naša zemlja pred menoj,
in sem zamaknil se in videl sem pohod
iz krajev zarje in, prevzet ko še nikdar,
sem klical si: »Postoj, moj duh, postoj!...«

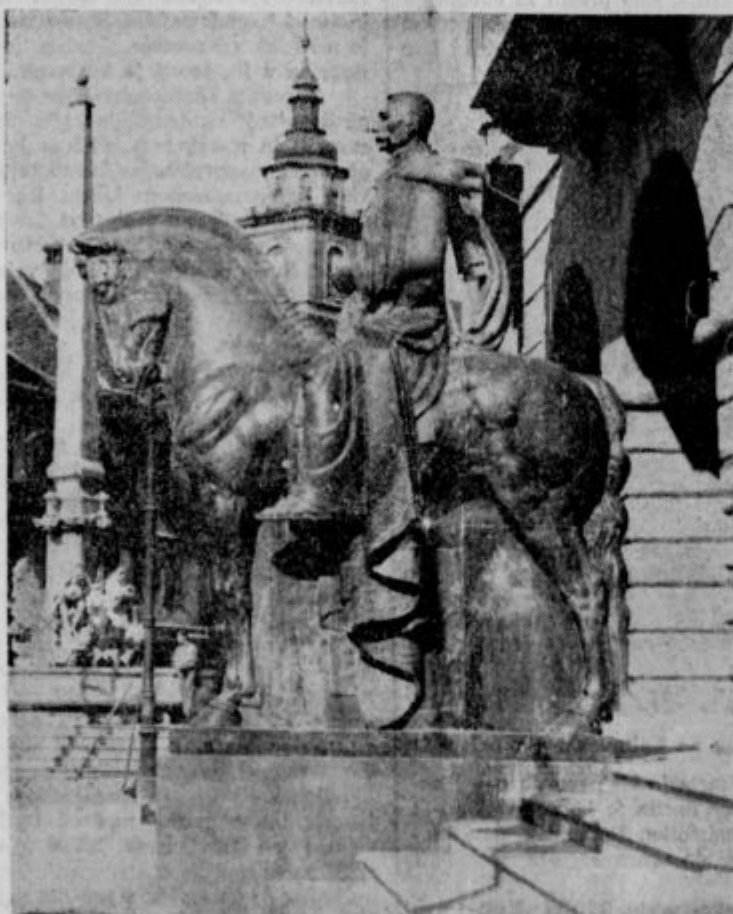
Jih vidiš ob bregovih dolgopote Save,
jih vidiš ob bregovih šumne Drave,
jih vidiš tam ob Muri in ob Soči,
kako se zgrinjajo tisoči in tisoči
in samo solnce jim žari v očeh,
ko po ravninah širnih, zelenih bregih
in poljih sočno plodnih
se razgledujejo in ustavljajo
in iz veselja prekipenajočih src svobodnih
glasno svoj novi dom pozdravljajo:

Pozdravljene gore,
pozdravljena polja
in lepa podolja —
oko se ne more
dovolj vas nazreti!
Najlepša na sveti
pokrajina tod je,
ki nam jo Usod je
v svojino odločil
in nam jo izročil,
da se v njej hranimo
in da jo branimo
svobodno svobodni
zdaj in vse dni!...

Kot Jozpe solnce, rad bi ustavil čas,
da mogel bi poslušati na peke sladki glas
in pesmi naše svobodne uživati opoj,
a čas beži... Postoj, moj duh, postoj!

Jih vidiš ob bregovih dolgopote Save,
jih vidiš ob bregovih šumne Drave,
jih vidiš tam ob Muri in ob Soči,
kako so sklonjeni tisoči in tisoči
in ni več ognja živega v očeh
in jim neznan je jasen smeh? —
Prisluhni pesmi njihov! Ali ne poje,
kako jim v rodni zemlji težko je:

Težka je, težka
našega roda
bridka usoda!
Niso strohnele
v zemlji svobodni,
v zemlji rodni
našim pradedom
bele kosti,
tujec k nam vdrl je
in nam zastrl je

Spomenik kralja Petra I. pred magistratom v
Ljubljani (Dolinar)

solnce svobode
v sužnost noči.
Kje ste junaki,
drzni in jaki,
da bi pognali
tujca iz zemlje
in nam spet dali
svobodne dni!...

O bridka, bridka pesem temnih, bridkih dob,
doklej tožila boš, doklej naš rod bo rob?
Kaj, zemlja naša lepa: lepa, bo s teboj? —
Čas vleče se... Postoj, moj duh, postoj!

Jih vidiš ob bregovih dolgopote Save,
jih vidiš ob bregovih šumne Drave,
jih vidiš tam ob Muri in ob Soči,
kako se družijo tisoči in tisoči
in stiskajo preteč ozuljene pesti

in jim v očeh razgaden srd in gnev gori
in iz vasi gre tihe, sliši, v tiho vas
ko ogenj vžigajoče pesmi glas:

Le okup, le okup, uboga gmajna,
dovolj trpljenja, dovolj srag!
V nas samih moč je neomajna,
ko vsi borimo se in vsak
za staro pravo!

Le okup, le okup, uboga gmajna,
iz sužnosti v svoboden dan!
Prihodnost čaka nas sijajna,
naš rod ne bo več rod tlačan!

Le okup, le okup, uboga gmajna,
na svoji zemlji bo naš rod
v svobodi, ki bo v peke trajna,
usode svoje svoj gospod!

Le okup, le okup, uboga gmajna,
dovolj trpljenja, dovolj srag!
V nas samih moč je neomajna,
ko vsi borimo se in vsak
za staro pravo!

O tisoč pet sto sedemdeset tretje leto,
ali si od Boga bilo prekleto,
ali je Bog nam le trpljenje v delež dal,
da kdaj naš rod sred lepih svojih tal
v nesluteni bi slavi povelčan ostal?...

Oči, pogledajte, ob bregovih dolgopote Save,
oči, pogledajte, ob bregovih šumne Drave,
oči, pogledajte, tam ob Muri in ob Soči
psi sklonjeni nemé tisoči in tisoči
v usodo odani in bremena obnemogli nosijo
in tujca v svoji zemlji miloščine prosijo!...
O, lepe zemlje bedni, neboljeni rod,
mar v peke sužnjil tujcu boš helot? —

Zastrl sem si oči, da bi ponižanja ne zrl,
in čutil sem, kako so vlekli se in vlekli peki,
podobni, ki se ne mudi ji v ravni, reki,
dokler peroti časa niso ozplamenele ob nočeh najkrajih
in se ni ozgibal stari svet v svojih tečajih...
Prišel je dan, veliki dan, ko naš poldrugi milijon,
okopov sužnjih se zavedel je in težkih spon,
in kar preroki vidci klicali so in oznanjevali,
uresničilo se je, ko je bila najhujša noč:
o poldrugi milijon se naš je povrnila moč,
da razdrobil pekóvne težke je okove
in oriskajoč v svobodno, solnčno jasne dneve,
na zemlji svoji se je združil z brati
in beli orel ozpel se je v svobodi zlati
mogočno v našega neba sinjino
in bdi pod zvezdo naših kraljev zdaj nad domovino!

Osebnost kralja Petra I. Vel. Osvoboditelja

Ljubljana, 5. septembra.

Nam Slovencem je osebnost kralja Petra I. vedno vzbujala globoke simpatije in sicer ne samo od 1. decembra 1918, ko smo se, osvobodeni tuje nadvlade, strnili okoli njegovega prestola ter ga pozdravili kot prvega našega narodnega vladarja in prvega jugoslovanskega kralja. Že ko se je boril pred več kot pol stoletja v Bosni za svobodo svojega naroda in svobodo križa, že tedaj smo se Slovenci navdušili za njegovo osebnost, ki se je pojavila kakor pravi junak, osvoboditelj. Že tedaj so se z njim borili ramo ob ramo nekateri Slovenci. In ko je leta 1903 zasedel arabski prestol, tedaj so mnogi Slovenci pohiteli v Belgrad pokloniti se mu in pozdraviti ga kot prvega jugoslovanskega kralja. Z občudovanjem in z globoko vdanostjo so slovenski prostovoljci spremljali njega in njegovo vojsko skozi krvave poljane v Srbiji in Albaniji. S ponosom in z vencem zmage ovenčani so se slovenski prostovoljci vrnili pod njim, ko je propadla solunska fronta. Tradicije vdanosti, ljubezni in spoštovanja Slovencev za kralja Petra I. trajajo torej neprekinjeno nad pol stoletja. Zato je bilo prav, da smo se Slovenci ob desetletnici njegove smrti spomnili Velikega Osvoboditelja

in mu po svojih možnostih postavili primeren spomenik iz kamna. Drug, vse večji in močnejši spomenik pa že ima kralj Peter v srcih vseh Slovencev, namreč spomenik hvalečnosti.

Zivljenjepis kralja Petra

Kralj Peter je bil prvorojeni sin Aleksandra Karađordjeviča in vnuk slavnega Črnega Jurija,

Karađordja, osvoboditelja svojega naroda izpod turške pete ter ustanovitelja sedanje jugoslovanske dinastije. Kralj Peter se je rodil 13. junija 1844 v Belgradu. Njegova mati je bila Persida, hči Karađordjevega vojvode Jevrema. Do leta 1858, torej do svojega 14. leta, je živel kralj Peter v Belgradu. Tedaj se je moral njegov oče, knez Aleksander, umakniti s kneževskega prestola in se naseliti na Madjarskem. Kneževič Peter je nadaljeval z učenjem ter je obiskoval šole v Švici in Franciji.

Junak leta 1870.

V Franciji je leta 1864 dovršil višjo topničarsko šolo ter postal podporočnik. Bil je izredno talentiran dijak in ljubljene svojih učiteljev. Leta 1870 se je boril na francoski strani proti Nemčiji. Nemci so ga ujeli, toda pobegnil je in v največjem mrazu preplaval reko Loire in se vrnil k svoji četi. Za svoje junaštvo je bil odlikovan z redom legije časti.

Peter Mrkonjić

Leta 1875 je v Hercegovini izbruhnila vstaja. Peter Karađordjevič se je postavil upornikom na čelo, junaštvo Petra Mrkonjića, kakor se je tedaj nazival, in njegove čete je vzbudilo v vsej Bosni veliko navdušenje vseh kristjanov. Avstrija se je tedaj ustrašila akcije Petra Mrkonjića in ga je z intrigami spravila iz Bosne. Leta 1883 se je Peter Mrkonjić na Cetinju oženil s kneginjo Zorko, hčerko Nikole I., črnogorskega kneza, poznejšo materjo našega sedanjega kralja. Iz tega zakona se je porodilo četrto otrok, trije sinovi in ena hčerka.

Najmlajši sin, Andrej, je kmalu umrl. Peter Karađordjevič je živel skromno na Cetinju v preprosti meščanski hiši. Po sedmih letih zakona mu je umrla žena kneginja Zorka. Knez Peter se je leta 1890 preselil v Svico, kjer je živel zelo skromno do leta 1903. Posvetil se je le vzgoji svojih otrok.

Kralj Srbije

Po usodnih političnih dogodkih v Srbiji leta 1903 ga je narodna skupščina v Srbiji soglasno izbrala za kralja Srbije. Z nastopom kraljevanja kralja Petra je napočelo novo razdobje v zgodovini Srbije in vsega jugoslovanstva. Ko je potoval iz

Prihod kralja Petra iz izgnanstva v Belgrad. Levo na konju poročnik Peter Živković, sedanji predsednik vlade.

Svica v Beograd, so ga na Dunaju počakali člani akademskih društev: slovenske »Slovenije«, srbske »Zorac«, hrvatske »Zvonimir« in bolgarske »Balkanac«. Vsi ti dižali so kralja Petra pozdravili z ogromnim navdušenjem:

Živel jugoslovanski kralj!

Ta vzklík, »Živel jugoslovanski kralj!«, je zagrmel leto dni pozneje iz grl stotisočev Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov, ki so se zbrali v Beogradu na dan 21. septembra 1904, ko je bil kralj Peter kronan.

V času kraljevanja Petra je mala kraljevina Srbija napravila velik napredek, tako v prosvetnem, gospodarskem in političnem oziru. Po srečno končanih balkanskih vojnah leta 1912 in 1913 so bili osvobodjeni vsi Srbi, ki so ječali pod turškimi jarmom. Niso pa še bili osvobodjeni Srbi in Jugoslavi izpod avstrijskega jarma.

Kako je Ljubljana prišla do spomenika kralju Petru

Našo javnost bo gotovo zanimalo o pripravah ter delu, ki ga je zahtevala postavitve spomenika kralju Petru, katerega odkrijejo danes na slavnostni način. Predsednik odbora za postavitve spomenika inž. Lado Bevc nam je pripovedoval o tem:

Na misel, postaviti spomenik, smo prišli kar spontano. Na neki seji — bilo je novembra 1926 — se je sprožila misel, naj bi se v Ljubljani postavil tak spomenik. Odbor Združenja je to misel povzel in takoj organiziral prve priprave. Organiziral se je izvršilni odbor, ki je sestavil spomenico in jo razposlal predstavnikom raznih odličnih oblasti, korporacij in institucij ter narodnim poslancom in vsem bivšim ministrom Slovencev. Niti eden ni odklonil podpisa in v štirih tednih, torej na dan 1. decembra 1926 smo že objavili spomenico.

Priprave so nato trajale še dva meseca, da smo razposlali prošnje za gmotno podporo na razne institucije in zasebnike. V načrtu smo imeli, da nabereimo poldrug milijon dinarjev. Če bi se nam to posrečilo, bi seveda napravili spomenik v drugih dimenzijah in na drugem večjem prostoru. Razpisali smo prednatečaj za postavitve spomenika, ki pa ni uspel, ker ni bila prva nagrada nikomur podeljena.

Ko smo videli, koliko denarja smo mogli zbrati, smo se prišli dela z druge strani. Lanski obračun nam je pokazal, da imamo na razpolago 300.000 dinarjev. Poudarjam, da so ta denar zbrali skoraj sami mali ljudje, in sicer do 80%, bogataši in bogate institucije so darovale prav malo. Zavest, da je spomenik zgrajen po večini z denarjem nepremožnih slojev, je nekaj vredna. Akcijo za zbiranje darov smo razširili po vsej Sloveniji, tako da je ta spomenik res zgrajen z žrtvami vseh Slovencev. Akcija je bila široko razpredena, saj smo oddali nad 14.000 prošnji.

Definitiven načrt za spomenik pa smo napravili lani meseca novembra. Tedaj nam je mojster arh. Plečnik dal končni nasvet za rešitev tega vprašanja. Svetoval nam je pismeno prostor pred magistratom, priložil skico, kje naj bi spomenik pred magistratom stal in tudi skico spomenika, kakor si ga je sam zamišljal. Svetoval nam je tudi, naj si izberemo sami neodvisnega kiparja, ki naj ta spomenik izdela. Izbrali smo Dolinarja. Kipar Dolinar je bil že nekako pripravljen, saj je pri natečaju dobil drugo in tretjo nagrado. Dolinar se ni prav nič pomišljal, ko smo mu nalogo zaupali in je takoj pristal nanjo. Prvi osnutek je napravil že v

Zmaga in uresničitev

Leta 1914 je Avstrija vsilila Srbiji vojno. Ali ta vojna se je končala drugače, kakor so računali dunajski mogotci. Po štiri in pol letih trpljenja je kralj Peter zdržl pod svojim žezlom vse Srbe, Hrvate in Slovence razen nekaterih delov. Z nastankom jugoslovanske narodne države je bilo kronano življenjsko delo kralja Petra. Ze poprej je kralj Peter prepustil vodstvo vladarskih poslov svojemu sinu, regentu in sedanemu kralju Aleksandru. Srečen in zadovoljen, da je doživel uresničenje svojih mladostnih sanj, je preživel kralj Peter 1. Osvoboditelj še tri leta v miru. Leta 1921 16. avgusta, je kralj umrl v Beogradu na Topčiderskem Brdu, v 78. letu starosti. Pokopan je bil dne 22. avgusta na Oplenju pri Topoli.

Slava velikemu kralju!

enem tednu. Dne 19. decembra je dal magistratni gremilj prvo dovoljenje, da se na tem prostoru postavi spomenik. Prvi ogled osnutka pa je bil že 28. novembra. Ko je bil dovršen drugi model spomenika v končni obliki, smo prosili ministra za prosveto, naj nam odobri projekt. Ker je šlo za spomenik članu dinastije, smo prosili za odobrenje tudi maršala dvora. Obe dovoljenji smo prejeli dne 30. januarja. Dolinar pa je medtem delal kar

Spomenik Karadjordiju na Kalimegdanu v Beogradu naprej. Dne 10. februarja je bil ponoven ogled novega modela in konec aprila je komisija odobrila definitivni model spomenika. Dolinar je nato klesal štiri mesece, to je do konca avgusta, spomenik iz kamna.

Spomenik je, kakor veste, 3,80 m visok, to se pravi konj in jezdec sta skupno tako visoka. Spomenik je ves iz podpeškega marmorja, to je bila tudi Plečnikova misel, naj bo spomenik iz domačega kamna. Spomenik ima enostaven napis spredaj: »Naš Osvoboditelj«. Ob strani pa majhen podpis umetnika, L. Dolinar 6. sept. 1931. To je zgodovina o postavitvi tega spomenika.

Množice se zgrinjajo

Ljubljana, 5. septembra.

Ze danes, zadnji dan pred svečanostjo, je Ljubljana postala nenavadno živahna. Na prvi pogled se pozna, da so že pričeli prihajati ljudje v velikih množinah iz drugih krajev. Tako na ulicah, kakor tudi v javnih lokalih, povsod je mnogo prometa, čeprav pride glavni naval šele jutri. Prometni stražniki so permanentno v službi in imajo

blizu 30.000 ljudi, zraven pa je treba računati še vso Ljubljano. Cenitev, da se bo jutrišnjih slavnosti udeležilo nad 100.000 ljudi, nikakor ni preoptimistična. Za železniške legitimacije pa še stalno prihajajo reklamacije. Saj se bo slavnosti udeležilo samo gasilcev v uniformah okoli 4000. Koliko pa bo še članov raznih drugih članov.

Velika bo tudi udeležba zastopnikov.

Svetlomodrih legitimacij za povabljene zastopnike, ki bodo imeli prostor na tribuni pred magistratom, je bilo izdanih 433. Rumenih legitimacij za zastopnike občin je bilo izdanih 492. Oronžnih legitimacij za zastopnike posameznih organizacij, je bilo izdanih 646. Zelenih za darovalce je bilo izdanih 838. Rožnatih za pevce, fotografe, časnikarje, ki niso bili izrecno vabljeni, in za narodne noše, je bilo izdanih 583 legitimacij.

Okoli 50 institucij in društev se je prijavilo, da polože pred spomenik vence. Te prijave pa so vedno prihajajo. Med venci naj omenimo le nekatere, tako od odbora samega, od mestne občine, od Prosvetne zveze itd. JUU bo poklonilo srebrno palmovo vejico s 35 zlatimi listki, kolikor je učiteljskih društev.

Slovesnost se bo pričela z nastopom mpevecev, nato zagrmí ob odkritju 40 topovskih strelcev z Gradu. Med slovesnostjo odkrivanja bodo zvonili tudi zvonovi. Prvi slavnostni govornik je predsednik odbora inž. Lado Bevc, sledi polaganje vencev in izreče zastopnik vsakega društva samo kratek moto. Slavnost odkritja zaključí s slavnostnim govorom župana dr. Puc.

Podaljšano proračunsko leto za banovinske uprave

Beograd, 5. sept. AA. Kralj je na predlog fin. ministra in po zasljanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o podaljšanju proračunskega leta v proračunskih kraljevskih bankah uprav za proračunsko leto 1930-31.

Čl. 1. Izjemno od določil 2. odstavka 19. čl. uredbe o ugotovitvi imovine uprav in proračunov banovin in o likvidaciji imovine sedanjih sreskih in oblastnih samouprav z dne 23. oktobra 1929 smejo kraljevske banke uprave izvrševati plačila v breme dovoljenih jim kreditov po proračunih za leto 1930-1931 do štetega 30. sept. 1931.

Čl. 2. Ta zakon stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih novinah« in ko izgubi veljavo zakon o podaljšanju proračunskega leta v proračunskih kraljevskih bankah uprav za proračunsko leto 1930-31 z dne 18. julija 1931.

X. kolo mednarodnega šahovskega turnirja na Bledu

Bled, 5. sept. Prva polovica blejskega turnirja se bliža koncu. Še tri kola in številke nam bodo pokazale rezultat prvega turnusa. Mojsiri sedaj napenjajo vse svoje moči, da se bo faktušnost uspeha, ki ga bodo te številke predstavljale, pokazale v zanje kolikor mogoče lepi luči. Napetost in vznemirjenost silno naraščata in sta dosegla v današnjem kolu že tak nivo, da lahko imenujemo to kolo iznenadenj in važnih odločitev.

Včerašnji počitek je dal mojstrom novih impulzov in danes so bili že ob 9 vsi mojsiri na svojih mestih v turnirski dvorani. Izredno se je iz dvorane čul smeh in vesel pogovor. Najglasneje se je smejal Njemcovič, dočim se je Aljehin, ko je šel na bojišče, smejal tu pel. Njemcovič je bil končno danes lahko vesel, saj je dosegel zopet svojo staro formo in izvojeval proti Astalošu krasno zmago. Aljehin pa bi bil gotovo popolnoma drugačne volje, če bi bil vedel, kaj mu pripravlja mladi Kashdan.

V začetku je bila igra mirna. Vsi mojsiri so otvorili svoje igre in šele v središčici razvijali svoje načrte. Prva odločitev je padla v partiji Stoltz—Flohr, in sicer sta mojsira že v 18. potezi napravila remis. Stoltz je zelo lepo otvoril in lepše razvil svoje figure kot njegov nasprotnik. Toda Flohr si je znal poiskati dobre obrambne poteze in je obdržal ravnovesje. Sledila je menjava večih figur in v 18. potezi je bil remis.

V partiji Tartakower—Pirc je bilo težišče vsega dogajanja na damskem krilu. Pred damama sta otvorila in v damskem krilu se je začelo kmalu po otvoritvi manevriranje. Ravno tam sta imela tudi vsak po enega slabega kmeta. Pirc se je dobro držal proti velikemu teoretiku Tartakowerju in izgleda, da si je po zadnjih porazih zopet malo opomogel in da polagoma prihaja v formo. V začetku je bil Tartakower malo boljše. Toda Pirc mu je odgovarjal tako spretno, da je na koncu prišel sam v prednost, pa je najbrž še pod pritiskom porazov iz prejšnjih kol dal remis. Upamo, da se bo Pirc popravil in dal slovo zadnjemu mestu, na katerem je sedaj.

Njemcovič se je danes nekoliko rehabilitiral, pri čemer je bil njegova žrtve profesor Astaloš. V otvoritvi igre ni nudi nič posebnega. Astaloš je po otvoritvi stal celo nekoliko boljše, toda je nato v središčici nadaljeval preveč šablonsko in nasprotnik mu je napravil vseče kmete in poleg otvoril še c-linijo. Potem to linijo je Njemcovič nato prodril v Astaloševu igro in zasedel zadnjo linijo. S tem si je pridobil tako prednost, da je lahko žrtvoval tekača za kmeta, česar pa Astaloš ni smel sprejeti, ker bi sledil mat v par potezah. Astaloševa pozicija je kmalu postala tako slaba, da mu je slednjiš Njemcovič z elegantno žrtvijo dame zaigral na zadnji liniji pogrebno koračnico.

Bolj srečno se je branil danes drug zastopnik jugoslovanske garde, namreč Boris Kostić proti velemojsiru Bogoljubovu. Izbral je otvoritev pokojnega velemojsira Rettija. Fianketiral je oba tekača, nakar je pa kmalu v začetku začel v precejšnje težave. Toda Bogoljubov mu ni odgovarjal dobro in Kostić si je z izvrstno igro pridobil pozicijsko premoč. Oba fianketirana tekača sta delovala na svojih diagonalah naravnost sijajno in prinesla Bogoljubovu pogin. Kostiću pa važna zmaga. Bogoljubov je začel poleg tega še v hudo časovno stisko in Kostić ga je podrž z žrtvami dveh kvalitet. Da ubrani kmeta, je moral Bogoljubov dati celo trdnjavo in poleg tega še menjati damo, kar je nastala končnica, v kateri je imel Bogoljubov damo, Kostić pa ona dva strašna tekača in še več kmetov. Pri taki premoči je Kostić seveda z lahkoto zmagal.

Stari Maroczy je danes vse presenetil s svojo izvrstno igro proti Spielmannu. Spielmann je igral ortodoksen damski gambit, na katerega pa je Ma-

roczy proti pričakovanju izvrstno odgovarjal, tako da je otvoritvene težave prestal popolnoma srečno. Nato je nastala središčica, v kateri je Spielmann nekoliko oslabil na kraljevem krilu in prišel v prednost. Napravil je napad, ki pa se je ob izvrstni obrambi Maroczyja razbil. Končno je Maroczy celo sam prišel v prednost in prevzel napad, katerega je vodil tako dobro, da je prišel v dobljeno pozicijo. Popoldne je partijo privedel do zmage in zadal Spielmannu prvi poraz v blejskem turnirju.

Ostali dve partiji sta bili prekinjeni. Aljehinova fantastična agresivnost je doživela janes proti Kashdanu svoj polom. Proti Kashdanu je imel sicer bolj agresivno postirane figure, toda to z zmago še ne zadostuje. Zadovoljiti bi se moral z remijem. On pa je hotel dobiti zmago in je začel pri tem v tako časovno stisko, da je lahko vesni, da se je rešil s kmetom manj v končnico z damami. Partija je bila prekinjena, toda bo ostala najbrž remis.

Colle je žrtvoval Vidmarju kvaliteto in se je tako že v slabi poziciji popravil. Vidmar je začel v izgubljeni poziciji, toda Colle je slabo nadaljeval in partija je bila prekinjena v poziciji, ki daje Vidmarju dovolj šans za remis.

Stanje po X. kolu: Aljehin 8½ (1), Spielmann 6, Kashdan, Kostić, Vidmar 5 (1), Stoltz 5, Astaloš, Bogoljubov, Maroczy, Njemcovič, Tartakower 4½, Flohr 4 (1), Colle 3 (1), Pirc 3.

Jutri se bo vršilo XI. kolo, v katerem igrajo: Colle—Spielmann, Njemcovič—Vidmar, Pirc—Astaloš, Flohr—Tartakower, Bogoljubov—Stoltz, Kashdan—Kostić, Maroczy—Aljehin.

Premestitve carinikov

Beograd, 5. sept. AA. S sklepom finančnega ministra in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta so premeščeni:

H glavni carinarni v Ljubljani za carinika 9. skupine Franjo Karvin, carinik iste skupine na carinarni v Novem Sadu; h glavni carinarni v Mariboru za carinika 8. skupine Lujo Kovačević, carinik iste skupine na carinarni v Dravogradu in Josip Povalec, carinik iste skupine na carinarni v Šibeniku; za pomožna carinika 9. skupine Dimitrije Starevič, pomožni carinik iste skupine v Baru in Miljutin Janković, pomožni carinik v Veliki Kikindi; na carinarno 1. reda v Gornji Radgoni za carinika 8. skupine Julij Vapa, carinik iste skupine na carinarni v Skoplju in Svetislav Protič, carinik iste skupine na carinarni v Metkoviću — vsi po potrebi službe.

Sprememba zakona o sodnem postopku

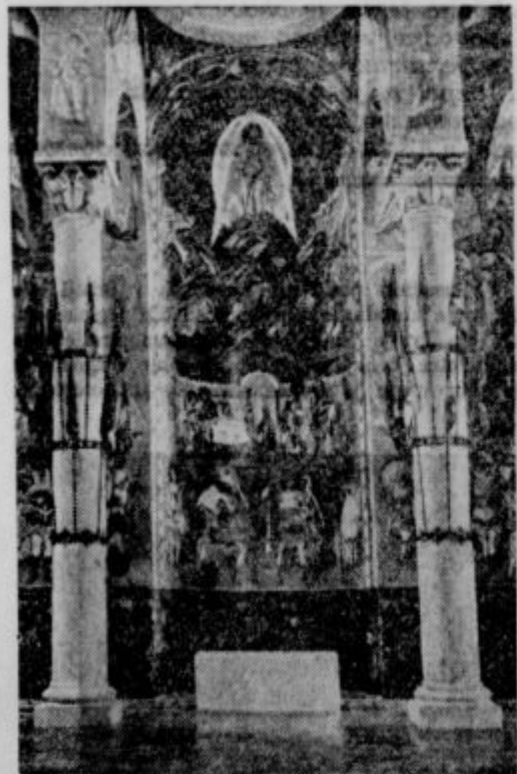
Beograd, 5. sept. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za pravosodje in po zasljanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o izpremembi uvodnega zakona za zakonik o sodnem postopku v civilnih procesih.

Čl. 1. Prvi odstavek I. člena uvodnega zakona za zakonik o sodnem postopku v civilnih pravih (civilno-pravdni postopek) z dne 9. julija 1930 se izpremeni in glasi:

Čl. 1. — Zakonik o sodnem postopku v civilnih pravih (civilno-pravdni postopek) z dne 13. julija 1929 razen njegovega petega poglavja dobi obvezno moč za vso državo 1. jan. 1933.

Čl. 2. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč na dan, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Osijek, 5. sept. Z. Osječki sejem je kljub pesimizmu, ki je prevladoval v gospodarskih krogih zelo dobro obiskan. Dnevno ga obišče okoli 1000 oseb, največ iz Slavonije in sosedne Vojvodine. Včeraj je obiskal sejem de Loran, francoski trgovski delegat v Budimpešti, ki je pregledal prutinarsko in poljedelsko razstavo.

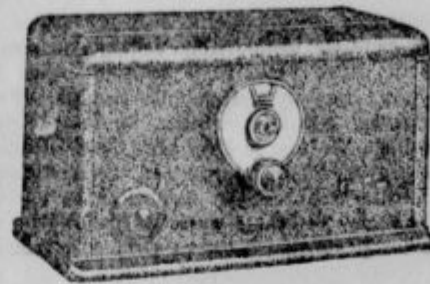
Grob kralja Petra v cerkvi na Oplenju

zelo naporno delo, da vzdržujejo red. Najbrže bodo morali jutri dobiti še pomoč iz Maribora. V središču mesta, zlasti v Stritarjevi ulici, že stoje mlaji. Skoraj vsaka trgovina ima v enem izloženem oknu ali sliko Nj. Vel. kralja Petra ali Aleksandra ali katerega drugega člana kraljeve rodbine.

Velik bo tudi udeležba. Pisarna odbora za postavitve, ki je neprestano delala, če je bilo treba, tudi do 11 zvečer, je razposlala 38.000 železniških legitimacij tudi v najoddaljenejše kraje. Vse te legitimacije so že razdane. Računati je tudi, da pride iz okolice Ljubljane in iz drugih bližnjih krajev, ki niso reflektirali na železniške legitimacije, pri-

ODKRITJU SPOMENIKA kralju Petru Osvoboditelju

bo iz največje bližine lahko prisostvoval vsakdo, kdor ima RADIJSKI

APARAT. Naši mikrofoni bodo sprejeli vsako besedo govorov in vsak zvok glazbenih prireditev ter jih bodo prenesli preko naše postaje v Vašo sobo.

Radio stalno prinaša vse važne prireditve ter tvori najboljšo zvezo med Vami in svetom.

Nabavite si zato radijski aparat!

Najboljše aparate dobite pri najugodnejših plačilnih pogojih pri

RADIO LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA 5.

Obiščite našo razstavo na velesejmu ter si oglejte naše izborne aparate!

Haaška razsodba

Carinska unija med Avstrijo in Nemčijo ne bi bila v skladu z Zenevskim protokolom

Zeneva, 5. sept. tg. Razsodba haaškega razsodišča obsega 25 strani in ima dve prilogi. Razsodba najprej obširno popisuje pravno vprašanje, nato pa izreka svoje mnenje z osmimi proti sedmim glasovom, da zveza med Nemčijo in Avstrijo na podlagi in v okviru načel protokola o carinski uniji ni združljiva z Zenevskim protokolom iz leta 1922. Pri tej razsodbi so bili sodniki naslednji gosposode: Adacci, Kellog, Jacquemyns, sir Cecil Hurst, Schücking, van Eysinga in Wang, ki so glasovali za to, da carinska unija ni združljiva z Zenevskim protokolom. Proti temu pa so bili sodniki: Guerrero, Rosworowski, Fromageot, Alta-

mira, Urutia, Negulesco, Anzilotti in Bustamanto. Kakor je razvidno iz priloge, je razsodba radi tega posebno zanimiva, ker je bilo od 15 sodnikov 7 sodnikov mnenja, da se protokol o carinski uniji ne protivi niti carinskim pogodbam niti Zenevskemu protokolu. 8 drugih sodnikov, to je, francoski, italijanski, španski, poljski, romunski, latinsko-ameriški, iz Columbie in San Salvadora pa je izreklo, da krši sanžermensko mirovno pogodbo in tudi Zenevski protokol. Samo eden, to je kubanski sodnik Bustamonto, je izrekel, da krši unija samo Zenevski protokol.

Kako Gandi potuje v London

Sveto blato iz reke Ganges

London, 5. sept. Parnik »Radžputanac«, ki ima na krovu Gandija, kateri potuje v London na konferenco okrog mize, je 3. t. m. prispel v Aden. Velika indska kolonija tega mesta je pričakovala prihod mahatme v pristanišču na kolonih. Gandi je stal na vrhnjem mostu ladje, pojoč svete himne. Med množico so se nahajali tudi Arabci in Somali. Na krov se je podala deputacija indske kolonije, ki je prinesla Gandiju v dar sadja, kozjega mleka ter mnogo amuletov in živali, ki prinašajo srečo. Deputacija je Gandiju izročila tudi zbirko adenskih Indov v prid borbe za neodvisnost Indije. Mahatma ni bil zadovoljen s tem darom, ki znaša okoli 100.000 Din v našem denarju, in je dejal, da od adenskih Indov pričakoval mnogo več. Ostale darove je Gandi dal razdeliti med adenske reveže.

Gandi je slej ko prej oblečen v predpasnik, ki pokriva njegova ledja, in v nek šal, pokriva-

čega ramen. Žurnalisti na krovu »Radžputane« nestrpno čakajo momenta, ko nastopi hladnejše podnebje, da vidijo, s čim se bo mahatma pokrila. Gandi ves čas pod svojim šotorom na vrhnjem krovu dela in moli. Med nacionalisti, ki se nahajajo na ladji, je sloveča pesnica Naidu in nacionalistični voditelj bramanec Pandit Malavia. Nek bogati Indec je žrtvoval 300.000 denarja (v naši valuti) zato, da je indska delegacija ves čas svojega potovanja in bivanja v Londonu preskrbljena s sveto vodo iz reke Gange. Vrh tega ima Pandit s seboj pol tone svetega blata iz Gange, iz katerega izdeluje mališke kipe, ki se bodo v Londonu prodajali v prid fonda borbe za neodvisnost.

Kakor hitro se bo »Radžputanac« usidrala v marseillski luki, se bo indska delegacija izkrcala ter nadaljevala pot v London po železnici, da pravočasno dospe na konferenco, ki je sklicana 15. septembra.

Strahovit ciklon ob genovski obali

Genova, 5. sept. 4. t. m. je zadivjal tukaj strahovit ciklon. Dočim vihar v mestu in okolici ni napravil absolutno nobene škode, pa je povzročil velika razdejavanja ob vzhodni obali, posebno v Chiavari in Lavagnu. V Chiavari je hitrost ciklona dosegla 100 km na uro. Ljudje so se hitro rešili na svoje domove, ciklon je pa ruval drevesa iz zemlje. Razbesnelo morje je v manj ko 5 minutah uničilo vse kopalniške naprave v Chiavari in jih naravnost odpihalo z zemlje. Valovi so pa razbili tudi veliko čolnov. Sila viharja je bila tako velika, da je izruval 1200 kg težki svetilnik, ga dvignil 25 metrov visoko in vrgel na trg sv. Ivana. Ko je padel, je poškodoval streho neke hiše ter poškodoval nato še fasado cerkve sv. Ivana. Drevo sploh nobeno ni ostalo nepoškodovano. Več hišam je odnesel streho ter razbil vsa okna v mestu Chiavari. Ciklon je povzročil tudi veliko škodo na poljih, ker je razkral oljke in uničil vse trte kakor tudi sadno drevje. Ker je izdril iz zemlje tudi vse tele-

grafske in električne drogeve, je ostalo mesto Chiavari brez luči. Ogromno škodo je napravil tudi v mestih Lavagnu, Zoagli in Sestri Levante.

Carigrad, 5. sept. 4. t. m. je divjal nad mestom velik vihar. Kakih 40 hiš se je porušilo, 5 oseb je mrtvih, več ranjenih. Tudi sicer je napravil vihar veliko škodo.

Silne poplave v Angliji

London, 5. sept. AA. Zadnja dva dneva so bili nad velikim delom Anglije silni nalivi, ki so povzročili velike poplave. Veliko vasi v Derbyshiru, Yorkshiru in drugod je pod vodo. Med mesti sta najbolj prizadeti Sheffield in Derby. Zadnje mesto že 50 let ni imelo take povodnji. Utonilo je na deželi mnogo živine. Povodenj je na več krajih onemogočila železniški promet. Nad Rokavskim prelivom divja silen vihar. Blizu Landsenda se je včeraj potopil parnik »Opal« iz Glasgowa. Utonila sta strojnik in kapetan. Posadko 9 mož so rešili.

„Nautilus“ nadaljuje pot

Berlin, 5. sept. Nek radio-amater v Hammerfestu je 4. t. m. zvečer ujel radiotelegram, ki je bil poslan z nekega norveškega kitolovskega parnika, ki se nahaja severno od Medvedjega otoka. V tem telegramu je rečeno, da je parnik v veliki razdalji zapazil svetlobne signale, o katerih sodi, da izhajajo od »Nautilusa«. Zatem je prišlo poročilo iz Kopenhagna, da se je meteorološki postaji v Tromsø 4. t. m. ob 23. uri posrečilo, da je prišla v zvezo z »Nautilusom«, ki je poslal sledeče kratko poročilo: »Na krovu vse zdravo. Nadaljujemo svojo pot na tečaj.« Kje se »Nautilus« nahaja, pa ni povedano.

Ta vest pa je bila sprejeta v Oslu z velikim veseljem, ker so jo smatrali, da je »Nautilus« izgubljen in je parnik »Fritjof Nansen« že zapustil Harstad, da podmornico poišče. Tudi dva aeroplana pod poveljstvom kapitana Larsena sta že odletela iz Bergena v Tromsø, kjer so jih mislili vkrati na norveško ladjo »Vaiding«, ki se je imela sdeležiti rešilne ekspedicije. Neka tretja ladja pa je odplula iz Long Yeara na Svalbardskih otokih proti luki Eckman, kjer je omenjena kitolovska ladja videla svetlobne signale. Ker je luka Eckman popolnoma neobljubljena, domnevajo, da se je moštvo »Nautilusa«, ki se je po zadnjih sporočilih s podmornice nahajalo v bližini luke Vajde, izkrcalo

in peš prešlo otočje do luke Eckman, ker drugače ni mogoče.

Bergen, 5. sept. tg. Brezžična postaja v Tromsø je zopet prišla v stalno zvezo s podmornico »Nautilus«, katero izvrstno razume, vendar pa zaradi tajnosti brzojavnega prometa poročil ne more objaviti. P ostaja samo ugotavlja, da vzroki, zakaj je podmornica tako dolgo molčala, niso prav nič vznemirljivi.

Marinkovičevi razgovori v Zenevi

Pariz, 5. sept. tg. Finančni minister Flandin je imel včeraj v Zenevi razgovore z različni zastopniki jugovzhodnih evropskih držav, med katerimi je bil najvažnejši razgovor z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Marinkovičem.

Dr. Marinkovič je bil v Zenevi tudi s strani francoskega zunanjega ministra, ki je bil v Zenevi tudi s strani francoskega zunanjega ministra, ki je bil v Zenevi tudi s strani francoskega zunanjega ministra.

Schober odstopil?

Dunaj, 5. sept. Ž. Danes so se tukaj razširile vesti, da je dr. Schober iz Zeneve podal ostavko. Govori se, da je dr. Schober že pred odhodom v Zenevo podal ostavko, vendar pa se ista še nahaja v predaju mize zveznega kancerja dr. Burescha, ki jo bo dal v rešitev predsedniku republike, čim se dr. Schober vrne iz Zeneve. Če odstopi dr. Curtius, je le malo verjetno, da bi dr. Schober mogel še dalje ostati na svojem mestu.

Kramerjeva izjava „Politiki“

Belgrad, 5. sept. Današnja »Politika« priobčuje razgovor svojega urednika z gradbenim ministrom dr. Albertom Kramerjem. G. minister je izjavil, da nova ustava povsem potrjuje državno ureditev, kakršna je bila dana Jugoslaviji z zakonom 3. oktobra 1929. V tem pogledu ni mogoče več govoriti o kompromisih in dvomnostih. Jugoslovanska linija, ki predstavlja popolno enakost Srbov, Hrvatov in Slovencev v vseh področjih državnega in narodnega življenja in to v vsakem pravcu našega razvoja, je končno začetna. Minister Kramer meni, da dobimo v kratkem konkretne zakone, potrebne za uveljavljanje našega parlamentarnega življenja, tako da lahko računamo, da bodo še v teku tega leta izvoljeni poslanci pričeli sodelovati z vlado. Istočasno se bo izvedla tudi organizacija občinskih in banovinskih samouprav v smislu nove ustave, to je z razpisom volitev. Glede ustanovitve velike državne stranke je minister izjavil naslednje: Res se potreba takšne velike politične organizacije čuti toliko bolj, ker je narod prepričan, da se ne sme vrniti stara razcepljenost na stranke in stranke, ki bi se medsebojno pobijale. Najboljši ljudje iz nekdanih političnih skupin se trudijo, da bi se pozabili stari spori in da bi se na podlagi jugoslovanskega programa ustanovila velika edinstvena jugoslovanska politična organizacija, ki bi zajela od Triglava do Djevdjelije vse pozitivne sile našega naroda. Nadalje je g. minister dejal: da je potrebno, da se zbere vse, kar v Jugoslaviji misli pošteno in trezno v veliko fronto, ki bo zajela polno silo našega naroda za sodelovanje s njegovim najvišjim voditeljem, našim kraljem.

Izza časov naših prabab...

pozna in čisla sleherna gospodinja mi-lo „Jelen“! Štirje rodovi perejo že zdaj s tem čistim, izdatnim milom — kar priča, kako je dobro!

SCHICHT ^{ovo}
MILO „JELEN“

ze več ko 80 let vedno enako dobro

Slava jim!

Na Bazovici so počili strelji. Štiri žrtve so pale, Štiri matere so zajokale, Štirje heroji bodo večno živeli. P. Golia.

V petek 5. septembra 1930 eno uro predpolnoči je v Trstu milični general Cristini, predsednik fašističnega izrednega sodišča izrekel to-le razsodbo:

»Obsojajo se: Alojzij Spanger na 30 let ječe, Nikola Kosmač na 25 let, Vladimir Stoka na 20 let, Karel Rupel in Lovrenc Čač vsak na 15 let, Ivan Obad in Andrej Manfreda vsak na 10 let, Slavko Bevk, Miroslav Pertot, Marij Zaher in Josip Kosmač vsak na 5 let; Zofija Frančeskinova na 2 leti in 6 mesecev.

Alojzij Valenčič, Franjo Marušič, Zvonimir Miloš, Ferdinand Bidovec

se obsojajo na smrtno kazen, ki se mora izvršiti na ta način, da se ustrelijo v hrbet.

Dne 6. septembra ob 5.40 je bila v Bazovici na vojaškem strelišču izvršena krvava razsodba. Ze opolnoči, ko še ni bilo odgovora na milostno prošnjo, ki so jo podpisali obsojenci, so se izpod cipres na pokopališču pri Sv. Ani začeli udarci motik, ki so jih na povelje fašistov zavili slovenski grobarji, da izkopljejo grobove svojim sotrpinom. Izkopati so jih morali dvanaest na različnih koncih pokopališča, da ne bi nihče zvedel, kam so pravzaprav položili slovenske mučnike. Težko so dvigale slovenske roke ilovico, ki naj pogrezne sinove slovenske matere. Ko so opravili delo, so se slovenski grobarji morali odstraniti. Kmalu po 6. uri je Sv. Ana sprejela štiri nove goste, ki so jih pripeljali vojaški avtomobili v spremstvu fašističnih bajonetov. Pokopali so dva na enem koncu pokopališča, dva na drugem. Njihovih imen niso smeli vpisati v pokopališčni imenik mrtličev. Na njihovih grobovih raste trava, ne starši ne sorodniki ne zaročenke ne vedo zanje, nikdo jim ne prinaša cvetja in ne prižiga lučke.

Po razglasitvi razsodbe, ki so jo fašisti sprejeli z vzkliki »Bravo! Smrt!«, je sprejela nesrečnike v varstvo milica. Obsojence so odpeljali vsakega v posebno celico njihova preživetja, da bi vsaj zadnje trenutke pred smrtjo preživeli skupaj, ni bila uslišana. Okoli 3. je prišel k njim duhovnik, da jih pripravi na smrt. Ko so prejeli sv. popotnico, so se še nekaj časa razgovarjali z njim in mu sporočili svoje zadnje želje do staršev, sorodnikov in znancev; Marušič je izročil duhovniku molitvenik s posvetilom svoje zaročenke. Ob slovesu so se plemenitemu božjemu namestniku, ki je bil njihova edina tolažba v tržških zaporih, zahvalili za vse dobrote in ga prosili oproščenja za morebitne žalitve. Na Bazovico jih je spremlil drugi duhovnik, to je milični kurat. Radi celodnevne razprave so bili strahovito izmučeni, žejni in lačni. Včerje jim sploh niso dali. V jutranjih urah so obsojenci prosili čerjara, naj jim prinese malo kave. Odgovor: »Nimam, ne smem!« Končno so se mu vendar zasmilili in skrivaj jim je prinesel nekaj nad polovico kozarca vina, ki so ga popili v treh, tako da za zadnjega ni ostalo nič.

Ko se je zdaniilo, so nesrečneže posadili na vojaške avtomobile, ki so v spremstvu drugih vozil, na katerih so se peljale milica, policija in štiri krste, naglo zdrčali proti bazovskemu strelišču. Komaj so se avtomobili premaknili, ko so fašisti doživeli nepričakovan prizor: Bidovec je na ves glas ubral »Lepo našo domovino! in vzpodbudil druge, da so mu sledili. Milica je kar strmela, nihče ni pričakoval takega inuštva tik pred smrtjo. Na strelišču se po prečitani razsodbe Bidovec prosil poveljujočega častnika, naj jih ne da

streljati v hrbet, pač pa v prsa, ker niso nič nečastnega zagrešili s tem, da so se borili za svojo budočo državo. Častnik je prošnjo odbil. V trenutku, ko je milični poveljnik dal znamenje za salvo, se je Bidovec s stolom vred, na katerega je bil privezan, z neznanšo silo tako zasukal, da so ga strelji zadeli v prsa, ne v hrbet. Njegova želja se mu je torej izpolnila. Bil je na mestu mrtve, ne tako Miloš, ki mu je moral dati častnik še dva strela v uho.

»Po salvi so bili baje vsi štirje takoj mrtvi. To je javil vojaški zdravnik, in vendar se nam zdi, da so črne srajce streljale slabo. Mogoče, da so streljali usodepolno. Padla je vsaj ta salva tudi na telo Evrope in jo ranila. Vzdrnila jo je, kajti danes se vpraša vsak človek: Kaj imajo opraviti po grozni vojni v Evropi vojaški strelji? Zopet maščevanje? Zopet novi grobovi? In zopet izživljanje novih strasti, novih sovraštvev in morda tudi nove vojne?« (Pravo Lido, 9. sept. 1930.)

»Vidljivih in direktnih posledic tržških proces ne bo imel. Bilo bi pa lahkomišno sklepati iz tega, da ne spada k dogodkom, ki pripravljajo zgodovino. So rane, ki se zacelijo, ki pa kljub temu nikdar ne ozdravijo. Bolest se v njih ukorenini globoko, takorekoč zaspi, toda ne zamre. Prebudi se pri vsakem sledečem tresljaju.« (Venkov, 10. sept. 1930.)

»Podeželsko prebivalstvo vse Julijske krajine do tržškega predmestja Sv. Ivana je preživelo noč pred usmrčitvijo s posebnim obredom. Pri vsaki mizi, h kateri so sedli onega petka k večerji, so bili štirje pokriti prostori, ki pa so ostali nezašedeni. In kakor molli verniki: »Pridi Gospod Jezus, bodi naš gost!« — tako so molili brez besed za štiri nevidne goste, ki so bili to noč navzoči v vsaki primorski hiši. In vse od dela ožuljene roke, ki so lomile oni večer svoj kruh, so se sklenile ter stisnile v pesti, in oči vseh so bile obrnjene na one štiri prazne prostore. Noč in jutro so preživeli ljudje v molitvi. Po težki tlaki uklonjeno ljudstvo je to, ki se v svoji stiski obrača k Bogu. Toda v oni noči je molilo k Bogu, ki je dal, da je raslo železo.« (Arbeiter Zeitung, 14. sept. 1930.)

»V Trstu so izkopali grob ne samo štirim slovenskim mučnikom, ampak tudi nadam na možnost prijateljskega sožitja Slovanov z Italijo.« (Narodni Listy, 14. sept. 1930.)

»Preseneča nas, da je bil ta strašni zločin izvršen pred pogledi civiliziranega sveta brez protesta, da so bili izvršeni brez protestnega vzklika onih, kateri so znali klicati prokletstvo na Ameriko radi usmrčitve dveh italijanskih anarhistov, kateri znajo prirerjati protestne shode radi usmrčitve na Kitajskem. To nas preseneča! Ali pa molči svet samo zato, ker gre za Slovence? Molči pa tudi Zveza narodov! A prav sedaj zaseda v Zenevi evropska manjšinska konferenca. Gorje, če bi se kje kakim nemški manjšini dalo manj, nego določa zaščita manjšinske pravice. Ves svet bi zvedel o tem. V Italiji pa ne le, da ne priznavajo pravic svojih manjšin, v Italiji te manjšine sirovo iztrebljajo. In svet molči, svet o tem ne ve, svet o tem ne čuje vedeti. Molči Zveza narodov, molči manjšinska konferenca! Ali je Zveza narodov res samo zato, da bi v njej vladala le pravica velikih, malim pa, da bi se naslagale le dolžnosti?« (Narodni Listy, 7. sept. 1930.)

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebnine dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani

Zahtevajte cenik!

OGLEJTE SI LJUBLJANSKI VELESEJEM

Delavstvu kruha!

Ljubljana, 5. septembra.

Jesen je v deželi, zima pred vrati, stotine in tisoči delavcev pa na cesti. Včeraj je »Slovenec« poročal, da je v Vevčah zopet šlo na cesto 40 delavcev. Večina njih ima družine, a ne vedo, kako bodo preživeli sebe in otroke čez grozno zimo. Danes poročajo z Vrhnike, da je vrhniškega delavstva strah pred bližajočo se zimo, ker je večina že na cesti — brez dela in jela.

Litijska predilnica je sicer zopet pričela obratovati. Toda za vse, ki so prej delali v njej, ni še dela. Ali ga dobe za zimo ali ne? Mnogokateri ugodnosti, ki so jih delavci prej imeli, so izgubljene.

Na Jesenicah delavstvo sicer še dela, toda pod pogoji, ki so neizrečeno slabši od starih.

O Trbovljah neradi slišijo nekateri. In vendar tam na tisoče delavcev obupno žilavo dela, a za plačo dobiva plačilni listek brez denarja. Vso plačo je požrl rudniški konzum. Iz tega se vidi vsa beda trbovlskega prebivalstva.

In drugi kraji? Povsod ista slika in stiska.

Za vse te stradalajoče tisoče se moramo brigati. To je dolžnost vsakogar! Dobrodelna društva so sicer poklicana lajšati bedo — druga svobodna javnost pa je poklicana bedo preprečevati! Od podjetij pričakujemo in zahtevamo, da se odreko svojim profitom, da se rešijo lakote tisoči. Od oblasti pa pričakujemo, da bodo to zahtevo svobodne javnosti podpirale in uveljavile.

Delavcem — kruha!

Rudarska beda v Trbovljah

Trbovlje, 5. septembra.

Ziviljenjski standard rudarjev se je znižal za 20% z novodiktirano pogodbo, ki je stopila v veljavo s 1. avgustom t. l. Počasi prihaja na dan, kako je delavstvo udarjeno z novo delovno pogodbo.

Prvotno ni izgledalo tako hudo, ko je bilo objavljeno, da se plače uradnikom znižajo za 10%, poduradnikom za 5%, delavske minimalne za 5%, akord 1¼ do 12% in premije, na katere je bila itak večina nevoljna, ker je le majhen odstotek delavstva prišel na tiste res lepe plače, ki so jih potem očitali vsem brez izjeme, tistim pa, ki so za premije delali, pa so iztisnile zadnjo moč in tudi preudarnost, samo da bo boljši »calungac« in pri tem niso dosti pazili na varnostne predpise in ukrepe, kar je povzročilo v zadnjih letih izredno veliko smrtnih nesreč. Te premije so bile znižane kar za 45—60%. Pozna se to na različnih obratih različno, n. pr. na tereziji bolj ko na zapadnem okrožju ali v centrali, kakor je pač bilo delo bolj usmerjeno v premije ali v akord. Pri zadetih so delavci pa še povrh s tem, da se redno praznuje poleg nedelje še eden do tri dni.

Počez vzeto pa so se po novi pogodbi znižaliiviljenjski pogoji rudarjev za 35%, medtem ko so seiviljenjske cene po zatrdilu gen. ravnatelja Skubeca znižale v zadnjem letu za 15%, kar pa se niso, pa če bi tudi se, potem je padeliviljenjski standard rudarjev za 20%. Razumljivo, da s tem pada tudi delovna moč in je padla tudi storitev okoli 8%, kar zneso približno 25 vagonov

Norčevanje iz obubožanega kmeta

Višnja gora, 4. sept.

Zadnji Tilnov sejem v Višnji gori je bil klaverna, kakor so navadno vsi naši sejmi. Sicer se je prodalo nekaj glav živine, pa kaj ko se pa cene živine niso nič izboljšale, raje še poslabšale! Zdi se, kakor je dejal neki kmetijski možiček, da se živinski prekupčevalci in mesarji pridejo na sejem samo še norčevati iz popolnoma obubožanega

15 tonskih na dan. Pri tem pa ni udarjeno podjetje, ampak zopet delavstvo.

Pri tolikem znižanju pa družba ni znižala, vsaj kakor zatrjujejo privatni kupci, TPD niti za dinar pri toni premoga, kar bi bilo na mestu z ozirom na splošno gospodarsko krizo, na kar je tudi vlada opozarjala s posebno okrožnico vse gospodarske kroge, da pomagajo k omiljenju sedanjega težkega stanja. Je pa tudi splošna škoda, ker premnogi raje kupujejo tuj premog, katerega se jim zaradi boljše kakovosti plača tudi boljše plačati. Posebno pa bi svarili družbo, naj ne elli v promet slabega premoga z dnevnega kopa, znane Dukičevega izvosa, ki je toliko škodoval ugledu podjetja. Danes se premog dobi od vsepovsod in nihče ne mara drago plačevati Dukičevega blata, četudi lepo izgleda. Posledice pa ne nosi samo podjetje, ampak tudi delavstvo. Zato bi bilo pravično, da podjetje nosi riziko sedanje krize in je ne prevajuje na najbednejšega našega trpinca, ki usvarja toliko blagostanje TPD in širši in daljši okoliči vsakega rudnika.

Beda vrhniškega delavstva

Vrhnika, 4. sept.

Tovarne se zapirajo. Zima pred durmi... To soboto je zaprl K. Pollak svojo tovarno z usnjem. V času največjega obrata je delalo v tovarni okrog 150 ljudi, v zadnjem času jih je bilo le še 25. Za mnogimi žagami, strojarnami in »Globusom« še Pollak!

Huda bo zima za vrhniške delavske družine, ko že sedaj nima revež kaj dati v lonec.

Litijska predilnica zopet dela

Ne delajo še vsi reduciranci

Litija, 5. septembra.

Ker je v teku meseca avgusta prejela litijska predilnica precej naročil, poleg tega je zavedno delavstvo odklonilo čezurno delo, ki bi mnogim delavcem jemal vsakdanji kruh, je bilo ravnanje s predilnico priložnost, da je zopet uvedlo obratovanje na dva pasa, in sicer od 6 zjutraj do 2 popoldne prvi, drugi pa od 2 do 10 zvečer. Prej je delalo okoli 900 delavcev, reducirali so v času gospodarske krize nad 400 delavcev, nazaj so jih pa sprejeli nad 300, tako da je trenutno zaposlenih okoli 800 delavcev.

Nazaj so sprejeli v prvi vrsti že vpeljane delavce oziroma delavke. Ker se je konjunktura prodaje vsled občutnega padca bombaževne cene precej izboljšala, nekoliko upamo na še intenzivnejše obratovanje oziroma povečanje predilnice v Litiji.

Vsa kriza v litijski predilnici pa je seveda končno le poslabšala položaj delavstva, ki je prišlo ob tako zvane četrtletne nabavne prispevke. Upamo, da bodo zopet uvedli nabavne prispevke. Zopetna uvedba nabavnih prispevkov bo delavstvu dala več veselja do dela in usvarjanja, ki pride končno le podjetniku v korist.

kmeta. Če je komu res na skrbi sedanjí težki in pomilovanja vreden položaj kmetov, in če ne more zvišati cene živini in pridelkom, naj se pa vsaj preveliki izdatki zmanjšajo. Tudi po trgovinah in gostilnah, in tudi pri obrtnikih naj se cene primerno znižajo! Če so se prehranjevalne potrebščine znatno pocenile, naj se pa še cene njihovim izdelkom znižajo in s tem bo tudi kmetu dosti pomagano!

Cirkus žrtev viharja

Neurje in vihra razdejala Fischerjev cirkus na Jesenicah

Jesenice, 4. sept.

Velikanska senzacija je bila za mesto Jesenice prihod velikega evropskega cirkusa Fischer. Imel bi priti že pred tednom, ali radi najrazličnejših šikan od italijanskih oblasti, se je zamudil najmanj pet dni. V Gorici je moral fašistični milici prirediti eno gratis predstavo, eno pa za vojaštvo. Prispel je na Jesenice v dvaintridesetih vagonih. Vse, kar je bilo službe prosto, je prisostvovalo zanimivemu izlaganju in iztvojenju živali in ogromnega materijala. V petek zvečer bi se imela vršiti otvoritvena gala predstava. Vse je bilo pripravljeno na ta dogodek in brez dvoma bi se bil cirkuski lastnik pohvalil.

Toda prišlo je drugače. V petek popoldne, kmalu po treh je nastal nad Jesenicami silen vihar s treskanjem in nalivom. Ulice so se na mah napolnile z vodo, od vseh strani so drveli hudourniki. Cirkus, ki je postavljen na travniku ob Savi, je kljuboval viharju z vso silo. Bilo pa je prehuho in vsa stavba se je skoraj v trenutku zrušila. Vsa velikanska streha cirkusa je docela uničena ter vsa cirkuska notranjost razdejana. Ubogi, plemeniti konji so rezgetali in se vpenjali tako, da so jih uslužbenci le s težavo pomirili ter odpeljali v hleve bližnjih posestnikov na Savi.

Predstave se najbrže niti v nedeljo še ne bodo mogle vršiti, tako da ima lastnik dvojno škodo, Jeseničani pa se bodo zopet morali zadovoljiti na čakanje. Z lastnikom Fischerjem pa vse sočustvuje, ker je v resnici silno oškodovan.

Naši ljudje

(Zgodovinski profil naroda Slovenske Krajine; po dan je bil na dij. zborovanju v Murški Soboti.)

Od Kobiljanskega potoka do Kučnice, od Rabe do Mure, severna polovica gričevja terciarna, na jugu ravnina — slovenska je to okroglina. Nje zgodba: trpljenje v življenje 1919.

600 let, odkar je Bog bil človek — rod naš ječi pod Obrom. Za manj kakor pol stoletja ga osvobodil kralj Samo. Na prelomu osmega stoletja v deveto stre Avara Karel Veliki; naš človek le zamenja gospodarja. Evangelij se oznanja, Pribina zavlada, Kocel, Svetel žarek — sveta brata; Kiril vzgaja 50 mladeničev, sinov naših davnih babic.

Žarek ugaša, ugasne na mejniku stoletja devetega v deseto. Madjari. Tragedija raste, na višku je: v Kordovi straži kalifa 4000 mož, robov iz naše krajine. — Vsrkavala tužna je Istra bolest naših dedov, od Ogrov prodajanih Židom, beneškim in Grkom. Je tudi zato okamenela?!

Nasilna prodaja je sina rodila, ki zdaj še živi: izselitev.

Tragedija pada: v 11. stol. Madjari — kristjani. Porušene cerkve se dvignejo, več jih je kakor v davni. A boj med Madjari in Nemci za zemljo našo še traja do l. 1867. Vendar Slovan poljedelec nauči svoje stroke Madjara nomada — z njim v

miru živi in slavnati domovi se z okenci, očkami smejejo v svet ob sanjavi topoli in Krist na znamenju ob poti svoj blagoslov diha, svoj mir, na otožne, ki s tiho molitvijo gledajo bičano lice. Pa zrastejo gradi in grofi mogočni.

Tragedija zopet naraste: v 16. stol. sam Sulejman tu rupa, in luterstvo, z njim še kalvinstvo v stoletjih 17—18. Graščaki izrabijo: cuius est regio — eius religio. To skoraj 200 let, je prišlo v kri, v meso, zato — še zdaj živi.

Zaton stol. 18. nas par let združi z brati v Napoleonovi Iliriji.

Katarzis. Požar je šel prek nas — svetovni Očistil je, združil, kar skupaj teži, le Rabska dolina še vedno ječi.

*

1300 let sami, od bratov ločeni, smo vztrajali, zakaj? Da zdaj ljubezen nesemo po širnem svetu — svetni in duhovni blagovestniki.

1300 let pod tujim nakvalom, zato — Abiturus vstopi k jezuitom. Drugo jutro že — izstopi. Pri slovesu mu magister pravi: »Dobri ste Prekmurci, toda mehki, mehki...«

Besede zvenijo, njih zvok ne zamre.

Popolna razprodaja manufakture

Vsled opustitve obrata oblastno dovoljena detailna razprodaja vse zaloge po izredno nizkih cenah!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA

JOS. RAVNIKAR, LJUBLJANA, Miklošičeva c.

Podzemeljska čuda v Suhi krajini

Žužemberk, 4. septembra.

Tudi v našem kraju imamo velezanimive podzemeljske lepote narave. Tako se nahaja pod Sv. Petrom, najlepšo razgledno točko tukajšnje okolice, v gozdu kneza Auersperga kakih 250 m globoka tako zvana Tominčeva jama. Oblika ima ljkaja, čigar gornji premer meri okoli 20 m, ki se nato v globini zoži v nevidno žrelo, iz katerega še dolgo odmeva v njega vrženi kamen. Pogled v to brezno vlije človeku kar strah v kosti. Ljudje trdijo, da ima v podzemlju zvezo s Krko, čeprav je od nje oddaljena kaka 2 kilometra. Enakih in tej slinih jam je še vse polno v tem pogorju.

Ne daleč od tu opisane se nahaja druga po Kočevarjih tako zvana Eisgrube, kjer se dobi sko-

raj ob vsakem letnem času led.

Ze dolgo je bil poznan prepad v Kamni rebri pri Lipovcih. Nihče se ni zmenil za njega, vsak se ga je ognil. Te dni je pa radovednost izvabila nekaj izletnikov z namenom, da si ogledajo tudi njegovo notranjost. Ni bilo brez uspeha. Lahko-attletik Tone, ki je bil najpogumnejši in edini raziskovalec te jame, priča, da je kar osupnil nad prizorom, ki se mu je nudil ob svitu plamenice, kakih 200 kvadratnih metrov prostrane jame, polne kapnikov, v obliki piščal orgel se bajno zrcali in dela veličasten dojem na obiskovalca. Dalje se ni moglo, ker ni bilo dovolj vrvi. — Zatrjuje se, da je polno še drugih manj in bolj zanimivih podzemnih votlin in škoda bi bilo, ako bi to naravno bogastvo lepote za vedno ostalo zaprto človeku.

Milijon dinarjev je šlo po vodi

Tako so »gradili« hrastniško šolo

Hrastnik, 5. septembra.

Komisija, ki je prišla na novo pregledat stavbišče za novo šolo, ga je proglasila za neprimerne za vsako večjo stavbo in vsa dela končno veljavno ustavila. Na ta način je bilo proč vrženih za zemljišče in vsa dosedanja dela na en milijon dinarjev in se bo iskal nov prostor za šolo in vse delo začelo znova. Šolski odbor je svojčas sklenil, da kupi Roševce zemljišče za šolo pod pogojem, da je prostor za to primeren, ko je g. prof. Hinterlehner stavbišče izvil, so pa iskali drugih »geologov« in »strokovnjakov«, ki so vse »merodajne« odobrili, da imamo sedaj kup razkopanega pro-

stora, denarja pa nikjer. Čakajo pa Hrastnik še druge nerodnosti in težave s podjetniki, ki so jim bila razna dela na stavbi že oddana. Ze svoj čas se je opozarjalo pri sejah in v »Slovenec«, da je prostor predrag po 5 Din za 1 m² in neprimeren. Vse to so tedaj imenovali »politiko«. Mislim, da proč vržen milijon ne pomeni ravno »gospodarsivo«.

Pričakujemo od oblasti, da pokliče krivce na odgovor in da ljudje, ki so tako pripravljali zidanje nove šole v Hrastniku, ne bodo imeli še priložnosti tako gospodariti z občinskimi denarjem. Je prehuho da njega ob tej gospodarski krizi.

Grobnice v škofjeloški cerkvi

Škofja Loka, 5. septembra.

V obnovljeni župni cerkvi v Škofji Loki pokladajo nov tlak. Tik pred prezbiterjem so pod slavalokom naleteli na kamnito ploščo, ki so jo dvignili. Pokazale so se stopnice, ki vodijo v grobno kapelico, ki je vsa poslikana in obdana na obeh straneh stenah in na obokanem stropu z napisi. Napis nam povedo, da je grobnico dal slikati staro-škoški plemič Mihael Papler 12. maja 1617, ko je še živel. Umrl je 6. okt. 1632 in bil v grobnici pokopan. Tu leži tudi njegova mati Agnes, umrla dne 15. februarja 1619, njegova žena Katarina Oktavia, umrla 9. novembra 1624. Tu počivajo še l. 1646. umrli Patija Papler in l. 1648. umrla Elizabeta Papler. Kot zadnji je vpisan Baltazar Papler, umrl 16. junija 1628. Napis so naslikali z velikimi črkami v črni barvi, dostavki z rdečilom. Čitljivi so lahko, le semintja se je kak odlomek zabrisal.

Zanimive so slike v rdeči, sedaj že precej po-črneli barvi. Na vsaki strani vhoda je po en angel z vihtečo kadilnico, ob straneh stenah pod napis s svečniki z gorečimi svečami, vmes dekorativni križci. Zadnjo steno krasi velika slika Kristusovega vstajenja. Tehnika slik je priprosta, a zelo značilna za začetek 17. stoletja.

Na tleh so razpadle lesene krste z lobanjami in kostmi in ostanki obleke. Grobnico so odprli že l. 1864., kar kaže letnica z znakom M. S., ter jo nato zopet zakrili.

Ker se je slučajno mudil v Loki g. konservator dr. Stele, je posnel tudi slike v grobnici in si zabeležil vse važne zanimivosti. Poleg prve je še par drugih, ki pa ne vsebujejo nobenih posebnosti. Grobnice bodo zopet zazidali.

Novosti za damske plašče pravkar došle!

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Prazdroj!

MĚŠTANSKÝ PIVOVAR

PLZEN

Najboljše in najzdravejše pivo sveta. — Zastopstvo za Slovenijo

Paviljon na razstavišču velesejma!

LOJZE KLÁSEK

Ljubljana, Dunajska 2 — Telefon 3645

Prazdroj!

MĚŠTANSKÝ PIVOVAR

Velik fantovski tabor na Polzeli

Za Savinjsko dolino bo prihodnja nedelja, dne 13. septembra, pomemben dan. Na Polzeli se vrši tega dne velik fantovski tabor, združen istočasno z blagoslovitvijo temeljnega kamna Društvenega doma. Na tabor pridejo fantje iz Št. Petra, Zalca, Griž, Gotovelj, Št. Pavla ob Preboldu, Braslovč, Št. Jurija ob Taboru, Gomiljskega, Vranskega, Smartna ob Paki, Št. Andraža pri Velenju, Št. Ilija pri Velenju, Soštanja, Škal in Velenja ter župnij gornjegrajske dekanije. Govorijo vodstveniki Prilic svetne zveze iz Maribora.

Svete gore pri Sv. Petru

Danes je na Sv. gorah zbrano na tisoče romarjev, ki so prišli od daleč, da za nekoliko ur, ali dni odloži vsakdanje skrbi in se napijejo ob osvežujočem vrelec novih moči. Vse je prignala skupaj le ena misel, da se poklonijo podobi svete Bogorodice.

Slehnega romarja pač zanima zgodovina cerkve in kapelice in božje poti, ter ga veseli, ako zamore kupiti kak spominček, ki se nanaša na to božjo pot. Najlepši spomin na svetogorsko svetišče je gotovo »Ilustrirani Slovenec« s slikami in opisom Sv. gor.

Zelji romarjev je gotovo ustreženo, da se danes »Slovenec« kolportira na Sv. gorah, kateremu je pridana zadnja številka. »Ilustrirani Slovenec«, ki prinaša zanimivosti iz Svetih gor. Vseled nadaljujemo z besedilom k objavljenim slikam v nastopnem:

Za veliko vrsto gorečnosti šestnajstega in sedemnajstega stoletja, nastopila je koncem osemnajstega in v prvi polovici devetnajstega stoletja doba verske mlačnosti, takoz. »prosvitljena doba«, v koji dobi se je jela cerkev na Sv. gorah zamejati in število romarjev nižati. V nesrečo je bilo še to, da je Sent-Peter imel tedaj zaporedoma stare in bolj slabotne župnike, ki niso na Sv. gore hodili, vsled česar je umevno, da je božja pot pešala. Strela je preperela, dež in sneg je padal na cerkveni obok, znotraj pa so bili oltarni nastavki zaprašeni in umazani, okna preperela, sploh vse je bilo v razpadu. Nova doba je dala Sent-Petru goreče župnike, ki so cerkev v 70. letih ne le popravili, temveč popolnoma preobrazili.

Župnik Jurij Stepišnik (1857 — 1862) je napravil novo streho na duhovnišču in nabiv nov tabernakelj ter križev pot. Največ je storil župnik Martin Sevnik (1862 — 1892), ki ga Sentpetranci ne morejo pozabiti. Dal je leta 1867 narediti nov venčni okrajek okoli in okoli cerkve. Leta 1873 — 1875 je dal ladjo cerkve in vse štiri kapele na novo prekriti in kapelam omislil nove stolpe. Vse oltarje v cerkvi je dal prebarvati in prezlatiti, enako tudi prižnici in prestol Marijin v ladji, celo cerkev pa leta 1868 — 1872 okusno poslikati od Italijana Tomaža Tantonij iz Genove. Župnik dr. Jan. Lipold (1892 — 1897) je spremlil kapelico sv. Boltenka v Lurško kapelo in postavil v njej nov Marijin oltar. Župnik Jos. Tombah (1898 — 1912) je dal položiti nov šamotni tlak v glavni cerkvi in Lurški kapeli ter cementni tlak pod zvonikom in na galeriji pozlatiti spodnji del velikega oltarja, nabavil nove svečnike za glavni oltar ter prekril cerkveno hišo. Sedanjí g. župnik Ivan Lah je pa dal cerkev prekriti z opeko.

Zanimajo pa bo romarje predvsem, katere dneve se vrši romanje na Sv. gore in odkod vse romajo na Sv. gore. Skoraj vsak dan v poletnih mesecih se vrši sv. opravilo na Sv. gorah, bodisi domačih ali pa sosednih duhovnih gospodov. Na velikonočni in binkoštni ponedeljek in prvo nedeljo v novembru se zbere na Sv. gorah sicer precej ljudi, vendar so največini iz bližnjih župnij. Velika romanja pa se vrše 24. maja, 4. in 5. ter 15. avgusta, dalje 6., 7. in 8. septembra z začetkom že 5. septembra. V celi osmini od 8. septembra do 15. septembra romajo na Sv. gore predvsem iz okoliških župnij in domačini; 15. septembra je sklep romanja. Privlačna sila svetogorskega svetišča sega tja do severne meje naše države in na jugu vseskozi do Zagreba in še dalje. Nemogoče je naštetí, odkod vse prihajajo

romarji. V naslednjem naj bodo navedeni le kraji, odkoder vsako leto prihajajo procesije in večje skupine:

Iz Slivnice pri Mariboru, Sv. Tomaža pri Vel. nedelji, Možganc, Ptuj, Sv. Marka pri Ptuj, od Sv. Marjete pri Ptuj, Zupče vasi (St. Lovrenc na Dravskem polju), iz Cirkove, Slovenske Bistrice, Črešnjeva, Makol, iz Majšperga, Poljčan, Zetal, od Sv. Florjana na Boču, Rogatec, od Sv. Trojice v Halozah, iz Poljan, Desiniča, Sel Zagorskih, Tuhlja, Pregrade in Klanjca, Kraljevca in Zagreba ter Podsuseda; dalje iz Rajhenburga, Vidma, Brežic, iz Zdol, Sromelj, Artič, Pišec, Dobove in Kapel ter Bizelskega, dalje iz Podčetrčka, Olimjega, Buč in Polja, iz Podrede in Kozjega, Pilštajna, Prevorja, iz Zagorja itd. Posamezni pridejo iz večje daljave, vendar vseh krajev ni mogoče naštetí.

V cerkvi kažejo romarji veliko pobožnost. Po kolenih gredo okoli Marijinega kipa v ladji, ali pa okoli velikega oltarja. Kako ginljivo pa je slovo od Marije, se pa sploh ne da popisati. Kdor opazuje te prizore, mu oko ne more ostati suho. Po večini gredo romarji k svetim zakramentom. Za tri glavne shode se dobijo popolni odpusti, podeljeni leta 1871 od papeža Pija IX.

Po 10 do 15 duhovnikov spoveduje pozno v noč. Ponoči pr. stopijo pevci v zbor in ločeni po soseskah pre. vajo celo noč. Zgodaj zjutraj se zopet prične spovedovanje in pete svete maše se vrste neprestano od 5 pa do poldne. Zunaj cerkve je ob romanjih pestro in živahno življenje. Ves hrib je poln romarjev. Med njimi so po bregovih postavili kolibe kramarji, ki jih od daleč pride včasih do sto. Tu prodajajo različne vence, molitvenike, svete podobice in druge spominke. Bizeljanci ponujajo hrušk in grozdja, pristni Turek iz Bosne pa kuha pod večstoletno lipo črno kavo. Prodajalcev kar mrgoli. Četrtega avgusta in 7. septembra sta ob priliki romanj na Sv. gorah tudi velika živinska in kramarska sejma, ki ju posejajo najoddaljenejši kupci in prodajalci. Ti sejni slove kot eni najboljših v celem šmarskem okraju in okoliških farah.

Veliko zaslug za svetogorsko svetišče ima za služni silovasi. 85 letni Anton Mošet, dolgoletni cerkveni ključar, ki ga je letos zamenjal v poslu cerkvenega ključarja njegov sin Jožef. Tudi Robek Miha, cerkveni ključar je v vsakem oziru desna roka cerkvenemu predstojstvu. Njemu je priporočati, da se je Marijina cerkev s sodelovanjem sedanjega g. župnika z opeko prekrila. Predvsem pohvalno je omeniti, da jako agilnega cerkvenega pevskega zbora, kakor je svetogorski, ne najdeš z lepja. Pri vseh svetih mašah od 5 pa do poldne prepeva in povečuje cerkveno slovesnost, kar je že svojčas tako laskavo omenil v Bogoljubu g. Janez Kalan.

Da se je zamogla cerkev, ta dika kozjanske dekanije, ohraniti v tako dobrem stanju, so imeli vedno velike zasluge sosednji župljani: Bizeljanci, Pišečani in Sromeljčani ter domačini, ki so dajali obilno vinsko bero, koje vino je cerkev lahko vedno dobro vnovčila. Dandanes pa je pobiranje bere radi prevelikih trošarin skoraj opuščen in priprilo bi se lahko to, kar je omenil profesor dr. Stegenšek v opisu Svetih gor: »Ko bi se morala cerkev edino z milodari romarjev vzdrževati, bi ji zopet grozila puščoba razdejavanja.« Dal Bog, da se to ne zgodi in se to prekrasno svetišče ohrani še poznim rodovom. V to pomozi Bog in pobožni romarji!

L. Z.

Jubilej zaslužnega moža

M. Sobota, 4. sept.

V vsej širni okolici ni moža, ki ne bi poznal trgovca Skafarja Jožefa iz Beltince. Malo jih je, ki bi mu bili podobni. V vsakem oziru je mož na svojem mestu: je dober katoličan, navdušen narodnjak, pošten trgovec, dobrasrčen mož itd.

G. Skafar se je odlikoval že v času, ko smo bili pod madžarsko nadoblastjo. Bil je v vrsti narodnih delavcev. Ob čitanju slovenskih knjig in časopisov se je sam navduševal za slovenstvo, navduševal pa je tudi druge. Osvobodjenje je pozdravil z

velikim navdušenjem. Svoje narodno delo je nadaljeval še v večji meri. S svojim vzgledom in vplivom je razgreva tudi srca tistih, ki v prvih dneh spremembe niso sprejeli z navdušenjem.

G. Skafarja že skozi desetletja vidimo kot neumornega delavca pri vseh javnih ustanovah. Že dolgo vrsto let pomaga voditi občinske posle. V bivših političnih časih je bil eden najodličnejših borec ljudske strani. Pri vsakem delu ga je odlikovala in odlikuje še sedaj vztrajnost in velika poštenost. Njegovo nesebično delo je večkrat dobilo priznanje. Bil je tudi odlikovan z redom svete Save.

Kot trgovec z usnjem uživa sloves daleč naokrog. V zalogi ima samo prvovrstno blago, zaradi tega si je pridobil mnogo odjemalcev. Trgovino je otvoril pred desetimi leti in je ravno v sredo obhajal desetletnico otvoritve.

Res zaslužnemu možu-poštenjaku, ki je že dolgo vrsto let naročnik »Slovenca«, želimo tudi v drugem desetletju obilo sreče.

Zdravilišče Lassnitzhöhe

blizu Graza, Avstrija, v prekrasni legi, obdano z bogatimi gozdi 555 m, za živčne in notranje bolezni, posebej še za vse dihalne organe, kakor tudi za one, ki jim je potreben počitek. Od septembra znižane cene. Zdraviliški upravnik Dr. Miglitz.

Turistovski klub »SKALA«

predvaja

za slavnostne dni Kraljevega tedna prvi jugoslovanski alpski velefilm

„V kraljestvu Zlatoroga“

v veliki dvorani hotela »UNION«

Predstave v nedeljo in na praznik ob 15. 18 in 21, v ponedeljek ob 15, 17 in 20 uri.

Predstava ob 15 uri je ugodna za občinstvo z dežele, da zamore doseči večerne vlake.

Jubilej dela

Ljubljana, 5. sept.

V petek 4. t. m. je praznoval gospod Aleksander Korenini, prokurist Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, redke in lep jubilej štiridesetletnega bančnega službovanja. Jubilar, ki šteje med najstarejše slovenske bančne uradnike in je živa priča razvoja slovenskega bančarstva od prvih začetkov do današnjega obsega, je pričel pred štiridesetimi leti pri nekdanji zasebni banki L. C. Luckmann; nato je do leta 1919 služboval pri bivši podružnici avstrijskega kreditnega zavoda v Ljubljani in je od leta 1920 prokurist Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo.

Strogo vestni in požrtvovalni uradnik uživa polno zaupanje uprave zavoda in je spričo svojega mirnega in odkritega značaja v krogu svojih stanovalskih tovarišev zelo priljubljen. K lepemu slavlju mu priručno čestitamo!

Dentist-tehnik Milan Virant

je otvoril v Ljubljani Sv. Jakoba trg 7/1 zobni atelje

ter sprejema od 9 — 1 in 3 — 7 ure

Šivilja ob vse prihranke

Rečna šivilja izgubila svoje dolgoletne prihranke v znesku od 25.000 Din.

Litija, 5. septembra.

Protekli teden se je odpeljala 45 letna šivilja Ana Brezan s svakinjo z dopoldanskim vlakom iz Litije v Ljubljano k zdravniku specialistu. S seboj je pri tej priliki vzela tudi ves, v teku leta s šivanjem trdo prihranjen zaslužek 25.000 Din, da jih naloži v kak ljubljanski denarni zavod, da bi imela na stare dni kaj denarja. Denar v 1000 dinarskih bankovih je spravila pod nogavico leve noge. Ko sta obe prišli v Ljubljano, sta najprej šli k aproviznemu oddelku železničarjev, kjer sta nekaj nakupili. Tam je uboga šivilja še ugotovila, da ima denar pod nogavico. Nato sta odšli k zdravniku v središče mesta, kjer je reva na svojo grozo ugotovila, da je denar izpod nogavice izginil. — Seveda sta obšli takoj vso progo nazaj denar iskati, pa brez uspeha. Ker je kakatavna skoraj izključena, je moral denar pasti po nesreči iz nogavice na ta način, da je ves ovit: sam od sebe zlezal izpod nogavice. Morla se najde pošten najditelj, ki bi revni šivilji proti nagradi povrnil v tako dolgi let trda prihranjeni denar nazaj.

Vašemu finemu perilu

daje dvakratno trpežnost LUX!

Za vse fino perilo samo Lux! Na ta način boste varovali barve in tkanino, ker je mencanje nepotrebno. In tudi roke ostanejo lepe in nežne.

LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST VAŠEGA PERILA!

LUX PERE TAKO UDOBNO!

V VROČI VODI RAZTOPITI

V MLAČNI PRATI

V MLAČNI IZPLAKNITI

Strela ubija in užiga

Mati žrtev strele

Strazišče pri Kranju, 4. sept.

Danes popoldne ob 5 je na polju pod kozolcem ubila strela Marijo Žihari, posestnico v Srednjem Bitnju št. 18.

Kranj, 5. septembra.

Po pordnevnem lepem vremenu se je včeraj nenadoma pripravilo k nevihti. Že dopoldne je silen veter podil grozeče oblake po nebu sem in tja in pričakovati je bilo vsak čas, da nastane neurje. Vendar je veter razganjal oblake in zadrževal naliv do pozno popoldne. Ozračje je bilo tako nasičeno z elektriko, da je ob vsakem blisku zažarelo po žarnicah.

Ko se je popoldne med 4 in 5 zopet pripravilo k nevihti in je že padal prvi dež, je šla 64-letna posestnica, vdova Marija Žihari iz Srednjega Bitnja, k svojemu nekako 150 metrov oddaljenemu kozolcu, da pospravi vozove pod streho. Ves čas med njenim delom je močno treskalo in nenadoma je ognjena strela zadela nesrečnico, ki se je takoj mrtva zgrudila. Strela je užgala na njej tudi obleko, ki je bila mahoma vsa v plamenu, tako da se je od nje vnela slama v kozolcu. Kozolec, ki prej od strele ni bil nič zadet, je začel goriti. Sosedje v vasi so opazili, da gori Žihariov kozolec in so prihiteli gasiti. Našli so pa tam posestnico mrtvo in vso obžgano.

Marija Žihari ima več otrok, ki pa so že vsi odrasli. Nesrečnico bodo pokopali v nedeljo ob pol

Strela užiga

Dol. Logatec, 5. septembra.

Med močnim nalivom je danes popoldne udarila strela v hišo v Blekovi vasi št. 21, last posestnika Jožeta Kunca. V hipu je svignil plamen iz senom napolnjenega podstrešja ter uničil kljub takojšnji pomoči od strani vojaštva in logaških požarnih bramb hišo z vsem pridelkom, orodjem ter deloma tudi pohištvo in obleko. Zgorelo je tudi nekaj denarja. Rešili so le živino. Nearečni Kunc je bil zavarovan za 20.000 Din, škode pa ima do 50.000 Din.

Moravče, 5. septembra.

Danes v soboto popoldne po 9 je strela udarila v hlev in gospodarsko poslopje župana g. A. Cerarja. Naenkrat je bilo vse v ognju. Prvič smo videli, kako velika dobrota je bila napeljava vodovoda v Moravče. Gasilci so bili v trenutku na mestu in v par minutah so gasili iz petih cevi, ki so bile napeljavane deloma od hidrantov, deloma od brizgaln. Kljub temu, da stoji županov dom sredi trga, gospodarsko poslopje se hiše skoro drži, druge hiše, hlevi in gospodarska poslopja so tesno druga poleg drugih, so neumorni gasilci ogenj v teku pol ure lokalizirali, tako da smo bili rešeni največjega strahu. Gasijo še, ker je bilo nad hlevom zelo veliko mrve, ki jo razmetavajo in se še vedno užiga.

Slovenski javnosti

Pred leti je bila ukinjena višja gimnazija v Murski Soboti, kar je zadalo težko rano našemu kulturnemu življenju.

Premursko ljudstvo, ki vse do priključitve k Jugoslaviji ni moglo kulturno živeti, ker je bilo odrgano od ostale Slovenije, je z veseljem pozdravilo gimnazijo kot svoje kulturno središče.

To radost pa mu je uničila l. 1927. redukcija višjih razredov na mursko-soboški gimnaziji. Veliko so si prizadevali tedanji naši politični voditelji in kulturni delavci, da bi se naša gimnazija znova izpopolnila. Pa ves njihov trud je bil zaman, čeprav bi tedanji merodajni činitelji morali razumeti, že samo kolikolega nacionalnega pomena bi bila naša popolna gimnazija ob avstrijski in madžarski meji.

Tako imamo danes na naši gimnaziji samo nižje štiri razrede, kjer se vzgaja le gimnazijski proletarijat. Naši ljudje namreč nimajo sredstev, da bi lahko dali svoje sinove naprej študirati v oddaljena mesta, zlasti v današnji gospodarski krizi ne. In tako morajo ostajati dijaki po četrti gimnaziji doma.

S tem nam ni zadan samo kulturni, temveč tudi socialni udarec.

Zato smo premurski akademiki, člani SKAD »Zavednost« na svojem VII. rednem občenem zboru sklenili, apelirati na vso slovensko javnost, da naj nas skuša vsaj razumeti. Usoda popolne gimnazije je bila za enkrat že pred štirimi leti odločena, vendar se zaklinjamo pri Bogu, da bo naš prvi in najvišji cilj: doseči zopetno upostavitve popolne gimnazije v Murski Soboti. V dosego tega cilja smo pripravljeni žrtvovati vse svoje sile in sposobnosti, zavedajoč se, da bo moglo naše ljudstvo edino s tem, da bomo imeli popolno gimnazijo v Murski Soboti, kulturno rasti in si odpomoči socialno.

ŽIVINOREJCI!

Razkužujte hleve in umivajte živino s sredstvom »SANEOLIN«! — Izdeluje ga »CHEMOTECNA«, Ljubljana, Mestni trg 10 (dvorišče).

Kolinska

TVORNICA

»KORIJE

Okusna in zdrava je

KOLINSKA KAVA

Žužemberk

Domačo slovesnost je v nedeljo praznoval g. Stupica Josip. Zgradil si je namreč takoj v pričetku našega trga prav mično in okusno hišo, ki je gotovo lahko v kras in ponos trga. Posvetitev je izvršila domača č. duhovščina v udležno nevkega društva.

Večerno slavlje v Ljubljani

Ljubljana, 6. septembra.

Nocojšnje slavlje na predvečer odkritja spomenika kralju Petru je bila velika manifestacija patriotskega duha našega mesta. Na drugem mestu poročamo, kako se je Ljubljana čez dan pripravila za jutrišnje slavlje. Kmalu po nastopu uraka so začele po vsem mestu nebrojne lučke in mesto se je krasno razsvetlilo. Vsako okno je bilo primerno razsvetljeno, krasno so bila razsvetljena javna poslopja in sploh vse hiše. Vse osrednje ulice mesta so bile krasno razsvetljene s tisoč in tisoč žarnicami. Prelep je bil pogled na Marijin trg, ki ga je okrog in okrog obkrožal venec električnih luči. Krasno je bila razsvetljena sodna palača, na katere pročelju se je lesketala velika črka A. Prelepo je bilo razsvetljeno pročelje hotela Union in sploh vsa večja poslopja v mestu. Dovoleno lepo je bilo razsvetljeno magistratno poslopje, na katerem se je v velikih črkah bleščal napis »Slava«, krona in pa črka A. Zelo lepo je bil okrašen tudi Mestni dom, Grad pa je bleščal v prelepi neži, a daleč vidni luči. Proti večeru pa so zagrmeli z Gradu topovski strelji v proslavo rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika.

Ves prostor pred magistratom je bil že proti popoldnevu okrašen z mlaji in zelenjem. Tudi obe tribuni, tako tribuna za slavnostne goste, kakor govorniška tribuna, sta bili že postavljene in okrašene z zelenjem. Venci zelenja opletajo vsa poslopja okoli slavnostnega prostora. Med okrašenimi poslopji omenjamo še prekrasno razsvetljeno fasado bolnišnice in pa tobacne tovarne.

Komaj je napočil urak, so se na ulici pričele zbirati neštete množice. Le malokdaj je do sedaj Ljubljana še pokazala toliko živahnosti. Ko je približno ob pol 8 korakala železniška godba »Sloga« po Miklošičevi cesti in Pred škofijo na Grad, so jo že spremljali tisoč in tisoč navdušene množice.

Na Krekovem trgu pa se je že pričel formirati sprevod z bakljado, ki je nato v pohodu odkorakal čez Zmajski most po Šentpeterski cesti,

čez Marijin trg po Prešernovi ulici, Aleksandrovi in Bleiweisovi cesti pred bansko palačo.

Na balkonu banske palače so bili tedaj ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem, divizijski general III. in minister brez listine g. Pucelj. Pevci so pred bansko palačo zapeli lepo pesem »Naša zvezda«, godba pa je odigrala »Čaj-čvo« v boj.

Po Rimski, Emonski in Colzovi cesti, čez Šentjakovski most, po Sv. Jakoba, Starem in Mestnem trgu je sprevod odkorakal pred magistrat.

V sprevodu so korakali Sokoli v kroju in civilu, vojaška godba, ki jo je vodil dr. Cerin, vojaška četa 40. pešpolka, sokolska godba, ljubljanski pevci pod vodstvom g. Prelova in dr. Svirgla, skavti, primorska mladina, okoli 500 gasilcev in godba »Zarja« pod vodstvom g. Dolinarja ter godba Vič-Glince. Sprevod, ki ga je spremljalo okoli 500 peštrih lampijončkov, je ves čas korakal skozi gost spalje.

Ves prostor pred magistratom so med tem že zavzeli tisoč množice. Varnostna straža je komaj še vzdržala red ter obdržala prosto vsaj cestice, da je mogel sprevod mimo. Ali iz Stritarjeve ulice, od Vodnikovega trga in iz Starega trga so že silile nadaljnje množice. Med tem ko je množica čakala na prihod sprevoda, so jo kratkočasili zvočniki, ki so oddajali radijsko glasbo in poročila, med temi tudi poročilo o šahovskem turnirju na Bledu.

Približno ob pol 10 je prikorakal ves dolgi sprevod. Godbe so igrale razne koračnice. Ljubljanski pevci so se razvrstili pod zakritim spomenikom in zapeli dvoje pesmi: »Bodi zdrava domovina« in »Buči morje«. Pesmi sta vzbudili navdušen aplavz. Prav tako tudi godba »Zarja«, ki je zaigrala Dolinarjev venček »Mlada pota«. Na oknu svoje pisarne je opazoval vs navdušenost in veličastni sprevod župan dr. Puc.

Po končanih glasbenih točkah je sprevod odkorakal mimo spomenika na Krekov trg, kjer se je razšel. Sprevodu so sledile še dolge množice občinstva.

Dajte nam stanovanj!

Ljubljana, 5. septembra.

Trinajst let je že, odkar je minula vojna, 17 let pa je že od tega, odkar so izginili z ljubljanskih hišnih vrat listiki s približno tako vsebino: »Otda se lepo stanovanje prav poceni!« Od poletja 1914 dalje traja v Ljubljani in po vseh slovenskih mestih neizprosna stanovanjska beda, ki se do sedaj ni prav nič ublažila, temveč postaja prav sedaj, v času splošne gospodarske krize, vedno oostrejša. Stevilo družin, ki živi v Ljubljani po luknjah in brlogih in katerim je skoraj že izginilo vsako upanje, da dobe kdaj primerno stanovanje, moremo mirno računati na 1000.

Pač so se v zadnjem času zopet pojavili na ljubljanskih hišnih vratih listiki s podobno vsebino, kakor smo zgoraj navedli. Toda taka stanovanja so tako neznočno draga, da si jih mali človek niti pozeleti ne sme. Saj največkrat niti toliko ne zasluži, kolikor eno samo tako stanovanje velja.

Kdor ima vpogled v razmere, v katerih živi nešteto družin in ve, kako se te družine tresejo še celo za te svoje skromne in najskromnejše higienske zahteve nasprotujoče brloga, da jih danes ali jutri ne izgube, la ve, kako kruta je stanovanjska beda. Vse pa, kar so napravile javne oblasti, mestna občina in bogatejši zasebniki za omiljenje stanovanjske bede, vse to je bila le kapljica v morje. Res, v Ljubljani mnogo gradijo, res je dosti javnih del, res rastejo v Ljubljani nove palače in vsako leto jih je nekaj novih, ali revežu to ne koristi nič. Malih, poceni stanovanj v Ljubljani ni, palače pa niso za reveže. Gradbena delavnost v Ljubljani ne pomaga dosti k omiljenju stanovanjske bede, ker ni socialno zasnovana.

Saj se ni dolgo od tega, ko smo bili nad eno desetletje priča najhujšemu socialnemu skandalu v Ljubljani. Videli smo, kako v kabinah nekdanjega kopališča, v teh zastajajočih, smrdljivih luknjah, nedostojnih celo za jamskega medveda, prebiva sedem družin. Res so ta skandal odpravili. Ali kako? Ubogo družino s svojimi pomilovanja vrednimi otročiči, so morale prenočevati v Mestnem logu več noči sredi dežja in nalivov — brez strehe. Komaj, komaj so ti reveži preprosto mestni magistrat, da jim je dal napraviti vsaj zasilne strehe. Strah nas je pomisliti, kaj se bo godilo s temi družinami pozimi.

Ta teden, to se pravi 1. septembra, so štiri ljubljanske družine izgubile svoja beraška stanovanja. Družine, vse seveda s števili otroci, so bile naenkrat na cesti. Mestni socialni urad se je sicer zanje zavzel, ni pa jih vedel kam dati. Danes je namreč v Ljubljani lažje spraviti ka-

mele skozi uho šivanke, kakor pa dobiti za ubogo delavsko družino najskromnejše stanovanje. Kam naj te 4 družine torej gredo? Socialni urad jih je spravil v azil za brezdomce. Toda zima pride prav gotovo in z njo pridejo brezdomci. Družine se bodo morale stisniti v dva kota! — Pomislite ljudje, štiri družine v dveh kotih ene sobe! — V druga dva kota pa se bo stisnilo 50 ali 60 brezdomcev!

Ako bi bila Ljubljana v stanovanjskem oziru moderno, socialno urejeno mesto, bi že danaj odpravili podobne stanovanjske skandale kakor so na Gradu, na starem Zabjaku, pa tudi v Kolizeju in drugih delavskih stanovanjskih kasarnah. Ali v tem času pa živi še na stolne družin v Ljubljani, ki bi bile vse srečne, če bi imela stanovanja vsaj v teh kasarnah.

Ne zatiskajmo si oči in poglejmo resnici v obraz: vsi javni činitelji so z vso odgovornostjo dolžni, da preskrbe in da delajo za to, da Ljubljana dobi v najkrajšem času dovolj cenentih in zdravih delavskih stanovanj. Povemo še enkrat: Vsako skrivanje in beg pred resnico, vziati pred resnico ljudske bede se slej ko prej maščuje.

Zagonetna smrt kmečke žene

Ljubljana, 5. septembra.

V bližnjih Dravljah je vzbudila danes precej govoric in razmišljanj zagonetna smrt mlade kmečke žene, posestnice Šetina v vasi Kamnigori. Zjutraj so jo našli mrtvo, ležečo na postelji, opravljeno v delavno obleko. Žena je imela na vratu znamenja, ki so kazala, da ji je nekdo delal silo. Tu, drugi dan po telesu so ugotovili podplutbe. Danes popoldne se je v Dravljah napotila sodna komisija, ki je trpelo pokojne obdukcirala. Medtem, ko so moža pokojnice, ki je mati dveh otročičev, že prej zaprli zaradi težkega suma, je sodna obdukcija dosegla, da je smrt nastopila najbrž naravnim putem. V glavi poleg možgan je namreč žena imela veliko zrno kompaktne oblike, ki je moralo hudo pritiskati na možgane. Vseled tega je morala žena hudo trpeti ter je lahko mogoče, da je tudi umrla na posledicah tega pritiska. Vendar so moža umrle začasno še pridržali v preiskovalnem zaporu.

Priporočila se staroznana gostilna Keršič, Sp. šiška

zvonov... Cerkev z zlatimi čeli, strogi samostanski dvori, starinska stopnišča za Starim trgom, zakotne stolbe, šopi brzojavnih žic, lahki dim, zvedavi dimniki nad predmestnimi tovarnimi, edina gruha nebotičnikov pred pošto, drevoredi starih kostanjev za vodo. Plešnik pred nuni, na katerega se jezijo tobakarji v Zvezdi.

Pred pošto se začne velenost z barom; ob Emoni se košatijo avto-izvožniki, konjske kočije so se umaknile pred Slona, kjer se zbira težki trgovski svet. Pri frančiškanskem mostu se končata velenost in brezdomnost. Onostran Ljubljane se začne kraj, ki je posvečen muzej, čednosti in gozdom. Tod se nehajo banke, tiri in advokati. Pred magistratom mora biti mir, beračenje je prepovedano.

Za zmajskim mostom se razprostirajo Poljane. Tod domujejo rokodelci, ki gledajo mečane malce po strani. Mesto in dežela. Diši po seni in mleku. Tu ni znamenitih in privlačnih staroznanih razvalin puščavne zgradbe, ki prevladuje nad nizkimi hišicami. To je stara cukrarna, svetlišče in kasarna, kjer so umirali slovenski pesniki. Tukaj se tudi naselil sv. Ignacij iz Lojole, v Marjanovem skrbni za retno in zgubljeno dečo.

Onostran Ljubljane pa kraljuje Sent Peter, kjer se začne udobnejše življenje. Takaj se baha-tijo rdečeljni mesarji z obilnimi družinami, ki uživajo mečansko ugodje. Obrt prehaja od očeta do sina. Bučne prireditve, mogočni pohodi teta-vačev skozi mesto, glasna godba, velike maše, rodoljubne slavnosti z lampijoni, v obilju obhajani prazniki — vse to daje tem ljudem značaj pomolnih mečanov, ki radi rožljajo s šmarinami pelicami na veržicah ter šuntijo v težki svili. Za politiko se ne brigajo, klopi v cerkvi imajo večnoma plačane. Njihova dokleta so dovolj posvečena, a vendar polna neke plemenite umirjenosti. Malce visoko, zagorelo čelo, rožna lica brez umetnih ličil, nežni gibi, vznešen stas, prijetna hoja spominjajo na Posavke... V maju se udeležujejo šmar-nic, v adventu pa plesajo!

V nekdanjem gosposkem delu Ljubljane se vrstijo patricijske hiše nemških baronov; toda ti

Od solnca zagorelo zdravo kožo

mladeniške svežosti, zdravega izgleda Vam dasta

NIVEA-CREME

NIVEA-ULJE

(olje za
kožo in
masažo)

Oboje vsebuje - edino svoje vrste - encert ki neguje kožo, oboje oblažuje nevarnost solenarice, in daje telesu prekrasno, lepo in oblačeno usn. Nivea-creme hladi telo kadar je vroče. Nivea-olje ga varuje pred prehladom, veseli prehladeno oblačeno ob grdem vremenu. Tako se lahko tudi ob hladnih dneh kopljete na zraku in v vodi.

Nivea-creme Din 5' - do Din 23' - Nivea-olje Din 23' - Din 35' - Proizvajala: Jugosl. P. BEIFERSDORF & CO., d. s. o. l., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 21.

Kaj bo danes

Stolnica. Ob 8 pontifikalna služba božja v proslavo rojstnega dne prestolonaslednika Petra.

Ob 10. Odkritje spomenika kralju Petru. Nato sprevod.

Terasa hotela Tivoli: Ob 17 Gorenjski slavček. Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

Velesejmska proslava. Union. Film Skale: V kraljestvu Zlatorog.

Ob 15, 18 in 21. Vojaško vežbalisce: Konjske dirke.

Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy d., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva 20.

KAJ BO JUTRI?

Kongresni trg: Ob 19 »Slehernik«.

Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

Velesejmska proslava. Union. Film Skale: V kraljestvu Zlatoroga.

Ob 15, 18 in 20. Ob pol 9 zvečer nastop slovenskih akrobatov v Vegovi ulici.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Leustek, Resljeva 4; mr. Bohinec ded., Rimska 24, in dr. Stanko Kmet, Dumaška 41.

Novo otvorjeni

damski modni atelje

Josipina Iglič

Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/III

se najbolje pripočca

○ Koncert Pevske zveze, ki bo v torek, dne 8. 1. ut. na Kongresnem trgu ob pol 3. bo brezdvoma največja pevska prireditev kar jih je imela dosedaj Ljubljana. Veliko število nastopajočih družtev (113) in imponujoče število izvršujočega članstva (2424) nam jasno kaže s koliko vnemo se goji pri nas na deželni zborovski petje. Občinstvo ljubljansko in zunanjje vabimo, da v obilnem številu posesti največji pevski nastop, kar jih je bilo kdaj pri nas. Vstopnice v Matični knjigarni.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tordka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

○ Pevski večer v Rokodelskem domu. Danes ob 8 zvečer bo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, pevski večer z zanimivim pevskim sporedom. Upamo, da bodo vsi, ki so se udeležili dosedanjih pevskih večerov, prišli tudi danes v Rokodelski dom in pripeljali s seboj tudi svoje prijatelje in znance.

Dent. tehn.

Davla Marija Kocjančič

se je preselila

s svojim zobnim ateljejem iz Dunajske ceste (Gospodarska zveza) v palačo Vozjemne zavarovalnice, II. nadstropje, kjer zopet redno sprejema. - Vhod na vogalu Masarykove in Miklošičeve ceste (nasproti kolodvoru)

Finančna diktatura Francije

Newyork, 5. sept. ž. V tukajšnjih finančnih krogih se trdi, da je med Morganom in francosko bančno skupino, ki je delala v imenu vlade, prišlo do sporazuma, glasom katerega se Morgan obveže, da Evropi ne bo dal nobenih kreditov brez privolitve Francije in francoske Narodne banke.

Kolera

Pariz, 5. sept. ž. V Iraku razsaja huda kolera. Od do sedaj znanih slučajev, katere so zdravili v bolnišnicah, je od 730 bolnikov umrlo 382.

Naideni dragulji

London, 5. sept. ž. Iz Dublina prihajajo vesti, da so se sedaj zopet pojavili kronski juvelji, ki so bili pred 24 leti ukradeni. Neznani človek jih ponuja na prodaj proti odkupnini 50.000 angleških funtov. Juvelji so bili skrbno zavarovani v nekem gradu v okolici Dublina in so pred 24 leti brez sledu izginili.

Proti tedenski odškodnini Din 10' - vam posodimo

„VOIGTLÄNDER“-jevo Jubilariko. Sedaj smo oddelili: 50 Voigtlanderjevih JUBILARK (glej cenik stran 7) ki so priznane otroško lahke v manipulaciji.

Te kamere posodimo vsakomur če nam položi jamstvo ali kavejco za vrednost kamere Din 450=.

Se ljudje, ki ne zasluži zabiti žebila — pa je to vendar tako lahko, in so ljudje, ki ne zna o fotografirati — pa je vendar tudi to tako lahko! - Avarat Vam posodimo in naučimo Vas fotografirati! Prav v našo lahko fotografijo! L. Rogerija GREGORIC, Ljubljana, Prešernova ul. 5

○ Razstava cerkvenih paramentov. V škofijski palači je te dni razstava cerkvenih paramentov, ki jih je oskrbela bratovščina sv. Resnje. ga Telesa za ubožne cerkve. Vsi razstavljeni predmeti odgovarjajo vsem zahtevam cerkvene umetnosti in bodo v izpodbudo in v veselje vernikom v vseh cerkvah, kjer se bodo rabili. Danes je otvorjena razstava samo popoldne ob 2 do 6, v ponedeljek, torek in sredo pa bo otvorjena popoldne ob 8 do 12 in popoldne ob 2 do 6.

○ Vajna navodila posetnikom gledaliških predstav na prostem. Opera - Gorenjski slavček se vzpirajo v nedeljo 6. in torek 8. t. m. točno ob pol 5 popoldne na terasi hotela Tivoli. Poslovala bo ena blagajna za prodajo vstopnic, in sleer pod glavnim stopniščem za gradom Tivoli. Blagajna se odpre točno ob 3 popoldne. Vstop na teraso pa bo odprt ob 4.

○ Commerce zopet prodaja. (Glej današnji oglas.

Gostilna v Rokodelskem domu

Ljubljana, Komenskega ulica 12.

nudi cenjenim gostom najboljša vina in izvrstno ceneno hrano. Postrežba točna. Abonenti se sprejemajo na dobro in ceneno hrano.

MED. UNIV.
Dr. ROBERT HLAVATY
Z O B O Z D R A V N I K
je začel ordinirati na
Aleksandrovi c. 4/II (palača Viktorija)
od 10—1 in od 3—7

Zobni atelje
Franjo Radovan
nasl. roli velesejma zopet redno odprt.
Sprejema od 1/9 do 1/12 in od 2 do 5 ure.
Telefon 21-12

Dospel je znan-siven in najbolj hiromant in grafolo
ki vsakemu z dan poročilo preostlo, sedenosti in bodnosti. - Vb sko sprejem van od 9 do 12 ure in v 2, do 7 ure v lili
Mestni trg št. 5, II. nadst. v Ljubljani.
Ne zamudite prilike, saj tu samo par dni!

Likovci Joža:

Ljubljana

(Ob jesenski razstavi.)

Slovenski Betlehem z blagoslovljenimi griči, tihimi lokami kraj Večne poti in solničnim Posavjem. Čedno in čisto mestece s pripukom skromnosti! Se zaprtim in visokim tujcem zaigra mrko oko, razvnamejo se ter radi pohvalijo postrežljivo naših ljudi.

Tudi okolica miče! Za Ljubljanskim poljem se plete srebnomodri pas žuboreč Save z belimi brečinami. Ob njej se razgrinjajo polja in plodne njive okoličnanov, tam se zibljejo žita, tam se svobodno igrajo vetri, tam se pretaka kri hitreje. Pokrajina je mirna, polna sanjavih tihotižij, šmarina gora, nežni Rožnik, ludourne globoče pod polhov-grajskimi grebenci, pozabljeni Krim, dolenski hribčki, barje, obilica tihih vasi... Pod temi griči bi se unaki dolgočasili, angeli bi pa prepevali hvalnice. V ozadju se blesti beli planinski svet. Pod njim se preliva zelenina zdravih gozdov. Kadar se odpre zlato okno nad Gorenjsko, pokaže očak Triglav svoje orjasko teme. Sredi tega božjega sivarstva pa leži Ljubljana, bela in drobna kakor pika-polonica na zelenem listu.

Zadnjič sem se po dolgem času odpravil na Grad. Po študentskih ulicah sem se zlagoma epenjal kvšku pod razorana rebra in kamenite bregove, na katerih se tišijo akacije in rečni kotanji. Izza stemen korarskih hiš je rasla kupola stolne cerkve, njena okna so bila polna zlatega soja. Vederilo se je. Zaton je bil jasen; oblaki so se topili kakor čisto maslo, končeno se je razžarelo nebo nad Rožnikom kakor suho zlato. Grajski drevored je bil skoraj prazen; nekaj zaljubljenecv je čemelo na klopih, kras se je dolgočasil sredi trate. Večer je bil mil, poln tišine in tepih prizarov, ki se sučejo okoli človeka kakor ljubke pri-kazni z drobnimi obrzi. Pod Krimom so se dvignile tanke meglice, sence so se raztezle kakor zažarani stožci.

Pred menoj je ležala Ljubljana, obilna z jarko večerno lučjo, rahlo uspavana od srebrnega zvoka

Kabel - nit v oceanu

Lov za raztrganim kablom v globini 4700 m -
Boj z viharjem in točo

Pariški časnika A. E. Zischka se je udeležil neke vožnje na ladji »John W. Mackay«, ki ima nalogo, da popravi podmorske kable; iz njegovega izredno zanimivega poročila posnemamo:

Dva in dvajset kablov veže Evropo z Ameriko. Kje leže, je znano, kajti polagalec kablov imajo skoroda najboljše zemljevide na svetu. Toda kak ribič ob Irski je spustil svoje sidro natančno na kabel in ga vlekel za seboj ali so ledene gore pri Novi Fundlandiji segale do dna in se zatakile v kabel ali pa je viharno morje butalo s kablom sem in tja ali pa je slednjič razsajal podmorski potres; bodisi eno ali drugo, posledica je vselej pretrgani kabel. Sedaj pa lovite konce po svetovnem morju v globini približno 4700 metrov! Kajti konca ne ostaneta mirno na svojem mestu — neglede na to, da zaneso tokovi ali talno premikanje tudi cel kabel kdo ve kam. Treba je torej v resnici iskati. Z galvanometrom in ladjo, ki je videti kakor luksuzna jahta — blesteče bela, brhka, le da je trikrat tako velika. Ladja, ki ima tanke z mnogimi miljami kabla in ki se tudi z napol izpraznjenimi zalogami ziblje kakor kamela v puščavi. Že ob mirnem morju. Toda kabli se trgajo običajno ob viharjem vremenu. In polagalec kabla gredo na delo nemudoma po nesreči. 24 ur na dan mora biti kabelska zveza v obratu, da prinaša dividende, vsaka ura, ko obrat počiva, pomenja izgubo stotisočev...

»John W. Mackay« se torej prebija skozi hrumeče valove, v megli in viharju. Telegrafisti so neumorno na delu. Glavni elektrik je v svojem preizkuševališču, ki je podoben učnjaškemu laboratoriju, navigator računa in računa. Kajti pluti je treba v smeri čisto določene točke sredi oceana. Točke, ki je na kabelskih zemljevidih zabeležena in ki jo je navedla kopna postaja, katera je izračunala, da se je moral kabel pretrgati 899 milj od New Yorka. Kako so mogli to izračunati? Učili smo se, da je električni odpor v neposrednem raz-

jekleno bojo s premerom 6 čevljev in opremljeno z blesketajočimi lučmi. Mnogokrat križari ladja po tri tedne. Zato treba vedeti, kje naj bi kabel pravzaprav bil. Kapitan Livingston je na krovu in ne pušča iz vida velikega koluta, ki kaže poteg, odpor vlačilnega sidra. Gori na mostu stoji »drugi« in krmari ladjo s strojnimi brzojavom, kajti veslo pri taki vožnji ne služi. Išče uro in še eno, še dve in še štiri. Livingston sedi na jekleni vrvi iščočega sidra, kajti njegova umetnost, njegov prirojeni dar je ravno v tem, da čuti, kdaj sidro zadene ob kabel. Pritiskomer ne reagira

P. Schulte (levo) in oceanski letalec Köhl pred predstavo filma »Leteči misijonar« v Berlinu. P. Schulte, katoliški misijonar v Ovambolandu, je v misijonski službi v Afriki organiziral modern promet z letali, motornimi čolni in avtomobili in tako na tisoče ljudi rešil smrti zaradi lakote. Sedaj se je udeležil prvega predvajanja filma »Leteči misijonar«, ki ga je bil v Afriki sam posnel.

tako hitro, tako točno kakor on. Kapitan sedi v viharju na vrvi, ki ga preti razrezati, čaka, išče. In potem zakriči... Kabel imamo... Namah se mora ladja ustaviti, kajti naš kabel je star 40 let in zelo občutljiv... Utegnejo ga zagrinjati težke plasti blata in nasilen poteg bi utegnil pretrgati kabel na desetih mestih. Previdno se preizkusi pritisk, kazalec je šinil navzgor, sidro je zgrabilo. Osem ur bo trajalo, predno se bo prikazal kabel na površini.

Slednjič je tu. »Kakor orjaška kača, ves pokrit z rastlinjem in morskimi živalmi, se dviga iznad vode. Nismo pa ujeli konca. Glavni inženjer ukaže izpostaviti bojo, urediti na njej električno napeljavo; s pomočjo posebnih galvanometrov izračuna nato do metra natančno pot do raztrganega mesta, do konca. Počasi vozi ladja ob kablju do konca, ki ga pritrdijo na ogromno bojo. Toda kje je sedaj drugi konec pretrganega kabla?... Tri do 78 milj od prvega... Zopet taisto delo, strah in muka v neprestanem boju z oceanom. 2000 do 5000 dolarjev stane vsaka milja kabla.

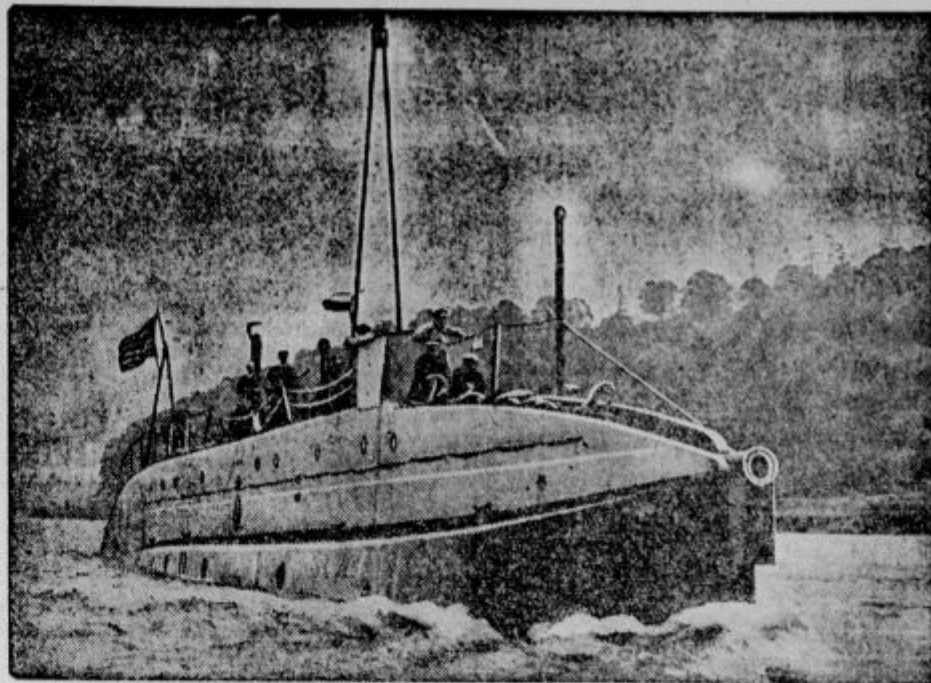
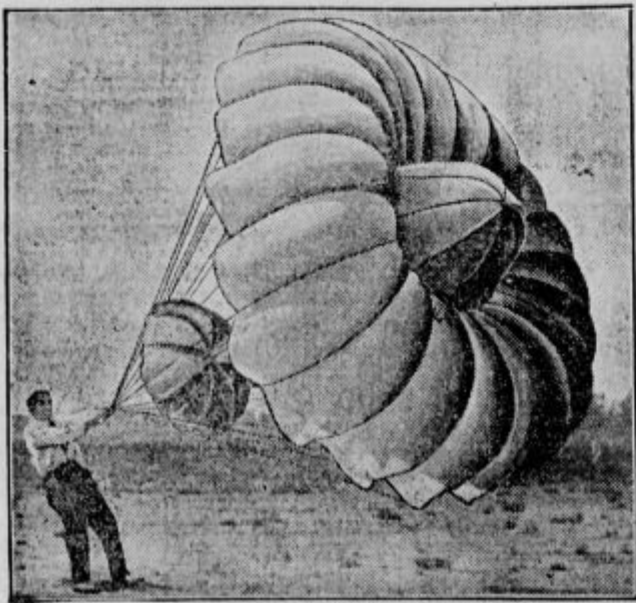
Iskali smo osem dni in ničesar našli. Gramofon v čitalnici se je redkeje oglašal, pogovori v jedilnici so postajali redkobesednejši. Obrat na ladji stane 5000 dolarjev na teden. Mnogo večja je izguba na brzojavnih pristojbinah.

Iskati... iskati! Drveli smo za mikroskopično tenko nitjo v jezeru. Zemlja je morala zasuti kabel ali je morskno dno izpremenilo svoje oblike. Kapitan je dal najdeni prvi konec zvezati z novim kablom in voziti dalje 12 milj. 20 34... Dan kakor peklo — tema, megla, večno tuljenje roga, njihanje ladje; 12 mož od 93 je do smrti izmučenih. Potem je napočil edini solnčni dan in ta dan smo našli drugi konec kabla. Prvi hidrograf je že 34 let v službi, strojni mojster 40 let, pa je vse popadla taka neugnanost, kakor bi bili prvič v življenju doživeli najdbo drugega konca kabla.

Delo je bilo sedaj kmalu opravljeno in »John W. Mackay« je krenil proti domu, a ni vedel, če ga že na pol poti ne bo pozvalo povelje na novo vožnjo, novo iskanje niti v oceanu.

Nove vrste ameriški padobran

s katerim se letalec baje ne more ponesrečiti. Padobran se odpre že po treh metrih, tako da ga je mogoče rabiti tudi iz neznatnih višin.

Podmornik »Nautilus« s katerega ni več nobenih poročil. Bati se je, da je v polarnem ledovju ponesrečil.

Pravda o vojni krivdi

V znanem berlinskem mesečniku »Auslese« odgovarja Herman Reisner na sestavek grofa Polzer-Hoditz v istem časopisu, v katerem vali krivdo za svetovno vojno na Pruse-Vsenemce. Reisner priznava, da je bilo proti koncu vojne — od l. 1917 dalje — v gospodujocih avstrijskih krogih najbrže več dovzetnosti za spoznanje nego v nemških. Toda glavno ni l. 1917, marveč 1914. Iz uradne Gossove knjige »Dunajski kabinet in postanek svetovne vojne« navaja Reisner:

Seja avstro-ogrškega ministrskega sveta z dne 7. 7. 1914: »C. kr. ministrski predsednik je pripomnil... Kako naj se spor začne, je podrobno vprašanje, in če je ogrska vlada mnenja, da s presenetljivim napadom ne gre, potem je pač treba najti drugo pot.«

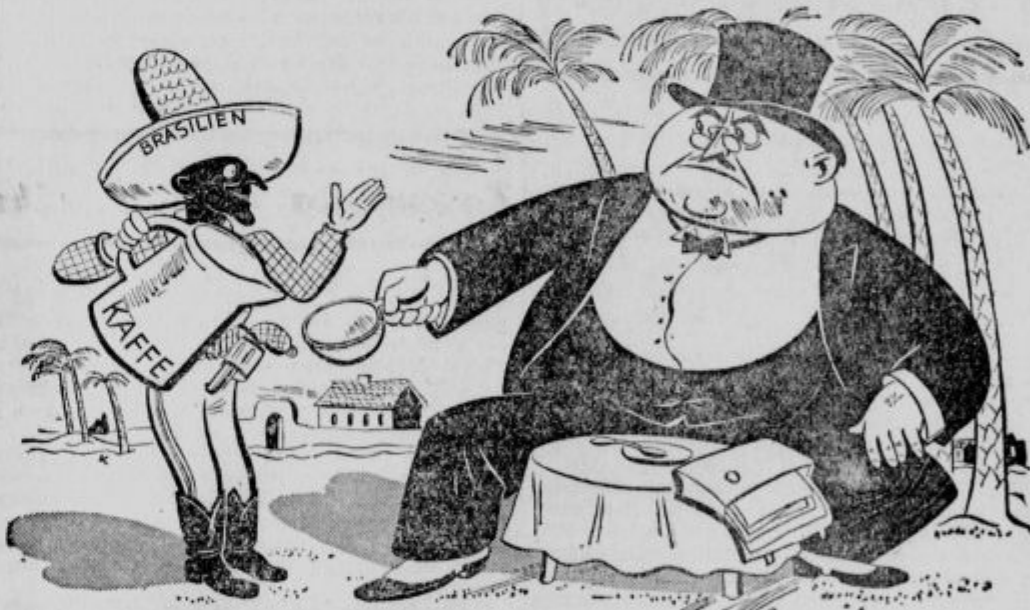
Ob sklepu ministrskega sveta je bilo mogoče ugotoviti... »da bi se morale staviti Srbiji tako dalekosežne zahteve, da bi bilo mogoče v naprej pričakovati, da bodo odklopljene in na ta način napraviti pot za radikalno rešitev z vojaškim nastopom.«

Ta zapisnik je prejel cesar Franc Jožef vsekakor šele 16. avgusta v podpis!

Dalje! Grof Tisza je pisal 1. julija 1914 cesarju Francu Jožefu, »da bi bila njegova najmanjša skrb, najti primeren »casus belli« — »vzrok za vojno.« — Tako so veliki državni razpihavalci ogenj, dasi je Konrad v. Hötendorf izjavil nemškemu poslaniku Tschirschky-ju še 27. julija, da bi se mogla izvršiti mobilizacija proti Srbiji šele 12. avgusta. Podpis vojne napovedi je grof Berthold od cesarja prisleparil s tem, da je vihotopil vanjo mesto o izmišljenem srbskem napadu, čeprav je dobro vedel, da tega napada ni bilo.

Danes zelo točno vemo — pravi Reisner — da je bila vojna Avstriji vsiljena — po grofu Berchtoldu namreč!

In še beseda o »izdajstvu« — zaključuje Reisner. Če govori grof Polzer-Hoditz o namišljenem izdajstvu avstro-ogrskih čet, nima prav, če to izdajstvo primerja z »izdajstvom« nemških čet. Izdati je mogoče le nekega, s komur nas veže zaupno razmerje, pa to zaupanje zlorabimo. Zakonska žena more izdati svojega zakonskega moža — toda 28. pešpolk Avstrije ni izdal, kajti tujemu narodu vsiljena vojaška dolžnost ni nikako zaupno razmerje.

»Nobene kapljice ni več notri, senor!«

(Brazilija je v strašni gospodarski krizi, ki jo tare, uvedla je moratorij za vse obveznosti nasproti inozemstvu. Ni še jasno, če so s tem inozemska posejila izgubljena.)

Za dolar

Američani delajo le za dolar, a za dolar tudi nekaj audijo. Tako je neka brzojavna družba organizirala poseben Service department, ki ima nalogo, da oskrbuje za svoje naročnike vse, karkoli le prinese pisano življenje. Neka dama s podeželja dopotuje n. pr. v New York s svojim 2-letnim dečkom. Sedaj bi rada uredila vse mogoče opravke, a kam bi z otrokom tačas? Nič skrbi! Dovolj je, da iz hotela telefonira brzojavni družbi svojo željo in v pol uri pride zanesljiva oseba po otroka, da ga prevzame v varstvo za poljubno število ur. »Ura stane dolar, napitnine nič prosimo!« — Ali pa začne koga na vožnji Chicago — New York boleti zob. Zopet ni treba drugega, nego javiti brzojavni družbi in na prihodnjem kolodvoru bo čakal zobozdravnik. Morda ne veste, kaj bi temu al onemu podarili za god? Brzojavite Service-departmentu! Vse, vse vam oskrbi družba sobo v hotelu, opremo za severni tečaj, nakup zemljišč, smoking in večerno obleko. In posli ji uspevajo sijajno.

Tragičen beg zločincev

Pred mesecem dni je pobegnilo z Gujane 12 robijašev, med njimi dva posebno nevarna vlomilca — Desplats in Lagarde, ki sta bila obsojena vsak na 25 let robije. Begunci so se 14 dni prebijali skozi gujanski pragozd, boreč se na življenje in smrt z raznimi živalmi in drugimi nevarnostmi. Slednjič so dospeli do oceana. Tu so jim domačini prodali dva primitivna čolna, s katerima so odrinili proti Kolumbiji, kjer zločincev ne izročajo. Na morju jih je zalotil silovit vihar; ena izmed obeh lupin se je prevrnila ter je utonilo vseh šest beguncev. Desplats s petorico tovarišev je dospel v luko na otoku Santa Maria v Venezueli, kjer so jih takoj prijeli. Vložena je prošnja za pomiloščenje vse šestorice.

Zdravnik: »Ali je soprog tožil, da ga žaja?«

»Izprva zelo, gospod doktor. Ko sem mu pa parkrat ponudila vodo, je kmalu nehal.«

Mis Hamilton iz New Yorka se je vrnila z zabavnega potovanja po Evropi. Nekdo jo je vprašal: »Ali ste videli veliko lepih razvalin?«

»O da, zelo veliko,« je odvrnila dolarska princzinja, »in osem od njih me je zasnilo.«

Proslava Sauvage-ve stoletnice pred iznajditeljevim spomenikom v Boulogne. Frederic Sauvage je iznašel ladijski vijak.

Dnevna kronika

Koledar

Nedelja, 6. septembra (15. pobinkoština nedelja): Čaharija, prerok; Peregrin, spoznavalec.
Ponedeljek, 7. septembra: Marko in tovariši, mučenci.

Privatni detektiv.
zavod F. Toplikar
Rimska cesta 9

Osebnosti

— Poročil se je v Ljubljani g. med. univ. dr. Leo Mogilnicki de Lubič z gđ. Zoro Adamičev, hčeko pokoj. Viktorja Adamiča, inspektorja drž. žel. Častitamo!

Novi grobovi

— Sv. Križ pri Rogaske Slatini. Minule dni je umrla tukaj pos. Ana Krumpak iz Teržiča. V starosti 82 let. Bila je vzorna Marijina družbenka in tretjerednica. Ob toplih pomladanskih in poletnih dneh je bila kljub svoji starosti skoro enak dan pri sv. maši in pri Eucharistični misli. Zelo je bila priljubljena med farani, kar je tudi pokazal njen pogreb. Jezusa in Marijo je celo življenje iskreno nad vse ljubila, zato upamo, da že pri Njih uživa zaslužen plačilo.

„ILUSTRACIJA“ številka 9

je pravkar izšla kot slavnostna številka!

V vseh trafikah in knjigarnah po 10 Din

Ostale vesti

— Perceem Pevske zveze sporočam, da velja poslana jim legitimacija za znižano vožnjo za dohod v Ljubljano tudi še dne 7. in 8. septembra, ker je ministrstvo v tem smislu podaljšalo njih veljavnost in so dobile tudi železniške postaje že tozadevno obvestilo. Če bi se bila pošiljka za kateri zbor zakasnila, naj vame legitimacije pri občinskem uradu. To sporočamo, ker sta dva zbora sporočila, da nista še prejela legitimacij od nas.

AKROBATI vabijo k veliki gala predstavi v ponedeljek zvečer

— Film »V kraljestvu Zlatorog« se bo predvajal za šolsko mladino z dežele in za podeželsko publiko v izredni predstavi v ponedeljek 7. t. m. ob 15 v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani. S tem je omogočeno zunanjim posetnikom pravčasno doseči večerne vlake. Za šolsko mladino v naprej prijavljenih skupinah je določena izjemna znižana vstopnina 4 Din. Prijave se pošiljajo klubovemu tajniku g. Milanu Khamu, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. Zunanje posetnike opozarjamo, da si pravčasno rezervirajo vstopnice.

Usakoursine ure

zlatnina, srebrnina in optični predmeti po znižanih cenah pri

L. VILHAR
urur
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

— Treznostna akcija v Sloveniji. Vljudo prosimo vse udeležence velesojma in kraljevega tedna, da prežive v Ljubljani slavnostne dni v duhu treznosti in resnične zmernosti. Nikjer ne smemo opaziti v teh svečanih dneh vinjenih ljudi, vsaj naj to resno prošnjo upoštevajo, zlasti gostilničarji.

— Lovorov venec slovenskih učiteljev. Jugoslovansko učiteljsko združenje, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani, položi ob odkritju spomenika kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja veliko srebrno palmovo vejo z zlato pentlo. Palmova veja ima 35 listov in na vsakem listu je vgravirano ime okr. učiteljskega društva, ki jih je v banovini 35. Za palmovo vejo je prispevalo vse učiteljsvo JUU iz Dravske banovine. Na pentli je napis: »Spominu kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja — poklanja Jugoslovansko učiteljsko združenje sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani — 6. IX. 1931. Na palmovih lističih sta tudi že novi društvi Crnomelj in Metlika, ki sta v zadnjem času zopet pripadli k Dravski banovini. Tudi učiteljski pevski zbor položi z ostalimi pevskimi društvi pred spomenik lovorev venec s trakovi in napis.

— Vojni invalid s 40% prosi kakršnokoli službo. Naslov: Klajnshek Alojzij, Grosuplje 43.

— Prošnja za prekmurske višje gimnazije. Zopet so prišli v Ljubljano prekmurski študenti. Sinovi revnih staršev, a nadarjeni in lepega vedenja. Zopet trkajo na vrata in usmiljena ljubljana.

— Pri odebelelosti naravna »Franz-Josef« grenčica močno pospeši prebavo in napravo telo vitko. Mnogi profesorji jemljejo »Franz-Josef« vodo kot celo proti odebelelosti srca zelo dragoceno sredstvo in sicer jutraj, popoldne in zvečer po tretjino kozarca. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ska srca. Lansko šolsko leto so bili prekmurski dijaki v Ljubljani po večini odlični in prav dobri učenci. Kr. banska uprava, Salezijanski zavod na Rakovniku, ljudska kuhinja, plemenite ljubljanske gospe in podpora društva so skrbela zanje. Hvala tisočera vsem. Žrtve niso bile zastoni, uspehi so vidni. Prosim vso plemenito ljubljansko in slovensko javnost, da se ob teh slavnostnih dneh spomni ubogih prekmurskih dijakov in nakažejo primerne zneske bodisi ravnateljstvom drž. realnih gimnazij v Ljubljani, Mariboru in Ptuj ali pa banovinskemu šolskemu odboru s pripombo za prekmurske višje gimnazije. Postavili bodo s tem na severu živ spomenik in zanesljive narodne stražarje naše domovine.

Potrebovali boste

izdatnega okrepčila kot: golaž, vampe, hrenovke, kranjske klobase, sendviče, slaščice, torte, potice, ledeno hladne pijače, svetlo in temno pivo, vino, likerje, malinovec, oranžado, citronado, aromatični sladoled, aperitive, cocktaile i. t. d.

Za tisoče je prostora dovolj, kajti hitra avtomatična postrežba je dostopna vsem. Vse to za mal denar. Le kdor si sam postreže — si postreže najbolje.

Toda samo v avtomatičnem buffetu „RÖ“ d. o. z., Seienburgova ulica.

— Obupanec. Iz Kranja 5. t. m.: Pri svoji materi in sestri, ki stanujeta v kokrškem predmestju v vili g. Klemenca ob Jezerski cesti, se je te dni mudil na 10dnevem vojaškem dopustu Traven Anton, rojen 28. aprila 1907 v Vodnjah, pristojen v Kranj. Traven je bil po poklicu čevlar in je bil že oženjen, sedaj pa ločen od svoje žene. Pri vojakih je bil kakih 5 mesecev, in sicer pri mitralješki četi I. bat. v Skopju. Kot pripoveduje, je bil Traven že pri vojakih bolan in je tudi vse te dni dopusta kazal nekakšno duševno zmedenost. Govoril je zmedenost stvari in se udaljal topemu razmišljanju. Domnevali, da je bila glavni vzrok njegovi bolezn ločitev od žene. Njegova duševna depresija se je tako stopnjevala, da je davi — čas se točno ne more ugotoviti — izvršil samomor. Prezrel si je z britvijo in čevlarskim nožem žile na obeh straneh vratu in začel strašno krvaveti. Ko je jutraj sestra vstala, je šla pogledat k bratu in ga je našla v strašnem položaju. Vprašala ga je, če naj pokliče zdravnika, kar je brat pritrdil. Preden pa je zdravnik prišel, je Traven umrl. Materi in sestri je zapustil namreč listek, da on po nedolžnem ne more prenašati svojih razmer. Traven so prenesli v mrtvašnico, pokopali ga pa bodo v ponedeljek. — Močno deževje je nastopilo v Ljubljani ter po Slovenskem v petek pozno popoldne. V predelkih so padale močne plohe in nalivi. Deževalo je po malem vso noč, zgodaj jutraj v soboto pa je padala celo gosta in precej debela toča, ki se je zlasti v bližnji okolici Ljubljane

ob 9. uri — po „Slehniku“. Godbal Najtežje točke — stoja na glavi.

nasulo precej. Hudi nalivi so se ponovili še večkrat v zgodnjih popoldanskih urah, potem pa je počasi prisijalo sonce. Ozračje se pa kljub deževju ni toliko spremenilo. Ponoči in v soboto jutraj je bilo močno soparno.

— Gospodinja šola v Kranju. Kmetijska gospodinja šola v Kranju sprejema v svoj 6-mesečni gospodinski tečaj, ki traja od 15. okt. do 15. aprila, zdrava in duševno primerno razvita dekleta, ki se žele pridružiti vseh v gospodinstvo spadajočih del. Teoretični in praktični pouk vodi šolske sestre iz Maribora v zvezi s strokovnimi učitelji. V isti zavod se sprejemajo na stanovanje in prehrano tudi gojenke osnovne šole in gimnazije.

— Izšel je nov, na povsem modernih principih sestavljen »Vodnik po Ljubljani«. Knjiga, na katere naslovi strani se nahaja slika nebotičnika z naslovom »Ljubljana«, obsega tri dele: kulturni del, deloma sestavljen na podlagi umetnostno-zgodovinskih in drugih virov, deloma pa obstoječ iz prispevkov raznih uglednih strokovnjakov; praktični del in trgovski del. V kulturnem delu se nahajajo med drugim članki o arhitekturi, politični zgodovini Ljubljane, slikarstvu, kiparstvu, našem gledališču, literaturi in glasbi; trgovski del obsega med drugim članek »Ljubljana — gospodarsko središče Slovenije«. Knjižica, ki je tako bogato ilustrirana kot ni bila do sedaj še nobena slična in ki vsebuje deloma tudi nemške prevode člankov in ostale vsebine, znači vsakek razvozel napredek na tem polju. Dobi se po vseh knjigarnah.

Poslano.

POKRITJE s „SALONIT“

azbestno-cementnim škrlilom izvr.ujemo do nadežnega z ozirom na splošno varno krizo proti primernemu dolgoročnemu odplačilu, tako da s tem omogočimo vsakomur nabavo te vrste izredno trpežne, ognjavarne in lahke krnine.

Vsa posavila in proračune na podlagi nam poslanih skic dajemo brezplačno.

„LPEKO“ trgovsko-industrijsko družba

MASARJEVA CESTA 23 — Telefon 29-30

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

— Uradniška posojila in zavarovanja daje Beogradska zadruga, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

— Veliko pozornost vzbuja izložen prostor veletrgovske Jugofarmacije d. d. Zagreb na Ljubljanskem velesejmu paviljon E 530, kjer je razstavljena celokupna parfumerija Khassus, dr. Morison in Diana francosko žganje, na kar opozarjamo trgovce radi dovoljnega nakupa.

— Opozorilo na oglas tvrdke Jos. Ivančič.

— Ant. Rud. Legat-iz Enoletni trgovski tečaj v Mariboru. Vpisovanje ustmeno ali pismeno v Slovenski ulici 7, zraven trgovine Wügerer, od 8 do 12 in od 2 do pol 7. Šolski programi brezplačno!

— Zobni atelje V. Krish, Rožna dolina, do preklica ne sprejema.

Okuženja se najbolje ubranite s sredstvom Sanoform. Zahtevajte v lekarnah in drogerijah le zaščiteni znakovi tvrdke »Chemotechnaz, Ljubljana, Mestni trg 10!

— Kravato už zatiramo najbolj zanesljivo z Arborin-om. Zahtevajte natančna navodila pri tvrdki »Chemotechnaz, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču).

— Dr. Jamar Tone zopet ordinira.

— Trgovci izvolite obiskati paviljon »E« 530. Veletrgovska Jugofarmacije d. d. na Ljubljanskem velesejmu, kjer ugodno kupite Diana francosko žganje — Khasanu in dr. Marisson parfumeriji.

— Sanatorij v Mariboru. Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Lastnik in vodja primarij dr. Černiš, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskimi solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij, tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlaplosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico »halac« za revmatična in druga boleča vnetja; enterocleanerjem za notranje črevesne kopeli pri zapki, napihovanju in za splošno telesni dvig. Dnevna oskrba: I. razred 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din.

— Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

— Na angleški način pere in svetlo lika ovrtnike, da se kravata lahko zaveže. Kemično čisti obleke. Šimenc, Kolodvorska 8.

Kamnik

Sejem. Mestno županstvo naznanja, da se vrši sejem za mesec september v sredo 9. t. m., ne pa dan pred praznikom.

Školov obisk in sv. birmo bomo imeli v Kamniku v nedeljo 13. t. m. Prihod prevzive-nega bo v soboto 12. t. m. ob 9, nakar obišče šolo. V ponedeljek 14. t. m. pa bo birma na Vranji peči.

Kino Kamnik predvaja v nedeljo in ponedeljek film »Legionar št. 13-9-13«, v katerem se predčuje življenje v tujski legiji v afriški puštinji.

Bolan človek

izgublja življensko moč in sposobnost a delo ter je v breme ne samo sebi ampak tudi svoji rodbini

Moč in zdravje

sta bogastvo, ki ju mora varovati vsakdo. Pri glavobolu, zobobolu, pri trganju v udih in pri bolečinah, ki se pojavljajo kot posledica prehlajenja, se bolečine naglo odstranijo, če bolna mesta 1-krat na dan dobro nadrgnete z

DIANA — FRANCOSKIM ZGANJEM Pa tudi pri prehlajenju, bolečinah v vratu, žledodnih bolečinah, krčih, omotici je zelo koristno, če imamo pri hiši steklenico pravega Diana-francoskega žganja. | | Dobiva se v lekarnah in boljših trgovinah. | Mala steklenica za Din 10.—, večja za Din 26.—, velika za Din 52.—

Celje

— Tvrdka Anton Sinkovec, Celje — se je preselila v nove, obširnejše prostore na vogalu Dečkovega trga in Prešernove ulice. Priporoča

vožnja z bicikljem, smrtno vrtenje, restavracija na vrvi, igranje na

lastne vrvarske izdelke, dalje motvoz, gurte ter slamnjake in nahrbtnike.

Seja okoliskega občinskega odbora. V petek se je vršila v sejni dvorani občinske hiše na Bregu ob 8 zvečer občinska seja. Po otvoritvi seje po županu se je prečital najprej zapisnik zadnje seje, ki se je soglasno odobrila. Nato je sledilo poročilo o banovinskem predlogu glede modernizacije banovinskih cest Celje—Laško in Celje—Rogatec, o katerem se je razvila dolga debata, a se je končno sklenilo, da se pristane na predlog. Sledilo je poročilo g. Kukovca glede javne razsvetljave v okoliski občini. Z ozirom na skromni proračun, pa se je treba za enkrat zadovoljiti s šestimi javnimi svetilkami in se bosta postavili dve na poti od Zidanca v Spodnji Hudinji na pokopališče, dve na cesti proti Ceterju (1/4 plača Ceter), dve morata biti na novi cesti na Sv. Jožef. O prošnji g. Petrička za izjavo o lokalni potrebi gostilne v Lescah se izjavi po daljši debati večina v smislu prošnje. — Pri slučajnostih poročila g. dr. Laznik, da so našli revizorji pri vseh treh revizijah vedno vse račune v najlepšem redu. Razpravljalo se je še o nekaterih vprašanih manjšega pomena, potem pa je g. župan sejo zaključil.

Proslava rojstnega dne prestolonaslednika. Danes bo slovesna sv. maša in Te Deum ob 8 zjutraj v župni cerkvi sv. Danijela ob udeležbi zastopnikov oblasti, potem pa bogoslužje v pravoslavni kapeli. Ob 10 bo parada 39. pešpolka na Glaziji.

Nočno lekarniško službo ima sedaj ta teden do vključno petka 11. t. m. lekarna Pri »Orluc« na Glavnem trgu.

Občni zbor Medklubskega odbora v Celju. V nedeljo 6. t. m. bi se moral vršiti občni zbor MO v Celju. Kakor pa čitamo v »Jutru« od 3. t. m. je ta občni zbor v »sporazumu« s celjskimi klubi odložen. Kakšen je ta sporazum, se vidi takoj po tem, da ni bil SK Celje o tem obveščen niti od MO niti od LNP razen po omenjenem poročilu v »Jutru«; tudi SK Celje ne ve, kakšni so bili razlogi za to. Zahtevamo od LNP, da nam pojasni, zakaj je bil občni zbor preložen — če ne bomo smatrali, da so resnične govorice, ki se širijo v Celju, o čemer smo že tudi enkrat nekaj pisali o tem na tem mestu — in pa, da se čimprej vrši občni zbor MO. Ako pa hočete, gospodje, že res favorizirati »nemške« sportnike v Celju zaradi event. glasovanja na obnem zboru, bomo znali tudi mi nastopiti proti temu. Slovenski sportniki.

Pevski zbor KPD. Kakor nas obvešča železniška uprava, je za pevski koncert Pevske zveze v Ljubljani 8. t. m. dovoljena četrtinska vožnja v Ljubljano in nazaj na podlagi istih legitimacij kot za odkritje spomenika. To za informacijo, da ne bo nepotrebnega razburjenja. Istočasno smo prejeli obvestilo, da vozi v torek 8. t. m. zjutraj ob 8 poseben vlak iz Celja v Ljubljano. Pevci pa morajo odpotovati zadnji čas z brzovlakom ob 4.29 iz Celja, ker se udeležimo generalne vaje na dvorišču realke ob pol 9.

Za čiščenje krvi
proti slabi prebavi želodca
in čreves
izvrstno deluje
PLANINKA
ZDRAVILNI ČAJ
dobi se v vseh lekarnah, zahtevajte pa izrecno
PLANINKA — ČAJ — BAHOVEC v zaprah in
plombiranih paketih in z napisom proizvajalca:
Lekarna BAHOVEC Ljubljana
Kongresni trg

Belokranjski kofiček

Naša zahvala. Še vedno hite brzojavke dolj v Belgrad od upravnih, cerkvenih in prosvetnih ustanov, ki iščejo Njegovo Veličanstvo kralja, da mu izreko besedo zahvale za veliko delo, ki ga nam storil. Pa tudi dr. Korošca iščejo naše brzojavke, ki nas nikdar pozabil ni, in se mu zahvaljujemo za njegovo delo in trud, ki ga je imel za nas, ko smo menili, da se nihče za Belo Krajino ne zmeni. Naša zahvala pa velja še drugim slovenskim možem, ki so svojo besedo zastavili za nas, za katere morda niti ne vemo ne, pa smo jim vendar hvaležni.

Metliška elektrika. Lepa reč je to! Vsak hit in se pritožuje, da javna luč ni na pravem mestu. Kako pa! Kaj je mar javna razsvetljava zato, da ti bo v sobo ali kuhinjo svetila? Baš kakor je komu na voljo! Lahko je kritizirati, toda kako na naj mesto žrtevje toliko za javno razsvetlavo, ko pa gre zastoji toliko elektrike v luči kot se je porabi v privatne namene. Dolžnost občinstva je, da svojo dobro voljo pokaže s tem, da si elektriko v hišo napelje in tako dobro in koristno in potrebno stvar podpre. Kdor pa si v lastno hišo ni hotel dati elektrike napeljati, naj nikar ne kritizira in ne modruje, čez javno cestno razsvetlavo.

V Ljubljano. Privlačna je Ljubljana za nas vedno bila, posebno je privlačna sedaj, ko se razne slovesnosti v Ljubljani vrše, prav posebno pa je privlačna sedaj, ko je zopet postala naša prestolnica. Zato se pa tudi narod na moč pripravlja, da pohiti sedaj v Ljubljano, ki je Slovenije srce, da se tam pokloni spominu kralja Petra, ter da si ogleda posebno velesojma s prezanjivno razstavo slovenske sedanosti in preteklosti. Stotine in stotine se priključajo in prav mnogo bodo zamudili, ker niso izkaznice pravčasno naročili.

OB PRILIKI ŠOLSKEGA LETA.

Šolsko mašo smo imeli večinoma že 1. sept. in je sedaj že na vseh šolah reden pouk.

Z novim šolskim letom se pomnoži število srbohuvaških učnih ur. Z ozirom na prejšnji položaj, ko so naša pota vodila v Karlovec in Zagreb, je na tukajšnji prosvetno ministrstvo odredilo, da se v Beli Krajin število srbohuvaških ur podvoji.

tamburico! Vabimo zlasti deželane, ki imajo zdaj najlepšo priliko!

Jesenice

Tudi Jeseničani doživimo včasih kak vesel dan. Ta je bil te dni, ko je tukajšnji mesar g. Ambrožič Jože z lepaki razglasil, da bo odsejal prodajal goveje meso po 10 in 12 Din. Gotovo bodo zgledu sledili tudi drugi številni jeseniški mesarji tako, da bodo jeseniške mamicе lahko večkrat skule utrujenim možem osvežujočo govejo juhuco. Prav tako, »Slovenčev« članki se torej zalegli tudi za Jesenice.

Školski film »V kraljestvu zlatoroga« se bo na Jesenicah predvajal v kinu Krekovega prosvetnega društva, na kar opozarjamo cenl. občinstvo z Jesenic in okolice. Premijera na Jesenicah bo v soboto 12. t. m. ob 8 zvečer. Jeseničani se bodo predstavili gotovo v obilnem številu udeležili, saj bodo v filmu videli lep kos Jesenice, tovarne KID in pa glavnega junaka v filmu, domačina, splošno znanega Čopovega Joža. Kakor se čuje, bo predstavil prisostvoval tudi ustvaritelj filma g. prof. Janko Ravnjak.

Med. univ.

dr. Keržan Barfoi
prične ordinirati
na Jesenicah
pri »PEKLARJU« ob kolodvoru
15. septembra

Danes v nedeljo popoldne se vrši na Jesenicah Hazena tekma med članicami športnega kluba »Borec« z Jesenic in šport. kluba »Ziri«. Tekma obeta biti zelo zanimiva.

V kinu Krekovega prosv. društva se bodo odslej pri predstavah predvajale tudi reklamne slike raznih trgovcev in obrtnikov. Kdor želi tako reklamno, naj se javi v KPD.

Velika konfekcijska firma Jugoslavije za gospode »Tivar« v Varaždinu je sklenila, da otvori na Jesenicah, Gosposvetska cesta 24 svojo filijalko in je s tem poverila g. Stefana Sulerja. Tovarna izdeluje vse potrebne materialje sama in je opremljena z najmodernejšimi stroji ter je tako brez konkurence. Prosimo cenl. občinstvo, da se izvoli ob priliki o tem samo prepričati.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Vilmar Scharf:

Vožnja po Volgi

Očka kapitan ne sme igrati z nami. In tretjega moža rabimo! V vodi tičimo, v megli in dežju, s palube Volginega parnika smo se zatekli v salon. Tu — v salonu razkošnega parnika — se suše ostanki čebule in tam pod mizo leže jesetrove kosti. Vendar stoje usnjeni stoli še vedno iz carskih časov in skoz visoka ter široka okna vidiš daleč po deželi.

Oh, očka kapitan be ne smel zmerjati snazilke in čeprav je službeno bilo še tako potreba. Ko bi mignil, je šla dol v »Klub skrajnih rdečkarjev«, ladjino celico, kjer se je strankarilo in reševalo vse vprek. Mogoče že jutri bo snazilka vodila parnik in bo očka kapitan opravljal njena dela. Zlasti pa mu je prepovedano, zaradi stvari same mu ni dovoljeno, da bi se družil s potniki prvega razreda.

»Na zdravje vaše matere! — luk, luk — zdravje vaše bodoče žene! Ta sovjetski sestre! — na zdravje vašega brata! — na na zdravje vaše bodoče žene! Ta sovjetski komisar, ki sedi meni nasproti, mi podtika vse mogoče sorodnike — Bog me obvaruj! In za vsakega posebej kozareček vodke na en dušek.

Mati Volga dobi družino: hčerko Oka. »Sestrica Oka!« se smehlja komisar. Spet stojimo na rtu — čakamo, da pojé natak — in v vetru držimo za klobuke. »No, sestrica Oka...« Kaj je tem neskončnim daljam do naših besedi! Naj se ljudje tu smejejo ali izkrevajo, naj tudi nekaj let prežive v Katarininem ali (čisto po novem) v Marksovem mestu; ravnodušno se veletok vali naprej. Griči, sami griči, gozdovi, stepe, močvirje in pesek. In vmes se brez presledka čujejo enakomerni takti gonilnih strojev. Splavi drse mimo, tiho in neslišno. Koča, kamnolom, ki je zapuščena. Nekaj ribičev ob vrbovju. Najbrž si juho kuhajo. Se ena koča. Vse mirno, samotno in resno. Tedaj pa se v oblake zapodi svež veter — tako leni in sivi so se zgrinjali izza Kamskih močvar sem — žene jih proti zapadu in svetlo sonce sije na Nižnji Novgorod! Na zlate cerkvene kupole in križe, na trdnjavske zidove, zelene strehe in umazane hčoe. »Zaprte okna po kajutah! Smolijo!« opozarja moj tovariš. Ljudi kar mrgoli po obali — berači, branjevci in perice; rute, gole noge.

Na kopnem! Tu nakladajo vodene dinje, na stotine in tisoče. Tiste, ki leže na dnu, kmalu dobe otiske in se brž pokvarijo. Kaj zato — medtem zori že na milijone novih. Tudi tem gladojučim tu v pristanišču in po ulicah je življenje vtisnilo svoja znamenja. »Hm, kaj hočemo,« si mislijo in zro na veletok. Gledajo Volgo vse svoje življenje in se ne delajo tako važne kakor mi...

To je torej Nižnji Novgorod, mednarodno trgovsko in sejmsko mesto, ki razobeša tako lepe in vabljive lepake po Rusiji! Karavane s kamelami in trgovce s turbani, kučmami in zapadnoevropskimi blobuki vidiš na teh slikah. Ljudje gredo na sejm, po vnanosti zelo kapitalistični in zelo kupčijivi... Svinja, redka črna, visokonoga, azijska svinja tiči s svojo levo zadnjo tace v kretnici mestne železnice — sredi Nižnjega Novgoroda — in se ne premakne. In okoli in okoli se pade druga črna ščeneta in si ob hišah drgnejo kožo. Vendar zato manjka karavan, karavan s kamelami orijentaliskih trgovcev. Nikjer ne vidim nobene kamele, samo velikega nagačenega medveda, ki straži hotelsko vežo. Ta hotel — za Evropa komaj znosen — je preozek. Celo po stopnicah čepe gostje: pijejo čaj, kade in se živahno razgovarjajo — ruski, tatarski, kavkaški in še sam ne vem kako. Vendar za velike trgovske lepake se jim njih obrazi niso zdeli primerni, niti ne njih čepice in suknje in njih večno kramljanje.

Opolnoči plovemo mimo majhnih otokov, sipin in brezovih gozdov, ki se srebrni in negibni svetijo v mesečini.

Soseda v kajuti čepi, s koloni malone pod brado, na svoji žimnici ob oknu in bere knjigo

Pierre Mille:

Stroj

Dogodek, ki vam ga hočem pripovedovati, seveda ne pomeni nobenega junaštva: pravzaprav je samo zabaven. A težko je verjeti, da bi se resnično vtegnila odigrati slična stvar. Kljub temu vam jamčim z mojo besedo, da ne bo v tej zgodbi niti za besedico izmišljotine. Polkovnik B. nas je nekam poredno pogledal, kot da bi pričakoval srečati v naših obrazih prve sledove nezaupanja ali dvome. A vsi smo spoštljivo in pričakujoče molčali. Polkovnik se je menda pomiril, ko je videl, da smo ostali resni, in je nadaljeval:

To se je dogodilo na Ruskem v onih letih, ko se je še zdelo, da bodo beli prav lahko premagali boljševike. V kraju, kjer sem takrat bival, se je nahajalo do 700 francoskih častnikov, podčastnikov in tehnikov. Imeli smo lasten štab, prehrano, inženjere z moštvo, telefonsko službo in sl. Nahajali smo se v malem mestecu na Južnem Ruskem, bili v stikih z belim poveljstvom in od kraja nismo imeli nobenih vzrokov za pritožbe. Boljševiki so se umikali na celi črti, beli oddelki so napredovali, mi pa smo pošiljali naši vladi bodrilne brzojavne vesti. A pozneje prav nepričakovano in čudno — kakor je pač vse nepričakovano v tej neumljivi deželi — se je kolo vojne sreče na mah zasukalo v drugo smer. Namesto rdečih so se pričeli umikati beli. Boljševiki so pričeli napadati. Vse to se je odigralo tako presenetljivo naglo, da nismo imeli časa za potrebne protiukrepe. Nekega lepega dne pa smo zvedeli, da so pomandrali boljševiki zadnje bele oddelke in korakajo naravnost proti našemu gnezdu. Morali smo ga čim prej zapustiti.

s strašnimi podobami. Tiho, tiho šumi reka. Bere in z lasnico odpira stran za stranjo.

Dvanajst družin, v vsaki po devet do štirinajst članov, je v Nižnjem Novgorodu zasedlo tretjo in četrto kajuto: Tataři, Cerkezi, ruski delavci, ki se vozijo v Astrahan, kozavi godci z goslini in harmoniko, slep prosjak, tri morske svinjke, Zđaj v notranjščini ladje smrad nafta iz strojev ni več tako močan. Otroci jokajo, kakor povsod po svetu, in matere jadužejo.

Tedaj pa močno zatuli parnik in obstane. Dva vozača z rdečo svetiljko in z merilnimi pripravami v čolnu iščeta globlje struge. Cisto črn gozd se razprostira na vzhodni strani. Tu nemara prebivajo medvedi in razkolniki, ki se ne dajo ujeti. Na krovu imamo celo krdelo — »mladih volkov«, malih boljševikov, izbranih za bodoče voditelje. V veletoku škriplje in ječi, vijaki se sunkoma zadevajo — plovemo! Struga mamice Volge je v zadnjih petnajstih letih menda precej zanemarjena, nič je kaj prida ne trebijo, preveč stane.

Trije sovjetski zdravniki, ki so si drug drugemu »napisali« zdravniška spričevala in zato plačajo znižane cene (vožnja po Volgi je že od nekdaj veljala za najboljšo zdravilo), s svojo gizdalinsko prešernostjo razveseljujejo ves salon. Dva sta bila med vojno v nemškem ujetništvu. »Da so naju vsepovsod spremljali z nabitimi puškami, sicer ni bilo prav gospodsko...! Ampak vseeno bi spet rada videla Nemčijo!« (V sovjetski deželi so oblasti se veliko strožje.) Ljubezniva sta in se nikakor ne ogrevata za stranke. Tretji je ves razigrane volje, svojo razporoko praznuje — star »samec« s proforskim naslovom. »Pomislite, moje strašilo doma, moja gospodinja, je pod novim režimom postala naravnost neznosna in nikakor nisem vedel, kako naj se je odkrižam. Veste, pri nas z odgovodjo ni tako lahko. Tedaj sem se kratko in malo ž njo poročil — seveda samo za nekaj dni — in se nato dal ločiti. Stalo me je samo 15 rubljev. Predraga se je pa zdaj kajpada morala izseliti! — Na njeno zdravje!«

Moj komisar me pa ne pozna več. Ima svoje razloge. Pri šahu sem »kralja« omenil. Hm, saj s tem nisem nič mislil. Pa me je popravi, prvič z nasmeškom, drugič me je malone rotil, češ, da je to »predsednik!« In sem vendar spet imenoval kralja... Kar zardel je. Človek bi ne verjel, pa je bilo res! »Kaj hočete, to je igra, mednarodna igra brez vsake politike — in še sam sem čisto nepolitičen!«

Spet je noč za nami. Še trudna, zaspana se okolica vije iz senc. — Kdo ve, koliko ljudi je v tej deželi Volge preživele svoja otroška leta in nikoli več ne smejo videti reke, širnih step in gozdov! Ure in ure dolgo plovemo v jutrnjem svitu vzdolž samega vrbovja. Megla in — molk. Tam blizu sidra leži na kolenih mož, najbrž kak musliman. Celo prislanja na ograjo in zbrano moli. Tok zanesa ladjo malo vstran, a on se ne gane; možje v malem čolničku hočejo ugasiti rdečo luč ob sidru in ustrelje dvakrat mimo.

Na vsem obrežju niti enega človeka. Šele nekaj milj navzdol po reki — solnce pripeka na steno — nam plovejo nasproti »burlaki« — Volgini čolnarji. Pojo in toku nasproti ped za pedjo rinejo svoj čoln s krompirjem, ribami in dinjami. In kadar je tok najmočnejši, kadar morajo napeti vse svoje moči, tedaj fantje najlepše zapojejo:

»Kako mehak in mil je ta navep,
sladko otočni domovinski spev!
V meni prazno je in zapuščeno vse,
srce mehko je, a slednji v njem mi up mrje.«

Nobenih ponosnih gradov, prikupnih vinskih gorč in prirodnih lepote ni na bregu. Resna, prostrana krajina in neskončno nebo. Ndaleč tam je povenjen strahovito razrila zemlja. In hrasti in breze, izrvani od viharja, brez življenja leže ob globeli. In burlaki še vedno pojo in vlečejo svoj čoln. Tako majhen slaboten čolniček po velikem širokem veletoku...

Kot poveljnik sem lahko računal samo na lastne moči pa sredstva. Beli, jako maloštevilni štab je takoj zapustil mesto. Rešiti sem moral blagajno, računske spise, važne listine, moje moštvo in vojne zaloge. To je bila težka naloga. Razen tega nisem smel pozabiti na ruske begunce, nesrečno okoliško prebivalstvo, ki je bežalo pred boljševiki kakor pred kužo in nas rotilo, da bi ga rešili krute smrti... Vse te izredne težave so mi torej narekvale odločno in naglo postopanje. Naše mestece je bilo postaja ozkotirne stranske železnice. Zato sem seveda takoj planil na kolodvor. Po dolgem iskanju, moledovanju in grožnjah sem srečno zaplenil več osebnih vozov, kakih deset tovornih platform in lokomotivo, staro razvalino, ki je hripala in pljuvala kakor oboleli velblod, a vendar je bila v stanju potegniti mešani vlak. V naglici sem natočil vse, kar sem vtegnil, nairpal ljudi v tovrne vagine in dal znamenje za odhod. Odrinili smo na jug proti Odesi, kjer so se nahajale francoske in britske vojne ladje.

Lezli smo naprej s polzevo brzino in napredovali kvečjemu 15 km na uro. Brzojav je še deloval, in smo se ustavili na sleherni postaji, da bi navezali stike z zaledjem ter zvedeli zadnje novice. Poročila so bila jako turobna: »Boljševiki napredujejo, boljševiki plebno, boljševiki streljajo jetnike.« To je bilo vse, kar so nam vtegnili sporočiti telegrafisti in postajenačelniki.

Koliko moči je bilo boljševikom pravzaprav na razpolago? Teža nam ni nihče vedel povedati. Govorili so zdaj o 50, zdaj zopet o 5 tisočih. A število je bilo pravzaprav brez

pomena, ker bi zadostovala boljševikom tudi polovica zadnje manjše številke, da bi nas popolnoma pohrustali. Ni bilo nobenega dvoma, da moramo pospešiti naš umik čim bolj, in smo torej hiteli, kolikor smo mogli.

A preden smo prevozili polovico proge do Odesa, nas je doletela usodna nesreča. Naš stroj je odpovedal in obstal. Niti naši francoski, vsega vajeni monterji mu niso vedeli pomagati. Običajni smo sredi stepe, in boljševiki so nam bili za petami. Kaj storiti? V daljavi 2 km spredaj sem zagledal neko postajo. Pohitel sem tja peš z dvema vojakoma in poiskal postajenačelnika. Obvladam ruščino — zato so me tudi poslali na jug — in sva se takoj sporazumela.

Ali imate za nas kak stroj? — sem vprašal. Postajenačelnik je od začudenja izbulil oči, kot da bi zahteval dvoglavo tele ali vsaj ptičje mleko.

Saj vendar morate imeti v bližini postaje katerikoli rezervni stroj, — sem vztrajal, ker je bilo to dokaj veliko križišče. — Če ne stoji blizu, se mora nahajati kje v remizi ali na stranski progi. Govorite no!

Postajenačelnik je postal zamišljen. Razumel sem, da je napočil odločilni psihološki trenutek, v katerem morata obe strani pokazati pravo barvo.

Seveda, — sem pripomnil mimogrede, — bo francoska misija brez pomisleka plačala poljubno odškodnino.

Postajenačelnik je raztresen uprl oči v svoje čevlje.

No, v tem primeru... — je odvrnil počasi, — se bi morebiti res kaj našlo, če bi poiskal...

Koliko? — sem ga naravnost vprašal.

Pričela vsa barantati in se kmalu domeni. Za pet tisoč rubljev je obljubil postajenačelnik podkupiti strojevodjo, ki je čakal z lokomotivo na bližnji postaji.

Kdaj pa bo prišel stroj? — sem vprašal in poskušal na videz ohraniti mirno kri.

O, le bodite brez skrbi, — je odgovoril postajenačelnik. — Takoj bom rekel telegrafistu, da pozove stroj. Dospel bo v eni uri.

Čakali smo eno uro, dve uri, a stroja še vedno ni bilo. Pričelo se je mračiti, in postal sem hudo razburjen. Postajenačelnik je venomer zagotavljal, da bo stroj takoj tu, a mu nisem več verjel. Ali mi je res hotela nakloniti usoda bitko v stepi? Kako bi kljuboval 5000 boljševikom s stotnjo vojakov in edinim poljskim topičem? Kaj bi počel z neštevilom ruskih beguncev, ki so se bali za svoje življenje, za žene in deco ter nas v pričakovanju boljševikov obsuli z razburjenimi vprašanji? Postajal sem obupan, ko sem nenadno zaslišal ropot bližajočega se vlaka. Planil sem iz čakalnice, pogledal na progo — in od začudenja široko odprl oči. Postaji se je bližal z nezmanjšano brzino vlak z novim strojem. Štel je kakih 20 tovornih vagonov in drvel v naši smeri — proti jugu. Ali so tu prihajali novi begunci? A nisem imel časa za ugibanja. Pobral sem železniško rdečo zastavo, skočil med tračnice in jo pričel vihteti kakor besen. Vlak se je ustavil, in z

Ada Graff:

»Torej za nobeno ceno mi ga nočeš prodati?« Stanhopove pohlepne oči se niso mogle odtrgati od kipa iz redkega kitajskega belega nefrita. V stanju je bil žrtvovati vse premoženje in na stara leta postati berač, da bi dobil ta kip.

»Seveda ga na noben način ne bom prodal,« je odgovoril njegov prijatelj Karen. »Mar nisem tudi jaz nabiralec! Samo starinarji prodajajo vse, kar staknejo.«

V sobi je zavladal tako globok molk, da je čul Stanhope utripanje lastnega srca. Kakor Karen je bil bogat, odjuljen in strasten nabiralec. Vse življenje in do danes sta bila prijatelja. Eden se je zanimal za porcelan in slike, drugi je nabiral redke starine. Kot ljubitelja sta do sedaj redno podpirala drug drugega. Od kraja je imel Stanhope samo štiri drobne, iz belega nefrita izklesane malike, a Karen — to je bila njegova zasluga — je pozneje ugotovil, da so le del zbirke, ki je obsegala sedem bogov višjih čednosti in sedem bogov smrtnih grehov.

Stanhope se je trudil 15 dolgih let, da bi nakupil sedmorico nebeskih in šestorico peklenjskih malikov. Slednji so predstavljali: požrešnost, tatinstvo, lenobo, razuzdanost, ošabnost in svetoskrunstvo. Ko mu je Karen po telefonu sporočil, da je nepričakovano našel sedmega peklenjskega, boga morilcev, je Stanhope navdušeno pohitel k prijatelju. Nikakor ni slutil, da mu prijatelj ne bo hotel odstopiti tega štirinajstega kosa, a na svoje presenečenje je zvedel, da mu Karen nikakor ne misli odstopiti svoje lastninske pravice »Menda nisi praznoveren?« je nazadnje vprašal. Na hrbtu posameznih izmed 14 malikov je bilo namreč zapisano, da bo lastnik popolne zbirke postal morilec ali pa žrtev morilca. Najbrž so bili kipi poprej last nekega svetišča, ki se je na ta način brez posebnega uspeha hotelo zavarovati. Karen se je zaničljivo nasmešnil: »O ne! A imam druge, pametnejše razloge.«

Stanhope se je dozdevalo, da se mu beli, lesketajoči bog morilcev posmehuje. Njegov najboljši, zvesti, edini prijatelj je preprečil njegovo srečo in življenjsko delo. Koliko je sanjal o tej popolni zbirki. A kaj je hotel! Stanhope je videl, da je nadaljnji razgovor brez pomena. Vstal je in se ledeno razgovoril. Če je rekel Karen, da kipa ne bo prodal, je to pomenilo, da je neomajen.

Opolnoči, deset ur pozneje, je sedel Stanhope popolnoma sam v svoji sobi. Sestra, ki mu je vodila gospodinjstvo, je šla spat kakor

njega se je vsul ter v trenutku poplavljal progo človeški val. Zagledal sem čudovito pisano množico: capine v napolvojaški noši, bradate kmete in delavce z bledimi, jetičnimi obrazi... Nekateri izmed njih so bili oboroženi s puškami, drugi pa so vlekli vreče, cule in al. Prepričal sem se, da nas je dohitela nova tolpa beguncev, ki se je rešila pred bližajočo se rdečo vojsko.

Iz edinega osebnega voza z razbitimi okni je prilezel zaspan potepuh, ki je kadil izredno smrdljive cigarete in venomer vneto pljuval. Vprašal me je, kaj se je zgodilo, in s katero pravico sem ustavil »njegov vlak?« Odgovoril sem temu dvomljivemu vitezu, da se malo brigam za »njegov vlak«, potrebujem pa za vsako ceno njegov stroj. Potepuh mi je seveda odgovoril, da ga to prokleto malo briga. Nisem pričakoval nobenega drugega odgovora, a opazil, da smrdi potepuh po žganju kakor star sod, in takoj razumel, koliko je ura. Povabil sem ga na razgovor. Ob žganju in prigrizku je postala vplivna oseba takoj prijaznejša.

Lahko mi boste storili veliko uslugo, — sem pijancu brez ovinkov povedal. — Posodite mi, prosim, vaš stroj. Povrnil vam ga bom takoj, čim bom dospel do prvega večjega križišča. Pristanem v naprej na vse vaše pogoje.

Mm, kako bi rekel... — je zamrmral potepuh, — pravzaprav se mi res nikamor ne mudi...

No, torej, — veselo sem zaklical. — kar povejte, koliko zahtevate...

Zahteval je 15.000 rubljev in ni maral popustiti niti kopejke. To je bil velik zmesek za takratne prilike. A moral sem na vsak način rešiti svoj oddelek; in zato sva takoj sklenila kupčijo. Potepuh je poklical svojega vlakovodjo, in se je pričelo premikanje, ki mu ni hotelo biti konca. Hudo sem se bal, da ne bi nas presenetili boljševiki. Naposled so srečno priklopili stroj na naš vlak. Šel sem, da bi se poslovil od postajenačelnika, ki sem ga našel v izrednem ogorčenju.

Zakaj vendar niste hoteli počakati na svoj vlak? — mi je zaklical naproti. — Saj bo kmalu tu... kako sem se veselil na zaslužek, a zdaj je šlo vse po vodi, in plačali ste trojno ceno temu potepuhu. Vrag ga je prinesel v pravem trenutku. Seveda je razumel, da ljudje hitijo, in je izbral priliko.

Kaj mi je za denar! — sem odgovoril. — Nisem mogel čakati na vaš stroj, ker sem se bal, da me bodo dohiteli boljševiki. Moj oddelek je premaloštevilen, da bi tvegala spopad.

Postajenačelnik me je tako pogledal, kot da bi me bil imel za blaznega.

Kaj pa je? — sem ga vznemirjeno vprašal. Ali ste pri prvi pameti ali ne? Saj so boljševiki že dve uri tu. Saj ste vendar kupili stroj od njihovega komisarja!

Polkovnik B. se je trenutek naslajal ob našem presenečenju in na to dodal:

Ponavljam, da je vse to gola resnica... A človek je pač moral biti v onih letih na Ruskem, da vsaj malo razume, kaj se na Ruskem dogaja.

Prijatelj

tudi njegov edini služabnik. Še vedno je mislil samo na prijateljevo neumljivo trmasto ozkornost. Polagoma je podival od jeze. Saj ni imel kipa za Karena res nobenega pomena, dočim je Stanhopu pomenil najvišjo srečo. Vedel je, da ni nikjer na svetu drugega sličnega malika. Vsi njegovi petnajstletni napor so se razblinili v nič nad Karenove muhaste trme. Sedel je in mukoma ugibal, kaj bi storil.

O pol eni ponoči je izpolnil Stanhope ček: podvojil je znesek, ki ga je bil plačal Karen za kipec. Nato se je oblekel in vtaknil v žep električno luč, šop ključev pa kljukec. Njegov načrt je bil jako enostaven. Imel je ključ od Karenovih hišnih vrat, ki ga mu je poklonil gospodar sam. Poznal je njegovo stanovanje tako natančno, da bi se lahko spoznal v njem tudi z zavezanimi očmi. Upal je, da se mu bo posrečilo s pomočjo kateregakoli ključa ali v sili tudi kljukca oz. dleta odpreti ono sobo, kjer se je nahajal bog morilcev. Prihodnji dan bo našel Karen na mestu kipa kratkomalo Stanhopov ček. Seveda bo pomenilo to konec njunega prijateljstva, a kaj za to! Menda ga le ne bo ovidil kot vlomilca...

O pol dveh ponoči je Stanhope neslišno stopil v sobo Karenove zbirke. Odprl je omaro, kjer je moral stati malik, a polica je bila prazna.

»Stanhope! O, moj Bog!« Električna luč je nenadno razsvetlila sobo. Karen v pijami je široko razpel roke in stopil prijatelju nasproti. Stanhopu se je stemnilo pred očmi. Kakor besen je dvignil in spustil pest. Karen se je nemo zgrudil na tla. Presenečen je Stanhope za trenutek premagal svojo strast in se sklonil nad prijateljem. Karen je ležal kakor lešen. Stanhope je od groze zopet postal razsoden, razumel, da je njegov prijatelj umrl, in v nepopisni grozi planil ven.

Prihodnje jutro je zajtrkoval Stanhope v družbi svoje sestre. Pogovarjal se je z njo o brezpomembnih stvareh, a ni bil v stanu spoznati lastnega glasu. Venomer mu je hodilo po glavi eno in isto: »Zakaj me še niso prijeli? Saj so ga že našli na tleh? Takoj bodo videli, da je umorjen. Ali me bodo sumnili? Kaj bo? Če tudi bodo iskali morilca kje drugje, imam dolžnost policiji prijaviti svoj zločin. Nisem zaslužil boljše usode. Podlež sem. Umoril sem edinega, najboljšega prijatelja, da bi zadostil lastni sebični pohlepnosti in pridobil kitajskega malika. Mar ne romajo v ječo tudi oni, ki vlomijo vsled obupa in lakote? Zaslužijo več usmiljenja kakor jaz...«

Sestrin glas je prekinil Stanhopovo mrko zamišljenost. »Kaj ti je? Tu je današnja po-

šta. Ali ne boš odprl zavitka? Najbrž bo to darilo za tvoj rojstni dan.

»Saj res, danes imam rojstni dan. Popolnoma sem pozabil...«

Stanhope je prestrigel vrvice in strgal rdeči pečatni vosek. Notri je našel zabojček iz dišečega sandalovega lesa. Dvignil je pokrov. Pod njim je ležal v rdečo vato skrbno zavit bog morilec, oni malik, kateremu na ljubo je postal Stanhope na stara leta zločinec. Zraven je bilo priloženo Karenovo pismo:

»Dragi Stanhope! Sprejmi priloženo kot darilo za tvoj rojstni dan z željo, da bi ga še večkrat skupaj srečno obhajala. Uživam že 40 let tvoje zvesto prijateljstvo, in nepopisno me veseli, da morem izpolniti tvojo največjo življenjsko željo. Upam, da mi ne boš preveč zameril včerajšnje šalo, ker sem ti namreč odbil prošnjo o prodaji kipa. Saj ti nisem hotel pokvariti presenečenja. Menda si dobro spal in se nisi zmenil za staro bedasto napoved, da mora lastnik vseh 14 bogov postati morilec. V zvestem prijateljstvu tvoj vdani Karen.«

Stanhope je zaihtel na veliko začudenje svoje stare, spodobne sestre, ki ni bila vajena

slučajnih izbruhov. V tistem trenutku se je oglašil telefon. »Detektiv!« je prešinilo Stanhope, ko je z drhtečimi rokami dvignil slušalo. Na njegovo nepopisno presenečenje mu je zadonel v uho dobro znan Karenov glas: »Dobro jutro! Še enkrat ti želim vse najboljšje za rojstni dan! Ali boš prišel po kosilu? Povedati mi moraš, kaj si hotel tako pozno sinoči priti? Menda si kaj pozabil? Ko sem te zagledal, sem od presenečenja omedlel in se zavedel šele pol ure pozneje na tleh. A nisem se skoro nič potolkel. Kaj hočemo! Saj veš, da mi nagaja včasih srce. Včasih imam napade. Menda si ti odšel že poprej? Ne morem se spomniti. A danes se zopet izvrstno počutim. Na svidenje!

Stanhope je popolnoma pozabil na svojih 14 malikov in hvaležne solze so mu privrele iz oči. »Usmiljeni Bog!« je zašepetal, »hvala Ti za Tvojo dobroto. Rešil si me!«

Njegova sestra ni ničesar razumela. Vedela je, da je njen brat zelo vnet za kitajške starine, a nikakor ni mislila, da je postal tako otročji. Zaničljivo je pogledala belega, drobneža malika, ki se je režal na mizi.

E. Beck:

Osamela mati

Srečamo jo včasih.

Ne v cestnem vrvežu, ki je ne miče. O poletnih dneh jo utegnemo srečati na kaki klopi v javnih nasadih. Tu sedi na soncu, nekoliko negotovo in čez vse skromno, da ne bi komu jemala prostora, prostora na soncu. Tako rada opazuje otroke, ko se igrajo. Pri tem sanja o minulih lepih dneh, ko je še sama kot mlada mati polagala na snežnobeke blazine svojo rožnato, smehljačo se srečo. Vselej, kadar privozi mimo otroški voziček, se nekoliko dvigne, da bi bolje videla malega.

Pogosto jo vidimo ob oknu njene sobice. V tresočih se, suhih rokah drži nogavico in mehanično nabira petljo za petljo. Tu sedi in čaka — kakor toliko mater, ki jih je starost osamila. Na kaj čaka? Sama ne ve. Toda navadila se je čakati. Dolgo ni hotela, ni mogla pomisliti, da hodi mladina svoja lastna pota in da ima zanjo vedno manj časa. Ali ni svoj najlepši čas in najboljšo moč podarila otrokom? Ali ni presedevala ob bolniški postelji v neutrudljivi potrpežljivosti dneve in noči, tedne in mesece svojega življenja? Kako zelo jo je vsako posamezno dete potrebovalo! Bila je središče njihovega življenja. »Mamica, povej mi pravilico, tako lepo kakor ti ne zna nihče« — in »Mamica, zapoj mi pesmico,« tako ji je žuborelo nasproti iz otroških posteljic. In pripovedovala je pravljice, pela pesmice, čeprav je bila včasih utrujena, tako utrujena od vsakdanjega dela in skrbi. In vse to, je menila, mora vedno tako ostati: ona in otroci, otroci in ona. Kdo jo pa sedaj še kliče? Hčere slede možu v lastni dom, sina žene ven v svet. Njene solze jih niso mogle

zadržati. Sedaj bi mogla ljubkovati in varovati vnučke, in kako rada bi to storila, toda nihče je ne prosi za to. In tako je postalo samotno krog nje, pusto in prazno. Pač jo pridejo tod in tam obiskat otroci, ji pripovedujejo o svojem življenju, se veselijo, da se godi materi na starost »čisto dobro«, ker ji ni treba za nikogar več skrbeti, potem pa zopet grejo. Kako rada bi se skrbela za koga, tega ne slutijo. Tudi pisma prihajajo in vprašujejo, če je mamica zdrava, če je sobica topla in če ji česa drugega ne manjka. Nobena vrstica pa ne vpraša, če ni — osamljena. Ona pa ne toži, prenaša svojo usodo in živi od spominov, od minulega življenja.

Enkrat na leto obišče svoje mrtve, opirajoč se ob palico, kajti pot na pokopališče je dolga. A zmoro jo še. Potem stoji pred grobovi svojih mrtvih, se z njimi tiho pogovarja, prisluškuje v grobove in ve: Kmalu, kmalu boš tudi ti ležala tu.

Da, mamica, kmalu že pride tvoja ura. Potem bodo zbrani ob grob tebe vsi, ki so imeli v življenju tako »čisto« zate. In pekoče bo v marsikaterem vstal kes: »Prepozno! Malo smo se zmenili zate, redko smo te obiskali. Tujci so ti stregli, tujci so slišali tvoje zadnje besede, tvoje zadnje pozdrave za nas. Sedaj si umrla in nič ne moremo več zate storiti, nič popraviti, le tvoj grob moremo obiskati.« Seveda se bo oglašala tudi samopravičba in nas skušala premotiti: »Življenje je pač tako, raztrga družino in vrže enega sem, drugega tja, stiki se poizgube — kratkoma drugače ne gre.« Vsekakor, življenje je kruto.

Frtaučku Gustl ma beseda

»Astn, ta pulumija sm s že ugledu. Na katera plat ja avva pa adej udarila?« me je prauha Cene, ke sm mu enkat ud musta na suhem use natančn ekšplirru. »A sa tle naprej še kašne znamenitast za videt?«

»Ta nova »Iblanska kulunija« u štatbolt b t tud še rad pukazu. Ampak

preveč se uva zamudla, ke tu je precej deleč, jest sem pa žejen ket žouna,« sm mu reku.

»Kua m na puveš! A ma Iblana tud že soje kulunije? Pa mende ja ne k u Afrik?«

»Pena z luč! A misleš, da sma Iblančani tku zarukan, da uma delat kulunije u Afrik, ke jh mama lohka čist pr rok? Tigru, levu al pa elefontu res nimama u naš kuluni, kokr jih maja dol u Afrik, zato mama pa kumarju in breclnu, ke sa tud hedu krvoločn, nč kulk. Še kašn kaži pastir se empike narajma. Te žvali nam pa glih tulk zaležja, kokr levi dol u Afrik. Astn, če glih čš, pa ja pejva pugledat.«

»Na bod no sitn! Komarju sm že dost vidu pu svet, breclne pa tud. Ce nimate nč družga na tem konce za pukazat, pa stopva na kašna druga plat.«

Jest b mu mou tam še marskej za pukazat, ampak žeja me je gnala, de sm ga pelu preke Cojzum grabne, de sva se spotoma u Aškrecu klet mal iz dalmatincam pukroftala. Kumi sva pa stupila na Emonaka cesta in zagledala pred saba Cojzu grabn u usm sojem veličanstvu, ja pa Cene kar zjou. »Kua pa tu pumen? je reku. »A prečkujete kašnga ministra, al kašna druga viši glava u Iblana, ke je use tku lepu iz rožcam ukrancan, pa na usak stran en lautepih pulužen? A gre žihr tud kašn navadn člouk, kokr sva midva, pu tem tepih? Kaj prauš?«

»Za kua pa ne? Sej jest sm vnder iblanski purgar, ke pušten dauke plačujem, ti s pa kot moj prjatu in gost. Kar pejva.«

»Astn, pa pejva, ampak tu t puvem, de na toja udgurnast, ke jest nečem, de b mou na-

Pa vendar, vendar! Nekoliko večkrat par ljubeznivih, toplo pisanih besed bi bilo prineslo toliko solca v sobico! In prisrčen poziv: »Pridi k nam!« bi bil obudil novo srečo. Par evetk, poslanih iz tujine, majhna pozornost bi bila za nekaj ur pregnala samotno iz sobice. Vse cvetlice zemlje, natrošene na materin grob, pa ne morejo odtetati, kar je ona storila, žrtvovala, se odpovedala zate in ne morejo povrniti nobene ure, ki si jo zamudil, da bi ji izkazoval ljubezen.

zadne še iz pulcija kašne komendje. Če se u nama kašn tepih strgu al pa kej pufleku, na um jest uržah, ampak ga uš ti plaču. Viš, jest mam podkuvan čoul.«

»Kar brez skrbi s žih. Te tepih sa hedu trpežen. A na videč, da sa iz kamna? Tist cizotlčki notr sa pa iz enga družga trpežna blaga. Kurajža vela. Kar stopval Sam tulk morš pa merkat, da nauš kašneh rož, al pa kašna smrekca pumendrou. Veš, ta špas precej kušta.«

No, in tku sva pušas pu enmu lautepihe brez usake nesreče prikreusala dol du tiste špice, prou za prou je pa tu piramida. Lde pa prauja, de a tu rank Cojz. Buh mu dej nebesa.

Cene se je strašn začudu te špic, ke ja je zagledu. »A takla je blu Cojz?« je reku. »Veš, sej jest sm že brau, de Cojz ni mogu hodet in de sa ga mogli vozet, pa jest nism mogu tega vrjet. Zdej pa sam videm kaku in kaj. Ti srumak, ti.«

Kumi je Cene tu izguvuru, mu je pa že en pulcaj pulužu roka na rama: »Kua stujeta tle in zjata! A na vesta, de se na sme pu cestah pustajat in prumet gor držat! Kuku se pišete?« in useu je iz varžeta ene bukce, uslinu plajbes in začeu pisat. Ke naj je enkat uba natank pupisu in tud najne ranke starše in žlahta, je useu iz varžeta še en tak meter, kokr ga maja žnidari in naj je zmeru pu dougem in pučez.

»Zdej sva pa u lebet,« je zajamru Cene, ke je mal k seb prauu. »A t nism reku, de nkar na hodva pu Cojzum grabne? Men se je kar zdel, de nau prou. Viš, zdej pa mava. Tu s use ti uržah.«

»Kua sm jest uržah. Sej s se ti tle ustavu in zjou. Na cest se pa pu ta noum cestnem pulciskem rede na ame stat, kokr s slišu. Jest tega niam vedu, ke tam ukul pošte jh pa zmeri tulk stoji, de b še kašna bi rejena pudgana na mogla skus pridet, ne pa člouk. Viš, pa je use dobr. Tukaj na reče žou besede nubemmu, sam iz roka ukul maha, da kaže kot morja automobili vozet, de jih na u kdu puhodu. Tu je use. Zdej pejva pa le hifr naprej, de na prideva nazadne še u brion.«

F. G.

Za kratek čas

»Rad bi kako dobro sliko za poročno darilo.«

»Potem vam priporočam to krasno pokrajino: »Pred nevihto!«

»To je izvrsten dežni plašč, milostljiva; jamčim vam, da v njem niti opazili ne boste, da dežuje!«

»Hm, po čem bom pa potem spoznala, kdaj neha?«

»Videti ste zelo v skrbeh. Kaj se je pa zgodilo?«

»Naš mali Andrejček je v finančnih težavah!«

»Slaba šala — saj je otrok šele leto star.«

»Seveda, toda požri je novce za 20 paric

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov,
solnčnih in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

KRASNE TLAKOVE
za cerkve, veže izdeluje in poklada
Cementarna Goslinčar,
Pečata, pošta Dol pri Ljubljani.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa

Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek.

Cene brez konkurence!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA

Dunajska cesta 21 Cenik brezplačno!

Surovo maslo
(Tafelbutter)
najčisteje, dobavlja v vsaki množini od 4 kg
naprej franko, in sicer po ceni 30.— Din
proti povzetju.
Franc Kolleritsch
APACE PRI GORNJI RADGONI

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonjalno in specerijsko blago, kmelijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

GROZDJE

prvovrstno, iz lastnih ljutomerskih gor, bo razpošiljal čim dozorji po 350 Din za kg franko postaja Središče vinogradnik R. KOŠAR, Sv. Boltenk pri Središču. — Naročite takoj!

Ogledala
vseh vrst, velikosti in oblik
Steklo
zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, leusab, alabaster itd.
Spectrum d.d.
Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

A. Janežič
Ljubljana, Florjanska ulica

Raznovrstne knjigovodne potrebšnine: platne, usaje, marmor papir, slato, sukanec i. t. d.
Vam nudim po najnižjih cenah
NA DEBELO! **NA DROBNO!**

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri
Ljudski posojilnici
reg. zadr. z n. z. **V Celju** reg. zadr. z n. z.
v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.
Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev
Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Dva kamnoseška pomočnika
za stalno delo sprejme **ALOJZIJ VURNIK**
v Radovljici.
Naročajte „Slovenca“!

FRANC JAGER, Najmodernejše obliko!
tapetništvo
Ljubljana, Sv. Petra n. 29
priporoča svoje najmodernejše fotelje vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane itd.

Osvald Dobečic-Ljubljana
Pred Školijo št. 15
priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.
Na de clo! **Na drobno!**

Pridna Marjetica

Pisano krilce,
predpasnik pa bel je,
na njega golobček
se v zarjici vsel je.

Marjetica pridna
mu kruhka je dala,
golobček odletel je,
rekel ji: »Hvala!«

Enooki divjak

Dva rokodelca pomočnika sta potovala po svetu. Nekega dne sta prispela na veliko planino, kjer ju je zalotila noč. Sklenila sta zato, da prenočita na planini. Dolgo časa sta se zaman ozirala naokoli, da bi našla pripraven prostor za ležišče.

Tedaj je eden od rokodelcev splezal na visoko drevo in jel pozorno motriti okolico, ki jo je narahlo očarjal svet božjih zvezd. Zagledal je nekje daleč pod strmimi pečini plapolajoč ogenj. Splezal je z drevesa in se napotil s prijateljem v ono smer.

Prišla sta do velike skalnate votline, v kateri je gorel ogenj. Previdno sta obstala pred votlino in zaklicala vanjo:

»Dober večer! Ali ni nikogar tu?«

V tem hipu je vstal izza ognja divjak, strašno kosmat in bradat. Srepa je uprl edino oko, ki mu je gorelo sredi čela, v neznana popotnika in zagrmel:

»Kdo pa sta vidva, a?«

»Rečna rokodelca sva, ki potujeva po svetu. Na planini naju je zalotila noč in zdaj ne veva, ne kam ne kod,« mu je pohlevno odgovoril krojaški pomočnik.

»Lepo vas prosiva, dovolite, da prenočiva pri vas,« je pristavil čevljarški pomočnik. Tudi njemu je bilo nekam čudno tesno pri srcu, a bil je tako truden in zaspan, da je bila želja po slavnem ležišču v njem večja od strahu.

»Naj bo,« je osorno zabundal divjak in odvalil od jame težko skalo, ki je napel zapirala vhod in ki mu je služila namesto vrat.

»Vstopita!«

Rokodelska pomočnika sta vstopila, sedla k ognju in si jela greti premle ude. Divjak pa je medtem zavabil skalo nazaj k jami.

Ko so nekaj časa tako sedeli pri ognju, je divjak nenadoma vstal, stopil brez besede k rokodelcema in ju jel s svojimi ogromnimi rokami tipati po rokah in nogah.

»Ti si debelejši!« je zadovoljno zabundal krojaškemu pomočniku in potegnil izza pasu velik, ostro nabrušen nož.

»Usmiljen je!« je v smrtni grozi zakričal krojaški pomočnik in se vrget na kolena.

Divjak ga je kruto pogledal z edinim očesom in se porogljivo zagrohotal:

»Bedak! Kdaj si pa že slisal, da bi pri divjaku kdo našel usmiljen!« Hehehe, bratec, pojedel te bom — pa konec besedi!«

Rekši je zgrabil ubogega rokodelca za vrat, ga zaklal, nataknil njegovo truplo na ražen in ga jel peči nad ognjem.

Čevljarškega pomočnika je spreletavala smrtna zana. Spoznal je, da čaka enaka usoda tudi njega, če se mu ne posreči pobegniti ali iztuhlati kakšno posebno zvijačo, s katero bi divjaka ugnal.

Ko je bilo truplo krojaškega pomočnika spečeno, je divjak odrezal z njega dva kosa; prvega — večjega — je obdržal zase, drugega — manjšega — pa je pomolil čevljarškemu pomočniku in dobrohotno zamomljaj skozi polna usta:

»Na, vzemi in jej! Gotovo si lačen.«

Čevljarški pomočnik se je stresel po vsem telesu in se s studom obrnil proč.

»Jej!« je oblastno ponovil divjak.

»Saj bi,« se je zlagal čevljarški pomočnik, »pa nisem nič lačen.«

»Moraš!« je zarenčal divjak in ga grozeče pogledal. »Če nočeš zlepa, boš moral pa zgrdat!«

Rokodelski pomočnik je vzel pečeno meso in se delal, kakor da ga je, naskrivaj pa je metal odtrgane koščke proč.

»Le jej, le!« je zadovoljno mlasknil z jezikom divjak in se krvoločno zarežal: »Jutri bom spekel tebe!«

Ko se je divjak najedel, si je pripravil udobno ležišče ob ognju in legel.

Čevljarški pomočnik pa je medtem tuhtal, na kakšen način bi se rešil krvoloča. Tuhtal je... in je slednjič iztuhlat.

Pobral je lesen drog ter ga jel z žepnim nožem špičiti kakor ogromen svinčnik.

»Kaj pa delaš?« ga je pobaral divjak.

»Igram se,« je odgovoril mladenič.

»Kar igraj se,« se je zlobno zarežal divjak, »jutri se ne boš več!«

Rekši je zaprl oko in kmalu glasno zasmrčal.

Ko se je mladenič prepiral, da divjak trdno spi, je položil ošiljeni konec droga v ogenj. Ko je konica jela tleti, je mladenič vzel drog iz ognja, ga zapilil divjaku v oko in ga oslepel.

Divjak je planil pokoncu in presunljivo zarjul od bolečine.

Mladenič se je umaknil v temen kot, divjak pa je ves besen lomastil po votlini in tipal z rokami predse, da bi ga ujel.

»Čakaj me, kajon!« je razjarjeno tulil.

»Pripravil si me ob edino oko, jaz pa bom tebi izdri obe oči!«

Ko se je dolgo časa zaman trudil, da bi zgrabil ujetnika, se je upehan postavil pred skalo in molče čakal jutra.

Ko je sinilo jutro, je divjak odvalil skalo od vhoda ter jel vabiti ovce, ki so bile v votlini, k sebi. Da bi se mu mladenič ne izmuznil, je natanko pretipal vsako ovco posebej, preden jo je spustil na prosto.

Mladenič pa se je hitro domislil zvijače. Zaklal je največje ovce, jo odril in se oblekel v njeno kožo. Nato se je jel z ostalimi ovcami previdno pomikati proti izhodu.

Divjak je otipal tudi njega, ga zagrabil in ga kakor druge ovce vrget na plano.

Ko je mladenič videl, da je rešen, je zakričal:

»Hoja hej, divjak, ne išči me, sem že zunaj!«

Divjak se je strašno razjezil. Pritajil pa je svojo jezo in skušal z zvijačo zvabiti svojo žrtev nazaj. Napravil je sladek obraz, pomolil mladeniču dolgo pastirsko palico in dejal:

»Na, vzemi to palico! Brez nje se ti nobena ovca ne bo hotela pokoriti!«

Mladenič se je res pustil pregovoriti. Približal se je divjaku, stegnil roko in prijel palico. Tedaj pa se je — o groza! — kazalec roke kakor pribit oprijel palice in se ni dal več odstraniti.

V smrtnem strahu je mladenič skakal okoli divjaka in mu skušal izviti palico iz rok. Zastonj. Divjak se je škodočljivo režal in vlekel mladeniča čedalje bliže k sebi.

V tej grozni smrtni stiski se je mladenič domislil žepnega nožiča. Potegnil ga je iz žepa in odrezal z njim prst, ki mu je bil pritrjen na palico.

Tako se je iznova utekel krvoločnemu divjaku ter se mu jel od daleč posmehovati in mu striči korenčike.

Divjak je razjarjen odlomastil za njim.

Pritekla sta do globokega telmuna. Mladenič se je zvečajočemu žrelu previdno umaknil in se splezal divjaku, ki je obstal na robu prepada, za hrbet. Zaletel se je z vso silo vanj in ga sunil v globčino, kjer je divjak utonil.

Tako se je čevljarški pomočnik za vedno rešil krvoloča. Odgnal je njegovo čredo s planine in se srečno vrnil domov.

Za bistre glave

Rešitev z'ozenke

Slovenka sem, Slovenka čem ostati,
rodila mene je slovenska mati!

Pravilnih rešitev je bilo topot okoli 100. Za nagrado izžrebana je bila: Marica Skočir, učenka IV. razr. v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani. Nagrada: »Zakaj — za to«. (Povesti od Rudyarda Kiplinga.)

Tineček in Tonček

Tonček: »Moja ata pa zna z obema rokama pisati!«
Tineček: »To pa že ni res!«
Tonček: »Pa je, če ti rečem!«
Tineček: »Kako bi mogel pisati z obema rokama?«
Tonček: »Čisto lahko. — Na pisalnem stroju!«

Potolažil si bom glad z redkvicami.

Krenil je k gredici, kjer so rastle redkvice. Ročno je izpulil eno iz zemlje.

»Ah!« je vzdihnila redkvica v njegovi roki in umrla.

Striček je iznenaden glasno zakričal in spustil redkvico na tla.

»Ali si bila tudi ti živa?« jo je vprašal.

Na to vprašanje mu mrtva redkvica seve ni mogla več odgovoriti. Odgovorila mu je ena od ostalih redkvic na gredi:

»Seveda smo žive. Kaj pa si mislil? Toda predobro vemo, da moramo umreti, kadar pride naš čas. Saj zato nas sejejo, da dozorimo in služimo kot hranivo. Joj, kakšni požeruhi ste ljudje! Vse mora poginiti, kar pride pod vaše roke, samo da zadostite nenasitnosti vaših želodcev. Krvoločnejših morilcev pač ni na svetu.«

»Nak, jaz nisem morilec in tudi nečem biti!« je striček kakor k prisegi svečano dvignil roko. »Nikoli več ne bom položil svojih rok na vas. Potolažil si bom glad z jagodami, če ni drugače.«

»Kokopak,« je prezirljivo dejala redkvica. »Umor mora biti. Mar misliš, bedak, da jagode ne žive, da rastejo in zorijo mrtve!«

Striček je pobegnil z vrta, se zaprl v svojo samotno sobo in mlo zablakal. Bil je prepri-

STRIČKOV KOTIČEK

Kako sem se imel na počitnicah.

Dragi Kotičkov striček! — Danes Ti pa jaz pišem. Povedati Ti hočem, kako sem se imel na počitnicah in kod sem vse hodil in se vozil.

Ker sem prinesel domov odlično spricevalo 3. razreda, je očka odločil, da pojdemo na počitnice. Lepega jutra smo sedli na vlak in se odpeljali v Radovljico. Vožnje Ti ne bom popisoval, ker si se gotovo že sam tudi vozil tam okrog. V Radovljici smo izstopili. Seveda bi se jaz rad še naprej vozil. No, pa sem se vseeno, ker je na postaji že čakal voz. Je bilo tako zgovorjeno, pa nisem vedel. Naložili smo sebe in našo kramo in se odpeljali na Goričko. Gorica je prijazna vas na hribčku. Zelo hitro sem se privadil. Najbolj sem bil prijatelj z domačo Jožo in Milko z Jesenic. (Ti jih ne poznaš, pa tudi one Tebe ne. Veš, smo se menili o Tebi.) Ker je bilo na vasi vse novo zame, sem v vsako reč vtaknil svoj nos. (Je precej majhen, toda zelo »firbčen«.) Obšel sem hleve, pod, kozolce itd. Pujski, kure in maček niso imeli miru pred menoj, krav sem se že malo bal, konja sem pa v velikem spoštovanju samo od daleč gledal. Pozneje, ko sva postala prijatelja (sem mu večkrat dal kaj za pod zobe), sem ga pa že božal, pa mi ni nič naredil. Da pa ne boš mislil, da sem samo živalim nagajal, Ti povem, da sem tudi delal. Na polju sem pomagal snope nositi na voz, doma pa dajati jih v kozolec. Bil sem tudi pri mlačvi. Podajal sem snope našemu gospodarju, ki jih je tlačil v stroj. Kadilo se je tako, da sem imel precej dela, preden sem se umil.

Sedaj Ti bom pa še povedal, kje sem vse bil in kaj sem videl. Bili smo v Podnartu, na Otočah, v Mošnjah in na Otoku. Povedati ti moram, da na Otoku zvoni ob 11 in ob 12, kakor v Ljubljani. Povedali so nam, da zato, ker so pred davnim časom ravno ob 11 napodili Turke v beg in zato zvoni ob 11 v spomin. Bili smo tudi v vasi Vrhnje, kjer ima gospod Korošček Jazne prav lep radio.

Sedaj Ti pa moram povedati, da so Resmanov gospod prav dober mož, tako dober, da so nam dali kar konja in lep voz, pa smo se tudi »furali«. Peljali smo se v Begunje na obisk k neki gosposodi, ki je prišla iz Amerike na počitnice. (Striček, to bi se smejal, če bi jo videl! Veš, oblečena je bila v široke hlače.) Stanuje pri Kovačkovih. Tako se pravi namreč pri hiši. Prav dobro so nas tam pogostili. V Begunjah sem videl star grad, ki se imenuje Kamen. Zvedel sem, da je tam stanoval Lambergar. Najbrž ga Ti bolje poznaš kot jaz. V Begunjah imajo pa še en grad, ki je obdan z visokim zidom. Očka je v Begunjah govoril z gospodom dr. Prešernom (pa ne s tistim, ki je že umrl) in je rekel, da ima ta gospod v škofiji Loki tako besedo, da lahko pošlje gosposodi v ta grad na počitnice. Bili smo z vozom tudi v Vrbi in videl sem hišo, v kateri je bil leta 1800 rojen pesnik dr. France Prešeren. Na hiši je spominska plošča. Pa tudi na Brezje smo se dvakrat peljali. Teh Ti pa ne bom popisal, ker si gotovo že bil tam. Povedati Ti pa moram, da sem v Zupah videl, kako se moka melje. Če se nisi nikoli videl, pojdi pogledat. Je zelo zanimivo. Samo na psa pazi, ker je zelo hud in je že marsikomu hlače pomeril.

Ljubica (to je moja sestrica) je mislila, da sme tudi tega psa pobožati kakor druge, pa je tako zarenčal, da mu je kar koj pete pokazala. Pa tudi v Radovljici smo večkrat bili in smo se ko-

pali v Savi. Jaz sem se kar notri zakadil. Pa žogo smo tudi metali. Tam nas je fotografiral gospod Slavko Vengar dvakrat »kliknil«. Jaz sem prav fejat zadet, kakor vidiš na sliki, ki jo prilagam. Prilagam Ti tudi sliko, katero je naredil moj prijatelj Mihec. Veš, on zna imenitno risati. Oni s črno kapo in petelinim percem je Mihec, oni s klobukom sem pa jaz. Ali nista kolosalna? (Kaj je kolosalno, mi je očka razložil.)

Povedati Ti moram tudi, da sem gledal, kako je na Jelovci gozd gorel. Tako velikega ognja še nikoli nisem videl. Ali si ga Ti že kdaj?

Zvečer smo pa navijali gramofon ali se pa igrali »Človek ne jezi se«. Ali veš, kakšna je ta igra? Če ne veš, pa pojdi vprašati h Krišperju. Gotovo Ti jo bodo pokazali. Ali pa pridi k meni. Vidiš, dragi striček, tako sem se imel na počitnicah. Se aplača biti v šoli priden! Tudi letos se bom potrudil, da bom še drugo leto kam šel na počitnice.

Kakor vidiš, mi je to pismo dalo zelo veliko dela, zato bom zelo žalosten, če me boš vrget v koš, kamor jih toliko zmečeš. Vedno se kdo pritožuje.

Lepo pozdravljen!

Pavle Golmajer, učenec 3. razr. v Ljubljani

199. Dragi Kotičkov striček! — Iz Bohinja Ti menda še ni nihče pisal. V zgornji dolini imamo dve šoli: eno na Fužini, kjer imajo precej suho gosposodično za učiteljico, in eno v Srednji vasi, kjer pa nimajo tako suhe učiteljice. Pa jezero imamo tudi. V njem je polno rib. Poleti se vozijo s čolni po jezeru.

Počitnice mi potekajo zelo lepo, samo prekratke so. Tisti Tvoj Požgančev oča (ker se pišejo Požganec, gotovo radi žganec jedo, ali ne?) so najbrž kakšen melister, ko so tako imenitni in učeni, zato bi lahko tako naredili, da bi se nam počitnice podaljšale. Daj no, prosí jih v našem imenu!

Te lepo pozdravlja Lojzek Cvetek, učenec IV. razr. v Srednji vasi pri Bohinju.

Dragi Lojzek! — Ne vem, kaj bo gosposodična, ki je na Fužini za učiteljico, k temu dejala, da oznanja njeno suhoto vesoljnemu svetu. Sicer suhota še ni nobena sramota (saj sem jaz tudi suh kakor fižolova prekljal), toda kljub temu bo gosposodično morda popadla ljuta jezica, ko bo izvedela, da si jo »časopis dal«. No, upam, da ji bo to jezico ohladila moja ugotovitev, da bi bila v Ljubljani marsikatera gosposodična raje suha kot debela, kajti debelost dandanes ni več »moderna« (če ne veš, kaj ta čudna beseda pomeni, pobara mamof). Gosposodična je torej lahko celo ponošna na to, da je suha!

Pišek: »V jezeru je polno rib. Poleti se vozijo s čolni po jezeru.« — Kdo se vozi s čolni po jezeru? Ali ribe? Hoho, to morajo biti pa res čudne tiče vaše ribe! Kako pa veslajo, ko nimajo ne rok ne nog? Pojasni nam to čudno uganko, pojasni, drugače bomo vsi vprek prepričani, da te je takrat, ko si videl ribe v čolnih veslati po jezeru, trkala ljuta gosa luna...

S podaljšanjem počitnic pa ne bo nič, dragi moj. Požgančev oča niso noben »melister« (miniater si hotel reči, kajne, pa se Ti je zalotelo?), zato kaj takega ne bodo mogli nikoli narediti. Počitnice ostanejo dolge, kot so. Saj so dolge dovolj. Mi odrasli še tako dolgih nimamo, pa se kljub temu nič ne pritožujemo.

Pozdravljen! Kotičkov striček.

Ali že imate novo knjigo Kotičkovega strička »Za židano voljo«?

Dobrosrčni striček

3.

Vse to razmišljanje in ves ta gnev sta povzročila, da je postal striček silno lačen.

Stopil je na vrt, da bi si natrgal nekaj salate, redkvic in košarico jagod.

Sklonil se je in že nameraval utrpati prvi vršček salate — ko je taistraj ugrizel z bolestnim glasom:

»Joj, joj! Ali bom moral zdaj umreti?«

Striček je zavzel omahnil nazaj in prestrašen strmel v salato.

»Ali si ti tudi živa?« jo je pobaral.

»Kako ne bi bila?« se je začudila salata. »Mar zato ne, ker ne pojem kot ptička, ne cvilim kot miška in ne plezam kot muca? Ti si mi čuden patron! Ali ne vidiš, kako rastem in uspevam? Sprejemam hrano s koreninami, kakor jo prejemajo ti s usti, in jo pretvarjam v sočne sokove v svojih lističih, kakor ti v svojem želodcu. Veselim se solnca, kakor se ga veselijo ptički in se ga veselijo ti. Pusti me živeti, da požinem cvetove in da dozorijo semena v meni; slednji so moji otročki, da boš vedel. Kruti človek! Povej: ali me hočeš še usmrtiti?«

»Nikdar in nikoli,« je vzkliknil striček. »Za vse na svetu bi ti ne hotel storiti zlega.

»Tako je, striček, vidiš, če je človek preveč blag in usmiljen!«

»S palico bi ti dal po grbi, pa sem pre-slab,« je odgovoril.

»Vem,« je modro pokimala muca, »slab si, slab, ker si nečloveško lačen. Ti si največji bedak na svetu! Cemu si po nepotrebnem beliš glavo? Živi, kakor te je ustvaril Bog! Vzemi, kar ti je namenjeno, da ne pogineš od gladi! Miška pohrusta slanino, če jo dobi, muca pa pohrusta miško, če jo ulovi. Vsakemu svoje. Življenje je večni boj.«

Še nekaj trenutkov je striček ves zmeden bulil v modro muco, potem je planil k durim, jih s truščem odprl in zakričal v kuhinjo:

»Nežika!... Nežika!... hitro mi skuhaj kosilo!... Strahovito sem lačen. Najprej mi postreži z redkvicami... potem s kosom sveže gnjati... potem mi prinesi pečeno piško — s salato, kakopak — in nazadnje še zvrhano košaro jagod... Ali si razumela? Brž, brž, brž!«

In se je striček, kakor da mu je padla gorila od srca, oddahnil. Pobral je jabolko in ga pohrustal, kakor bi trenil. Ogrizek je vrget muci v gobček. Muca je kihnila, skočila z okna na prosto in odbrzela, kot bi ji kdo kuril pod nogami...

Konec.

Domače ognjišče

Naš domači zdravnik

S. A. — S. Bledemu človeku, ki ima v prsih majhne bolečine in sluzast izmeček, treba vsakega kor skrbnega zdravljenja po navodilih zdravnika, ki mu je najbolj pri rokah in more stalno nadzirati zdravstveno stanje. Ali se da doseči izboljšanje doma z domačimi sredstvi (zrak, hrana, mirovanje oziroma omejeno delo) ali je treba zdravljenja v bolnišnici ali zdravilišču, to naj določi zdravnik. Vedite pa, da se zamujeni čas ne da več dobiti in da je ogenj pogasljiv brez večje ali trajne škode samo v prvih početkih!

A. R. — S. Sladkorna bolezen in — prehrana? Različni zdravniki vam predpisujejo različno dieto in zdaj v resnici ne veste, česa se držite. Glavna napaka tiči v vašem načinu zdravljenja, ne pri zdravnikih, ne v dietetnih predpisih. Razna so pota in ceste, ki vodijo v Rim, celo na ljubljanski Grad poznam kakih sedem potov in stez, ki se da priti po vsaki na vrh. Ali hočete hoditi po dveh ali treh potih hkrati ali hočete vsak trenutek spotoma smer izpreminjati? Ker je vaša sladkorna že starejšega porekla, morda ni huda in se da zadrževati in celo izboljšati s primerno prehrano. Med svetovno vojno se je sladkorna bolezen v Srednji Evropi kar izgubila, očitno zavoljo pičle prehrane; po vojni se je zopet razpasla zavoljo obilja. Že iz tega dejstva si pameten človek, ki ga nadleguje sladkorna bolezen, lahko napravi smernice za prehrano. Poglavitno ni, kaj naj je, marveč, da sploh ne je dosti, torej čim manj in da zavžito hrano resnično iztroši, to je uporabi za delo! Hrana se mora ravnati po opravi; kdor hoče in mora delati telesno naporno, mora imeti radi sladkorne bolezni drugačno dieto kakor oni, ki ždi ves dan pri pisalni mizi ali skrbi samo za nego svoje piškave telesnosti. Na splošno svetujem svojim bolnikom tak-le red v prehrani. Pet dni v tednu navadna prehrana, ki naj vsebuje čim manj sladkornih (oglikovih) vodikov in sladkorja, kakor je v žitnem zrnju, moki, krompirju, sladkem sadju, mleku i. dr.), malo beljakovin (meso, jajca), a obilo zelenjav in navadnega sadja, tolašče pa po želji in potrebi. En dan v tednu naj se bolnik strogo posti, vživati sme neoslojen ruski čaj (ali kateri drugi, posebno priporočljiv je iz borovničevega listja), kavo, čisto juho in 1—1½ kg navadnih, kislih jabolk ali drugega nepresladkega sadja ali tudi vrtnine (paradižnik, koren, redkev, zelene solate), kolikor se da v prečni obliki. Za ta dan posta se sme bolnik en dan v tednu (na nedeljo ali praznik) odškoditi, da je vse in toliko, kakor zdravi ljudje, le v sladkih jedeh naj bo zmeren! V navadnih primerih lažje in srednje hude sladke jetike zadošča ta prehrana, ki se je bolniki ne naveličajo in uspevajo ob nji. Pa poskusite še vi, a resno!

M. M. — B. B. Vzroka nerodovitnosti v vašem primeru ni mogoče pogoditi iz prepričlega vašega poročila, sklepati se da samo na bolezen v vas samemu. Kakšna je bila ta bolezen in s kakšnim uspehom je bila zdravljena, ni razvidno iz pisma, tudi ne vaša starost in mnogo drugih

važnih okoliščin. Treba je poleg vašega opisa ugotoviti tudi dejansko stanje pri obeh, zato izročite to svojo zadevo bližnjemu zdravniku, ki naj vam pomaga sam ali pokaže pot do smotra. »Na slepec ne hodite in v bolnišnico ne k specializirani, vaš zdravnik naj določi, kam pojdite in kaj napravite, njega samega se držite kot vodnika!

J. B. — V. Jedilne buče so pri nas bolj v nemar puščena vrtnina, krmilnih buč pa, ki jih je na kmetih mnogo, ne je skoroda njih izmed ljudi. In vendar so dobra in za nekatere bolezni zdravična jed. Na Ruakem slove jedilne buče že od nekdaj kot zdravilo pri obistnih boleznih. Moje pičle izkušnje potrjujejo uporabo jedilnih buč; trem ali štirim bolnikom te vrste sem svetoval vživanje jedilnih buč v sirovem stanju, pa tudi kuhane (brez soli, sladkor ne škoduje) in za zimsko rabo shranjene (brez soli). Menda enako uporabne so krmilne buče, ki jih je lažje dobiti povsod.

J. I. — Lj. Solata s kislo smetano zabeljena je sijajna jed za stare in mlade. Priporočam jo posebno za otroke, ki jim običajni kis, kakšen se dobiva v trgovini in sestoji navadno iz razredčene esence in je morda samo začinjen s pravim vinskim kisom, vtegne mnogo škodovati. Ne samo naši hribovci, ki so bolj pametni kakor menijo o njih meščani, marveč tudi gosposki Nemci, ki jim pač nihče ne more očitati zaostalosti, si napravljajo zelene solate s kislim mlekom. Ako se ne morete privaditi tej obliki, belite solato z dobrim oljem in kisajte jo z limonovim sokom. Seveda, pristen vinski ali sadni kis zdravemu človeku ni škodljiv.

M. M. — M. Zastoj v razvoju štiriletnega dečka, ki je prišel pravočasno in krepak na svet in se je na prsih lepo razvijal, zapazate od drugega leta sem; otrok kar ne more naprej ne duševno, še manj pa telesno, zdi se, da je običaj na razvojni stopnji drugega leta. — Dajte vsekakor otroka pregledati in opazovati po kakšnem strokovnjaku za otroške bolezni, morda tiči vzrok v motenju tako zvanih krvnih žlez. Poleg tega dajte otroku en dan rumenjak kurjega jajca v sirovem stanju (sam ali zmešan s sladkorjem ali mlačnim mlekom ali mlačno juho) drugi dan pa zrel paradižnik, tudi sirov, sam ali oslajen s sladkorjem ali zabeljen z oljem in limonovim sokom, nekaj mesecev zaporedoma. Ko ne bo več paradižnikov, naj dobiva otrok jabolko. Poročajte o uspehu čez tri mesece!

A. S. — B. Še enega otroka si želite? To vašo željo, ki priča o zdravi ženski čudi v vas, s polnim odobravanjem hvalim in želel vam uspeha, ki je vsekakor še možen, nujno svetujem, da ne begate od zdravnika do zdravnika, temveč se držite samo enega! Zadnje vaše zdravljenje se mi zdi primerno, zdaj pa si dajte vsaj za tri mesece popoln mir. Pazite na ta predel, morda pride v tem času na vrsto še nekaj, kar vas vtegne zanimati. Za zdaj vedite, da je post najboljše zdravilo zoper vsakovrstne motnje prebavil. Drugo drugič!

Pravni nasveti

Draginjska doklada. V S. D. Ali se državnemu aslužbenču, ki služi v mestu, ki ima prvi draginjski razred, draginjska doklada znižati, če stanuje v okolici? — Ne. Draginjski razred obsega področje politične občine onega kraja, v katerem je sedež urada, kjer je uslužbenec postavljen, ne pa onega kraja, kjer državni uslužbenec stanuje.

Obrtno dovoljenje za sladoledarstvo. J. L. M. Kako morete dobiti obrtno dovoljenje za izdelavo in prodajo sladoleda? Ali je to prosta obrt? — Sladoledarstvo je del slaščičarske obrti, ki je rokodelska obrt. Če hočete dobiti obrtno dovoljenje za to obrt, morate dokazati svojo usposobljenost in sicer dovršeno učno in pomočniško dobo in pomagško preizkušnjo.

Kuluk v dveh občinah. H. A. S. Pritožujete se, ker vam je občina P. naložila odkupnino za kuluk, ne da bi vas vprašala ali hočete osebno delati. V tej občini plačujete le davek od zaslužka. Stanujete pa v drugi občini, kjer imate svoje posestvo. Tudi ta občina vam je naložila posebno delo za ceste. Ali je to pravilno? — Občine so ravnale po predpisih, zoper katere ne morete ničesar ukreniti. Obveznost ljudskega dela vas zadene v vsaki občini, kjer plačujete davek. Če plačujete v tuji občini na leto nad 100 Din direktnega davka, kar je tudi uslužbenec davek, ste v tej občini obremenjeni z odkupnino in torej ne morete osebno delati. Poleg tega vas zadene tudi v domači občini delovna obveznost ali odkupnina. Če pa plačujete v tuji občini manj, kakor 100 Din neposrednega davka, ste v tej občini oproščeni delovne obveznosti in odkupnine. Svoje letne davčne obveznosti pa morate, naznaniti občini svojega domovanja, ki vam nato odmeri cestno dajatev na osnovi skupne davčne moči. Tako določajo predpisi, ki se jim pač moramo pokoriti.

Nesposoben a vendar vojaški obveznik. F. R. S. Pri naboru so vas snožali za nesposobnega, a vojaška oblast vas vodi v evidenci kot vojnega obveznika. Ali je proti zakonu, če sam ne ukrenete ničesar, da se napaka popravi? — Zakon ničesar o takih slučajih ne določa. Gotovo je pa v vašem interesu, da ugotovite, kaj je pravzaprav z vami. Onozarjamo vas pa, da vojnika zadržate v petih letih. Lahko se vam pripeti, da jo boste morali plačati za več let nazaj, če se končno ugotovi, da ste nesposobni in torej oproščeni vojaške obveznosti in, da vas le pomotoma vodijo v evidenci kot vojaškega obveznika.

Plačilo stroškov zemljemera. V. S. R. Brat Vam je odstopil polovico njive kot dodatek k dediščini in je ta polovica že na Vas prepisan. Ker je njiva take oblike, da je ne morete kar tako razpoloviti, vprašate, kdo ima plačati geometra? — Če se ne morete z bratom zrediti na novo mejo, Vam bo moral zemljemerec razmeriti in bosta vsak do polovice morala plačati tozadevne stroške. Zemljemerec bo pač držal za plačilo tistega, ki mu bo dal naročilo.

Napeljava električnega kabla. J. H. S. Čez sosedov svet (dvorišče) imate pot, po kateri hodite, gonite živino in vovzite vse potrebno za svojo domaćijo. Ko ste pri svoji hiši žagali z žago na električni pogon, je strojnik čez sosedovo dvorišče napeljal električni kabel za žaganje Vaših drv. Sosed Vam je zapretel, da v bodoče ne bo več do-

voljal napeljave kabla po svojem dvorišču. Vprašate, če to sosed sme? — Ker gotovo še ne žagate 30 let s pomočjo elektrike, niste mogli še priposredovati pravice polagati kabel čez sosedovo dvorišče. V morebitni pravdi bi najbrže sosed uspel s svojo prepovedjo. Svetujemo Vam, da se s sosedom z lepim poravnate, ker od take negotove pravde bi obe stranki imele le škodo.

Odgovornost staršev za otroke. A. Z. M. Peljali ste se s kolesom po cesti mimo hiše, pred katero se je nahajal 2—3-letni otrok brez nadzorstva. Na Vaše vpitje se je otrok začel umikati, vendar tako nerodno, da bi prišel pod kolo, da niste kolesa na mestu ustavili. Pri tem ste sami padli s kolesa in se precej poškodovali. Vprašate, če so dolžni otrokovi starši Vam povrniti zdravniške stroške? — Ne. Krivda na nezgodi zadene pač Vas. Če mste zagledali otroka na cesti, bi pač morali tako zmerno voziti, da bi lahko vsak čas kolo ustavili brez neizgovornosti. Starši pač odgovarjajo za škodo, ki jo nedorasli otroci t. j. v starosti do 14. leta sami povzročajo, ker so brez nadzorstva. V gornjem slučaju pa ste sami prenašli vozili in ste sami zakrivali svojo nezgodo in morate sami trpeti vse posledice.

Vknjižena stanovanjska pravica. L. F. T. Ker ste stregli staremu možu, Vam je v oporoki zapustil dosmrtno stanovanje, hišo samo pa je zapustil nekak. Nečak pa je hišo z vknjiženim stanovanjem prodal neki ženski, ki se je kar naselila v hišo s svojo materjo in bratom. Vprašate, če imate pravico, da sama stanujete v hiši ali ne. — Svetujemo Vam, da greste k sodišču ter prosite za vpogled dotične oporoke iz katere bo razvidno, kakšno pravico do stanovanja v pokojnikovi hiši da ste pridobili. Če Vam sedanja lastnica to pravico krši, jo boste morali tožiti.

Naročilo čevljev po meri. Lj. R. V. Naročili ste čevlje po meri in čevljarju izrecno naročili, da ne marate modernih čevljev pač pa široke in komode. Ko je čevljar napravil čevlje, ste jih pomerili in ugotovili, da so pretesni. Zahtevali ste druge, ki jih je čevljar tudi napravil. Ko ste te prevzeli, so se Vam zdeli sicer ozki, vendar ste jih kljub temu plačali. Sli ste z obutimi novimi čevlji pol ure daleč v cerkev; noge so Vam tako zatekle, da ste morala bosa domov. Čevljarju ste vrnili čevlje in mu sporočili, da mu pustite 15 Din za obrabo in zahtevali ostanek kupnine v znesku 170 Din nazaj; vendar čevljar denarja noče vrniti. — V morebitni pravdi bo sodišče dalo po zvedenih ugotovitvah, ali odgovarjajo čevlji naročilu ali ne. Če se bo ugotovilo, da so čevlji pretesni, potem čevljar še ni izpolnil pogodbe in bo moral že prejeti denar za čevlje vrniti. Svetujemo Vam, da zaenkrat čevljarju še enkrat določite n. pr. 14-dnevni rok, v katerem Vam naj čevlje po naročilu izvrši in mu zaprete, da boste drugače odstopili od pogodbe. Če Vam v tem roku ne bo napravil odgovarjajočih čevljev, smete odstopiti od pogodbe in Vam bo moral čevljar vrniti ostanek kupnine.

Posledice vsiljivega potnika. H. A. A. V Vaši odsotnosti je potnik neke trdke premočil s pri-govarjanjem Vašo ženo tako, da je podpisala naročilnico za šivalni stroj. Ker je potnik hotel takoj nekaj denarja, je Vaša žena šla k sosedu po denar, ki ga je sosed Vam dolgoval. Sosed je Vaši ženi

za Vas izročil znesek 400 Din, žena pa je ta denar plačala potniku na račun šivalnega stroja. Vprašate, če smete sami ali pa sosed ta denar zahtevati od trdke nazaj. — Ne. Ker je žena podpisala pogodbo in tudi plačala na račun trdke, je trdka povsem upravičeno smela sprejeti denar. Če je sosed izročil denar Vaši ženi za Vas, je s izplačilom denarja sosed dolg poravnal. Od Vaše žene smete zahtevati ta denar; ker pa morata biti mož in žena eno, bo pač ostalo pri naročenem stroju.

Dedovanje po možu. A. R. Z možem ste si pridobili posestvo, ki je vknjiženo na Vaše ime. Ker je mož zelo bolan in imate le enega sina, Vas plašijo moževi sorodniki, češ da po novem srbskem zakonu bodo po možu dobili vse njegovi sorodniki, Vi pa nič. — Bditel brez skrbi. Če je posestvo na Vaše ime vknjiženo, potem je Vaše in ostane Vaše, če Vaš mož živi ali pa umrje. Kar pa ima mož svojega premoženja, to bodo dediči dedovali. Če bi umrl mož brez oporoke, potem dobi žena ¼ zapuščine, sin pa ¾ zapuščine. Drugi moževi sorodniki pa sploh ne pridejo v poštev. Tozadevno je merodajna pri nas še vedno postava, ki je v naših krajih v veljavi že 120 let.

Dave hod neoddanega stanovanja. R. S. V. Lastnik hiše začasno ne more oddati stanovanja v najem. Ali je oproščena davka? — Ne. Davek na dohodek od zgradb ali zgradarina se mora plačati v mestih, trgih in kopalniških od zgradb, ki so namenjene za prebivanje ali drugo trajno uporabo. Vseeno je torej, ali je hiša dana v najem ali ne. Najemnina pride v poštev le kot davčna osnova. Če pa stanovanje ni oddano v najem, je davčna osnova vrednost letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje.

Prestavitev ograje. F. S. V. Sosed namerava za vašo ograjo, ki stoji tik na meji zgraditi hišo in zahteva, da prestavite ograjo za pol metra proč od meje. Ali je ta zahteva utemeljena? — Na Vašem svetu ste gospodar vi. Sosed nima nobene pravice posegati v Vašo lastninsko pravico in torej tudi Vam ne more ukazovati, kje naj stoji ograja. Drugače je seveda, če ima sosed za mejo po Vašem svetu kakšno služnostno pravico (poti, voznice itd.) in ste mu Vi tam postavili ograjo. V tem slučaju Vas bo lahko prisilil, da isto odstranite.

Zavarovanje. K. P. U. Mlad mož se je pred 1 letom dal zavarovati na življenje in smrti slučaj za znesek 20.000 Din in se posebej za nezgodno smrti in nezgodo tudi za 20.000 Din. Po enem letu pa so ga našli mrtvega v gozdu; blizu njega je ležal zarjavel samokres. Drugi dan po najdbi je privatni zdravnik pregledal mrliča in oddal mnenje, da se je mladenec v duševni zmedenosti ustrelil. Sodne razteze mrliča ni bilo. Koliko je dolžna zavarovalnica plačati svojcem pokojnika. — Če je pokojnik izvršil premišljen samomor, ni dolžna zavarovalnica plačati svojcem nikake zavarovalnine, čeprav je pokojnik skozi celo leto redno plačeval premije. Če pa svojci pokojnika dokažejo, da je bil pokojnik ubit po zločinu, oziroma, da je pokojnik izvršil samomor v duševni zmedenosti, je dolžna zavarovalnica izplačati celo zavarovalnino.

Oče ne odgovarja za škodo povzročeno po mladoletnem sinu. F. M. M. Vaš 17 letni sin si je brez Vaše vednosti sposodil kolo od ravno toliko starega sovratnika. Pri tem je imel nesrečo tako, da se je s kolesom prevrnil in poškodoval sebe in kolo. Kdo odgovarja za to škodo? — Popravilo kolesa bo moral plačati Vaš sin, ki je dolžan kolo v istem stanju vrniti, kakršnega si je sposodil. Če pa Vaš sin sedaj nič nima, niste dolžni kot oče za sina plačati to popravilo. Da pa mladoletnega sina obvarujete pred tožbo in tej sledečimi izvršbami, svetujemo, da se poravnate tako, da bo vsaka stranka pripevala nekaj za popravilo. — Valed padca zadobljene poškodbe je sin sam zakrivil in ne more za to zahtevati odškodnine od izposojevalca kolesa!

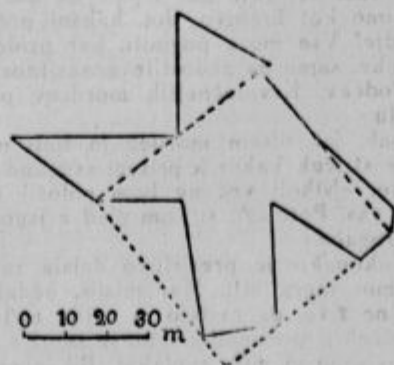
Zagonezne ničle. P. C. D. Imate 3 areče državne razredne loterije a številkami No 017.559, No 078.526 in No 006.335, ki ste jih kupili od neke banke preko Sotle. V uradnem seznamu pa niste našli nobene izžrebane številke, ki bi imela spredaj 0 (ničlo) ali celo dve ničli. Vprašate, če niso morda Vam poslani areče bile potrjene. — Vaše areče so pristne. Ničle pred številkami so natiskane predvsem zato, da se prepreči goljufije. Če ne bi bilo natiskanih ničel, bi lahko goljufi namesto ničel napisali druge številke ter tako sestavili n. pr. številko, ki bi bila izžrebana. Če pa bi ničle zbrisali, pa se to takoj pozna. V uradnem seznamu izžrebranih številke seveda teh ničel pred številom ne tiskajo.

Odpravnina za rento. J. K. N. Radi telesne poškodbe, ki ste jo dobili pri delu v Franciji, prejimate sedaj mesečno rento v frankih. Radi pa bi dobili namesto rente enkratno odpravnino. Obrnite se pišmenoma na francoski konzulat v Ljubljani. Dobili boste vsa potrebna pojasnila, kako morate postopati, da dobite odpravnino.

Odpoved stanovanja. A. J. R. Imeli ste stanovanje proti pogojeni mesečni najemnini in mesečni odpovedi. Stanovanje ste odpovedali gospodarju 1. julija za prvi avgust. Izpraznili pa ste stanovanje šele 6. avgusta. Gospodarju ste plačali za teh šest dni sorazmeren del najemnine. Kljub temu pa zahteva gospodar najemnino za cel mesec avgust češ da niste stanovanja že drugega avgusta izpraznili. — Ker ste stanovanje v dogovorjenem mesečnem roku odpovedali, je s prvim avgustom prenehala najemninska pogodba in bi morali že prvega avgusta izročiti gospodarju izpraznjeno stanovanje. Ker ste pa ostali do 6. avgusta v stanovanju, ste dolžni za ta čas plačati gospodarju odškodnino, ki jo določite sorazmerno z najemnino. Odškodnino za celomesečno uporabo stanovanja pa ste dolžni plačati le tedaj, če gospodar ni požel stanovanja oddati zato, ker ni bilo že prvega izpraznjeno. V morebitni pravdi bo to okolnost moral gospodar dokazati.

UGANKE

Rešitev: „Nerodne meje“

Modne novosti

Obleke za deklice.

Obleka iz križastega volnenega blaga (levo) z belim ovratnikom in manšeti iz piqué-e-ja.

Obleka iz zelenega volnenega georgetta (na sredi) z velikim revernim ovratnikom iz bele svile. Bluza na štiri gumbce, širok pas in v gube položeno krilo.

Obleka iz drobno vzorčastega jerseyja okrašena s pletmi, sprednji del krila položen v gube.

Vrt

Kdor hoče imeti prihodnje leto manj preglavice s plevelom, naj vrt sedaj še enkrat temeljito opleve. Sedaj je dež zeljo zrahljal, zato plevel laže izpulimo s korenino. Posebno pazimo, da nam plevel ne dozori in se ne osuje, drugače ga ne bomo nikoli zatrlji.

Če imamo zelo razrasle večletne dišavne rastline — majaron, materina dušica, pehtran itd. — jih moremo sedaj razdeliti in presaditi.

Zimske zelenjave ne spravljamo prezgodaj v klet. Ohrovt, karfijole, zelje, endivijo, zeleno, peteršilj, korenje, črno redkev i. dr. pustimo v zemlji do konca oktobra ali srede novembra — kakor je pač jesen toplejša ali hladnejša. Zelenjavi tudi nekoliko prvega snega in do 4 stopnje mraza nič ne škodi. Če jo pa spravimo prezgodaj v klet, nam bo do decembra vsa segnila.

Tudi zimska jabolka in hruške oberimo še-le oktobra ali novembra — dva do tri stopinje mraza tudi njim ne škoduje in se potem čez zimo mnogo lepše ohranijo, kakor če jih zgodaj spravimo.

Sobne cvetlice in druge rastline, ki smo jih fmeli čez poletje zunaj, bomo sedaj kmalu spravili v sobe. Druge rastline, ki prezimujejo v zaprtih prostorih, pa čim dlje pustimo zunaj. Kadar se čez noč bojimo slane, jih postavimo pod kakšno košato drevo ali v zračno lopo.

Sadna drevesa in oporne kole sedaj čimprej opremimo z lepljivimi pasovi ali obroči proti lazečemu mrčesu, posebno cvetoderu. Pasovi naj ostanajo na deblih do pozne pomladi, a večkrat jih obnovimo.

Marsikdo, ki je vsadil marelice in breskve, ne ve, kdaj in kako naj jih obreže. Za to dreve — kakor za vse koščičasto sadje (črešnje, slive, češnje) — velja pravilo, da ga ne obrezujemo kakor jabolka in hruške, marveč da ga pustimo svobodno rasti in ga le »čistimo«. To se pravi, da popolnoma odstranimo vse suhe in zlomljene veje, kakor tudi veje, ki so obrnjene naznotraj ali sploh pregošče veje. Veje odstranimo tik od debla, a tako, da debla ne ranimo. Rane zamažimo s cepilno smolo. Te delo opravimo ob toplem vremenu v zimskih mesecih.

Jedi'nik za september

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjstva šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 7. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Melancani s paradižnikom in zabeljen krompir. 3. Solata. 4. Češnje-vee iz nekuhanih češnjevlit na črne kruhove rezine.

Večerja: Srbski golaž z rižem. Solata.

Torek, 8. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Nadevane kumarce, pražen riž. 3. Pariški zrezek in solata. Večerja: Parmezanovi krapci na presnem zelju. Čaj s pečivom.

Sreda, 9. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Fižol v stročju v paradižnikovi omaki, pretlačen krompir. Večerja: Krompirjevi rezanci s paradižniki. Brusnice.

Četrtek, 10. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Duveče (srbska jed). 3. Solata. 4. Jabolčna krema in angleški Cakes. Večerja: Pečen krompir s kislim mlekom. Citronov narastek.

Petek, 11. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Ribe z različno zelenjarno doklado. 3. Pečen sirov štrukelj. 4. Spelnjena jagodna hladetina. Večerja: Omlete s sirom. Solata s krompirjem.

Sobota, 12. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Presna sladka repa in črn kruh. 3. Rižota s kuretino, solata. 4. Češnjevlit narastek.

Večerja: Gobov riž in ocvrti možgani Solata.

Nedelja, 13. septembra:

Kosilo: 1. Sadje. 2. Nadevan paradižnik. 3. Posiljeno zelje, pečen krompir, telečji zrezek. 4. Piškotna torta.

Večerja: Narezek in črn kruh. Marmornata pogača in lipov čaj.

Maribor

□ Z redom Sv. Save V. stopnje je bil odlikovan včeraj šolski vodja in Radvanju Stefan Firm. Zasluznemu šolniku iskreno čestitamo.

□ Učiteljski diplomski izpiti. Na drž. moškem učiteljskem so položili učiteljske diplomske izpite Josip Bertonec, Maks Česenik, Vladimir Gal, Richard German, Stanko Hinterlechner, Miran Kolšek, Maks Lorbeck, Josip Rojce, Alfonz Stajuko, Stanko Stanin, Gvido Stres in Avgust Zidar.

□ Maša zadušnica v spomin na bazoviške žrtve. Na praznik, dne 8. t. m. bo v tukajšnji frančiškanski cerkvi maša zadušnica v počastitev spomina mučenikov. Med sv. mašo bo pel pevski zbor »Jadrana«.

□ Posestne spremembe. Od mestne občine so kupili zemljišča: Anton Hrvtin, Koroška 43, parcelo Grajska vrata za 18.900 Din; Ivan in Ada Zieser parcelo pri Sv. Magdaleni za 10.710 Din; Viktor Višič parcelo v Principovi ul. za 3920 Din.

□ Posledica gospodarske krize. Znana mariborska trdnica Franc Gulda, trgovina kolonialnega blaga na veliko se nahaja v konkurenci. Aktivna znašajo 670.414 Din, pasiva pa 2.007.296 Din. — Prvi zbor upnikov bo 17. septembra, obli ugotovitveni narok 5. nov.; konkurzne terjatve naj se prijavijo mariborskemu sodišču do 24. septembra.

□ Vpisovanje učencev na javno šolo Glasbene Maticе v Mariboru se bo vršilo od 9. sept. dalje dnevno od 10—12 in od 15—17 ter traja do preklica. Gojenci, novi ali stari se naj prijavijo v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Novi gojenci morajo predložiti zadnje šolsko spričevalo. Stari gojenci-instrumentalisti predložijo zadnje Matičino spričevalo. Poučujejo se sledeči predmeti: klavir, violina, violončelo, kontrabas, harfa, flauta, oboa, klarinet, rog, trobenta, pozavna, sluhovne vaje, harmonika, kontrapunkt, kompozicija, oblikoslojve, nauk o instrumentih, zgodovina glasbe, klavirsko spremljevanje, komorne vaje, orkestr. vaje, zborova šola in dirigiranje. Pri vpisovanju se vplača letna članarina 25 Din, vpisnina 15 Din in polovica šolnine za mesec september. Mesečna šolnina znaša za klavir in godalne instrumente 20 Din, ob podaljšanem pouku 100 Din. Za instrumentalne gojence zavoda znaša šolnina za obilgatalne stranske predmete mesečno: za sluhovne vaje 10 Din, glasbeno harmonijo 5 Din, zgodovino glasbe 10 Din. Mesečna šolnina za kontrapunkt, kompozicijo, oblikoslojve, nauk o instrumentih ter dirigiranje se določi po dogovoru. Za zborovo petje je mesečna pristojbina 3 Din. Komorne vaje in vaje v šolskem orkestru so za redne gojence zavoda obvezne. Za druge gojence znaša mesečna pristojbina za te vaje 10 Din. Razdeljevanje ur pouka bo: za gojence, ki imajo v svoji šoli predpol-dne pouk; v sredo, dne 16. septembra ob 17; za gojence, ki imajo popoldan pouk; v četrtek, 17. t. m. ob 10. uri. V to svrho se zberejo gojenci v sobi št. 6. — Redni pouk se prične v četrtek, 17. septembra popoldne.

□ Izbrisane obrtne pravice. Vrbnjak Matija, pek, Koroška c. 47; Kunstek & Gaspari, galanterija na debelo, Kralja Petra trg 6; Fridrich Adolf, trgovina z lesom, Koroška 46; Pernat Jožef, mesar, Glavni trg; Viljem Badl, trg. z usnjem, Glavni trg 11; Kremp Josip, trg. z meš. blagom, Meljska c. 9; Kremp Jos., prevoznik, Meljska c. 9; Rakuš Rudolf, čevljar, Mlinska ul. 39; Požar Anton, trg. z meš. blagom, Gosposka 4; Rogina Blaž, krznar, Gosposka 26; Stibilj Franc, mesar, Lekaršniška 27; »Melistroja« instalacije, Aškerčeva 22.

□ Tombola v prid počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju se vrši v nedeljo, dne 20. sept. Krasni dobitki bodo razstavljeni v izložbi trdnice Wesiak na Aleksandrovi cesti.

□ Tridesetletnica mašništva je obhajal dne 30. avgusta na Kapli stolni dekan mariborski, kanonik Dr. Maks Vraber. Občina Kapla ga je ob priliki njegovega jubileja izvolila za častnega občana.

□ Razgledni stolp na Radlju. Na Kopunarjevem vrhu na Radlju, ki je s svojimi 1049 metri ena najvišjih in najbolj razglednih točk našega Kozjaka, stavita naša in avstrijska vojaška uprava skupno razgledni stolp, ki bo obenem služil kot trigonometar. Stolp bo dostopen tudi izletnikom, ki bodo vojaški upravi zato gotovo zelo hvaležni.

Vpisovanje

v enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva v Mariboru je dnevno od 10—11 Zrinjskega trg 1 (Državna trgovska akademija). Sprejemajo se tudi pismene prijave. Zahtevajte brezplačno prospekte od ravnatelja tečaja.

□ Mestni župan dr. Juvan je včeraj pozval v posebnem razglasu mariborske meščane, da ob priliki proslave rojstnega dne prestolonaslednika Petra izobesijo na svojih hišah državne zastave.

□ Dr. Fran Toplak, ženski zdravnik in porodničar zopet redno ordinira, Glavni trg št. 18.

□ Sobotni trg je bil, kot po navadi, zelo bogato založen, vendar ni bilo več toliko blaga, kot običajno dosedaj. Opaža se to zlasti pri krompirju in čebuli; za to blago so se prijavili kupci na deželi, ki ga izvažajo v druge banovine. Cene so radi tega prišle malo naraščati. Na mariborskem trgu se ta porast na žalost kmotov sicer ne pozna, ker je konkurenca prevelika, poleg tega pa naše tržno nadzorstvo budno pazi na dobrobit meščanov. Na trgu je bilo 11 voz krompirja, cena 1,50—2 Din, 3 voz čebule po 3—6 Din, zelja v glavih 6 voz po 1—3 Din, kumar 4 vozovi po 0,50—1 Din, fižola 12 vrec po 1—2 Din, kokoši je bilo 87 kom. po 30 do 45 Din komad, piščancev pa kar 1655 kom., 1 par po 20—50 Din, rac 52 po 18—23 Din, gosi 60, komad 40—60 Din; puranov 27 po 40—60 Din, domačih zajcev 48 po 6—30 Din. — Zelo veliko je bilo nadalje sadja in grozdja. Cene slednjemu so občutno padle vsled silno velike ponudbe. Jabolka so se prodajala 1 kg po 3—4, hruške po 3—5, breške po 6—10 in grozdje po 3—6 Din. Sena je bilo 6 vozov, po 80—85 Din 100 kg, olave 6 vozov po 70—75 in slame 2 voza po 55—60 Din. Na mesnem trgu je bilo pripeljanih 62 svinj. Cene so bile običajne.

□ Boben poje... Dne 5. oktobra ob enajstih bo pri tukajšnjem okrajnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Zgoranje Hlapje, vl. št. 100. Cenilna vrednost 81.071 Din; vrednost pritlikline 1250 Din, najmanjši ponudek 54.047,35 Din.

□ 50-letnice obhaja te dni vrli in znani mariborski planinec Bruno Rotter, faktor v Cirilovi tiskarni. Bog ga živi še na mnoga leta!

□ Lilecacija divjega kostanja. Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Mariboru bo oddalo letošnje žetev divjega kostanja, potom ustmene lilecacije, ki se bo vršila v sredo, dne 9. sept. t. l. ob pol 15 v mestnem gradbenem uradu v Mariboru, Frančiškanska ulica št. 8-1, soba št. 2.

□ Nobenih uradnih ur. Na mestnem gradbenem uradu se v ponedeljek, dne 8. t. radi čiščenja uradnih prostorov ne bo uradavalo.

□ Trda roka na trgu. Tržno nadzorstvo je izvršilo včeraj na trgu racijo na tehtnice. Tržni organi so zaplenili 15 komadov tehtnic, ki so malo preveč kazale na škodo konzumentov.

□ Smrtna kosa. V Pristanu je v petek preminula znana gostilničarka gospa Marija Leben, v najlepši dobi 42 let. Pogreb blage pokojnice se vrši danes, v nedeljo popoldne ob treh iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Blag ji spomin, žalostnim ostalim pa naše globoko sožalje.

□ V gostilni okrađen. V neki gostilni v Dajn-kovi ulici se je nahajal v veseli družbi tudi Filip Reš. Ko je bil že precej dobre volje, mu je njegova sopivka Magdalena F. z rahlo roko izmaknila iz žepa denarnico ter z njo neopaženo pobrisala. Reš je tatvino opazil šele pri plačevanju. V denarnici je imel 600 Din. Tatfinsko Magdaleno je policija že izsledila.

□ Prevarena občinska sirota. Terezija Roškar preživlja v Stojnicah svoje bomo življenje kot občinska sirota. Polnoma je pohabljen, hoditi sploh ne more in usmiljeni ljudje jo prenašajo na nosilih od hiše do hiše po občini. Dolgoletni sen te sirote je invalidski voziček, v katerem bi se dala prevažati do dobrih ljudi, da je ne bi trebalo nositi. Dolga leta že zbira bore dinarje, katere si prisluži s pletenjem, tako, da je slednjič zbrala skupaj vsoto 600 Din. Tega denarja se polakomnila delomirna Marjeta K. Pod pretezo, da jo je poslal župan občine Stojnici po denar, za katerega ji bo kupil v Mariboru zaželjen voziček, je izvabila od sirote vso prihranjeno vsoto. Revica se je zastoj veselila, da se ji bodo njene sanje uresničile. Danes se je sleparka zagovarjala pred sodiščem v Mariboru. — Razprava je bila prekinjena radi zaščitanja novih prič.

□ Prevare sadnega mešetarja. Lanska dobra sadna letina je zapeljala Franca C. na pot prevare. Trgovcu Rudolfu Pevecu v Ormožu se je ponudil za sadnega mešetarja. Dobil je denar kot aro za nakupovanje, pa ga je hitro zapravil; nato se je še večkrat oglašil v Ormožu in vsakokrat mu je dal Pevec po par sto dinarjev. Dne 16. sept. lanskega leta pa je izvabil od Pevca kar 2000 Din obenem; od tega časa se v Ormožu ni več prikazal. Pevec ga je dolgo čakal v upanju, da bo priselparjeni denar vendarle vrnil, toda C. je raje počakal, da ga je zgrabilo sodišče za vrat. Danes se je zagovarjal pred okr. sodiščem. — Razprava je bila prekinjena radi zaščitanja novih prič.

□ Dr. Marinič Fran, Trubarjeva ulica 11, zopet redno ordinira.

□ Današnje meteorne dirke so opovedane.

Kranj

Simpatičen nastop mladega obrtnika. V okvir letošnje jesenske velesejnske razstave spada tudi poseben in znatno zastopan oddelek, ki je ves poseben novodobnemu, modernemu pohištvu. Fina mizarska dela so vsa izključno izdelki slovenskih podjetij. Letošnje jesenske razstave v Ljubljani se je kot prvi in dosedaj edini izmed kranjskih mizarjev udeležil tudi mladi mizarski mojster g. Jurij Pollak, ki ima dobro uspevajočo delavnico na Farovški lok. Ta je razstavil v okusno opremljeni kope elegantno izdelano moško sobo, ki je bila že prvi dan razstave večkrat prodana in je vzbujala splošno zanimanje. Podjetju g. Pollaka izrekamo priznanje in želimo veliko napredka.

Otvoril sem

v poslopu hotela »Stara pošta«
detajlno trgovino

vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka od priproste do najfinše izdelave kot moških, damskih, otroških itd. izdelajem tudi gozerje in škornje.

Naročila po meri se izvršujejo v najkrajšem času.

Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

Cene nizke! Postrežba točna!

Priporoča se za obilen obisk

Cernilec Andrej, čevljarstvo

Kranj

Dalmatince v boju z branjeckami. V Kranj jo je pred kakimi 14 dnevi primahal s trebuhom za kruhom — ali bolje — za zasluzkom podjetni Dalmatince Nazor Vlado iz Splita, ki je med branjeckami povzročil veliko nezadovoljstvo. Prodaja namreč grozdje kg po 5 Din, in ima zlasti ob ponedeljkih cele grube ljudi okrog sebe. Cene grozdja so vsled njegovega nastopa in močne konkurence splošno padle. Dalmatince pa pravi, da bo prodajal tudi južno sadje in zelenjavo ter obeta, da bo odprl tudi vinski klet.

Novo mesnico ali tako rekoč podružnico je odprl 1. septembrom na Gorenji Savi št. 11 v hiši g. Hrašnika znani kranjski mesar g. Ošternik Michael. Gorenja Sava je po zadnji razdelitvi mesta postala kranjsko predmestje.

Pozor!

Otvoril sem

v prostorih gospoda Ljud. Sireca pri Zvezdi
poleg gimnazije

trgovino koles in posameznih delov in pramolonov.

Istotam se sprejemajo v popravilo kolesa in vsa v to stroko spadajoča dela.

Za obilen obisk se priporoča

Ivan Bitenc

splošno ključavničarstvo in trgovina koles

Kranj

Iz raznih krajev

Šmartno pri Tuhinju. Preteklo nedeljo nam je »Prosvetno društvo« zopet uprizorilo šaljivko: »Moč uniform«. Igra je proti pričakovanju zelo dobro izpadla. Igralci le pogum in nam kaj kmalu zopet kaj pokaže!

Vrhnika. Vrhnjsko gasilsko društvo bo priredilo 8. t. m. veliko vrtno veselico na sejmišču pred gasilnim domom. — Poletje se bliža h koncu in s tem začetek dela v prosvetnih društvih. Tako bo imelo tukajšnje prosvetno društvo svoj občni zbor dne 13. septembra 1931. ob 1/8 zvečer v dvorani Rokodelskega doma. Vabljeni vsi, katerim leži napredek in prosep katoliških organizacij na srečo.

— Bivšo Kržanovo trgovino, ki jo je imel Kranjc in jo opustil je prevzela gđ. M. Petava.

Hoče. Pridite danes popoldne v dvorano Bralnega društva. Igralci iz Sv. Lovrenca na Drav. polju bodo uprizorili igro: »Prisega o polnočci«. Ker je naša dvorana premajhna in nimamo prave garderobe, bomo prav kmalu začeli z akcijo za povečanje. Upamo, da nam bodo srca in roke odprta, kjer bomo notrkali.

Luštno je na deželi!

Bogatini pošiljali v počitnicah svoje otroke na morje, da se okrepijo in razvedrijo; drugi, ki imajo denar, pa tudi po raznih skupnih kolonijah, kjer otroci ob sami zabavi in sprehodih in igrar preživljajo solnčne dneve. Naši delavci v Hrastniku pa nimajo toliko denarja, da bi lahko svojim otrokom privoščili tako brezskrbno življenje. Toda kljub temu tudi našim delavskim otrokom ni manjkalo veselih počitnic. Pomožni odbor za revno rudarsko dečo je po svojem članu g. vikarju Al. Zalar, naprosil po raznih župnijah Priekiji dobre posestnike, da sprejmejo delavske otroke čez počitnice. Tako jih je šlo v Središču ob Dravi 22 otrok, k Sv. Miklavžu pri Ormožu 6 otrok, v Ljutomer 24 otrok, v Cezanjevce 30 otrok, k Sv. Križu 16 otrok, k Sv. Juriju ob Ščavnici pa 42 otrok. Med ukanjem in petjem so odhajali od doma, še enkrat pomahali solzečim se mamicam, pa so šli. To je bilo petja in smeja med dolgo vožnjo, naenkrat se je pa tupať kateri zamaknil skozi okno in postajali so mnogim vlažne oči. Še bridkeje je pa bilo, ko je trebalo vzeti slovo od prijatelja na posameznih postajah. Mnogokomu so se orosile oči, ko so prišli dobri ljudje po otroke, da so jih odpeljali na svoj dom.

Prikrat pod tujo streho, prikrat od domačih, od mame, očeta, od bratov in sester; prikrat pri tujih ljudeh. To je bilo pa res hudo. Nekateri so pisali domov, da so potočili toliko solz, da imajo mokre vse robe, drugi, da bi mama mogla s solzami pomiti kuhinjo in sobo, tretji, da se pri vsakem koraku jokajo. Dva večja sta jo celo popihala nazaj, seveda sta bila vsem v posmeh, eden se je napravil bolnega, samo da so ga poslali domov. In še par drugih se je pripravljalo na pobeg, toda niso imeli denarja in pot je bila neznana.

Pa brzo je bilo tudi žalosti konec. Zabavala je otroke živina, ki so jo pasli, izvrstvo so jim šle v slast prilepke pogače. Kmalu so priromale dopisnice s poročili, kako se debelijo, kako pobirajo in jedo sadje. Vsaka dopisnica je šla iz roke v roko, vsi so jih brali in se pomenkovali o poročilih otrok. Šel je g. vikar koncem meseca julija in obiskal vse otroke, ter prinesel veselo poročilo, da so vsi zdravi in zadovoljni, da se jim lica debelijo in rdečijo. Ze takrat se je marsikateri pobahal s pred-pisnikom, ki ga je prislužil. Kako so se postavljali, ko so pravili o svojih kravicah, ki jih pasejo, o delu, ki ga zvesto opravljajo, o jedeh, ki jih s silnim tekom pospravljajo. Tako dobro so se privadili vsemu delu, da so jih ljudje od srca vzbujali skoraj bolj kakor svoje lastne otroke. Neverjetno dobro so bili uporabi in priročni za vse.

Tako so jim minevali med zelenimi gozdovi, rodovitnimi polji, pod bogato obloženimi drevesi v kmečkih domovih pri mleku, pogačah in drugih

dobrotah dnevi počitnic. Prišel je dan 31. avgusta; dan vrnitve; Nabit so bili polni nahrbtniki, v za-boje in vreče so nabasali sadje in druge dobrote, ki so jih prislužili. Na dveh vozovih sta jim vozila prtijago od Sv. Jurija ob Ščavnici na postajo v Bu-čevoce gg. Peršak iz Jamne in Michael Brumen iz Biserjan. Vso skrb za otroke je imel dobri gospod župnik Franc Stulec, ki jih je spremljal skoraj do Ormoža. Na vsaki postaji do Ormoža so vstopali, s cveticami v rokah in tako težko obloženi s prtija-go, da so se odrasli spremljevalci potili, ko so pre-našali zasluzke otrok.

Vso zahvalo smo dolžni Železniški upravi, ki nam je dala direktne vozeve Ljutomer—Hrastnik. To je bilo vrvenja med vožnjo. Stari znanci so si segali v roke in si pripovedovali dogodivšine s počitnic. Eni so peli, drugi krmlili zajčke in piščance, ki so jih prislužili, tretji se zalagali z do-brotami, ki so jih prejeli ob slovesu. Saj so marsi-kje teklo solze, ko so si za slovo segali v roke in so si objubljali svidenje ali ob trgatvi ali pa drugo leto. Mnogi so se hvalili z oblekami in perilom, ki so ga prislužili. Eden je dobil celo škornje, ki jih ima tako rad, da bi jih kar pojedel. Drugi so zra-ven vsega dobrega prislužili še denar itd.

Otroke, ki so bili v Središču, je do Celja spremljal in jim prenašal prtijago požrtvovalni g. kaplan Andrej Stakne, ki jih je vse počitnice zelo pridno nadzoroval in na nje pazil.

Tema je že ležala nad hrastniško dolino, ko je na vlaku čez sto otroških sre burno utripalo, da zopet zagledajo svoje domače. Komaj se je vlak ustavil, že so prihitali nekateri, ki niso mogli pri-čakati, da pridejo otroci z avtobusom do rudnika. Zopet se je začelo prenašanje prtijage in sedemkrat je avtobus prišel, da je vvozil otroke in obilno prtijago do rudnika. In tam... Na stotine ljudi je čakalo, starši, bratje in sestre. Ponosno so stopali otroci bogato obloženi v objeme svojih domačih, ki se jih niso mogli nagledati. V mnogoterih očeh so blestelo solze vselega svidenja. Dolgo proti pol-noči je bilo vrvenje po koloniji in Logu, ko so po-slušali otroško pripovedovanje in gledali njihove darove.

Globoko si je pa oddahnil tisti večer tudi hrastniški g. vikar Al. Zelar, ko je brez vsake ne-zgode vrnil zopet vse otroke okrepčane v roke nji-hovim domačim. Vsi dobri ljudje iz kmetijskih do-mov tam v Priekiji, ki so tako lepo skrbeli za naše delavske otroke, so pa z ljubeznijo in hvaležnostjo zapisani v sreih delavcev. Iskreno smo hvaležni tudi vsem gg. dušnim pastirjem v omenjenih kra-jih, brez katerih podpore bi bila naša akcija ne-mogoča. Vsa hvala pa tudi Delavski zbornici v Ljubljani, ki nam je s svojo podporo omogočila brezplačno vožnjo otrok.

Nogometni turnir na novem Hermesovem igrišču

Včeraj se je izvršil prvi del nogometnega turnirja, ki ga je hvalevredno priredil ZSK Her-mes ob priliki otvoritve novega igrišča. Ljubljana je s tem dobila svoje tretje igrišče, ki leži morda najlepše od vseh ostalih. Članstvo Hermesovo za-služi vse priznanje, kajti zares se je potrudilo v kratkem času tako izpopolniti in dograditi sportni spomenik šiske.

Odigralo se so po programu tri tekme, ki pa so se morale nekoliko skrajšati radi že zgodnje teme. Zadnja tekma je kljub temu v drugem pol-času trpela radi nastopiloga mraka.

Grafika: Hermes 1:0 (1:0).

Grafika, ki je odigrala vso tekmo skoraj le z 10 igralci, je ugodno presenetila s svojim na-stopom. Nekatere akcije napadalne vrste so bile prav odlične in videti je bilo vsaj v moštvu veliko voljo do napredka. Ni bilo opaziti kaknega brez-plodnega nabijanja žoge, temveč so skušali igralci pokazati pravi sistem nogometne igre.

Hermes, ki je nastopil oslabilen, saj je v zadnjem času zopet izgubil dva svoja najboljša igralca, nekaj časa ni mogel nuditi odpora razpo-loženi enajststori Grafike. Pa tudi potem, ko je prišel v igro, radi oklevanja, nepotrebne kombi-nacije pred golom ni mogel vsaj izenačiti igre.

Primorje: Rapid (Maribor) 3:2 (2:1).

V živahnem tempu je bila odigrana borba med obema tekmečema. Primorje, ki je nastopilo skoraj kompletno, gotovo ni mislilo, da bo nale-telo na tak odpor Mariborčanov. Rapid je pokazal v celoti prav lepo znanje, fino obvladanje žoge in silno voljo do zmage. Odlični star Mariborčanov je v prvem polčasu skoraj zmedel igro primorskih igralcev. Ljubljanci so se povsem šele v drugem polčasu zavzeli svoje dolžnosti in z vehe-mentno igro nadvladali nasprotnika. Ako bi Pri-morje svoje napadalne igre ne otežilo samo z nepotrebno hiperkombinacijami, bi bila zmaga bolj izrazita. V tem pogledu so Rapidovci prednjačili, kajti s svojo priprosto napadalno igro so bili ve-

liko bolj nevarni. Vsekakor pa je doseženi re-zultat za Rapid prav časten in z njim so Maribor-čani opravičili svoje težnje po vstopu v osnovano ligo LNP-ja. Rapid je nasprotnik, ki bo dal mnogo posla vsem boljšim klubom Slovenije.

Ilirija: ZAK (Subotica) 3:3 (2:0).

Simpatični gostje iz Subotice so presenetili v vsakem pogledu. Dolgo časa že nismo videli v Ljubljani igre, ki bi bila podobna igri ZAK-a v drugi polovici tekme. Dočim je v prvem polčasu prevladovala Ilirija, ki je predvedla čeprav le z 10 igralci prav učinkovito igro, so zaigrali v drugem delu igre gostje z doslej redkokdaj videno spretnostjo. Prenajanje igre, obvladanje žoge, taktične poteze, start in izredna naglica, to so bile posebne odlike tega moštva. Posrečilo se je Iliriji, da je odnesla neodločen rezultat, kajti ZAK je proti koncu pokazal izredno igro, ki bi zaslužila vsekakor zmago. Zdela se je, da je Ilirijo pred-vsem presenetil prav peklenski tempo, ki ga je dikiral ZAK v drugi polovici tekme. Rezultat je za Ljubljance laskav in radovedni smo, kako se bo danes z ZAK-om pomerilo Primorje. — Tekmo je vodil g. Schneller.

Sportno društvo »Vrhnika« razpisuje med-klubske kolesarske dirke za »Prvenstvo Notranj-ske«, za »Prvenstvo Logaškega polja« in ghikhana igre, ki bodo v nedeljo 13. septembra. — Spored: I. Za prvenstvo Notranjske: Proga: Vrhnika—Lo-gatec—Planina—Unec—Rakek—Cerknica in nazaj Cerknica—Rakek—Unec—Planina—Logatec—Vrh-nika in nazaj Logatec. — II. Za prvenstvo Loga-škega polja: Proga po dvoredno 2.800 km — III. Dirka za prvenstvo Logata. Logaški novinci, pro-ga 2.800 km. — IV. Dirka v vrecih s kolesi, 200 m. V. Polževa dirka, 200 m. — VI. Rakova dirka, 100 m. — VII. Vožnja med steklenicami in za-prekami.

Kolesarske dirke »Savec na praznik 8. t. m. ob 15 na SK Iliriji.

Cerklje

Vodovodna zadruga se je ustanovila zadnjo nedeljo. Načeluje ji g. Marinček Anton iz Župeče vasi.

Zložba zemljišča v Župeči in Račji vasi bo uresničena. Nadgeometer g. prof. Bydlo in g. geo-meter Fakin že pridno delata z vaščani kot po-močnički na polju, kjer se meri itd. Ko bo to delo izvršeno, bodo še nezadovoljneži (v teh vaseh jih ni!) zadovoljni.

Pokopali so v ponedeljek v Bušči vasi dobro Schroifovo mamo. Marsikatera učna moč (kate-heti in drugi) se je bo s hvaležnostjo spominjala, ko je pa ljubezniva rajna mama znala tako lepo postreči. Bog ji bodi bogat plačnik!

Cerkveni vestnik

II. vnanja kongregacija pri č. uršulinkah v Ljubljani ima danes popoldne ob 2 shod. Udeležba obvezna.

Križanska moška in mladeniška Marijina druž-ba prioblaš Marijin praznik 8. septembra z duhov-nim opravilom zjutraj in zvečer ob šestih. Zjutraj med sv. mašo skupno obhajilo.

Iz društvenega življenja

Oblastna zadruga slaščičarjev, medičarjev, vo-sčinarjev in izdelovalcev kandit v Ljubljani bo imela svoj redni, letni občni zbor 16. septembra ob 14 v dvorani hotela Mikliš, Kolodvorska ulica, nasproti glavnega kolodvora. Vabimo žlane, da se obneže zbora polnočtevilo udeležijo.

Strelnska družina v Kranju priredi 8. septembra na svojem strelišču v Strževem tekmovalno stre-ljanje z vojaškimi in lovskimi puškami. Tarče: er-njak, 20 krožna, 10 krožna, streljanje na leteče go-lobe, malokalibrsko streljanje. Dragocena in krasna darila. Vabljeni vsi!

Litija

Duhovniška vest. Ker valed občutne gospo-darske krize trenutno ni pričakovati, da bi se ustanovila v Litiji potrebna fara, žmarski gos-podje duhovniki so pa s svojim dušnopastirskim delom itak preobremenjeni, da ne morejo redno opravljati še Litije, se je trenutno našel izhod, s katerim bo zaenkrat ustrezno vsem, ki v Litiji opravljajo svoje verske dolžnosti. — Škofijski ordi-narilat je namreč z dekretom nastavlil v Litiji za kaplana g. Vinka Lovšina, ki je doslej bil v Šmart-nem, odkoder je hodil v Litijo poučevat veronauk in sploh opravljal dušnopastirsko službo za litij-ski okoliš. G. kaplanu Vinkotu želimo na novem mestu obilo uspehov in zadovoljstva. — Za kapla-na v Šmartno pa je istočasno bil imenovan gosp. Klementič, tako da ohrani Šmartno vse tri gos-pode duhovnike.

K odkritju spomenika kralju Petru pohiti sko-ro vsa Litija. Litijška občina je namreč izdala preko 500 legitimacij za četrtinsko vožnjo v Ljub-ljano, tako da bi skoro bilo umestno, da vozi iz Litije poseben vlak. Iz vse litijske okolice pa gre na to proslavo nad 2000 ljudi.

Poizvedovanja

Zlata ženska očala (lognon) so se izgubila v četrtek na živilskem trgu ali Resljevi cesti. Naj-ditelj se prosi, da jih odda proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Izgubljeni siv moški telovnik. Ker so se javile priče, da so videle osebo, ki je 28. avgusta na cesti pobrala telovnik, so tem potom poziva, da izroči telovnik tekom treh dni na Celovski cesti 53 ali na mestni stražnici.

Še štirje dnevi jesenske razstave

Oblak jesenske razstave je vedno večji. V soboto je bila na velesejmu cela vrsta šol, osnovnih, meštanskih, strokovnih in ostalih. Zlasti je bilo na velesejmu lepo število okoliških šol. Pozna se nadalje tudi, da so prišli v Ljubljano številni tuji, ki so se tu obiskali velesejem. Še večjega navala pa je pričakovati danes.

Kupčija v vseh branžah napreduje in zopet so bili zabeleženi lepi zaključki v skoraj vseh predmetih. Tudi ostale razstave obiskuje veliko število tujcev, ki se zanimajo zlasti za tujsko prometno razstavo in razstavo slovenskih mest. Interesa je za razstavljenoto notranjo opremo veliko.

Tudi higijska razstava ima mnogo obiskovalcev, kajti vodstvo Higijskega zavoda (g. dr. Pire) je razstavo zelo izpopolnilo in jo uredilo še privlačnejšo.

Znatno je tudi število obiskovalcev paviljona, kjer so razstavljeni pripomočki novodobnega gospodinjstva. Tu se dobi vse tako za luksuzen kakor skromen dom.

Kuhinjska oprema na razstavi. Na tujsko-prometni razstavi vzbujajo v hotelski skupini veliko pozornost razstava moderne kuhinjske opreme za hotele in boljše kuhinje, ki jo je razstavila železninarska tvrdka *Franjo Stupica*. Ta nazorno kaže, kako mora biti moderna kuhinja opremljena. Tvrdka ima kuhinjsko opremo stalno v zalogi v svojem skladišču na Gospodarski c. 1.

Kuhinjsko opremo pa na vsak način dobro izpopolnjujejo tudi aparati svetovne tvrdke *Frigitare*, ki na dovršen način in s tehnično popolnostjo hladijo živila, tako, da ostanje vedno sveža. Tudi ti aparati so razstavljeni po domači tvrdki *Jugotekna* in vzbujajo splošno zanimanje in pozornost.

Mlekarska razstava

V okvirju letošnje kmetijske razstave, katera je nameščena v paviljonu G ljubljanskega velesejma, se vrši tudi razstava mlečnih izdelkov in posebno mlekarska razstava, katero je letos aranžiralo Centralno mlekarsko društvo.

Mlečne izdelke je razstavilo 13 mlek. zadrug in dve zasebni mlekarni. V primeri z nekaterimi prejšnjimi razstavami je to majhna udeležba, ki pa sledi iz dejstva, da so zaloge mlečnih izdelkov docela razprodane.

Razstavljeni izdelke je ocenila komisija, v kateri so sodelovali dva kmetijska strokovnjaka (g. ing. Eiselt in g. Rožet) in dva trgovca (g. Verbič in g. Sarabon). Način ocenjevanja oz. odlikovanja izdelkov se je letos v toliko predugačil, da so se mesto dosedaj običajnih kolajn podeljevale diplome (mala in velika) in priznanja.

Velike diplome so dosegli: Mlekarska zadruga Vrhnika za svoj topljeni sir »Jasen« *v škatljah in Mlekarska zadruga Naklo pri Kranju za svoj sir »Imperial«.*

Male diplome so dosegli: Mlekarska zadruga Naklo, mlekarska zadruga Vrhnika in banov. mlekarska šola v Skofji Loki, za ementalški sir; mlekarska šola je nadalje dosegla malo diplomu za svoj edemski in trapišovski sir.

Priznanje so dosegli: Sirkarska zadruga Stara Fužina, mlek. zadr. Rateče-Planica in sirkarska družba na Češnjici za ementalški sir, Gospodarska zadruga v Šmarju p. Jelšah za tilsiški in mlekarska zadruga Moravce za trapišovski sir.

Velike diplome za maslo so bile podeljene: Osrednjim mlekarnam v Ljubljani in banov. mlek.

Zakon o prodaji pšenice

Belgrad, 4. septembra. AA. Kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta podpisal in proglasil

zakon o prodaji pšenice v tuzemstvu.

§ 1. Vsi trgovski mlini so dolžni kupovati pšenico za mline pri Privilegirani akcijski družbi za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije. Trgovski mlini so mlini, ki pšenico kupujejo, moko pa prodajajo. Tem ni dovoljeno mletje proti desetini v naturi.

§ 2. Mlini, ki mletoje proti desetini, smejo mleti samo posamezno (kmečko moko) za kmečke potrebe, vendar pa ne smejo prodajati. Instalacije, ki izdelujejo tipizirano moko, je treba zapечатiti ali pa iz mlina odstraniti.

§ 3. Prodajne cene pšenice v tuzemstvu določa minister za trgovino in industrijo v sporazumu s Privilegirano akcijsko družbo za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije.

Naslednje cene za pšenično vrsto Tisa I. bodo podlagi: 240 za prevzem v septembru, 250 za prevzem v okt., 260 za prevzem v nov., 270 za prevzem v decembru.

Po potrebi sme minister za trgovino in industrijo te osnovne cene izpremeniti. Cene za druge kraje kakor tudi cene za druge vrste pšenice bodo določene napram tej gornji osnovi s posebnim pravilnikom, ki ga bo predpisal minister za trgovino in industrijo v sporazumu s Privilegirano akcijsko družbo za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije.

§ 4. Vse zaloge pšenične moke v mlinih, pri pekih in v prodajalnah kruha, v komisijskih skladiščih, kakor tudi v drugih obratih in pri zasebnikih, kadar presegajo 200 kg. a pri mlinih tudi vse zaloge pšenice nad 200 kg. je treba prijaviti glavnemu oddelku oziroma izpostavi finančne kontrole, kjer pa teh ni, občinam oblastvom zaradi popisa. Prijavo mora predložiti oseba, pri kateri je blago, v treh dneh po razglasitvi tega zakona. Navedene oblasti morajo popisati zaloge v naslednjih treh dneh, rezultate popisa z imenom lastnikov zalog pa je treba dostaviti finančnemu ministertvu, davčnemu oddelku najpozneje v treh dneh po popisu. Potrebne določbe o tem bo izdal finančni minister.

§ 5. Lastniki popisane pšenice in pšenične moke morajo plačati razliko med kupno in prodajno ceno pšenice, ki je določena za september, v posebni žitni fond, ki bo ustanovljen pri finančnem ministertvu zaradi pokritja eventualnih izgub Privilegirane akcijske družbe za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije pri kupljeni pšenici. Razliko bodo določile v § 4 navedene oblasti na podlagi popisa. Lastniku oziroma komisijonarju pšenice ali moke bo dostavljen izpolnjen ček, da plača razliko v desetih dneh.

§ 6. Ako bi ti dohodki po tem zakonu pokazali presežek, se bodo uporabili po pravilniku, ki ga bo predpisal v to svrhu minister za trgovino in industrijo.

§ 7. V tuzemstvu se sme prodajati samo moka, ki se zmelje v trgovskih mlinih. Prodaja kmečke moke je prepovedana. Moka, ki pride v promet, mora imeti pečat, kakor ga predpisu

šoli v Skofji Loki. Ker je ta poslednja dosegla vseh 20 dosegljivih točk, se ji prizna naslov prvenstva za l. 1931.

Male diplome za maslo so bile podeljene: Mlek. zadrugi Naklo pri Kranju, Mlek. zadrugi Radomlje in Mlek. zadrugi Ponikva, ter zasebni mlekarni I. Ferlež, St. Jurij ob juž. žel.

Šentviško mizarstvo

Od nekdanj so gojili v St. Vidu nad Ljubljano mizarstvo obrt. Da je pa ta obrt baš v tem kraju tako krasno napredovala in da je šentviško mizarstvo zaslovelo kot zlahotno delo ne le v naši ožji domovini, marveč po vsej Jugoslaviji, je zasluga profesorja Tratnika. Kot strokovni učitelj na obrtni šoli je že pred 30 leti uvajal šentviške mizarje v skrivnosti strokovnega detajlnega risanja. S tem je zbudil v svojih učencih smisel za lepoto linije in za plemenitost mizarškega izdelka, dal jim je prepotrebno strokovno podlago za podvig njih obrti. Danes je profesor Tratnik sedemdesetletnik, upokojenec. Toda še vedno z vsem srcem sledi razvoju šentviškega mizarstva in se zavzame zanj kjer in kadar more.

Velepomembno je bilo njegovo prizadevanje za organiziran nastop šentviške mizarke obrti na ljubljanskem velesejmu. Z njegovo pomočjo so šentviški mizarji dobili samostojen paviljon po ugodnih pogojih.

Pred desetimi leti je bilo na ljubljanskem velesejmu že razstavljeno pohištvo šentviškega izdelka in obiskovalci sejma se niso mogli načuditi napredku te obrti pri nas. Šentviški mojstri, ki so izšli iz Tratnikove šole, so se izobrazili po svetu, na sejmi in razstavah pohištva, ki jih redno obiskujejo. V poslednjih letih so pritegnili k sodelovanju naše domače arhitekta, ki jim delajo načrte za pohištvo in drugo opremo; med njimi je imenovit zlasti Serajnika, Omahna, Kosa, Faturja in Platnerja. Tako smo naposled dobili ob enem s prvimi početki moderne stanovanjske kulture tudi moderno produkcijo pohištva, ki je tem bolj razveseljujka, ker je plod neumornega dela, lastnih žuljev. Tako je n. pr. firma Erman & Arhar pred desetimi leti začela izdelovati pohištvo skoraj brez vsakih obratnih sredstev. Danes je največje podjetje v St. Vidu poleg že davno vpeljane Kregarjeve tovarne pohištva. Zaposluje 35 pomočnikov in izdeluje pohištvo za Hrvaško, Primorje, tudi za Srbijo. Povsodi poznajo kvalitetno delo šentviških mizarjev in naročila iz krajev izven Slovenije zavzemajo že danes pomembnejše mesto kot iz domačih krajev; podoba je da bo v bodoče šentviški mizarški izdelek prvačil po vsej naši domovini.

Sedanja gospodarska kriza je postavila tudi šentviške mizarke mojstre pred težko nalogo: vajeni so bili izdelovati najfiniješe, a zato tudi zelo drago pohištvo. Danes niti ljudje, ki veljajo za premožne, ne zmorejo več tolikoga denarja. Na letošnjem velesejmu opažamo, da so šentviške tovarne pohištva vpoštevale ta položaj in postavile na trg cenejšje, dasi kvalitativno izvrstno blago. Pohištvo se je začelo izdelovati v večjih partijah na isti osnovi hkrati, le dokončna izvedba daje vsakemu kompletu individualen značaj. Ta način izdelave opažamo n. pr. pri tovarni Erman & Arhar, ki je razstavila 3 v osnovah podobne, v izdelavi pa povsem različne spalnice po razmeroma nizki ceni. Upati je, da se bo šentviško mizarstvo tudi v bodoče znalo prilagoditi gospodarskim prilikam, ne da bi v estetskem in kvalitetnem pogledu nazadovalo.

Privilegirana delniška družba za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije.

§ 8. Nadzorstvo nad izvrševanjem predpisov tega zakona bodo opravljali uslužbenici finančne kontrole in posebni nadzorniki Privilegirane delniške družbe za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije. Podrobne določbe o tem nadzorstvu bo predpisal finančni minister v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo.

§ 9. Mlini, ki bodo kupili pšenico proti določbam § 1 tega zakona, mlini in osebe, ki bodo prodajali kmečko moko (§ 2 in 7), osebe, ki bodo prodajale in kupovale moko v vrečah brez predpisanih pečatov (§ 7) kakor tudi osebe, ki ne prijavijo svojih zalog (§ 4) bodo kaznovane z zapleno moke ali pšenice, z zaporom do 30 dni in z denarno kaznijo, ki je lahko 3 do 10krat večja od prodajne cene pšenice po tem zakonu. Trgovski mlini, ki mletoje proti desetini (§ 1), desetinski mlini, ki mletoje trgovsko moko (§ 2) kakor tudi osebe, ki nasprotujejo popisu (§ 4), ki ne plačajo v določ. roku predpisane razlike (§ 5), se kaznujejo poleg denarne kazni do 10.000 Din z zaporom do 30 dni. Kazni izreka upravna oblast I. stopnje. Proti tem odlokom je dovoljen v treh dneh priziv na drugo stopnjo upravnih oblastev.

§ 10. Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da po potrebi z uredbo uredi cene moke in kruha.

§ 11. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem razglasitve v »Službenih novinah«.

Pojasnilo o žitnem režimu

Belgrad, 5. sept.

Ob priliki sprejetja zakona o prodaji pšenice smo dobili s pristojnega mesta to je pojasnilo:

Z zakonom z dne 5. julija t. l. je kraljevska vlada predpisala cene, po katerih se mora kupovati pšenica od pridelalcev. Zakon je upošteval posebne težkoče malih pridelovalcev, ki zaradi padca vseh vrst žit na svetovnih tržnicah v zadnjih letih niso mogli dobiti za svoje pridelke niti toliko, kolikor so potrebovali za pokritje pridelovalnih stroškov, kaj šele da bi pokrili o drugih izdatkih. Brez dvoma je, da je vlada, ko je sprejela nase velike gmočne žrtve, imela pred očmi ta posebni položaj naših kmetov, in odredila kupno ceno v državi, ne da bi se ozirala na cene, ki vladajo v drugih konzumnih državah.

Veliki izvozni prebitki letošnje žetve pri nas in drugod ter ogromne zaloge v konkurenčnih prekoceanskih državah so vplivali na kupce v konzumnih državah, da je postal uvoz žita in specialnih vrst pšenice iz držav dunavske kotline skoraj nemogoč. Tako Rumunija kakor tudi Madžarska sta takoj po končani žetvi vrgli na srednjeevropska tržišča velikanske množine žita, zaradi česar so cene pod pritiskom velike ponudbe padle, tako da so danes že pod nivojem predvojnih cen.

Privilegirana akcijska družba za izvoz poljskih pridelkov, ki je na temelju zakona pooblaščen za kupovanje pšenice od pridelalcev preko obstoječih zadrug in trgovcev, je do danes prejela prijav za okoli 58.000 vagonov.

Znatel del teh prijavljenih količin je natovorjen na vlačilnih in delegiran deloma v srednjeevropske luke, deloma pa na srednjeevropske dunav-

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

ske postaje, kjer so ga morali ponekod spraviti v zasilna skladišča. Prodaja je zaradi relativno majhnega popraševanja in zaradi velikih zalog zelo padla, tako da je treba čakati, da se bodo te količine prodale.

Država ima voljo, da še nadalje vzdrži žitno akcijo, in to z ozirom na položaj na svetovnih tržnicah in da pospeši promet v državi. Del izgube naj bi se pokrili s povškom, ki bi se pravilno razdelil na vse državljane.

Z novim zakonom, ki reorganizira kupovanje pšenice po mlinih v državi, bi se del teh izgub porazdelil na vse konzumente, vendar se cena kruha ne bi občutljivo povišala. Tako bi vsakdo prispeval k temu, da se pravilno reši to vprašanje. Efektno finansiranje, čeprav neznanost, ker se nahajamo že v pozni sezoni izdelovanja moke nove setve, bi bilo zadovoljivo, če bodo prizadeti krogi mlinске produkcije pravilno razumeli položaj in se pravočasno koristili z ugodnostmi, ki jih jim zakon daje z nabavo potrebnih količin pšenice za daljšo dobo po relativno dosti nizkih cenah.

S popisom zalog, ki se ima takoj izvesti v mlinih in pri zasebnikih glede pšenice oziroma moke, je dana prilika za pravilno presojo popraševanja, ki vlada v državi. Nadzorstvo državnih organov in kontrola Privilegirane akcijske družbe za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije mora biti učinkovito, da se onemogoči morebitne zlorabe. V ostalem določa zakon za vse zlorabe kazni.

Naša solčavska ovca na zagrebškem velesejmu. Dne 2. septembra je izvršila posebna komisija oceno razstavljenih ovac na zagrebški razstavi ob priliki jesenskega velesejma. Komisija je glede solčavske ovce ugotovila, da bi jo bilo treba izboljšati glede volne. Z ozirom na to, da je volna solčavske ovce uporabna za kvalitetnejše predvje, se mora varovati in izboljšati na celem njenem področju in sicer v čisti krvi. Drugo nagrado so dobili: Roka Klemenška sinovi iz Solčave, Klemen Robnik vulgo Logar iz Logarjeve doline, Matko Janez iz Jezerskega in Martin Vršnjak, vulgo Roban iz Solčave.

Zadružna zveza v Splitu je imela na koncu leta 1930, 197 članic, v teku leta 1930. jih je bilo izključenih 31, novih pa je pristopilo 7, tako da jih je bilo vseh na koncu leta 1930. 167, in sicer (v oklepajih podatki za leto 1929.): kreditnih 82 (103), konzumnih 16 (22), ribarskih 33 (34), oljarskih 12 (11), rožmarinskih in čebelarških 7 (8), vinarskih 8 (6), ostalih produkcijskih zadrug 3 (8), obrtnih 4 (3) in gradbenih 2 (2). Zveza pravi v svojem poročilu, da je prečistila svoje članstvo. Letos je pristopilo definitivno že 8 zadrug. Zveza je zbrala podatke za leto 1928. pri 189 zadrugah, kjer so znašale hranilne vloge 44.3, lastna sredstva pa 8.8 milj. Zadrugnikov je bilo 23.786. Leta 1929. je bilo pri 191 zadrugah 21.752 zadrugnikov in so znašale hranilne vloge 46 milj., lastna sredstva zadrug pa 8 milj. Din. Revidiranih je bilo lani 108 zadrug (192.974). Da je zveza tako dolgo odlašala z obnim zborom, je pripisovati dejstvu, da še ni bilo rešenih dvoje vprašanj: garancije za posojilo Narodne banke, ki ga je dala d. d. Sardina v znesku 4.5 milj. Din. Narodna banka se je odrekla te garancije. Druga stvar je bila s posojilom, ki ga je dala Narodna banka z garancijo države zvezi v znesku 10 milj. Din za tri leta do 1931. Sedaj Narodna banka tega posojila ni prolongirala in sedaj je bil sklenjen dogovor z državo, po katerem bo zveza letno plačevala letno anuiteto pol milj. Din (za amortizacijo in obresti). Obrestna mera znaša 4 odstotke. Ostalo na je neresenih par manjših vrašanj odnos do Zadrugne banke in Providnosti).

Borzo

Ljubljana, 5. septembra.

Denar

Ta teden je znašal denarni promet na ljubljanski borzi 27.9 milj. v primeri a 11.65 in 19.25 milj. v pret. tednu.

Curih. Belgrad 9.045, Pariz 20.4, London 24.9275, Newyork 512.87, Bruselj 71.875, Milan 26.82, Madrid 45.20, Amsterdam 206.65, Berlin 121.35, Dunaj 72.10, Stockholm 137.25, Oslo 137.125, Kopenhagen 137.10, Sofija 3.815, Praga 15.19, Varšava 57.45, Atene 6.65, Carigrad 2.4325, Bukarešta 3.05375, Helsingfors 12.90.

Dunaj. Dinar notira (deviza) 12.5525.

Vrednostni papirji

Notacije drž. papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 58.125—59. Newyork: 8% Bler. pos. 68—70, 7% Bler. pos. 58.50—59.50, 7% pos. DHB 58.50—59.50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 89. Wiener Bankverein 14, Escompleges. 149.50, Aussiger Chemische 105, Mundus 69, Alpine 11.40, Trboveljska 26.75.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica, moka in otrobi ne bodo več notirali. - Vse ostalo je brez spremembe. - Promet: Koruza 39 vagonov. Tendence: neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence: prijazna. Promet: sredn. Pšenica: dec. 9.78—10.06, zaklj. 9.84—9.85; marec 10.98—11.29, zaklj. 11.01—11.02. Rž: dec. 10.20—10.31; marec 11.14—11.42, zaklj. 11.30 do 11.31. Koruza: maj 11.85—11.95, zaklj. 11.83—11.85.

Živina

Mariborski sej. Na svinjski sej 4. sept. je bilo pripeljanih 362 svinj in 4 ovce; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari kom.

OBLAČILNICA

Kdor obišče L'ubliano, obišče „ILIRIJO“!

Če je to veljalo že sedaj, velja toliko bolj za velesejske dni, ko si je „Ilirija“ nabavila zadnje novosti za jesen in zimo in pridejo zlasti starši z otroki-šolarji na svoj račun. Obleka, perilo in čevlji na dolgoročno odplačevanje!

„ILIRIJA“

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

50—80 Din, 7—9 tednov stari 90—110 Din, 3—4 mesece stari prašiči 150—200 Din, 5—7 mesecev stari 340—400 Din, 8—10 mesecev stari 440—500 Din, prašiči stari eno leto komad 560—700 Din, 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrtve teže 10—11 Din, ovce komad 200 Din. Prodanih je bilo 138 svinj in 2 ovci.

Jajca

Jajčno tržno poročilo. Inozemske cene so se stabilizirale tako, da se tudi nakupne cene od časa našega zadnjega poročila niso bistveno spremenile.

Hmelj

Nürnberg, 5. sept. tg. Pripeljanih je bilo na trg 40 bal, prodanih pa 25. Kupčevalo se je za srednji hallerlauski hmelj po 60 mark. Za inozemski hmelj ni bilo nobene kupčije. Razpoloženje je še mirno.

Zalec, 5. sept. tg. Vreme je bilo ugodno in trganje hmelja je povečini končano. Pričakovana količina žetve 150.000 do 160.000 stolov se bo najbrž dosegla. V zadnjih dneh se je na vseh krajih zelo hitro kupovalo. Kupovali so predvsem eksportni trgovci in več švicarskih velikih pivovarn. Za prvovrstni hmelj in za hmelj dobre barve je razpoloženje zelo žvrsto. Cene so se zvišale za 20 Kē. Mnogi dobri kraji so prodali polovico ali dve tretjini svojih zalog. Iz prve roke je bilo nakupljenih 45.000 do 50.000 stolov. Zadnje cene so bile: za visoki I. hmelj 280—300 Kē, za I. 240—275 in za dobri srednji hmelj 200—230 Kē.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 6. septembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje. — 10.30 Prenos odkritja spomenika kralju Petru I. — 11.00 Salonski kvintet. — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče. — 14.30 Koncert godbe Krekovega prosv. društva z Jesenic. — 16.30 Prenos opere »Gorenjski slavček« *izpred hotela Tivoli. — 19.45 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročila jugoslov. prvak dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.00 Monstre koncert »Sloge« *in »Drave« *(100 godcev na pihala). prenos s Kongresnega trga. — 21.00 Salonski kvintet. Vmes časovna napoved in poročila.***

Ponedeljek, 7. sept. 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Prof. Pengov: Krmiljenje srebrnodlake lisice. — 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, poročila jugoslov. prvak dr. Milan Vidmar v slov., nem. in franc. jeziku. — 20.15 Slovenska glasba, izvaja salonski kvintet. — 22.00 Cas, dnevne vesti.

Torek, 8. septembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.00 Versko predavanje. — 10.30 Vseuč. prof. dr. Veber: Etika in sociologija evangelijev. — 11.00 Prenos promenade koncerta »Sloge« *iz Zvezde. — 12.00 Cas, dnevne vesti. — 14.30 Prenos velikega koncerta združenih pevskih zborov »Pevske zveze« *s Kongresnega trga (2500 pevcev). — 15.30 Magistrov šramel kvartet izpod Šmarne gore. — 16.30 Salonski kvintet. — 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, poročila jugoslov. prvak dr. Milan Vidmar v slov., nem. in franc. jeziku. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Cas, dnevne vesti.**

Drugi programi:

Ponedeljek, 7. sept.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.30 Citraški koncert. 18.00 Lahka glasba. 20.30 Komedija. 21.00 Radio orkester. — **Zagreb:** 12.30 Plošče. 19.45 Proslava 100letnice Viktorije Sardon. 20.30 Francoska glasba. 22.10 Lahka glasba. — **Buda-pest:** 17.30 Popoldanski koncert. 19.00 Narodne pesmi. 20.15 Ciganska glasba. 21.35 Koncert kvarteta, nato poljudni koncert. — **Dunaj:** 20.00 Schubertov večer. 20.50 Godalni kvartet. 22.00 Plesna glasba. — **Milan:** 12.13 Pestra glasba. 21.30 Komorna glasba. 22.30 Plesna glasba. — **Oslo:** 20.30 Petje. 22.05 »Pitt et Potta«, igra. — **Praga:** 21.00 Radio orkester. 22.15 Moravska Ostrava. — **Langenberg:** 20.00 100letnica Viljema Raabca. — **Rim:** 21.00 Poljudni koncert. — **Berlin:** 20.45 Slike iz današnje Rusije. 21.10 Dunajsko življenje. 21.50 Plesna glasba. — **Katovice:** 20.30 Varšava. 23.00 Lahka in plesna glasba. — **Stuttgart:** 20.30 Nabavni koncert. — **Baselona:** 21.20 Radio orkester. 22.20 Vojaška godba.

Torek, 8. septembra.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 15.00 Ljubljana. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Narodne pesmi. 20.00 Radio orkester. — **Zagreb:** 12.30 Plošče. 15.00 Ljubljana. 20.30 Koncertni večer. — **Buda-pest:** 11.15 Vojaška godba. 14.00 Radio orkester. 17.00 Orgelski koncert. 17.45 Popoldanski koncert. 19.20 Poljudna glasba. — **Dunaj:** 11.30 Opoldanski koncert. 13.15 Plošče. 20.00 »Das Donauweibchen«, igra. 22.15 Večerni koncert. — **Milan:** 11.18 Lahka glasba. 13.00 Plošče. 21.00 Simfonični koncert. 22.10 Plesna glasba. — **Oslo:** 18.45 Koncert balalajk. 20.00 Radio orkester. — **Praga:** 19.15 Chopinov večer. — **Langenberg:** 20.00 Pester večer. — **Rim:** 21.00 Vokalni in instrumentalni koncert. — **Berlin:** 20.00 Simfonični koncert. — **Katovice:** 20.15 Poljudni koncert. 22.30 Plesna glasba. — **Stuttgart:** 19.45 Radio orkester. 21.30 Klavirski koncert. 22.35 Zabavni koncert. — **Barcelona:** 19.10 Radio orkester. 20.20 Radio orkester. 21.00 Plošče.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Same koristiti Vam nudi tvrdka

A. ŽLENDER

Ljubljana, Mestni trg 22

pri nakupu blaga za zimsko suknje in obleke, pliša, volnenega blaga za plašče in kostume, finega baržuna in flanele za obleke

Dobro blago!

Veliko izbira!

Strogo solidna postrežba!

Zajtrkovalnica

in delikatesna trgovina J. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ulica (za škofijo) se priporoča.

Hotel »Turist«

Bled, priporoča krasne sobe, izborni kuhinjo in najboljše pijače. Cene zmerne. Točna postrežba.

Službe kcejo

Trgovski pomočnik

mlad, s šoferskim izpitom, dober vozač, išče službo. Cenjene ponudbe poslati na upravo »Slovenca« Celje pod značko »Zanesljiv«.

Prodajalka

izurjena v mešani stroki, želi službo kjerkoli. Gre tudi za blagajničarko. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobra moč« 10.299.

Bolničar

26 let star, z dve in pol leti prakse, želi primerne službe. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Bolničar«.

Organist

izvrstne kvalifikacije išče službo. - Naslov v upravi »Slov.« pod štev. 10.348.

Pridna prodajalka

vešča slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi, z dobrimi spricvali, želi mesta v mešani trgovini na deželi ali v mestu. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.351.

Šivilja

gre krpat na dom, kamorkoli. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.335.

Sluga

išče primerne službe z lepimi spricvali. Položi kavgijo 10-15.000 Din. Cenjene ponudbe pod »Primerne« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Prodajalka

mešane stroke želi službe na deželi. V prostem času bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 10.322.

Mlinar

oženjen, z malo družino, star 29 let, pošten in trezen, z dobrimi letnimi spricvali, zmožen tudi samostojno voditi mlin, išče primerno službo s 15. septembrom ali po dogovoru. Gospodje zainteresirani naj se obrnejo na naslov: Menjalnica, Trnčič 7, Sv. Janž na Dravskem polju.

Pisarniška moč

vešča slovenske in nemške stenografije, išče zaposlenja. - Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor.

Službo prodajalke

v modni trgovini želim dobiti v Ljubljani, Celju ali kje drugje. Cenjene ponudbe je poslati na podružnico »Slovenca« v Novem mestu pod šifro »Pridna«.

Službo lov. čuvaja

iščem. Imam petletno prakso, Jožef Verko, Ojstrica, pošta Dravograd.

Sluga

z 2 razredoma meščanske šole išče službo v pisarno ali trgovino v Mariboru. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Kot gospodinja

išče mesto gospodinja k boljšemu gospodu event. v ofisersko kuhinjo. Izvežbana v kuhanju. Več se izve: Hotel Lloyd — Ljubljana.

Krojaški pomočnik

mlad, išče boljšega dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.355.

Službo dobe

Kuharico
starejšo, samostojno, katera bi hodila kuhati za 3 do 4 mesece kosilo in večerjo, iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Perfektna kuharica« št. 10.143.

Vajenca

za avto-ličarsko in tapetniško obrt sprejemem takoj. Leop. Šušteršič, Ljubljana, Dunajska cesta 41.

Iščem pletiljo

veščo na flahmašini. Mesto dobro, nastop takoj. Ponudbe poslati na Strojno pletilnico Marko Kovarčič, Otočec.

V krščansko hišo

na deželi se sprejme starejši moški takoj za hlapca. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.361.

Krojača

sprejemam za moško konfekcijo. Prednost imajo pri krojačih. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Konfekcija«.

Učenca in učenko

z lepo postavbo in potrebno šolsko izobrazbo sprejme konfekcijska trgovina. Vešči nemščine imajo prednost. Ponudbe pod »Vljuden« št. 10.353 na upravo »Slovenca«.

Trgovsko vajenka

pošteno in marljivo, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina z mešanimi blagom S. J. Rozman, št. Vid nad Ljubljano. — Hrana in stanovi, v hiši. Ponudbe je staviti osebno

Mizar. pomočnika

za stavbna in pohištvena dela išče za takoj L. Jug, Ljubljana — Cankarjevo nabrežje 23.

Služkinji

najraje sestr. ali rojakinji, dobita službo v Srbiji pri dveh rodbinah blizu Niša. Opravljali bi vsa hišna dela in pazili na otroke. Natančneje se poizve: Lipovšek, Sredina 8/III, Prule.

Pekovski vajenec

se sprejme z vso oskrbo v hiši pri L. S., Brežice št. 11.

Pekovskega vajenca

takoj sprejemem. Takoj nekaj mesečne plače. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.224.

Ant. Rud. LEGATOV

Enoletni

TRGOVSKI TEČAJ

MARIBOR, VRAZOVA UL. 4

Začetek dne 9. sept. 1981

Mizar. vajenec

se sprejme. Jurij Polak, strojno mizarstvo, Kranj.

Učenka

se sprejme k strojnemu pletenju. Ana Zavec, Trebnje.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, zmožen slov. in nekaj tudi nemškega jezika, sprejme takoj trgovina Alois Preaz, Rogatec.

Večja industrija

v okolici Ljubljane išče energičnega portirja z jezikovnim znanjem. Dopolni se nasloviti na upravništvo »Slovenca« pod označbo »12 urna dnevna in nočna služba«. Vpoko-jenci načelno ne prihajajo v poštev.

Za graščino

se išče 15 do 16 let star krepak kmečki fant, ki ima veselje do vrtnarstva. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.327

Trgovskega vajenca

krepkega, pridnega in poštenega iz boljše hiše z najmanj šest razredi osnovne šole, sprejme Friderik Homann, trgovina z železnino in špecerijo v Radovljici.

Dobra kuharica

in eno deklo za vsa hišna opravila se išče za rodbino dr. Puljo v Zemunu. Ponudbe naj se naslove na: Dr. Puljo, Rogaska Slatina, Aleksandrovo dom.

Sirile »Slovenca«

NAJBOLJŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLESA
„ADLER“ - „Gritzner“
PLETILNI STROJI »DUBIED« LE PRI
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
ZA VODO
Telefon štev. 2913.
Ček. račun 12.005.
Za časa
velesojma
paviljon „M“.

Službo dobi

oseba, ki zna voditi malo gospodinjstvo pri samemu starejšemu gospodarju. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.349.

Čevljar. pomočnik

dobro izvežban, se sprejme; prednost imajo oni, ki so zmožni šivanega dela in gojzerjev. Delo stalno, hrana in stanovanje v hiši. Travniki, Trebnje.

Kovaškega vajenca

sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Janez Pokorn, sekirni kovač, Škofja Loka.

Vajenka

za šteparico se sprejme, dobro vzgojena, tudi z vso oskrbo. Travniki, Trebnje.

Trgovski vajenec

zdrav, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, se takoj sprejme pri Alojziji Remič, Dravograd.

Kuharico

starejšo, takoj sprejemam začasno. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »Dobra kuharica«.

Perfektna kuharica

za vse, ki zna tudi likati in govoriti nemško, se išče za na deželo. Gospodja hiša 10 minut izven mesta. Kuhati treba za 7 oseb, Din 400 mesečne plače. Dopolni pod »Perfektna kuharica« na upravo »Slovenca« pod št. 10.329.

Kuharico

starejšo, dobro, iščem začasno. Ponudbe se pošiljajo na upravo »Slovenca« pod »Perfektna«.

Deklico

pridno in pošteno, sprejemem v strogo krščansko hišo v Ljubljani. Izučila bi se kuhe in vsega hišnega dela. Ponudbe se pošiljajo na upravo »Slovenca« pod »Dekle z dežele«.

Sprejme se takoj

za posvetstvo v kamniškem srezu oženjen gozdni in lovski čuvaj z izpitom in prakso, nekoliko izobražen v kmetijstvu in živinoreji; on ali ona z osebnostno pravico za gostilno. Vstop po dogovoru. Grašćinska uprava Črnelo, p. Dob pri Domžalah.

Glavobol,

omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brezspanje, živčno napetost ter kronični glavobol popolnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Steklenica DUSICA VODA proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se lobi pri firmi D. M. Grozdica, Bjelovar, Šavska banov.

Prva najstarejša in najposobnejša prodajalna in posojevalna glasovirjev

TH. BÄUERLE, Maribor, Gosposka ul. 56

priporoča svojo veliko zalogo in sicer: Ehrbarjevih, Försterjevih, originalnih Stinglovih glasovirjev, kakor tudi pianin največjih svetovnih znamk po raznih cenah in ugodnih plačilnih pogojih. Obrabljani instrumenti v veliki izbiri po nizkih cenah. Ugaševanje kakor tudi popravila, renoviranje in ocenjevanje sploh, najkulantneje.

Preklic

Pristovnik Miroslav, pos. in kovač v Oplotnici, preklicujem in obžalujem žaljive govorce o gosp. Zottel Heleni, pos. in trg. v Konjicah, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Miroslav Pristovnik.

Razpisujemo nabavo

1000 m (tisoč) jeklene žične vrvi. Pogoji in podatki za pogodbo na dan 17. septembra t. l. se dobijo pod št. 3969/II pri Direkciji državnega rudnika v Zabukovci pri Zalcu.

Smučarji!

Iz ljubezni do Vas Vam priporočam, da si nabavite dobre »dilece« in opravite stare. Pričakuje močno ugodne zime. Delavnica smučarjev in sank Potrebujes, Vrhnika.

Zenitbe

Zenitna ponudba

Vdovec star 50 let, ki ima 25.000 Din gotovine, se želi poročiti z gospodino ali vdovo od 30 do 40 let staro, ki bi imela posestvo ali temu primerno gotovino. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.302.

Vdovec

53 let star, državni uslužbenec, posestnik, z odraslimi otroci, želi znanja z dobro situirano gospodino ali vdovo 35 do 48 let v svrhu zenitve. Ponudbe s sliko na upravo »Slovenca« pod »Dolenjsko«.

Denar

200.000 Din

iščem proti zastavitvi dobrega blaga in dobrih obrestim za dobo 3-6 mesecev. - Ponudbe pod zn. »Hitra odločitev« na upravo »Slovenca«.

Veščak (tujec)

specijalist v pletilni in tkalni stroki, ki tudi poseduje že lepo popolno urejeno tovarno — išče družabnika s potrebnim kapitalom. Tozadevni odgovor pod »Družabnik« št. 10.356 na upravo »Slovenca«.

Dijaki

Dijaka (dijakinjo)

1-2-3 solca sprejemam za 500 Din v dobro oskrbo. Soleno stanovanje, elektrika, klavir, pomoč v učenju. 10 minut od »Zvezde«. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.324.

Objave

Zanesljive nasvete

v gospodarskih, osebnih zadevah, vprašanjih, posojila, izbire poklica, vnovčevanje sadja, grozdja, nakupa, prodaje posestev, zidanja itd., daje Posvetovalnica »Marstan« v Mariboru. (Priložiti za 3 Din znamk).

Javna dražba

najdenih predmetov se bo vršila dne 9. septembra ob 9 na postaji Ljubljana, glavni kolodvor.

Boljša dijake

sprejemam na stanovanje z dobro hrano ali zajutrkom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.326

Sprejem dijake

na stanovanje, eventualno tudi s hrano. V bližini obrtne šole, realke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.231.

Dijaka

real. gimnazije sprejemam na stanovanje k svojemu sinu z vso oskrbo za zmerno ceno. - Naslov v upravi pod št. 10.253.

Dva dijaka

srednješolca sprejemam na stanovanje z zajtrkom. — Sv. Petra cesta 38.

Dve dijakinji

se sprejmeta kot sestanovalki z vso oskrbo, sredi mesta. Informacije se dobi: Kralja Petra trg 1-1, soba 97.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto), Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponil

Gospa

visoko izobražena, z diplomom pariske univerze, temeljito poučuje angleščino in francoščino. Kuharica, Škofja ulica 17. 12-2, 8-20.

Novo mesto

Dijak višješolac želi instruirati iz kateregakoli predmeta ali vseh predmetov dijaka (-injo) proti dnevnim hrani opoldne in zvečer. Uspeh zagotovljen! Poizve se v trgovini Krale.

Mi iščemo Vas

Vi pa zopet nas! Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moči za domača dela, za potovanje, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebam se nudi prilika za breskorno bodočnost. — Če vprašanje priložite znamko, dobite izčrpane informacije pri tvrdki Berenyi, Osijek.

Christofov učni zavod v Ljubljani

najstarejša, najbolj obiskovana privatna šola — vpisuje se zadnji mesec september dnevno na Dobrebranski cesti št. 7. Vsakoletne javne stenografske in strojepisne tekm. Prilika za priučenje nemškega jezika in nemške stenografije. Vpisnina 20 Din, šolnina nizka, revni gojenji popust. — Šolsko leto prične 1. okt.

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija. Studentovska ul. 9-1.

Učenkam pletiljam

brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni stroj. »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 23/I.

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Instrukcije

za vse razrede ljudske šole prevzame učitelj. Prijave na upravo »Slovenca« pod »Instruktor- učitelj« št. 10.354.

Dame, pozor!

Redni pouk v krojnem risanju in pri krojevanju damskih oblek za dom in poklice se vrši pri strokovno izprašani učiteljici ter lastnici modnega ateljeja za izvrševanje damskih oblek Rozi Medved, Ljubljana, Mestni trg 24, I. nadst., nasproti magistrata. Uspeh zagotovljen, kroji po meri.

Stanovanja

Stanovanje

krasno, solčno, tri sobe, kuhinjo in pritlikline, oddam za takoj ali pozneje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.228

Lepa soba

z opremo ali brez, elektrika, se odda gospodu ali pa gospodini z vso oskrbo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 10.115.

Petsobno stanovanje

na Miklošičevi cesti se odda v najem s 1. nov. t. l. Stanovanje je komfortno in je pripravno za zdravnika ali pa za odvetnika. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.121.

Soba

z uporabo kuhinje dobi mirna, priprosta družina dveh oseb. Stepanja vas, Kodeljevo 87.

Stanovanje

suho, snažno, v centru ali bližini, išče mala družina. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.282.

Šestsobno stanovanje

na Miklošičevi cesti se odda v najem s 1. nov. t. l. Stanovanje je komfortno in je pripravno za zdravnika ali pa za odvetnika. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.122.

Stanovanje

dve sobi, kuhinja, shramba, vrt in sadje, se takoj odda za več let v Dravljah. Naslov v upravi pod št. 10.336.

Pohištvo

vsakovrstno v modernem slogu kakor tudi iz različnega eksotičnega lesa, izvršuje tovarna pohištva

Franjo Vehovar, Celje

Razstavljeno tudi na "E" Tam dobite vsakovrstne informacije, paviljon "E" cije. Oglejte si

V Kamniku

na glavnem trgu oddam takoj 3 sobno parkirano stanovanje, s kopalno napravo, pralnico in pritliklinami. Istotam oddam takoj 2 sobni trgovski lokal. — Olga Rebol.

Stanovanje

dvoriščno, obstoječe iz dveh parkiranih sob in kuhinje, se odda. Povprašati: Rimska c. 18-I med 13 in 15 uro.

Komfort. stanovanje

v visokem pritličju, 3 sobe, kuhinja, kopalnica in druge pritlikline, par minut od tramvaja, se odda za november v Vodmatu, Ciglerjeva 18.

Večjo prijazno sobo

z balkonom in 2 posteljami ter eno manjšo z 1 posteljo, v bližini obrtnih šol, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.310.

Stanovanje

2 sob in kuhinje se odda poročenemu paru brez otrok za takoj ali za oktober. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.309.

Dve prijazni sobi

lepi, v centru, za pisarno ali solidnemu gospodu takoj oddam. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 10.321.

Soba

v novi hiši, opremljena z dvema posteljami, se odda s 1. oktobrom: Moste, Poljska pot 29.

Trisobno stanovanje

komfortno, z vrtom, se odda za oktober-november. Oddaljeno 10 minut od glavne pošte in 3 minute od tramvaja. Ponudbe pod »Zmerna cena« na oglasni oddelček »Slovenca«.

Dvosobno stanovanje

lepo, s kopalnico in veliko solnčno teraso, se odda za oktober ali november. — Ponudbe pod »Mirnna stranka« na oglasni oddelček »Slovenca«.

Stanovanje

soba, kuhinjo, oddam s 1. oktobrom. Ciglerjeva 37, Moste.

Stanovanje

štiri sobe, kuhinja, kopalnica, poselska soba in pritlikline, plin, elektrika, I. nadstropje, Dvofakova ulica, se odda s 1. oktobrom t. l. mirni stranki. Več se poizve Dunajska cesta št. 25, dvorišče — pisarna.

Soba in kuhinjo

oddam stranki brez otrok. Val. Vodnikova št. 15 — Moste.

Vnajen

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se istotam.

Lokal

3 prostori za pisarne ali pa za trgovino, s skladiščem, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.109.

Lepa skladišča

prostorna, in vinske kleti z vlečno posodo se oddajo v najem. — Poizve se: Celovška cesta 50.

Trgovino

z mešanim blagom, staro vpejano, s stanovanjem, v okolici ali v mestu Ljubljani, z inventarjem ali brez, vzajem v najem. Resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 10.330.

Trgovski lokal

na prometnem kraju v Ljubljani se odda s 1. novembrom, event. tudi takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovski lokal« št. 10.339.

Pisarne

Tri dvosobne pisarne v palači Ljubljanske kreditne banke na razpolago. Dvosobna pisarna se takoj odda v najem, ostale s 1. novembrom t. l. — Reflektanti dobe pojasnila pri upravi »Slovenca« pod št. 10.269.

Mlekarna

v lepem kraju, na prav prometnem prostoru tik železniške postaje, v bližini Zagreba, se takoj odda v najem ali tudi po primerni ceni prodaja z vsem inventarjem in z vso pritliklino. Cena in vsi drugi pogoji se poizvedo pri hranilnici in posojilnici v Dobovi.

Posestva

Stavbne nasvete daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana. Mestni trg 25/1

Stavbne parcele

lepa solnčna lega, ob Dunajski cesti — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8376.

Kmečki mlin

kupim; najraje na Dolenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kmečki mlin«.

Kupim hišo

v kraju, kjer je meščanska šola. Cena do 100 tisoč Din, ako bi ista bila tudi za trgovino ev. gostilno ali delikateso; ako pa je hiša samo za privatno stanovanje, potem bi reflektiral samo do cene 50.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Poštena družina« št. 10.261.

Posestvo

1½ orala, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, električna luč, štiri sobe, voda v kuhinji, primerno za rokodelca ali upokojenca, prodaja za 72.000 Din. Ignac Jevšenak, Spodnji trg, Muta 56, ob Dravi.

„POSEST“

Realitetna pisarna, družba z o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta št. 4

PRODA:

Vilo, enonadstropno, novozidano, tri stanovanja po 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 1200 m² vrta, krasna lega, Mirje, 360.000 Din. Vilo, enonadstropno, novozidano, dve štirisobni stanovanji, eno dvosobno, 1100 m² vrta, Bežigrad 480.000 Din. Vilo, enodružinsko, 6 sob, pritlikline, kopalnica, centralna kurjava, 6000 m² ograjenega vrta, preko 200 sadnih dreves, trnovski okraj, 320.000 Din. Hišo, novozidano, dve trisobni stanovanji, eno dvosobno, lep vrt, Bežigrad, 290.000 Din. — Hišo, novozidano, podkleteno, 2 stanovanji po 2 sobi, pritlikline, lep vrt, Moste, 150.000 Din. Vilo, enonadstropno, dve trisobni stanovanji, krasen vrt, blizu tobačne tovarne, 250.000 Din. Hišo, pritlikline, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 800 m² vrta, Hradskega vas, 80.000 Din. Hišo, novozidano, eno tri- dve dvosobni stanovanji, 800 m² vrta, blizu Martinove ceste, 280.000 Din. Hišo, novozidano, dve dvosobni stanovanji, 500 m² vrta, blizu Stadionu, 155.000 Din. Hišo, enonadstropno, podkleteno, tri- in dvosobna stanovanja, trgovski lokal, 800 m² vrta, Šiška, 280.000 Din. Hišo, pritlikline, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, vrt, pri Domžalah, 35.000 Din. Hišo, novozidano, z gostilno, 12 oralov posestva, 2 uri od Ljubljane, 120.000 Din. Kavarno, moderno, novo urejeno, lepa novozidana hiša, veliko zemljišče, kompletan inventar, v rekonstruiranem letovišču Gorenjske, 480.000 Din. — Kmečko posestvo, 19 oralov, zidana, z opeko krita hiša, gospodarska poslopja, pri Rimskih toplicah, 60.000 Din. Kmečko posestvo, 52 oralov, hiša 4 sobe, hlev za 10 glav živine, polovica njiv in travnikov, ostalo lepi gozdovi, celisti okraj, Din 151.000. Hišo, pritlikline, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 4500 m² zemljišča, pri Domžalah, 70.000 Din. Več krasno ležečih stavbišč 600—650 m². Področnik 40 Din. Krasna parcela, 900 m², pri bolnici, 80.000 Din. — Poleg tega stavbne parcele blizu glavne kolodvorske, za Bežigradom, v centru mesta in vseh ostalih predmetih, v največji izbiri in po najugodnejših cenah. Velika izbira trgovskih gostilniških hiš, kmečkih posestev itd.

Hiša

trgovska, podkletena, v občini Rakek, naprodaj ali se da v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Unec 22«.

Posestva, graščine

od 2 do 400 oralov prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno v Mariboru

enonadstr., dobro idočo, prodaja za 220.000 dinarjev Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno

hrbovsko, posestva 150 oralov, gozd za sečo — prodaja za 96.000 dinarjev Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Trgovsko hišo

pri veliki postaji prodaja za 160.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Mesarijo, gostilno

v trgu pri farni cerkvi prodaja za 145.000 dinarjev Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Hiše in vile

v Mariboru prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Kdor želi v Zagrebu

kupiti ali v zvezi v najem hišo, tvornico, mlin, posestvo, gradišče, trgovino, gostilno ali lokal — naj se obrne na zastopstvo »Centrala«, Zagreb, Slovenska ulica 7.

Pritlikna hiša

pripravna za obrt, se prodaja. V hiši je gostilna, trafika, prodajalna, poleg veliko dvorišče. Na zelo prometni točki. Dopisi na upravo »Slovenca« pod št. 10.320.

Prodaj ali zamenjam

moderno 2-stanovanjsko vilo z velikim sadnim in zelenjadnim vrtom v Novem mestu, za vilo ali več stanovanjsko hišo v centru Ljubljane proti event. doplačilu. Direktno ponudbe naj se pošljejo pod naslovom »Zamenjava« št. 10.331 na upravo »Slovenca«.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor :: Aleksandrova cesta št. 42.

Pri žrebanju državne razredne loterije včeraj, dne 4. septembra so bili izžrebani naslednji večji dobitniki. Za tiskovne pogreške ne odgovarjamo.

Premija 250.500 Din srečka št. 27.335.

80.000 Din srečka št. 86.261.
60.000 Din srečka št. 29.022.
40.000 Din srečka št. 75.676.
30.000 Din srečka št. 83.371.
24.000 Din srečka št. 86.368.
15.000 Din srečki št. 95.794, 97.635.
8.000 Din srečke št. 6.291, 8.712, 32.139.
6.000 Din srečke št. 883, 3.263, 61.154, 66.705 in 96.755.

Po 1000 Din srečke št. 4.691, 4.835, 5.566, 8.576, 18.114, 18.517, 20.943, 25.126, 30.863, 41.017, 41.834, 45.685, 47.637, 48.595, 49.017, 49.868, 49.627, 50.666, 51.527, 52.288, 53.741, 61.326, 65.191, 71.651, 75.742, 76.403, 78.059, 80.597, 83.947, 86.881, 92.407, 94.401, 94.768, 96.897, 99.857.

Enodružinska hiša

na najlepši cesti v Rožni dolini. 2 prostorni sobi, veranda, kuhinja, drvarnica, shramba, vrt, elektrika, vodovod, kanalizacija. Cena 95.000 Din. Cesta V, št. 21.

Hišico

zidano, z opeko krito, in nekaj vrta, naprodaj za cca. 15.000 Din v Srednjih Gameljnih pri Ljubljani št. 36. — Prodajalec: Fr. Volčič, Sr. Gameljne 41.

Kupim posestvo

kmečko ali z obrtjo, pri Ljubljani. Ponudbe pod »Srednje« na upravo Slovenca št. 10.340, kjer se izve tudi lahko naslov.

Na prodaj

v celam ali v parcelah lepo posestvo za farmo perutnine in kožuhovalne, 115 ha v enem kompleksu, gozd in v sredini ena petina travnika s sadjem, njivami in hišami: 4 sobna hiša z verando, hiši za lovca in oskrbnika, 2 hleva, skedenj, pod, dopler-kozoli, vse večinom s cementom krito, lov in ribolov. Lepa solnčna lega na griču pri Lipoglavu, Dobrunje, blizu avtoprometa Sp. Lenart. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.331.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Zastaklenje

novih stavb in popravil izvršuje po zelo nizkih cenah M. Rauch, Prešernova ulica 4.

Obiskovalcem jezenskega velesejma v Ljubljani priporočamo za nakup strojev in orodja za poljedelstvo in vsakovrstno obrt, kakor tudi za nakup vsakovrstne železnine, posode, okovja, peči, stavbenega materiala itd. itd. z bogato zalogo v največji izbiri trdko:

Schneider & Verovšek v Ljubljani, Dunajska cesta 16

Cenj. odjemalce opozarjamo, da na velesejskem prostoru nismo razstavili in da nimamo nobenih provizijskih potnikov, vsled tega smo v prijetnem položaju Vam nuditi vsako v našo stroko spadajoče blago po izrednih in najnižjih cenah. Blagovolite si na vsak način preje ogledati našo zalogo, predno potrebno blago drugje kupite.

Commerce otvarja jezensko prodajo

NOVOST:

Naše cene jasno pričajo:

Šivane koton odeje, ročno delo	komad a	Din	80—
Šivane saten odeje, fina vata	« « «	« «	165—
Fino češko sukno za ženske plašče 140 cm	m « «	« «	55—
Fina umetna svila	« « «	« «	10—
Jugoslovanski celir za srajce	« « «	« «	4'50
Šilon 80 cm	« « «	« «	6—
Najfinjši šifon brez aperture 80 cm	« « «	« «	10—
Moderno sukno za ženske obleke 130 cm	« « «	« «	48—
Gladko volneno blago 110 cm	« « «	« «	28—
Angleško sukno za moške obleke	« od 150— do 250—	« «	«
Češki štofi za moške obleke	« 60— « 120—	« «	«
Pralna bombažna turist flanela	« a Din	« 6'80	«
Velour pralni barhend	« a	« 9—	«

Commerce d. d. Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) ul. 2 I. nadstr.

Kis za vlaganje Spirit za vlaganje

Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9. Tel. 25-80

Preselitev!

Pisarna Francoske linije (French Line), zastopnik **IVAN KRAKER** se preseli 1. oktobra t. l. iz Kolodvorske ulice št. 35 na **MASARYKOVO CESTO št. 14** nasproti izhoda glavnega kolodvora.

Glasba

Pianino malo rabljen, krasen glas, ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.362.

Harmonij

s 4 in pol oktavi, brez registrov, naprodaj za 1200 Din. Turin, Celje.

Kupimo

Kupi se kovaško orodje za ročnega kovača. Ponudbe je poslati v podružn. »Slovenca« Jesenice.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6 II nadstr.

Srebrne krogle

stare zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36 vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

Vsakovrstno

zlato robove po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Mizarski stroj

kombiniran, dobro ohranjen, se kupi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.119.

Kupim

poltovorni avto 1500 do 2000 kg, dalje ključavnice, čarško orodje, vse v dobrem stanju. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 10.337.

Bukov les, testoni

in rezani les, tudi celo produkcijo, kupi R. SCHENK, SUŠAK.

Kupim

več vagonov zdravega krompirja. Le ponudbe z navedbo cene in količine je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 10.334

Kupi se parni kotel

ali rezervoar zaprte, ravne, valjaste oblike, z vsebino 2500—4000 l. Kotel mora biti v popolnoma dobrem stanju, ker se rabi za vodni rezervoar pod pritiskom 3—4 atm. Ponudbe s popisom oblike in navedbe najnižje cene, ter kdaj se lahko ogleda, na upravo »Slovenca« pod št. 10.352.

Poljsko peč

nakovalo, srednje težine in precizno stružnico — se kupi. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stružnica«.

Kupimo

divji kostanj, želod in smrekove storže, cele vagone, od zanesljivih trgovcev dravske banovine. — Ponudbe na upravo pod »Oktober 1931 Želod« št. 10.319.

Prodano

Pisalni stroj Underwood, dobro ohranjen, poceni naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.252

Stružnice

in razne druge stroje, že rabljene v strojni tovarni, so radi likvidacije ugodno naprodaj. — Pojasnila daje Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva c. 30.

Prvovrstno blago

za obleke, od najcenejšega do najfinjšega lahko izberete na domu. Tudi na dolgoročne obroke. — Prinesem vzorce brezobvezno na ogled. Sporočite Vaš cenjeni naslov na upravo »Slovenca« pod »Dobra postrežba« št. 10.194.

Namizna jabolka

po najnižji ceni razpošilja — lepe suhe gobe kupuje po najvišji ceni Peter Setina, Radeče, Zidani most.

Prst (humus)

za vrtove v vsaki množini dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta št. 38 v Ljubljani.

Pletilne stroje

vseh števil, na enoinpolletno odplačevanje! — »Persson«, Ljubljana — Poštni predal 307.

Premog, drva, koks

prodaja tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Tel. 33-13.

Pristen med

cvetlični ali jelka razpošiljam 5 kg za 95 Din franko. Franc Markelj — Vrhnika.

Pubasto perje

čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perja

Kolesa

na 12 mesečna odplačila! »Tovarna koles«, Ljubljana. Poštni predal 307

Prodaj

ekspresno tehnično, kopalno opremo, gramofon in koleselj, vse v najboljšem stanju. — Naslov v upravi Sl. pod št. 10.350.

Auto Fiat 501

vožen 48.000 km, prodam ali zamenjam za motorno kolo. Kupim fotografski aparat 9×12. — Ponudbe pod »Haplecezi« št. 10.250 na upravo »Slovenca«.

Fotoaparati

9×12, s Zeiss lečami, skoro nov, se prodaja ali zamenja za dobro ohranjeno moško kolo. Izlanska cesta 62.

Pletilni stroji

skoro novi, zelo ugodno naprodaj: Walter: 8/27, 8/70, 10/60; Ideal: 14/27, 14/35, 8/22, 8/50, 12/27, 9/70; Wedermann: 8/50, 12/60; Vasanta: 10/100; Jaquard: 8/80. — Ponudbe na S. Kos, Ljubljana, Zidovska ulica 5.

Stiskalnice

dobro ohranjeno, prodaja Ruech Karl, Tržič.

Renault auto

zastopstvo, Cesta na Rožnik 19, priporoča svojo popravilnico avtomobilov. Renault-Service. Cene konkurenčne. Velika zaloga najnovjših avtomobilov, motornih brizgalnih in vseh rez. delov. Išče mo podzastopnike.

Terrazzobrusilni stroj

z bencinskim motorjem ter brusilne stroje z elektromotorji za brušenje umetnega kamna, marmora itd., ima na zalogi Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Vinskih sodov

več dobro ohranjenih, 300—600 l, prodam po nizki ceni. Vinko Košir, Tržič.

Ia gonilna jermena

šivalna jermena, jermeniki vosek »Prima«, lesene jermenice, nudi najceneje trvdka Brac & Co., Ljubljana, Kolodvorska št.

Znanstvena banka kraljevine Jugoslavije a. d. podružnica Ljubljana

Telefon štev. 30—20.

Dunajska cesta štev. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Račun poštne hranilnice štev. 14.003.

Centrala: BEOGRAD

Glavna podružnica: ZAGREB

Podružnica: SARAJEVO

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom, in lomar-dira državne vrednostne papirje.

Sprejema hranilne vloge z ali brez odgovora. Otvarja tekoče in žiro račune. Izdaje kavcije in garancijska pisma.

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikom in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruška z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje hranilnica sama. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojko iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, k presega večkratno vrednost vseh vlog. Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinarjev.

RADIO-TERMALNO KOPALIŠČE LAŠKO PRI ČELJU

V jesenski seziji od 19. IX. dalje

Prvovrstna kuhinja. Knjižnica izbranih najnovejših del. Kopališče in vse naprave na novo urejene. Milo podnebje, prijetna okolica. Radio-termalne zdravilne kopeli (37.5°C) v bazenu in kabinah. Zdravljenje revmatizma, živčnih bolezni, ženskih bolezni, arterioskleroze

Elektroterapija!

Prospekti in informacije pri upravi »Radio-Termac«, Laško

Zahvala

Ker nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej za izraženo sožalje povodom smrti naše nepozabne, dobre mame, gospe

MARIJE PLASKAN

se tem potom vsem zahvaljujemo. Posebno hvalo smo dolžni č. duhovščini, g. župniku Atelšek za tolažilne besede, g. dr. Červinka za izredno skrb ob času bolezni, pevskemu društvu za petje, vsem darovalcem vencev in cvetja in končno vsem, ki so našo ljubo mamo spremili na zadnji poti. Vsem in vsakemu zahvala.

Braslovce, dne 4. septembra 1931.

Rodbina Plaskan.

Obč

Trnovčanke —

Krakovčanke!

Poslužujte se damskega frizerskega salona Cerkvena ulica 21, Trnovo.

Brusilne pasove

na platno in papirju, za vsakovrstne industrije — ima vedno na zalogi Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Ure popravila

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec — urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55, vhod Vidovdan-ska 1.

Brusilne kamne

iz la američanskega silicij-carbida za brušenje terrazza, pečnic, kamna itd., v vseh velikostih in oblikah, vedno najceneje razpošilja Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Voluharje, miši

in podgane zanesljivo pokonča »Pantiganin«, Zor. Dunajska cesta 1a/IV.

Varilni aparati

»Griesogen« in vse raznovrstne potrebščine za avtomatsko varenje — ima vedno najceneje na zalogi Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje samo tvrdka Pavel Strgulc. Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej), poleg skladišča »Alkos«. — Sprejema tudi popravila.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Krušno

moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN, Ljubljana, Stari trg št. 32

Opekarna »Emona«

d. d., Ljubljana-Vič. Velika zaloga vsakovrstne opeke: zidak, votla opeka, oblikovna opeka za železobet strop, strešniki: zarezni in bobrovci, drenažne cevi. Na zahtevo postavljeno na stavbišče ali na kolodvor. Cene izredno nizke, za kakovost blaga jamčimo. Razprodajo ima Ogrin Ivan, Gruberjevo nabrežje št. 8, Ljubljana, tel. 24-26, kateri daje vsa pojasnila.

V Mariboru

je galanterija, parfumerija, papir, šolske potrebščine, nogavice, motvoz, vrvi itd. — najceneje pri Drago Rosina, Vetrinjska ulica št. 26.

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vzajemne zavarovalnice.

Pred nakupom žimnic

otoman, spalnih divanov i. t. d., se blagovolite potruditi k tapetniku A. Koblica, Ljubljana, Dunajska cesta 25, vhod z Dvoržakove ulice 3, dvorišče, ki vas s svojimi solidnimi izdelki, nizkimi cenami in praktičnimi nasveti gotovo zadovolji.

Gonilna jermena

firme Gehreckens, v najboljši kvaliteti, ima najceneje v prodaji Feliks Toman ml., Ljubljana — Resljeva cesta 30.

Zidarska dela

novi stavbe in hišna popravila solidno in ugodno vrši Stavbno podjetje I. Vižintin, Ljubljana Močnikova ulica 13 (zadaj za vojniško bolnico)

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniske izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN, tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Posteljne mreže

izdeluje najceneje samo Alojz Andlovic, Komenskega ulica 34 (nasproti šole na Ledini). Sprejemajo se vsa popravila. — Takojšnja postrežba.

Klavirji

pianini najboljših svetovnih tvrdk po znatno nižjih cenah. Ugodna mesečna odplačila. Preigrani klavirji. Vsa popravila in uglaševanje strokovnjaško M. ROPAS, CELJE.

Električne

ŽEPNE

SVETILKE

in prvovrstne BATERIJE »ZMAJ« na debelo in drobno po nizki ceni ter razno železnino in specerijo priporoča Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg.

KLAVIRJI I PIANINI I

Svetovnih znamk kupite po globoko nižjih cenah pri

MUSICA

Sv. Petra cesta štev. 40 — Najceneje izposojuje, popravila in uglašuje!

Šolske torbice,

aktovke, nahrbtniki, gamaše, kofčke, v največji izbiri in zmernih cenah nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13

Lovci, turisti in smučarji, ako želite res nepremočljive čevlje, obrnite se na staro priznano tvrdko A. ZALOKAR, Mestni trg 19 Popravila se sprejemajo!

Elektro
instalacije
naprave in
aparate
izvrsne in
popravlja
dipl. tehn.
Tone
Poljsak
Ljubljana
Aleksandrova 5

direktno iz

Tovarne

oz. tov. skladišča

Meinle & Herold

Maribor št. 102-A

INGELEN-NOVOST

Din 2900.-

Troelektronski aparat z visokofrekv. elektronko z zamreženo anodo ter kompletnim stavkom vglasičenih Philipsovih elektronke z vdelano lučno anteno

PRODAJA NA OBROKE!

Naši Radio trgovci:

Celje: Mesina elektrarna
Ing. Oust. Schmidinger
Čakovec: Mavro Spitzer
Lesenice: Markež Jože
Kranj: Schilling & Co.
Karlovac: Ing. Singer Lud.
Novo mesto: Ogrizek Josip

Ljubljana: Radio Ljubljana
Radioval — Verbaj
Radiotehnika
Maribor: Josip Wipplinger
Murska Sobota: Janez Nemec
Slov. Gradec: Magušar Jakob
Varaždin: Davorin Sobeslavsky
Zidani most: Alojzija Maurin

RADIO INGELLEN

LJUBLJANA

Miklošičeva 34/I

Naznanilo!

Usnjarno Jos. Bleha na Aleksandrovi c. 24 sem odkupil in jo opuščam vse tam dane kože v strojenje se dobijo za naprej pri

JOS. PIRICH, trgovina usnja in
Maribor, Aleksandrova c. 21
nakup surovih kož

Potrudil se bom vstreti, vsako predelavo in strojenje kož, kakor tudi nakup po najvišjih dnevnih cenah. Usnje, jermena vsake vrste vedno v zalogi. S solidno in ceno postrežbo si nadejam pridobiti naklonjenost slavnega občinstva. Se priporočam

NOVO!

NOVO!

»ORUŽARNA«

J. PASTHOVIĆ, Zagreb, Zrinjevac 15

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo tvornice: F. N.

Na
malo!Na
veliko!

Orožje, municija, smodnik, lovske potrebščine

IZDELKI: F. N., Forgeron, Sauer & Sohn, Bayard, Armaf, Darne, Mauser, R. W. S., Walther, »Remo« Stanley, Remington, Steyr, Ferlach, Neuman in drugi

Prodaja pušk na odplačila

Za veliki ilustrirani cenik je poslati Din 10.—, kar se pri prvem naročilu iznad Din 100.— odbije

Najcenejši vir za preprodajalce in lovska društva

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna pačja, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Motvoz Grosuplje

domači slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

P. VIII 221/30
125

Prostovoljna sodna dražba v St. Vidu nad Ljubljano.

V nedeljo, dne 20. septembra ob 2. popoldne
se bode na licu mesta v St. Vidu prodalo:

hišo št. 16 v St. Vidu,
takožvano „Fernadovo hišo“, stoječo sredi vasi ob
državni cesti, pripravno zlasti za obrt in k tej hiši
spadajoči vrt z dvema šupama in kozolcem. Vrt se
razdeli na

štiri stavbne parcele.

Izključna cena za hišo je 80.000 Din, za posa-
mezne parcele pa po 18.000 Din. Kupnina se plača
v obrokih. Dražba se vrši v vsakem vremenu. —
Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri pod-
pisnem sodišču.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 1. septembra 1931.

Felix Toman

kamnoseški mojster
v Ljubljani, Resljeva c. 30

priporoča

bogato zalogo nagrobnih
spomenikov od mar-
morja in granita, plošče
za grobnice, marmorna-
te plošče za mobilje po
najnižjih cenah.

Vsem, ki trpe...

zaradi bolezni prenašajoče go-
lazni: stenic, ščurkov, podgan,
miši itd., sporočamo, da smo svoj
postopek pri pokončavanju te
golazni izboljšali in pričeli upo-
rabljati najnovejši

CIANOV PREPARAT,

da je uspeh razkužitve zajamčen.
Zlasti opozarjamo na to vse ho-
telske in gostilniške podjetnike.

Obrnite se še danes z dopisom
na nas, da Vam sporočimo po-
drobnejše informacije.

Oblastv. koncesionirani zavod
za pokončavanje mrčesa
in golazni

LJUBLJANA, Dunajska 1a/IV

Direkcija drž. rudnika Velenje

razpisuje na dan 16. sept. 1931 ob 11. uri nabavo:

25.000 kg pšenične moke
8.000 " koruze
500 " ječmeneve kave
100 " čaja
2.000 " riza Splendor Ia glaze
1.000 " bučnega olja
2.000 " svinjske masti domače.

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Di-
rekcije drž. rudnika Velenje.

Moka

priznana dobre kakovosti iz DEZIDER FORGACS-
vega mlina, Bačka Topola, zopet stalno na zalogi pri

Gospodarski zvezi v Ljubljani

M. Osterman, Kranj
mesarija in prekajevalnica.

Vedno sveže meso in vsakovrstni mesni izdelki.

SOLIDNO BLAGO!

NIZKE CENE!

Modroce - otomane

divane, fotelje, »Couch« zofe, mreže in vse
tapetniške izdelke dobite najceneje pri

IGNACIJ NAROB

tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gosposvetska
cesta št. 16 (pri Levu). — Točna postrežba.

Turisti, lovci, smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvalitetne čevlje, na višku
so danes v kvaliteti in izdelavi

„Karo“ gojzerii

Zahtevajte cenik od „KARO“ in ustrije
MARIBOR, Koroška 19

Za vse večje kraje oddamo zastopstvo ali samoprodajo.

PRIZNANO TEHNIŠKO PRVOVRSTNE KLIŠEJE
RETUŠO IZDELUJE
JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI
ZNIZANE CENE
POSEBNOST:
VEČBARVNI KLIŠEJI
AMERIKANSKA RETUŠA

TVRDKA

J. C. MAYER

Ljubljana, Stritarjeva ulica 6

Priporoča za jesen svojo

**bogato zalogo
MANUFAKTURE
po najnižji ceni!**

Samoprodaja čevljev priznane
znamke E. L. Popper, Chrudin,
kakortudi čevljev znamke
»VICTORIA« kateri so znatno
cenejši in izdelani v isti tovarni

Na drobno
in debelo!

Oglejte
si našo
zalogo!

Kompletno
kabinjo:
kuhinjsko
posodo,
porcelan,
steklenino,
železnino,
pločvino,
štedilnike,

kompletne kopalnice in stranišča,
nosilke, cement. — Vse vrste orodja dobite pri

B. Žilič Ljubljana

DUNAJSKA C. 11, poleg Figovec

Razstava
na vele-
se mu pa-
viljon »H«
št. 278-282

Odjemalcem izven Zagreba

Samo kdor v miru
izbira - dobro kupi

Ako morate iz trgovine do
trgovine, da pregledate blago,
se boste v naglici odločili
morda za nekaj, za kar se
boste pozneje kesali.
ZATO IZBIRAJTE BLAGO
DOMA.

Tu imate čas, da pregledate
in prečenite vzorec kos za
kosom; nihče Vas ne bo pri-
govarjal za nekaj kar ne bi ugajalo Vašemu okusu.

ZAHTEVAJTE ZATO NAŠO KOLEKCIJO

tkanin za ženske obleke, kostume
in plašče

in v par dneh jo boste imeli doma, seveda brez-
plačno in brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgo-
varja Vašemu stasu in Vašemu okusu.

Ker nabavljamo mi blago naravnost iz tovarne
in ga prodajamo direktno Vam, odpadejo razne
provizije; Vi kupite torej boljše kvaliteto za manj
denarja.

Ze pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trg. in odpr. tvrdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahte-
vajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah
brezplačno.

Trgovina MARIJA ROGELJ

Ljubljana, Sv. Petra c. 26

priporoča klotaste halje, predpasnike za deklice-
solarice v vseh velikostih.

Deutsches Töchterheim

Graz, Klostergasse 34

Izborne reference! Zmerne cene!

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-
ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite
razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zju-
traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

Štev. 6951/31.

Razglas

Zupanstvo Trbovlje razglasa, da bo od dne
6. septembra 1931 dalje promet na banovinski cesti
II. reda Trbovlje—Zidani most zopet

otvorjen.

ZUPANSTVO TRBOVLJE
dne 4. septembra 1931.

Je izredne važnosti, da stalno zasledujete
gospodarska in druga poročila v dnevniku
»Slovenec« in pregledate tudi njegov
oglasni del. Trgovci in obrtniki, pa tudi
poljedelci je najboljši svetovalec »Slo-
venec«. Naroča se pri upravi v Ljubljani
ali pri njenih podružnicah in zastopstvih

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica števil. 50 (v lastnem poslopiju)

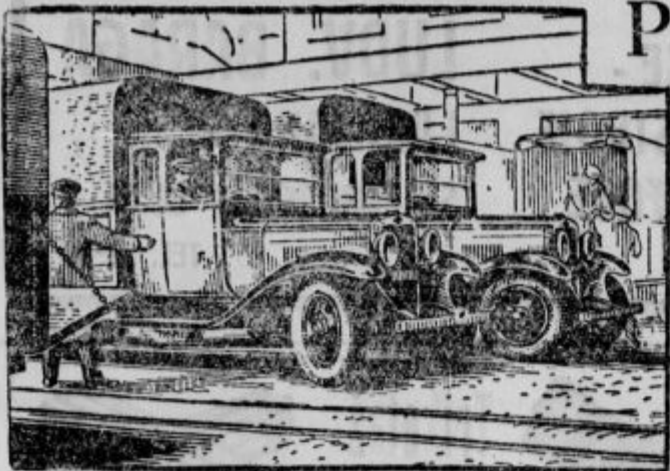
Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake
vrstne vrednostni papirjev, deviz in valut
borzne naročila, predplačila in krediti vsake
vrste, eskomot in inkaso menic ter nakazila
v tu- in inozemstvo, safe-denositi, itd. itd.

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040 2457 2548; interurban 2706 2806

PREDEN SI KUPITE TOVORNI AVTO

Proučite nekatera dejstva!

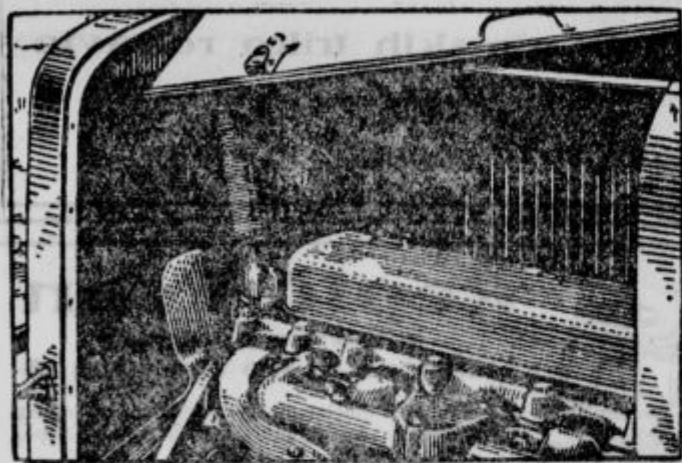
Notranjština dvorišča železniške postaje. Chevrolet z lahkoto počeneš, ravnanje z njim je igračka.

Na odprti cesti vozi Chevroletov tovorni avto s hitrostjo esebnega avtomobila.

Kadar je treba voz ustaviti, se Chevrolet v trenutku podvrže šoferjevi volji. Njegove zavore so take, da obvladajo mogočni šestcilindrski motor.

Chevroletov šestcilindrski motor. Zgrajen je mogočno in čvrsto—vato Chevrolet tako dolgo ohrani svojo polno sposobnost zato je tako ekonomičen.

Tovorni avto poceni poslovnim ljudem vseh strok prevozne troške in jim pomaga ustvariti nove poslovne zveze.

Nakup tovornega avta je važna reč—stvar, ki zahteva premisleka in primerjave. Avto mora biti čvrsto zgrajen, da vzdrži več let, biti mora ekonomičen v obratu in ne sme poznati reparatur. Skratka, dokler je v prometu, mora jamčiti kar najcenejši prevoz tone na 1 km.

Svojo veliko priljubljenost je Chevroletov tovorni avto dolžan prepričanju več ko 1 milijona lastnikov tega voza širom sveta—prepričanju, da je z njim prevoz tone na 1 km najcenejši.

Njegovo mogočno šasijo so izdelali v skladu s šestcilindrskim motorjem najslavnejši avtomobilski inženjerji sveta—in sicer na preizkuševalnem terenu družbe General Motors blizu Detroitu, kjer so umetno napravili vse mogoče vrste cest, po katerih tovorni avto dan za dnem vozi.

Stopite še danes k našemu zastopniku. Prosite ga, naj vam razloži, kako bi vam Chevroletov tovorni avto mogel pomagati pri rešitvi vaših transportnih problemov. Z veseljem vas bo seznanil z drugimi lastniki Chevroletovih tovornih avtomobilov, da vam bodo sami povedali o svojih izkustvih.

CHEVROLET IMA ŠESTCILINDRSKI MOTOR! TOVORNI AVTO CHEVROLET

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

TRI DOLŽINE ŠASIJE.

Šasija dolga 2.77 metra

Šasija dolga 3.33 metra

Šasija dolga 3.99 metra

Na željo tudi z dvojnimi kolesi. Za vsako vrsto karoserije primerna šasija

Kai je zopet novega v Ljubljani?

V Prešernovi ulici št. 54

se je pričela prodaja ogromne zaloge jesenskega in zimskega manufakturnega blaga po neverjetno nizkih cenah.

Kaj dobite tam?

Vse, kar rabite v tej stroki za dom in družino.

Kakšno korist imate od tega?

Da kupite za mal denar res prvovrstno, ceno blago. Ta prilika se Vam nudi samo sedaj, dokler traja zaloga tega ugodno nakupljenega blaga. — Prepričajte se! — Ogled je neobvezen!

Josip Ivančič,

Ljubljana, Prešernova ulica 54 (poleg kavarne »Slon«)

NAZNANJLO

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel, preuredil in odprl obče znani vinotoč »Jadrano«. Vhod Puharjeva ulica št. 1 in Dunajska cesta št. 9. Postregel bom vedno z najboljšimi dalmatinskimi in domačimi vini.

Specijalitete: Dignac, Grk in Prošek vedno na razpolago. Sardine in ostale konzervirane ribe iz lastne tovarne Velaluka, otok Korčula.

Vljudno se priporoča

F. K. Padovan,

veletrgovina z vinom, Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Josip Lavtižar:

Bled in Briksen

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

Briksenška družba je prispela v Beljak, glavno mesto gornje Koroške, dne 31. julija 1628. Bila je torej šesti dan na poti od Briksna do Beljaka. Škof Welsberg je ostal tukaj dva dni. Vseč mu je bilo to mesto ob Dravi zaradi živahne trgovine med Benečijo in avstrijskimi deželami. Prav tako mu je uga-jala lepa okolica, obrobljena ob severni strani z zelenimi planinami, ob južni pa s skalnatimi vršaci. Tudi beljaška velika gotška cerkev z visokim zvonikom je vzbujala škofovo zanimanje za to monumentalno stavbo.

Naši popotniki so premišljevali v Beljaku, po kateri cesti naj bi šli čez Karavanke na Kranjsko; ali po oni, ki pelje v Celovec in čez Ljubelj, ali po oni, ki pelje iz Beljaka naravnost čez Koren v savsko dolino. Cesta čez Ljubelj v Tržič je bila boljša, vendar pa še precej slaba, ker so jo razširili šele sto let pozneje (1728) o prihodu cesarja Karla VI. na Kranjsko. Poleg tega je bila ta pot daljša kakor pot čez korensko sedlo. Zato so se odločili za vožnjo čez korensko sedlo (1071 metrov nad morjem). Domov pa so potovali čez Ljubelj.

Ko so se pripeljali čez reko Ziljo, je postajala strmina vedno večja, pot pa še slabša. Vendar so konji premagali vse ovire na ta način, da so morali v najhujših klancih popotniki stopiti iz vozov in peš hoditi na vrh. Tukaj so ugledali savsko dolino in velikane Julijskih Alp v ozadju. Cesta jih je pripeljala v selo Koren in potem v večjo vas Kranjsko goro, kjer so bile takrat večinoma same lesene hiše.

Kranjska gora je imela lepo gotško cerkev z eno ladjo. Župnišče je bilo le deloma zidano, prav tako gostilna pri Vrbaneju. Kranjskogorski župnik Jakob Čubé je sprejel prišlece kolikor mogoče prijazno. Škof, kanonik dr. Eder in škofov tajnik Kolb so prenočili v župnišču, drugi so dobili stanovanje v Vrbanejevi gostilni in sosednih hišah. Drugo jutro je izročil Welsberg župniku Čubetu zlat križec v priznaje gostoljubnega sprejema. Potem ej vsa tovarišija odrinila proti Jesenicam.

Zgornjesavska dolina je bila zelo samotna. Saj je še sedaj ondotno potovanje dolgočasno, koliko bolj je bilo v sedemnajstem stoletju. Turist najde tukaj krasne točke gorskih oblik, kdor pa nima čuta za naravne lepote, smatra to okolico za puščavo.

Z Jesenic je družba nadaljevala pot v Lesce in dospela od tu čez savski most na Bled. Bilo je že proti večeru 4. avgusta, ko se je bližala župni cerkvi sv. Martina pod blejskim gradom. Sprejeli so jo »inter sonitum campanarum et inter explosiones tormentorum« (z zvonjenjem in s streljanjem iz topičev). Tako beremo v župniškem zapisniku iz leta 1628.

Nekaj uslužbencev škofovega spremstva je došlo že prejšnji dan na Bled. Povedali so, da se pripelje škof drugi dan popoldne. Zato se je zbralo k pozdravu veliko ljudi pred cerkvijo. Vsi so želeli poznati pravega gospodarja blejskega gradu in z gradom združenih posestev. Pod tisto mogočno steno nad cerkvijo in nad župnijskim dvorcem so pričakovali Blejci visokega gospoda.

Pri sprejemu so bili navzoči:

Prošt ljubljanskega stolnega kapitlja Gašper pl. Bobek. Ta je v imenu škofa Tomaža Hrena pozdravil vladiko iz Briksna.

Prošt z blejskega otoka Jurij Burnel.

Mihael Popal, župnik iz Srednje vasi v Bohinju. Tobija Stajdler, župnik iz Zaspega. Matija Orehar, domači župnik. Podpisal se je rad z nemškim imenom Nusser.

Oskrbnik blejskih posestev Krištof Waidmann. Zvezdoslovec Herman Fink, Welsbergov nečak. Adolf Waidmann, puščavnik na otoku blejskega jezera.

Vsi so šli v cerkev, kjer je zapel škof zahvalno pesem in podelil blagoslov. Visoki cerkveni dostojanstvenik je napravil s prijaznim vedenjem najboljši vtis na ljudstvo.

Deveto poglavje.

Škof Welsberg na blejskem gradu.

Drugo jutro po škofovem prihodu je bilo nebo brezoblačno in gore so kazale vse svoje veličastvo. Bled je že sam na sebi krasen; še lepši ra je, kadar plava nad njim solnčni sijaj. Škof je ogledoval z visokega grajskega stališča divno okolico in rekel gospodom, ki so bili zbrani okrog njega:

»Lepo je na Tirolskem, toda težko bi našel drugje tako ljubezniv kraj. Tukaj je raj na zemlji.«

»Res nekaj izrednega« — je dostavil kanonik dr. Eder. »Še lepše kakor smo pričakovali.«

»Ako bi bilo ljubo Vaši Prezvišenosti« — je pripomnil nekoliko boječe župnik Orehar — bi pojasnil razgled s te višine.«

»Prav rad bi izvedel kaj več,« je odvrnil Welsberg.

Tedaj je župnik imenoval najvišje gore, opisal doline in temne gozde, predvsem pa cerkev na otoku. Škof je bil še bolj zavzet ob tem prizoru.

Pozneje je sprejel oskrbnika Krištofa in ga mnogo izpraševal o stanju posestev in poslopih, o številu grajskih uslužbencev in o njih plači.

»Ljudska knjižnica«: Iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29 zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz: NA POLJU SLAVE, 28 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle: IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami) 24 Din. — 32. zvezek: Remmichl: ZAGORSKI ZVONOVI, Slavšč. NA SINAJ 30 Din. — 33. zvezek: Bridges: NA POMOC, 30 Din. — 34. zvezek: Brackel: CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 35. zvezek: 42 Din.

MEHANIČNA

POPRAVILNICA
ZA

PISALNE - RAČUNSKE -
RAZMNOŽEVALNE - STROJE
BLAGAJNE - GRAMOFONE
FOTO - APARATE

SE PRIPOROČA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA

SELENBURGOVA ULICA 6
TEL. 29-80

ALBIN ŠIFRER, puška
LJUBLJANA, Gosposvetska c. 12
poleg restavracije »NOVI SVET«
Potrebščine za **lovski in ribarski sport**. Delavnica za popravila, montiranje daljnogledov. — Cene najnižje, postržba točna!

Priporoča se prvi slovenski zavod
Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebr-
nino pri svetovnoznani tvrdki

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica 4

Lastna protokotirana
tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse
kraje Evrope, Amerike,
Afrike, Avstralije in
Azije.

Velika zaloga ur z znam-

kami Glashütte, J. W. C.
Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines,
Doxa, Omiko, Iko, Avo itd. Zahtevajte veliki
ilustr. cenik zaston in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Pridobivajte novih
naročnikov!

Imeti stiskalnice,
kotli za kisanje-
kuho, se pravi
sadje izkoristiti.

Stiskalnice za sadje
in grozdje, kotli za
žganje kuho in kremo,
črpalke za vodo in
gnojnice, slamoze-
nice, orig. »Lister-motorje«
pojedelske stroje ogledite na moji
razstavi na VELESEJMU
in v MOJH SKLADIŠČIH

Fr. Stupica

veletrgovina z železnino in polje-
delskimi stroji, monopolna zaloga
razstreljiv in nakup starega železa

Ljubljana, Gosposvetska c. 1

Laneno olje,

laneni firnež,

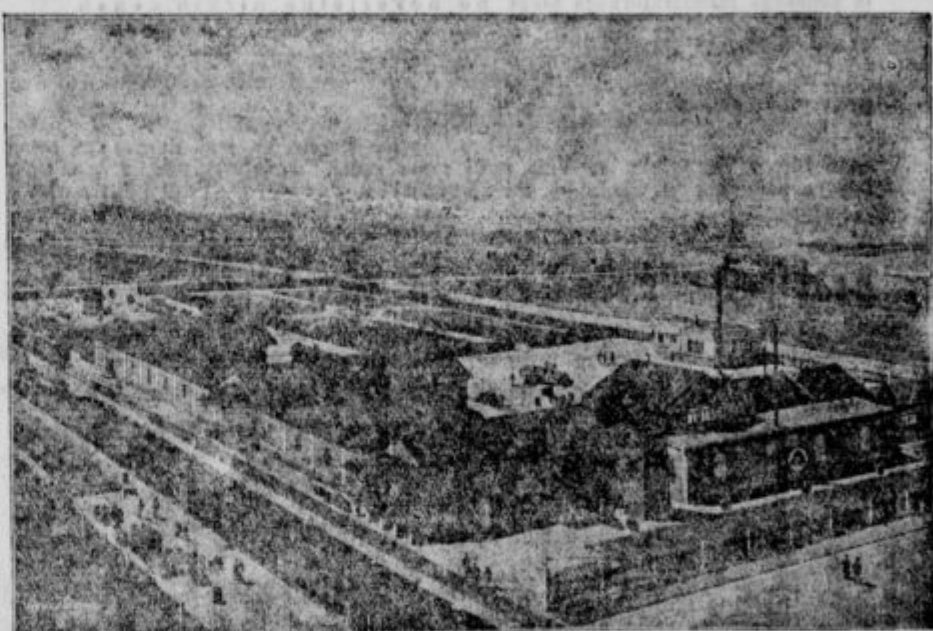
lanene
tropine 38 %

ricinovo olje,

tekstilna in
usnjarska
olja,

tovarne masti

pločevinaste
sode po 60,
120, 205 lit.

proizvaja v prvovrstni kakovosti, po najnižjih dnevnih cenah

Tovarna kranjskega lanenega olja in firneža

Hrovat & Komp., Ljubljana

Telefon Interurban 29-01.

11316

Brzjav: Hrovatport.

Motorni avto na 3 kolesih

MALO DAVKA, MALA PORABA BENZINA, OLJA IN PNEU-
MATIKE — MALO ALI NIČ POPRAVIL

ZALOGA IN ZASTOPSTVO:

VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA, Dunajska 21

Bele in barvaste

ploščice

za

štedilnike

in oblogo kopalnic, kuhinj,
mešnic itd. dobavlja in izvršuje
najceneje

MATERIAL

TRG. DR. Z O. Z.

Ljubljana,

Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16 Brzjav: Material

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJA VNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON STEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Svele gore pri Sv. Petru

Danes je na Sv. gorah zbrano na tisoče romarjev, ki so prišli od daleč, da za nekoliko ur, ali dni odložijo vsakdanje skrbi in se napijejo ob osvežujočem vrelem novih moči. Vse je prignala skupaj le ena misel, da se poklonijo podobi svete Bogorodice.

Slehernega romarja pa zanima zgodovina cerkve in kapelice in božje poti, ter ga veseli, ako zamore kupiti kak spominček, ki se nanaša na to božjo pot. Najlepši spomin na svetogorsko svetišče je gotovo »Ilustrirani Slovenec« *s slikami in opisom Sv. gor.*

Zelji romarjev je gotovo ustrezno, da se danes »Slovenec« *kolportira na Sv. gorah, kateremu je pridana zadnja številka. »Ilustriranega Slovenca«, ki prinaša zanimivosti iz Svetih gor. Vse nadaljujemo z besedilom k objavljenim slikam v nastopnem:*

Za veliko vrsto gorečnosti šestnajstega in sedemnajstega stoletja, nastopila je konec osemnajstega in v prvi polovici devetnajstega stoletja doba verske mlačnosti, takoz. »prosvitljena doba«, v koji dobi se je jela cerkev na Sv. gorah zane-marjati in številno romarjev nižati. V nesrečo je bilo še to, da je Sent-Peter imel tedaj zaporedoma stare in bolj slabotne župnike, ki niso na Sv. gore hodili, vsled česar je umevno, da je božja pot pešala. Strela je preperela, dež in sneg je padal na cerkveni obok, znotraj pa so bili oltarni nastavki zapravljeni in umazani, okna preperela, sploh vse je bilo v razpadu. Nova doba je dala Sent-Petru goreče župnike, ki so cerkev v 70. letih ne le popravili, temveč popolnoma preobrazili.

Župnik Jurij Stepišnik (1857—1862) je napravil novo streho na duhovnišču in nabiv nov tabernakelj ter križev pot. Največ je storil župnik Martin Sevnik (1862—1892), ki ga Sentpetranci ne morejo pozabiti. Dal je leta 1867 narediti nov venčni okrajek okoli in okoli cerkve. Leta 1873—1875 je dal ladjo cerkve in vse štiri kapele na novo prekriti in kapelam omislil nove stolpe. Vse oltarje v cerkvi je dal prebarvati in prezlatiti, enako tudi prižnici in prestol Marijin v ladji, celo cerkev pa leta 1868—1872 okusno poslikati od Italijana Tomaža Tantonij iz Genove. Župnik dr. Jan. Lipold (1892—1897) je spremljal kapelico sv. Boltenka v Lurško kapelo in postavil v njej nov Marijin oltar. Župnik Jos. Tombah (1898—1912) je dal položiti nov šamotni tlak v glavni cerkvi in Lurški kapeli ter cementni tlak pod zvonicom in na galeriji pozlatiti spodnji del velikega oltarja, nabavil nove svečnike za glavni oltar ter prekril cerkveno hišo. Sedanji g. župnik Ivan Lah je pa dal cerkev prekriti z opeko.

Zanimalo pa bo romarje predvsem, katere dneve se vrši romanje na Sv. gore in odkod vse romajo na Sv. gore. Skoraj vsak dan v poletnih mesecih se vrši sv. opravilo na Sv. gorah, bodisi domačih ali pa sosednih duhovnih gospodov. Na velikonočni in binkoštni ponedeljek in prvo nedeljo v novembru se zbere na Sv. gorah sicer precej ljudi, vendar so največini iz bližnjih župnij. Velika romanja pa se vrše 24. maja, 4. in 5. ter 15. avgusta, dalje 6., 7. in 8. septembra z začetkom že 5. septembra. V celi osmini od 8. septembra do 15. septembra romajo na Sv. gore predvsem iz okoliških župnij in domačini; 15. septembra je sklep romanja. Privlačna sila svetogorskega svetišča tega tja do severne meje naše države in na jugu vseskozi do Zagreba in še dalje. Nemogoče je naštet, odkod vse prihajajo

romarji. V naslednjem naj bodo navedeni le kraji, odkoder vsako leto prihajajo procesije in večje skupine:

Iz Slivnice pri Mariboru, Sv. Tomaža pri Vel. nedelji, Možganc, Pluja, Sv. Marka pri Pljuju, od Sv. Marjete pri Pljuju, Zupete vasi (St. Lovrenc na Dravskem polju), iz Cirkove, Slovenske Bistrice, Črešnjec, Makol, iz Majšperga, Poljčan, Zetal, od Sv. Florjana na Boču, Rogatica, od Sv. Trojice v Halozah, iz Poljan, Desiniča, Sel Zagorskih, Tuh-lja, Pregrade in Klanjca, Kraljevca in Zagreba ter Podsedca; dalje iz Rajhenburga, Vidma, Brežice, iz Zdol, Sromelj, Arlič, Pišec, Dobove in Kapel ter Bizeljskega, dalje iz Podčetrka, Olinjega, Buč in Polja, iz Podsrede in Kozjega, Pilštajna, Prevorja, iz Zagorja itd. Posamezni pridejo iz večje daljave, vendar vseh krajev ni mogoče naštet. V cerkvi kažejo romarji veliko pobožnost. Po kolenih gredo okoli Marijinega kipa v ladji, ali pa okoli velikega oltarja. Kako ginljivo pa je slovo od Marije, se pa sploh ne da popisati. Kdor opazuje te prizore, mu oko ne more ostati suho. Po večini gredo romarji k svetim zakramentom. Za tri glavne shode se dobijo popolni odpusti, podeljeni leta 1871 od papeža Pija IX.

Po 10 do 15 duhovnikov spoveduje pozno v noč. Ponoči vstopijo pevci v zbor in ločeni po sosedah prepevajo celo noč. Zgodaj zjutraj se zopet prične spovedovanje in pete svete maše se vrste neprestano od 5 pa do poldne. Zunaj cerkve je ob romanjih pestro in živahno življenje. Ves hrib je poln romarjev. Med njimi so po bregovih postavili kolibe kramarji, ki jih od daleč pride včasih do sto. Tu prodajajo rožne vence, molitvenike, svete podobice in druge spominke. Bizeljank ponujajo kruh in grozdja, pristi Turek iz Bosne pa kuha pod večstoletno lipo črno kavo. Prodajalcev kar mrgoli. Četrtega avgusta in 7. septembra sta ob priliki romanj na Sv. gorah tudi velika živinska in kramarska sejma, ki ju posejajo najoddaljenejši kupci in prodajalci. Ti sejni slove kot eni najboljših v celim šmarnem okraju in okoliških farah.

Veliko zaslug za svetogorsko svetišče ima za-služni siivolasi, 85 letni Anton Mošet, dolgoletni cerkveni ključar, ki ga je letos zamenjal v poslu cerkvenega ključarja njegov sin Jožef. Tudi Robek Miha, cerkveni ključar je v vsakem oziru desna roka cerkvenemu predstojništvu. Njemu je pripisovati, da se je Marijina cerkev s sodelovanjem sedanega g. župnika z opeko prekrila. Predvsem pohvalno je omeniti, da tako agilnega cerkvenega pevskega zbora, kakor je svetogorski, ne najdeš z lepa. Pri vseh svetih mašah od 5 pa do poldne prepeva in povečuje cerkveno slovesnost, kar je že svojčas tako laskavo omenil v Bogoljubu g. Janez Kalan.

Da se je zamogla cerkev, ta dika kozjanske dekanije, ohraniti v tako dobrem stanju, so imeli vedno velike zasluge sosednji župljani: Bizeljčani, Pišecani in Sromeljčani ter domačini, ki so dajali obilno vinsko bero, koje vino je cerkev lahko vedno dobro vnovčila. Dandanes pa je pobiranje bere radi prevelikih trošarin skoraj opuščeno in pripetilo bi se lahko to, kar je omenil profesor dr. Stegenšek v opisu Svetih gor: »Ko bi se morala cerkev edino z milodari romarjev vzdrževati, bi ji zopet grozila puščoba razdejauja.« Dal Bog, da se to ne zgodi in se to prekrasno svetišče ohrani še poznim rodovom. V to pomozi Bog in pobožni romarji!

Turistovski klub »SKALA«

predvaja

za slavnostne dni Kraljevega tedna prvi jugoslovanski alpski velelim

»V kraljestvu Zlatoroga«

v veliki dvorani hotela »UNION«

Predstave v nedeljo in na praznik ob 15, 18 in 21, v ponedeljek ob 15, 17 in 20 uri.

Predstava ob 15 uri je ugodna za občinstvo z de-zele, da zamore doseči večerne vlake.

Jubilej dela

Ljubljana, 5. sept.

V petek 4. t. m. je praznoval gospod Aleksander Korenini, prokurist Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, redek in lep jubilej štiridesetletnega bančnega službovanja. Jubilan, ki šteje med najstarejše slovenske bančne uradnike in je živa priča razvoja slovenskega ban-karstva od prvih začetkov do današnjega obsega, je prišel pred štiridesetimi leti pri nekdanji za-sebni banki L. C. Luckmann; nato je do leta 1919 služboval pri bivši podružnici avstrijskega kreditnega zavoda v Ljubljani in je od leta 1920 prokurist Kreditnega zavoda za trgovino in in-dustrijo.

Strogo vestni in poštvovalni uradnik uživa polno zaupanje uprave zavoda in je spričo svo-jega mirnega in odkritega značaja v krogu svojih stanovskih tovarišev zelo priljubljen. K lepemu slavu mu prisočno čestitamo!

Dentist-tehnik Milan Virant

je otvoril v Ljubljani Sv. Jakoba trg 7/I
zobni atelje

ter sprejema od 9 — 1 in 3 — 7 ure

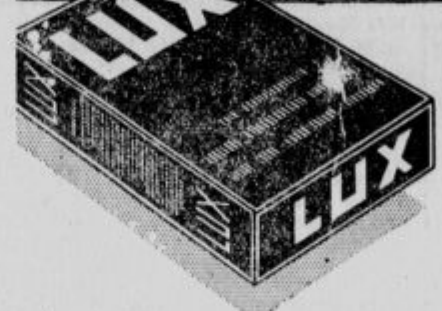
Šivilja ob vse prihranke

Reena šivilja izgubila svoje dolgoletne prihranke v znesku od 25.000 Din.

Litija, 5. septembra.

Pretekli teden se je odpeljala 45 letna šivilja Ana Brezan s svakinjo z dopoldanskim vlakom iz Litije v Ljubljano k zdravniku specialistu. S seboj je pri tej priliki vzela tudi ves, v teku leta s šivanjem trdo prihranjen zaslužek 25.000 Din, da jih naloži v kak ljubljanski denarni za-vod, da bi imela na stare dni kaj denarja. Denar v 1000 dinarskih bankovcih je spravila pod nogavice leve noge. Ko sta obe prišli v Ljubljano, sta najprej šli k aproviznemu oddelku železničarjev, kjer sta nekaj nakupili. Tam je uboga šivilja še ugotovila, da ima denar pod nogavico. Nato sta odšli k zdravniku v središče mesta, kjer je reva na svojo grozo ugotovila, da je denar izpod no-gavice izginil. — Seveda sta obšli takoj vso progo nazaj denar iskati, pa brez uspeha. Ker je kaka tatvina skoraj izključena, je moral denar pasti po nesreči iz nogavice na ta način, da je ves ovilek sam od sebo zlezal izpod nogavice. Morda se najde pošten najditelj, ki bi revni šivilji proti nagradi povrnil v tobo dolnih let trdo prihranjeni denar nazaj.

Vašemu finemu perilu

LUX PERE TAKO UDOBNO!

V VROČI VODI RAZTOPITI

V MLAČNI PRATI

V MLAČNI IZPLAKNITI

daje dvakratno
trpežnost LUX!

Za vse fino perilo
samo Lux! Na ta na-
čin boste varovali
barve in tkanino, ker
je mencanje nepotreb-
no. In tudi roke osta-
nejo lepe in nežne.

LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST
VAŠEGA PERILA!

Strela ubija in užiga

Mati žrtev strele

Stražišče pri Kranju, 4. sept.

Danes popoldne ob 5 je na polju pod kozol-
cem ubila strela Marijo Zihert, posestnico v
Srednjem Bitnju št. 18.

Kranj, 5. septembra.

Po pordnevnem lepem vremenu se je včeraj
nenadoma pripravilo k nevihti. Ze popoldne je
silen veter podil grozeče oblake po nebu sem in
tja in pričakovati je bilo vsak čas, da nastane ne-
urje. Vendar je veter razganjal oblake in zadr-
ževal naliv do pozno popoldne. Ozračje je bilo
tako nasičeno z elektriko, da je ob vsakem blisku
zažarelo po žarnicah.

Ko se je popoldne med 4 in 5 zopet pripra-
vilo k nevihti in je že padal prvi dež, je šla 64-
letna posestnica, vdova Marija Zihert iz Sred-
njega Bitnja, k svojemu nekako 150 metrov od-
daljenemu kozolu, da popravi vozove pod streho.
Ves čas med njenim delom je močno treskalo in
nenadoma je ognjena strela zadela nesrečnico, ki
se je takoj mrtva zgrudila. Strela je užgala na
njej tudi obleko, ki je bila mahoma vsa v pla-
nenu, tako da se je od nje vnela slama v kozolu.
Kozolec, ki prej od strele ni bil nič zadet, je začel
goreti. Sosedje v vasi so opazili, da gori Zihertov
kozolec in so prihiteli gasiti. Našli so pa tam po-
sestnico mrtvo in vso obžgano.

Marija Zihert ima več otrok, ki pa so že vsi
odrasli. Nesrečnico bodo pokopali v nedeljo ob pol

9 zjutraj. Družini, ki je izgubila svojo mater, naše
sožalje!

Strela užiga

Dol. Logatec, 5. septembra.

Med močnim nalivom je danes popoldne uda-
rila strela v hišo v Blekovi vasi št. 21, last po-
sestnika Jožeta Kunca. V hipu je švignil plamen
iz senom napolnjenega podstrešja ter uničil ladjub
takošnji pomoči od strani vojaštva in logaških po-
žarnih bramb hišo z vsem pridelkom, orodjem ter
deloma tudi pohištvo in obleko. Zgorelo je tudi
nekaj denarja. Rešili so le živino. Nesrečni Kunc
je bil zavarovan za 20.000 Din, škode pa ima do
50.000 Din.

Moravče, 5. septembra.

Danes v soboto popoldne po 9 je strela uda-
rila v hlev in gospodarsko poslopje župana g. A.
Cerarja. Naenkrat je bilo vse v ognju. Prvi smo
videli, kako velika dobrota je bila napeljava vo-
dovoda v Moravče. Gasilci so bili v trenutku na
mestu in v par minutah so gasili iz petih cevi, ki
so bile napeljane deloma od hidrantov, deloma od
brizgaln. Kljub temu, da stoji županov dom sredi
trga, gospodarsko poslopje se hiše skoro drži,
druga hiše, hlevi in gospodarska poslopja so tesno
druga poleg drugih, so neumorni gasilci ogenj v
teku pol ure lokalizirali, tako da smo bili rešeni
največjega strahu. Gasijo še, ker je bilo nad hlev-
vom zelo veliko mrve, ki jo razmetavajo in se še
vedno užiga.

Slovenski javnosti

Pred leti je bila ukinjena višja gimnazija v
Murski Soboti, kar je zadalo težko rano našemu
kulturnemu življenju.

Prekmursko ljudstvo, ki vse do priključitve k
Jugoslaviji ni moglo kulturno živeti, ker je bilo
odtrgano od ostale Slovenije, je z veseljem pozdra-
vilo gimnazijo kot svoje kulturno središče.

To radost pa mu je uničila l. 1927. redukcija
višjih razredov na mursko-soboški gimnaziji. Ve-
liko so si prizadevali tedanji naši politični vodite-
lji in kulturni delavci, da bi se naša gimnazija
znova izpopolnila. Pa ves njihov trud je bil zaman,
čepav bi tedanji merodajni činitelji morali raz-
umeti, že samo kolikega nacionalnega pomena bi
bila naša popolna gimnazija ob avstrijski in ma-
darski meji.

Tako imamo danes na naši gimnaziji samo
nižje štiri razrede, kjer se vzgaja le gimnazijski
proletariat. Naši ljudje namreč nimajo sredstev,
da bi lahko dali svoje sinove naprej študirati v
oddaljena mesta, zlasti v današnji gospodarski
krizi ne. In tako morajo ostajati dijaki po četrti
gimnaziji doma.

S tem nam ni zadan samo kulturni, temveč
tudi socialni udarec.

Zato smo prekmurski akademiki, člani SKAD
»Zavednost« *na svojem VII. rednem občnem zboru*
sklenili, apelirati na vso slovensko javnost, da naj
nas skuša vsaj razumeti. Usoda popolne gimnazije
je bila za enkrat že pred štirimi leti odločena, ven-
dar se zaklinjamo pri Bogu, da bo naš prvi in naj-
višji cilj: doseči zopetno upostavitve popolne gim-
nazije v Murski Soboti. V dosego tega cilja smo
pripravljeni žrtvovati vse svoje sile in sposobnosti,
zavedajoč se, da bo moglo naše ljudstvo edino s
tem, da bomo imeli popolno gimnazijo v Murski
Soboti, kulturno rasti in si odpomoči socialno.

ZIVINOREJCI!

Razkužujte hleve in umivajte živino s sredstvom
»SANEOLIN« *— Izdeluje ga »CHEMOTECNA«,*
Ljubljana, Mestni trg 10 (Ivoršček).

Jubilej zaslužnega moža

M. Sobota, 4. sept.

V vsej širni okolici ni moža, ki ne bi poznal
trgovca Skafar Jožefa iz Beltince. Malo jih je, ki
bi mu bili podobni. V vsakem oziru je mož na svo-
jem mestu: je dober, katoličan, navdušen narod-
njak, pošten trgovec, dobronameran mož itd.

G. Skafar se je odlikoval že v času, ko smo
bili pod madjarsko nadoblastjo. Bil je v vrsti na-
rodnih delavcev. Ob čitanju slovenskih knjig in čas-
opisov se je sam navduševal za slovenstvo, navdu-
ševal na to tudi druge. Osvobodjenje je pozdravil z

velikim navdušenjem. Svoje narodno delo je nada-
ljeval še v večji meri. S svojim vzgledom in vpli-
vom je razgrevati tudi srca tistih, ki v prvih dneh
spremembe niso sprejeli z navdušenjem.

G. Skafarja že skozi desetletja vidimo kot
neumornega delavca pri vseh javnih ustanovah. Ze
dolgo vrsto let pomaga voditi občinske posle. V
bivših političnih časih je bil eden najodličnejših
borcev ljudske stranke. Pri vsakem delu ga je
odlikovala in odlikuje še sedaj vztrajnost in velika
poštenost. Njegovo nesebično delo je večkrat do-
bilo priznanje. Bil je tudi odlikovan z redom svete
Save.

Kot trgovec z usnjem uživa sloves daleč na-
okrog. V zalogi ima samo prvovrstno blago, zaradi
tega si je pridobil mnogo odjemalcev. Trgovino je
otvoril pred desetimi leti in je ravno v sredo ob-
hajal desetletnico otvoritve.

Res zaslužnemu možu-poštenjaku, ki je že
dolgo vrsto let naročnik »Slovenca«, želimo tudi v
drugem desetletju obilo sreče.

Zdravilišče Lassnitzhöhe

blizu Graza, Avstrija, v prekrasni legi, obdano z
bogatimi gozdi 555 m, za živčne in notranje bolezni,
posebej še za vse dihalne organe, kakor tudi za
one, ki jim je potreben počitek. Od septembra zni-
žane cene. Zdraviliški upravnik

Dr. Miglitz.

Kolinska

TVORNIKA

»IKORIJE

Okusna in zdrava je

KOLINSKA KAVA

Žužemberk

Domačo slovesnost je v nedeljo praznoval
g. Stupica Josip. Zgradil si je namreč takoj v pri-
četku našega trga prav mitno in okusno hišo, ki
je gotovo lahko v kras in ponos trga. Posvetitev
je izvršila domača č. duhovščina v udležno nav-
skega društva.

Ljubljana

Dajte nam stanovanj!

Ljubljana, 5. septembra.

Trinajst let je že, odkar je minula vojna, 17 let pa je že od tega, odkar so izginili z ljubljanskih hišnih vrat listki s približno tako vsebino: "Oda se lepe stanovanj prav poceni! Od poletja 1914 dalje traja v Ljubljani in po vseh slovenskih mestih neizprosna stanovanjska beda, ki se do sedaj ni prav nič ublažila, temveč postaja prav sedaj, v časih splošne gospodarske krize, vedno ostrejša. Število družin, ki živi v Ljubljani po luknjah in brlogih in katerim je skoraj že izginilo vsako upanje, da dobe kdaj primerno stanovanje, moremo mirno računati na 1000.

Pač so se v zadnjem času zopet pojavili na ljubljanskih hišnih vratih listki s podobno vsebino, kakor smo zgoraj navedli. Toda taka stanovanja so tako neznosno draga, da si jih mali človek niti poželiti ne sme. Saj največkrat niti toliko ne zasluži, kolikor eno samo tako stanovanje velja.

Kdor ima vpogled v razmere, v katerih živi nešteto družin in ve, kako se te družine tresejo še celo za te svoje skromne in najskromnejše higijenski zahtevam nasprotujoče brloge, da jih danes ali jutri ne izgube, ta ve, kako kruta je stanovanjska beda. Vse pa, kar so napravile javne oblasti, mestna občina in bogatejši zasebniki za omiljenje stanovanjske bede, vse to je bila le kapljica v morje. Res, v Ljubljani mnogo gradijo, res je dosti javnih del, res rastejo v Ljubljani nove palače in vsako leto jih je nekaj novih, ali revežu to ne koristi nič. Malih, poceni stanovanj v Ljubljani ni, palače pa niso za reveže. Gradbena delavnost v Ljubljani ne pomaga dosti k omiljenju stanovanjske bede, ker ni socialno zasnovana.

Saj še ni dolgo od tega, ko smo bili nad eno desetletje priča najhujšemu socialnemu škandalu v Ljubljani. Videli smo, kako v kabinah nekdanjega kopališča, v teh zastanjenih, smrd-

ljivih luknjah, nedostojnih celo za famskega medveda, prebiva sedem družin. Res so ta škandal odpravili. Ali kako? Ubogo družino s svojimi pomilovanja vrednimi otroci, so morali prenočevati v Mestnem logu več noči sredi dežja in nalivov — brez strehe. Komaj, komaj so ti reveži preprosto mestni magistrat, da jim je dal napraviti vsaj zastilne strehe. Strah nas je pomisliti, kaj se bo godilo s temi družinami pozimi.

Ta teden, to se pravi 1. septembra, so štiri ljubljanske družine izgubile svoja beraška stanovanja. Družine, vse seveda s številnimi otroci, so bile naenkrat na cesti. Mestni socialni urad se je sicer zanje zavzel, ni pa jih vedel kam dati. Dandanes je namreč v Ljubljani lažje spraviti kamelo skozi uho živanke, kakor pa dobiti za ubogo delavsko družino najskromnejše stanovanje. Kam naj te 4 družine torej gredo? Socialni urad jih je apravljal v azi-za brezdomce. Toda zima pride prav gotovo in z njo pridejo brezdomci. Družine se bodo morale slisniti v dva kota! — Pomislite ljudje, štiri družine v dveh kotih ene sobe! — V druga dva kola pa se bo slisnilo 50 ali 60 brezdomcev!

Ako bi bila Ljubljana v stanovanjskem oziru moderno, socialno urejeno mesto, bi že danes odpravili podobne stanovanjske skandale kakor so na Gradu, na starem Zabljaku, pa tudi v Kolizeju in drugih delavskih stanovanjskih kasarnah. Ali v tem času pa živi še na stotine družin v Ljubljani, ki bi bile vse srečne, če bi imela stanovanja vsaj v teh kasarnah.

Ne zatiskajmo si oči in pogledimo resnici v obraz: vsi javni činitelji so z vso odgovornostjo dolžni, da preskrbe in da delajo za to, da Ljubljana dobi v najkrajšem času dovolj cenjenih in zdravih delavskih stanovanj. Povemo še enkrat: Vsako skrivanje in beg pred resnico, zlasti pred resnico ljudske bede se slej ko prej mašuje.

takoj osumili, da Ana ni umrla naravne smrti ter so poklicali policijsko komisijo. Policijski zdravnik dr. Avramovič in uradnik Jože Grušen sta si ogledala truplo. Dr. Avramovič je ugotovil, da ima žena na levi strani vratu vse znake davljenja, na levi roki pa podplutbe, ki prav gotovo izvirajo od udarcev ali stisnjenja. Ker sta se Setina in njegova žena vedno tepla in ker je Setina znan nasilnež, je policija takoj sklepala, da je Setina svojo ženo med običajnim pretepom zadavil. Truplo je bilo na odredbo komisije prepeljeno v mrtvašnico, kjer se bo vršila obdukcija.

Zločin je že prijavljen državnemu pravdnistvu in je bil Vinko Setina aretiran.

Kar je pa še najbolj žalostno je to, da je pokojna Ana Setina zapustila dva mala in nepreskrbljena otroka, za katera nihče ne ve, kdo bo zanj skrbel.

Prireditve kraljevega tedna ob slabem vremenu

Zunanje goste in ljubljansko občinstvo opazujemo, da se bodo prireditve »Kraljevega tedna« vršile tudi ob slabem vremenu: v tem primeru pa seveda ne na prostem, temveč v zaprtih prostorih. Dramska predstava »Slehernik« in opevni predstavi se bosta vršili ob istem času kot je napovedano v dramskem gledališču. »Monstrenkoncert« Sloge in Drave bo v Sokolski dvorani na Taboru. Koncert »Pevske zveze« se bo pa vršil na več mestih, ki jih bomo objavili v ponedeljek v listih.

Vse to pa velja seveda le za primer skrajno slabega vremena.

Dent. tehn. Pavla Marija Kocjančič se je preselila

s svojim zobnim ateljejem iz Dunajske ceste (Gospodarska zveza) v palačo Vrajemne zavarovalnice, II. nadstropje, kjer zopet redno sprejema. — Vhod na vogalu Masarykove in Miklošičeve ceste (nasproti kolodvoru)

zvonov... Cerkve z zlatimi čeli, strogi samostanski dvori, starinska stopnišča za Starim trgom, zakotne stolbe, šopi brozavnih žic, lahni dim, zvedavi dimniki nad predmestnimi tovarnimi, edina gruča nebotičnikov pred pošto, drevedni starikavih kostanjev za vodo. Plečnik pred nunami, na katerega se jezijo tobakarji v Zvezdi.

Pred pošto se začne velemesto z barom; ob Emoni se košatijo avto-izvoški, konjske kočije so se umaknile pred Slona, kjer se zbira težki trgovski svet. Pri frančiškanskem mostu se končata velemesto in brezbožnost. Onstran Ljubljanice se začne kraj, ki je posvečen muzam, čednosti in gošobam. Tod se nehajo banke, listi in advokati. Pred magistratom mora biti mir, beračenje je prepovedano.

Za zmajskim mostom se razprostirajo Poljane. Tod domujejo rokodelci, ki gledajo meščane malce po strani. Mesto in dežela. Diši po senu in mleku. Tu ni znamenitih in privlačnih starožitnosti razven puščobne zgradbe, ki prevladuje nad nizkimi hiškami. To je stara cukrarna, svetišče in kasarna, kjer so umirali slovenski pesniki. Tukaj se je tudi naselil sv. Ignacij iz Lojole, v Marjanišču skrbi za revno in zgubljeno dečo.

Onostran Ljubljanice pa kraljuje Šent Peter, kjer se začne udobnejše življenje. Tukaj se bahajo rdečelasti mesarji z obilnimi družinami, ki uživajo meščansko ugodje. Obrt prehaja od očeta do sina. Bučne prireditve, možgani pohodi telovadcev skozi mesto, glasna godba, velike maše, rodoljubne slavnosti z lampijoni, v obilju obhajani prazniki — vse to daje tem ljudem značaj ponosnih meščanov, ki radi rožljajo s šmarčami peticami na veržih ter šumijo v težki svili. Za politiko se ne brigajo, klopi v cerkvi imajo večinoma plačane. Njihova dekleta so dovolj posvetna, a vendar polna neke plemenite umirjenosti. Malce visoko, zagorelo čelo, rožna lica brez umetnih črt, nežni gibi, vznešeno stas, prijetna boja spominjajo na Posavke... V maju se udeležujejo šmarčnic, v adventu pa plešejo!

V nekdanjem gospodskem delu Ljubljane so vrstili patriarhalne hiše nemških baronov; toda li

Od solnca zagorelo zdravo kožo

mladeniške svežosti, zdravega izgleda Vam dasta

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

(olja za kožo in masažo)

Obe vsebujeta: edino svoje vrste - eucerit ki neguje kožo, obeje oblažuje nevarnost solnčarice, in daje telesu prekrasno barvo tudi ob oblačnem nebu. Nivea creme bladi telo kadar je vroče. Nivea olje pa varuje pred prehladom vsled nrehitrega ohlajenja ob grdnem vremenu. Tako se lahko tudi ob hladnih dnevi kopljete na zraku in v vodi.

Nivea-creme Din 5- do Din 22- Nivea olje Din 23- Din 33-

Proizvajalca: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregoričeva ulica št. 24.

Kaj bo danes

Stolnica, Ob 8 pontifikalna služba božja v proslavo rojstnega dne prestolonaslednika Petra.

Ob 10. Odkritje spomenika kralju Petru. Nato sprejeto.

Terasa hotela Tivoli: Ob 17 Gorenjski slavček. Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

Velesojmska proslava.

Union. Film Skale: V kraljestvu Zlatoroga. Ob 15, 18 in 21.

Vojaško vezbalisce: Konjske dirke.

Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy d., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva 20.

KAJ BO JUTRI?

Kongresni trg: Ob 10 - Slehernik.

Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

Velesojmska razstava.

Union. Film Skale: V kraljestvu Zlatoroga. Ob 15, 17 in 20.

Ob pol 9 zvečer nastop slovenskih akrobatov v Vegovi ulici.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Leusiek, Resljeva 1; mr. Bohinec ded., Rimska 24, in dr. Stanko Kmet, Dunajska 41.

Novo otvorjeni damski modni atelje

Josipina Jglič

Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/III se najbolje priporoča

● Koncert Pevske zveze, ki bo v torek, dne 8. t. m. na Kongresnem trgu ob pol 3 bo brezdvoma največja pevska prireditev kar jih je imela dosedaj Ljubljana. Veliko število nastopajočih družtev (113) in imponujoče število izvršujočega članstva (2424) nam jasno kaže s koliko vnuemo se goji pri nas na deželi zborovsko petje. Občinstvo ljubljansko in zunanje vabimo, da v obilnem številu posepi največji pevski nastop, kar jih je bilo kdaj pri nas. Vstopnice v Matični knjigarni.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trdka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

● Razstava cerkvenih paramentov. V škofjski palači je te dni razstava cerkvenih paramentov, ki jih je oskrbelo bratovščina sv. Rožicega Telesa za ubožne cerkve. Vsi razstavljeni predmeti odgovarjajo vsem zahtevam cerkvene umetnosti in bodo v izpodbudo in v veselje vernikom v vseh cerkvah, kjer se bodo rabili. Danes je otvorjena razstava samo popoldne od 2 do 6, v ponedeljek, torek in sredo pa bo otvorjena dopoldne od 8 do 12 in popoldne od 2 do 6.

● Pevski večer v Rokodelskem domu. Danes ob 8 zvečer bo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, pevski večer z zanimivim pevskim sporedom. Upamo, da bodo vsi, ki so se udeležili dosedanjih pevskih večerov, prišli tudi danes v Rokodelski dom in pripeljali s seboj tudi svoje prijatelje in znance.

● Važna navodila posetnikom gledaliških predstav na prostem. Opera - Gorenjski slavček: se vprizori v nedeljo 6. in torek 8. t. m. točno ob pol 5 popoldne na terasi hotela Tivoli. Poslovala bo ena blagajna za prodajo vstopnic, in sicer pod glavnim stopniščem za gradom Tivoli. Blagajna se odpre točno ob 3 popoldne. Vstop na teraso pa bo

odprt ob 4. — Drama vprizori misterij - Slehernik: v ponedeljek 7. t. m. ob 7 zvečer pred nunsko cerkvijo. Blagajna za prodajo vstopnic bo pred univerzo in začne posloovati ob pol 6. Vstop na prostor za poslušalstvo pa bo odprt ob pol 7. Začetek misterija točno ob 7 zvečer. Opozarjamo, da se tako operno kakor tudi - Slehernikovo: dejanje vrši brez vsake pavze. Prosimo p. n. občinstvo, da pride zgodaj na prostor za poslušalce in pred napovedano uro začetka zasede svoja mesta.

MED. UNIV.

Dr. ROBERT HLAVATY

Z O B O Z D R A V N I K

je začel ordinirati na

Aleksandrovi c. 4/II (palača Viktorija)

od 10—1 in od 3—7

● Umrli so v Ljubljani. Vavtar Avguštin, 6 tednov, sin delavca, Hlovice 1; s. Prelesnik Marija Ludovika, 47 let, usmiljenka, Slomškova ul. 20; Colija Zvonka, 5 mesecev, hči doh. paznika, Svabičeva 15; grofica Auersperg Emma, zasebnica, 63 let, Gradišče 10. — Umrli so v bolnišnici: Cof Dušan, 4 mesece, sin delavke, Zelena jama; Kečševan Ivan, 51 let, zidar, Podmilščakova 29; Turk Pavla, 19 let, hči banov. cestarja, Rovte 137; Jare Alojzij, mizar, pomočnik, 26 let, Podreber; Lehen Miroslav, 7. 8. 1931, sin zid. pomoč. Stepanja vas 71; Vodnik Franja, 45 let, žena posestnika, Zaboršt 15; Cernigoj Danica, 19 let, brezpos. bolniška strežnica, Zg. Šiška 30; Kukavica Anton, 29 let, kovač, Izlake 2; Meše Marija, 73 let, občinska reva, Vrbljenje 2; Juhanič Matevž, 50 let, kajzar, Podboršt 33; Iršič Neža, 43 let, bivša služkinja, Vidovdanska 9; Ramberger Maks, posestnik, 32 let, Mirna peč 9; Lukas Matilda, žena izdelov. harmonik, 64 let, Dunajska 36; Burger Josip, 4 mesece, sin dujarja, Srednja vas 10; Jenko Vera, 21 let, navijalka, Jarše 17; Novotny Jan, 54 let, mojster, Kranj; Zupan Lenard, 67 let, posestnik, Kokra 1; Riss Josipina, 27 let, zasebnica, Svabičeva 15; Dolinšek Janez, obč. revež, 73 let, Vidovdanska 9.

Gostilna v Rokodelskem domu

Ljubljana, Komenskega ulica 12.

nudi cenjenim gostom najboljša vina in izvrstno ceneno hrano. Potrebna točna. Abonenti se sprejemajo na dobro in ceneno hrano.

● Sobotni živilski trg je bil vsled dežja občutno manj živahen kakor sicer. Komaj so se gosposdinje zbrale okrog stojnic, se je vsula ploha ter jih razgala. To se je parkrat ponovilo. Vsa tega so občutno trpele tudi cene. Zlasti kmetice iz bližnje okolice, ki jih je bilo izredno mnogo, kljub dežju, so prodajale razne sočvine in zelenjadno rastline in pridelke zelo po ceni. Krompirja pa je bilo le malo na trgu, cena mu je 1 Din za kilogram. Veliko več je bilo zeljnatih glav, tudi po 1 Din ena, toda zanje ni bilo kupecv. Stroji fižol je bil po 3 do 4 Din kilogram. Pšeno

Zobni atelje

Franjo Radovan

nasproti velesojmski zopet redno odprt.

Sprejema od 1/2 9 do 1/2 12 in od 2 do 5 ure.

Telefon 21-12

za kašo po 3.50 do 4 Din liter. — Zelo malo so prinesli na trg gob, komaj par kosar jih je bilo. Prodajale so se po uradno določeni ceni: 3 Din merica, 10 Din kilogram. — Veliko več je bilo sadja, zlasti lepih jabolk, večinoma po 3 Din kilogram. Hrušk je bilo manj, pač pa izbrane, fine sorte. Grozdja je bilo največ iz Belokrajine — po 3, 4 in 5 Din kilogram. Za sadje na trgu ni bilo prevelikega zanimanja, blaga je mnogo ostalo. — Zelo živahna kupčija se je razvila pri potovkah. Največ je bilo piščet, cena se je vrtila okrog 30 dinarjev za par. V obilnejših bližnjih slavnostnih dneh se je perutnine zelo mnogo prodalo. Jaje pa tudi zdaj ni bilo mnogo, samo nekaj kosar. Prodajala so se po 1 Din kos ter po 2 kosa za 2.25 Din.

Priporoča se staroznana gostilna Keršič, Sp. Šiška

● Uprava policije objavlja sledeče: V zadnjem času se množe slučaj zlorabe avtogaražnih številk pod pretežno poskušne vožnje. Z ozirom na to je uprava policije odredila najstrožje nadzorovanje prometa z avtogaražnimi številkami in bo zlorabe po zakonu kaznovala ter vsako zlorabljeno garažno številko dotičnemu trgovcu brez odloga odvzela. Tudi osebni promet s tovornimi avtomobili je po zakonu strogo prepovedan.

● Commerce zopet prodaja. Glej današnji oglas.

Dospel je znanstveni in najboljš hiromant in grafolog

ki vsakemu z dani proroški prošnjo, sedenjem in bodežnost. - Ob kakšnem vaju dan od 9 do 12 ure in o 2, do 7 ure v hili

Mestni trg št. 5, II. nadst. v Ljubljani.

Ne zamudite prilike, oster tu samo par dni!

Proti tedenski odškodnini Din 10- Vam posodimo

„VOIGTLANDER“-jevo Jubilariko.

Sedaj smo oddelili: 50 Voigtländerjevih JUBILARK (glej cenik stran 7) ki so priznane otroško lahke v manipulaciji.

Te kamere posodimo vsakomur če nam pokaže jamstvo ali kavejco za vrednost kamere Din 450.—

So ljudje, ki ne znajo zabiti zebila — pa je to vendar tako lahko, in so ljudje, ki ne znajo fotografirati — pa je vendar tudi to tako lahko! — Avarat Vam posodimo in naučimo Vas fotografirati! — Prav vsak lahko fotografira! — Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ul. 5

Podivjanec zadavil svojo ženo

Ljubljana, 5. sept.

V mali vasiči sredi gozda, Kamni gorici, v občini Zg. Šiški je živila bedna in vsega pomilovanja vredna družina mizarja Vinka Setine. Pa ni bila samo črna beda, ki je spreminjala življenje te družine v pekel, temveč tudi prav neznosno rodbinsko nesoglasje, ki je koreninilo v sovraštvu 32-letnega Vinka Setine do njegove žene. Setina je svojo ženo grozovito pretepal in mučil. Vsi sosede so govorili že poprej, da bo Setina svojo ženo prav gotovo ubil. Ko se je davi raznesla vest, da je 36 letna Ana umrla, ni nihče verjel v naravno smrt, temveč so vsi govorili, da jo je Vinko prav gotovo ubil.

Smrt svoje žene Ane je davi o pol osmih prijavil na šišenski stražnik Vinko Setina sam. Dejal je, da se je ob 6 zbudil in da je našel poleg sebe na postelji ženo Ano že mrtvo. Na policiji so pa

Likovič Joža:

Ljubljana

(Ob jesenski razstavi.)

Slovenski Bellehem z blagoslovljenimi griči, tihiimi lokami kraj Večne poti in solnčnim Posavjem. Čedno in čisto mestce s prikupno skromnostjo. Se zaprlim in visokim tujcem zaigra mrko oko, razvnamajo se ter radi pohvalijo postrežljivost naših ljudi.

Tudi okolica miče! Za Ljubljanskim poljem se pleče srebnomodri pas žuboreče Save z belimi brezini. Ob njej se razgrinjajo polja in plodne njive okoličnanov, tam se zibljejo žita, tam se svobodno igrajo vetri, tam se pretaka kri hitreje. Pokrajina je mirna, polna sanjavih tihotižij. Smarna gora, nežni Rožnik, hudourni globoče pod polhovgrajskimi grebeni, pozabljeni Krim, dolenski bričiki, barje, obilica tihih vasi... Pod temi griči bi se junaki dolgočasili, angeli bi pa prepevali hvalnice. V ozadiju se blesti bel planinski svet. Pod njim se preliva zelenina zdravih gozdov. Kadar se odpre zlato okno nad Gorenjsko, pokaže očak Triglav svoje orjaško teme. Sredi tega božjega stvarstva pa leži Ljubljana, bela in drobna kakor pika-polonica na zelenem listu.

Zadnjič sem se po dolgem času odpravil na Grad. Po Studentovskih ulicah sem se zlagoma spenjal kvišku pod razorana rebra in kamenite bregove, na katerih se tiščijo akacije in revni kostanji. Izza stlemen koraskih hiš je rasla kupola stolne cerkve, njena okna so bila polna zlatega solja. Večrilo se je. Zaton je bil jasen; oblaki so se topili kakor živo maslo, končno se je razčlenilo nebo nad Rožnikom kakor suho zlato. Grajski drevored je bil skoraj prazen; nekaj zaljubljenecv je čemelo na klopih, kos se je dolgočasil sredi trate. Večer je bil mil, poln tišine in lepih prizorov, ki se sotejo okoli človeka kakor ljubke prikazni z drobnimi obrazi. Pod Krimom so se dvignile tanke meglice, sence so se razlezele kakor začarani stožci.

Pred menoj je ležala Ljubljana, obilita z jarko večerno lučjo, rahlo uspavana od srebrnega zvoka

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za štiro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Same koristiti Vam nudi tvrdka

A. ŽLENDER

Ljubljana, Mestni trg 22

pri nakupu blaga za zimske suknje in obleke, pliša, volnenega blaga za plašče in kostume, finega baržuna in flanele za obleke

Dobro blago!

Veliko izbira!

Strogo solidna postrežba!

Zajtrkovalnica

in delikatesna trgovina J. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ulica (za skofljo) se priporoča.

Hotel »Turist«

Bled, priporoča krasne sobe, izborna kuhinja in najboljša pijača. Cene zmerno. Točna postrežba.

Službe iščejo

Trgovski pomočnik mlad, s šoferskim izpitom, dober vozač, išče službo. Cenjene ponudbe poslati na upravo »Slovenca« Celje pod znako »Zanesljiv«.

Prodajalka

izurjena v mešani stroki, želi službo kjerkoli. Gre tudi za blaginjarko. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobra moč« 10.289.

Bolničar

26 let star, z dve in pol leti prakse, želi primerne službe. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Bolničar«.

Organist

izvrstne kvalifikacije išče službo. - Naslov v upravi »Slov.« pod štev. 10.348.

Pridna prodajalka

večta slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi, z dobrimi spricvali, želi mesta v mešani trgovini na deželi ali v mestu. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.351.

Šivilja

gre krpat na dom, kamorkoli. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.335

Sluga

išče primerne službe z lepimi spricvali. Položi kavčico 10-15.000 Din. Cenjene ponudbe pod »Primerne« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Prodajalka

mešane stroke želi službe na deželi. V prostem času bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 10.322.

Mlinar

oženjen, z malo družino, star 29 let, pošten in trezen, z dobrimi letnimi spricvali, zmožen tudi samostojno voditi manjši ali srednji valjni mlin, išče primerno službo s 15. septembrom ali po dogovoru. Gospodje interese naj se obrnejo na naslov: Menjalnica, Trnčice 7, Sv. Janž na Dravskem polju.

Pisarniška moč

večša slovensko in nemško stenografije, išče zaposlenja. - Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor.

Službo prodajalke

v modni trgovini želim dobiti v Ljubljani, Celju ali kje drugje. Cenjene ponudbe je poslati na podružnico »Slovenca« v Novem mestu pod štiro »Pridna«.

Službo lov. čuvaja

iščem. Imam petletno prakso. Jožef Verko, Olstrica, pošta Dravograd.

Sluga

z 2 razredoma meščanske šole išče službo v pisarno ali trgovino v Mariboru. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Kot gospodinja

išče mesto gospodinja k boljšemu gospodu event. v oficirsko kuhinjo. Izvežbana v kuhanju. Več se izve: Hotel Lloyd - Ljubljana.

Krojaški pomočnik mlad, išče boljšega dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.355.

Službo dobe

Kuharico

starejšo, samostojno, katera bi hodila kuhat za 3 do 4 mesece kosilo in večerjo, iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Perfektna kuharica« št. 10.143.

Vajenca

za avto-ličarsko in tapetniško obrt sprejemem takoj. Leop. Sušteršič, Ljubljana, Dunajska cesta 41.

Iščem pletiljo

veščo na flahmašini. Mesto dobro, nastop takoj. Ponudbe poslati na Strojno pletilnico Marko Kovarčič, Otočec.

V krščansko hišo

na deželi se sprejme starejši možki takoj za hlapca. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.361.

Krojača

sprejemam za možko konfekcijo. Prednost imajo prirojavci. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Konfekcija«.

Učenca in učenko

z lepo postavbo in potrebno šolsko izobrazbo sprejme konfekcijska trgovina. Vešči nemščine imajo prednost. Ponudbe pod »Vljuden« št. 10.353 na upravo »Slovenca«.

Trgovsko vajenko

pošteno in marljivo, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina z mešanim blagom S. J. Rozman, Št. Vid nad Ljubljano. - Hrana in stanovi. - Ponudbe je staviti osebno

Mizar. pomočnika

za stavbna in pohištvena dela išče za takoj L. Jug. Ljubljana - Cankarjevo nabrežje 23.

Služkinji

najraje sestrji ali rojakinji, dobita službo v Srbiji pri dveh rodbinah blizu Niša. Opravljali bi vsa hišna dela in pazili na otroke. Natančneje se poizve: Lipovšek, Sredina 8/III, Prule.

Pekovski vajenec

se sprejme z vso oskrbo v hiši pri L. S., Brežice št. 11.

Pekovskega vajenca

takoj sprejemem. Takoj nekaj mesečne plače. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.224.

Ant. Rud. LEGAT^{ov}

Enoletni

TRGOVSKI TEČAJ

MARIBOR, VRAZOVA UL.

Začetek dne 9. sept. 1931

Mizar. vajenec

se sprejme. Jurij Polak, strojno mizarstvo, Kranj.

Učenka

se sprejme k strojnemu pletenju. Ana Zavec, Trebnje.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, zmožen slov. in nekaj tudi nemškega jezika, sprejme takoj trgovina Alois Preaz, Rogatec.

Večja industrija

v okolici Ljubljane išče energičnega portirja z jezikovnim znanjem. Dopolni je nasloviti na upravnstvo »Slovenca« pod oznako »12 urna dnevna in nočna služba«. Vpoko-jenci načelno ne prihajajo v postev.

Za graščino

se išče 15 do 16 let star krepak kmečki fant, ki ima veselje do vrtnarstva. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.327

Trgovskega vajenca

krepkega, pridnega in poštenega iz boljše hiše z najmanj šest razredi osnovne šole, sprejme Friderik Homann, trgovina z železnico in speccerijo v Radovljici.

Dobra kuharica

in eno dekle za vsa hišna opravila se išče za rodbino dr. Puljo v Zemunu. Ponudbe naj se naslove na: Dr. Puljo, Rogaska Slatina, Aleksandrovo dom.

Širite »Slovenca«!

NAJBOLEŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLES
„ADLER“ - „Gritzner“
PLETILNI STROJI »DUBIED« LE PRI
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
ZA VODO

Telefon štev. 2913.
Ček. račun 12.005.

Za časa
velesojma
paviljon „II“.

Službo dobi

oseba, ki zna voditi malo gospodinjstvo pri samemu starejšemu gospodarju. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.349.

Čevljar. pomočnik

dobro izvežban, se sprejme; prednost imajo oni, ki so zmožni šivanega dela in gojzerjev. Delo stalno, hrana in stanovanje v hiši. Travnik, Trebnje.

Kovaškega vajenca

sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Janez Pokorn, sekirni kovač, Skofja Loka.

Vajenka

za šteparico se sprejme, dobro vzgojena, tudi z vso oskrbo. Travnik, Trebnje.

Trgovski vajenec

zdrav, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, se takoj sprejme pri Alojziji Remić, Dravograd.

Sprejme se takoj

za posestvo v kamniškem srezu oženjen gozdni in lovski čuvaj z izpitom in prakso, nekoliko izobražen v kmetijstvu in živinoreji; on ali ona z osebno pravico za gostilno. Vstop po dogovoru. Graščinska uprava Črnelo, p. Dob pri Domžalah.

Glavobol,

omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brezspanje, živčno napetost ter kronični glavobol popolnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Steklenica DUSICA VODE proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se dobi pri firmi D. M. Grozdič, Bjelovar, Savska banov.

Prva najstarejša in najposobnejša prodajalna in posojevalna glasovirjev

TH. BÄUERLE, Maribor, Gosposka ul. 56

priporoča svojo veliko zalogo in sicer: Ehrbarjevih, Försterjevih, originalnih Stinglovih glasovirjev, kakor tudi pianin največjih svetovnih znamk po raznih cenah in ugodnih plačilnih pogojih. Obrabljani instrumenti v veliki izbiri po nizkih cenah. Ugaševanje kakor tudi popravila, renoviranje in ocenjevanje sploh, najkulantneje.

Preklic

Pristojnik Miroslav, pos. in kovač v Opletnici, preklicujem in obžalujem žaljive govorce o gosp. Zottel Heleni, pos. in trg. v Konjicah, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Miroslav Pristojnik.

Razpisujemo nabavo

1000 m (tisoc) jeklene žične vrvi. Pogoji in podatki za pogodbo na dan 17. septembra t. l. se dobijo pod št. 3969/II pri Direkciji državnega rudnika v Zabukovci pri Zalcu.

Smučarji!

Iz ljubezni do Vas Vam priporočam, da si nabavite dobre »dilece« in popravite stare. Pričakuje mo ugodne zime. Delavnica smučk in sank Potrebujš, Vrhnika.

Ženitbe

Ženitna ponudba

Vdovec star 50 let, ki ima 25.000 Din gotovine, se želi poročiti z gospodino ali vdovo od 30 do 40 let staro, ki bi imela posestvo ali temu primerno gotovino. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.302.

Vdovec

53 let star, državni uslužbenec, posestnik, z odraslimi otroci, želi znanja z dobro situirano gospodino ali vdovo 35 do 48 let v svrhu ženitve. Ponudbe s sliko na upravo »Slovenca« pod »Dolenjsko«.

Denar

200.000 Din

iščem proti zastavitvi dobrega blaga in dobrim obrestim za dobo 3-6 mesecev. - Ponudbe pod zn. »Hitra odločitev« na upravo »Slovenca«.

Veščak (tujec)

specijalist v pletilni in tkalni stroki, ki tudi posejduje že lepo popolno urejeno tovarno - išče družabnika s potrebnim kapitalom. Tozadavni odgovor pod »Družabnik« št. 10.356 na upravo »Slovenca«.

Dijaki

Dijaka (dijakinjo)

1-2-3 šolca sprejemam za 500 Din v dobro oskrbo. Soleno stanovanje, elektrika, klavir, pomoč v učenju. 10 minut od »Zvezde«. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.324.

Objave

Zanesljive nasvete

v gospodarskih, osebnih zadevah, vprašanjih, posojila, izbire poklica, vnovčevanje sadja, grozdja, nakupa, prodaje posestev, zidanja itd., daje Posvetovalnica »Marstan« v Mariboru. (Priložiti za 3 Din znak).

Javna dražba

najdenih predmetov se bo vršila dne 9. septembra ob 9 na postaji Ljubljana, glavni kolodvor.

Boljše dijake

sprejemam na stanovanje z dobro hrano ali zajutkom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.326

Sprejem dijake

na stanovanje, eventualno tudi s hrano. V bližini obrtne šole, realke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.231.

Dijaka

real. gimnazije sprejemam na stanovanje k svojemu sinu z vso oskrbo za zmerno ceno. - Naslov v upravi pod št. 10.253.

Dva dijaka

srednješolca sprejemam na stanovanje z zajtrkom. - Sv. Petra cesta 38.

Dve dijakini

se sprejemata kot sestanovki z vso oskrbo, sredi mesta. Informacije se dobi: Kralja Petra trg 1-I, soba 97.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto), Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite pon!

Gospa

visoko izobražena, z diplomom pariske univerze, temeljito poučuje angleščino in francoščino. Kuharica, škofja ulica 17. 12-2, 8-20.

Novo mesto

Dijak višješolac želi instruirati iz kateregakoli predmeta ali vseh predmetov dijaka (-injo) proti dnevni hrani opoldne in zvečer. Uspeh zagotovljen! Poizve se v trgovini Kraje.

Mi iščemo Vas

Vi pa zopet nas! Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moči za domača dela, za potovanje, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebam se nudi prilika za preskrbo bodičnosti. - Če vprašanje priložite znamko, dobite izčrpne informacije pri tvrdki Berenyi, Osijek.

Christoflov učni

zavod v Ljubljani

najstarejša, najbolje obiskovana privatna šola - vpisuje še zadnji mesec septembra dnevno na Domobranski cesti št. 7. Vsakoletne javne steno-grafske in strojepisne tekme. Prilika za priučenje nemškega jezika in nemške stenografije. Vpisnina 20 Din, šolnina nizka, revni gojenci popust. - Šolsko leto prične 1. okt.

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija. Studentovska ul. 9-I.

Učenkam pletiljam

brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni stroj. »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. - Zahlevajte informacije.

Inštrukcije

za vse razrede ljudske šole prevzame učitelj. Prijave na upravo »Slovenca« pod »Inštruktor- učitelj« št. 10.354.

Dame, pozor!

Redni pouk v krojnem risanju in prirojanju damskih oblek za dom in poklic se vrši pri strokovno izprašani učiteljici ter lastnici modnega ateljeja za izvrševanje damskih oblek Rozi Medved, Ljubljana, Mestni trg 24, I. nadst., nasproti magistrata. Uspeh zagajen, kroji po meri.

Stanovanja

Stanovanje

krasno, solčno, tri sobe, kuhinjo in pritliklne, oddam za takoj ali pozneje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.228

Lepa soba

z opremo ali brez, elektrika, se odda gospodu ali pa gospodini z vso oskrbo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.115.

Petsobno stanovanje

na Miklošičevi cesti se odda v najem s 1. nov. t. l. Stanovanje je komfortno in je pripravno za zdravnika ali pa za odvetnika. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.121.

Sobo

z uporabo kuhinje dobi mirna, priprsta družina dveh oseb. Štepanja vas, Kodeljevo 87.

Stanovanje

suho, snažno, v centru ali bližini, išče mala družina. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.282.

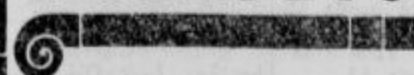
Šestsobno stanovanje

na Miklošičevi cesti se odda v najem s 1. nov. t. l. Stanovanje je komfortno in je pripravno za zdravnika ali pa za odvetnika. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.122.

Stanovanje

dve sobi, kuhinja, shramba, vrt in sadje, se takoj odda za več let v Dravljah. Naslov v upravi pod št. 10.336.

POHIŠTVO

vsakovrstno v modernem slogu kakor tudi iz različnega eksotičnega lesa, izvršuje tovarna pohištva

Franjo Vehovar, Celje

Razstavljeno tudi na "F" Tam dobite vsakovrstne informacije, paviljon "F" cije. Oglejte si, ter se prepričajte o nizkih cenah in kvaliteti. Uradništvo dobi tudi na obroke

Zaloga: Celje, Glavni trg 12

BLAGO
za moške in ženske obleke in vseh vrst
MANUFAKTURO
za jesen nabavite najugodnejše pri tvrdki
NOVAK LJUBLJANA
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nunske cerkve)
VELIKA IZBIRA - NAJCENEJE

V Kamniku

na glavnem trgu oddam takoj 3 sobno parketirano stanovanje, s kopalno napravo, pralnico in pritliklino. Istotam oddam takoj 2 sobni trgovski lokal. — Olga Rebol.

Stanovanje

dvooriščno, obstoječe iz dveh parketiranih sob in kuhinje, se odda. Povprašati: Rimska c. 18-1 med 13 in 15 uro.

Komfort. stanovanje

v visokem pritliklu, 3 sobe, kuhinja, kopalnica in druge pritlikline, par minut od tramvaja, se odda za november v Vodmatu, Ciglerjeva 18.

Večjo prijazno sobo

z balkonom in 2 posteljama ter eno manjšo z 1 posteljo, v bližini obrtne šole, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.310.

Stanovanje

2 sob in kuhinje se odda poročenemu paru brez otrok za takoj ali za oktober. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.309.

Dve prijazni sobi

šepi, v centru, za pisarno ali solidnemu gospodu takoj oddam. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 10.321.

Soba

v novi hiši, opremljena z dvema posteljama, se odda s 1. oktobrom: Moste, Poljska pot 29.

Trisobno stanovanje

komfortno, z vrtom, se odda za oktober-november. Oddaljeno 10 minut od glavne pošte in 3 minute od tramvaja. Ponudbe pod »Zmerna cena« na oglasni oddelček »Slovenca«.

Dvosobno stanovanje

lepo, s kopalnico in veliko solnčno teraso, se odda za oktober ali november. — Ponudbe pod »Mirnna stranka« na oglasni oddelček »Slovenca«.

Stanovanje

sobo, kuhinjo, oddam s 1. oktobrom. Ciglerjeva 37, Moste.

Stanovanje

štiri sobe, kuhinja, kopalnica, poselska soba in pritlikline, plin, elektrika, l. nadstropje, Dvočakova ulica, se odda s 1. oktobrom t. l. mirni stranli. Več se poizve Dunajska cesta št. 25, dvorišče — pisarna.

Soba in kuhinjo

oddam stranki brez otrok. Val. Vodnikova št. 15 — Moste.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se istotam.

Lokal

3 prostori za pisarne ali pa za trgovino, s skladiščem, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.109.

Lepa skladišča

prostorna, in vinske kleti z vlečno posodo se oddajo v najem. — Poizve se: Celovška cesta 50.

Trgovino

z mešanim blagom, staro vpejano, s stanovanjem, v okolici ali v mestu Ljubljani, z inventarjem ali brez, vzamem v najem. Resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 10.330.

Trgovski lokal

na prometnem kraju v Ljubljani se odda s 1. novembrom, event. tudi takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovski lokal« št. 10.339.

Pisarne

Tri dvosobne pisarne v palači Ljubljanske kreditne banke na razpolago. Dvosobna pisarna se takoj odda v najem, ostale s 1. novembrom t. l. — Reflektanti dobe pojasnila pri upravi »Slovenca« pod št. 10.269.

GRSITJE 1931
Če ne čitate redno SLOVENCA

Mlekarna

v lepem kraju, na prav prometnem prostoru tik železniške postaje, v bližini Zagreba, se takoj odda v najem ali tudi po primerni ceni proda z vsem inventarjem in z vso pritliklino. Cena in vsi drugi pogoji se poizvedo pri hranilnici in posojilnici v Dobovi.

Posestva

Stavbne nasvete
daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/1

Stavbe parcele

lepa solnčna lega, ob Dunajski cesti — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8376.

Kmečki mlin

kupim; najraje na Dolenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kmečki mlin«.

Kupim hišo

v kraju, kjer je meščanska šola. Cena do 100 tisoč Din, ako bi ista bila tudi za trgovino ev. gostilno ali delikateso; ako pa je hiša samo za privatno stanovanje, potem bi reflektiral samo do cene 50.000 Din. Ponudbe na upravo »Slov.« pod znač. »Poštena družina« št. 10.261.

Posestvo

1½ orala, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, električna luč, štiri sobe, voda v kuhinji, primerno za rokodelca ali upokojenca, proda za 72.000 Din Ignac Jevšenak, Spodnji trg, Muta 56, ob Dravi.

„POSEST“

Realiteta pisarna, družba z o. z. LUBLJANA Miklošičeva cesta št. 4

PRODA:

Vilo, enonadstropno, novozidano, tri stanovanja po 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 1200 m² vrta, krasna lega, Mirje, 360.000 Din. **Vilo**, enonadstropno, novozidano, dve štirisobni komfortni stanovanji, eno dvosobno, 1100 m² vrta, Bežigrad, 480.000 Din. **Vilo**, enodružinsko, 6 sob, pritlikline, kopalnica, centralna kurjava, 6000 m² ograjenega vrta, preko 200 sadnih dreves, trnovski okraj, 320.000 Din. **Hišo**, novozidano, dve trisobni stanovanji, eno dvosobno, lep vrt, Bežigrad, 290.000 Din. **Hišo**, novozidano, podkleteno, 2 stanovanji po 2 sobi, pritlikline, lep vrt, Moste, 150.000 Din. **Vilo**, enonadstropno, dve trisobni stanovanji, krasen vrt, blizu tobačne tovarne, 250.000 Din. **Hišo**, pritlikčno, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 800 m² vrta, Hradečkova vas, 80.000 Din. **Hišo**, novozidano, eno tri- in dvosobni stanovanji, 800 m² vrta, blizu Martinove ceste, 280.000 Din. **Hišo**, novozidano, dve dvosobni stanovanji, 500 m² vrta, blizu Stadion, 155.000 Din. **Hišo**, enonadstropno, podkleteno, tri- in dvosobna stanovanja, trgovski lokal, 800 m² vrta, Šiška, 280.000 Din. **Hišo**, pritlikčno, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, vrt, pri Domžalah, 35.000 Din. **Hišo**, novozidano, z gostilno, 12 oralov posestva, 2 uri od Ljubljane, 120.000 Din. **Kavarno**, moderno, novo urejeno, lepa novozidana hiša, veliko zemljišče, kompletan inventar, v rekonstruiranem letovističnem Gorenjske, 480.000 Din. — **Kmečko posestvo**, 19 oralov, zidana, z opeko krita hiša, gospodarska poslopja, pri Rimskih toplicah, 60.000 Din. **Kmečko posestvo**, 52 oralov, hiša 4 sobe, hlev za 10 glav živine, polovica njiv in travnikov, ostalo lepi gozdovi, celisti okraj, Din 151.000. **Hišo**, pritlikčno, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 4500 m² zemljišča, pri Domžalah, 70.000 Din. **Več krasno ležečih stavbišč** 600—650 m², Podrožnik 40 Din. **Krasna parcela** 900 m², pri bolnici, 80.000 Din. — **Poleg tega stavbne parcele** blizu glavne kolodvora, za Bežigradom, v centru mesta in vseh ostalih predmetih, v največji izbiri in po najugodnejših cenah. Velika izbira trgovskih gostilniških hiš, kmečkih posestev itd.

Hiša

trgovska, podkletena, v občini Rakek, naprodaj ali se da v najem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Unec 22«.

Posestva, graščine

od 2 do 400 oralov prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno v Mariboru

enonadstr., dobro idočo, proda za 220.000 dinarjev Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno

hrbovsko, posestva 150 oralov, gozd za sečo — proda za 96.000 dinarjev Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Trgovsko hišo

pri veliki postaji proda za 160.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Mesarijo, gostilno

v trgu pri farni cerkvi proda za 145.000 dinarjev Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Hiše in vile

v Mariboru prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Kdor želi v Zagrebu

kupiti ali vzeti v najem hišo, tvornico, mlin, posestvo, gradišče, trgovino, gostilno ali lokal — naj se obrne na zastopstvo »Centrala«, Zagreb, Slovenska ulica 7.

Pritlikčna hiša

pripravljena za obrt, se proda. V hiši je gostilna, trafika, prodajalna, poleg veliko dvorišče. Na zelo prometni točki. Dopisi na upravo »Slovenca« pod št. 10.320.

Prodaj ali zamenjam

moderno 2-stanovanjsko vilo z velikim sadnim in zelenjadnim vrtom v Novem mestu, za vilo ali več stanovanjsko hišo v centru Ljubljane proti event. doplačilu. Direktno ponudbe naj se pošljejo pod naslovom »Zamenjava« št. 10.331 na upravo »Slovenca«.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor :: Aleksandrova cesta št. 42.

Pri žrebanju državne razredne loterije včeraj, dne 4. septembra so bili izžrebani naslednji večji dobijki. Za tiskovne pogreške ne odgovarjamo.

Premija 250.500 Din srečka št. 27.335.

80.000 Din srečka št.: 86.261.
60.000 Din srečka št.: 29.022.
40.000 Din srečka št.: 75.676.
30.000 Din srečka št.: 83.371.
24.000 Din srečka št.: 86.368.
15.000 Din srečki št.: 95.794, 97.635.
8.000 Din srečke št.: 6.291, 8.712, 32.139.
6.000 Din srečke št.: 883, 3.263, 61.154, 66.705 in 96.755.

Po 1000 Din srečke št.: 4.691, 4.835, 5.566, 8.576, 18.114, 18.517, 20.943, 25.126, 30.863, 41.017, 41.834, 45.685, 47.637, 48.595, 49.017, 49.368, 49.627, 50.666, 51.527, 52.288, 53.741, 61.326, 65.191, 71.651, 75.742, 76.408, 78.059, 80.597, 83.947, 86.881, 92.407, 94.401, 94.768, 96.897, 99.857.

Hišo

z velikim sadonosnikom, v Gorici, med Rimskimi Toplicami in Sv. Jedertjo, proda za 12.000 Din Soper, Linhartova ulica 25 v Mariboru.

Enodružinsko hišo

s 3 do 4 sobami in vrtom, v Mariboru ali bližini, kupim. — Ponudbe Volc, Tomsčeva 15 — Maribor.

Ugoden nakup!

Hišo, enonadstropno, v industrijskem kraju, na najlepšem prostoru, z dobro vpeljanim trgovskim lokalom pekarske obrti, v Sloveniji, se proda takoj. Informacije daje Herman Loibnegger, Celje, Glavni trg 4.

Hiša

z dvema stanovanjema, vrtom, pol ure iz mesta Maribor, se takoj prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Posestvo

26 oralov, nove stavbe, v Gorici, okraj Maribor, naprodaj. Pojasnila daje Štefan Celofija v Bresterici 36 pri Mariboru.

Zastakljenje

novih stavb in popravil izvršuje po zelo nizkih cenah M. Rauch, Prešernova ulica 4.

Enodružinska hiša

na najlepši cesti v Rožni dolini. 2 prostorni sobi, veranda, kuhinja, drvarnica, shramba, vrt, elektrika, vodovod, kanalizacija. Cena 95.000 Din. Cesta V, št. 21.

Hišico

zidano, z opeko krito, in nekaj vrta, naprodaj za ca. 15.000 Din v Srednjih Gameljnih pri Ljubljani št. 36. — Prodajalec: Fr. Volčič, Sr. Gameljne 41.

Kupim posestvo

kmečko ali z obrtjo, pri Ljubljani. Ponudbe pod »Srednje« na upravo Slovenca št. 10.340, kjer se izve tudi lahko naslov.

Na prodaj

v celem ali v parcelah lepo posestvo za farmo perutnine in kožuškovine, 115 ha v enem kompleksu, gozd in v sredini ena petina travnika s sadjem, njivami in hišami; 4 sobna hiša z verando, hiši za lovca in oskrbnika, 2 hleva, skedenj, pod, dopler-kozoleti, vse večinoma s cementom krito, lov in ribolov. Lepa solnčna lega na griču pri Lipoglavu, Dobrunje, bližji avtoprometa Sp. Lert. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.331.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Glasba**Piano**

malo rabljen, krasen glas, ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.362.

Harmonij

s 4 in pol oktavi, brez registrov, naprodaj za 1200 Din. Turin, Celje.

Kupimo**Kupi se**

kovaško orodje za ročnega kovača. Ponudbe je poslati v podružn. »Slovenca« Jesenje.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno**zlato kupuje**

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana. Wolfsova ulica št. 3.

Mizarski stroj

kombiniran, dobro ohranjen, se kupi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.119.

Kupim

poltovorni avto 1500 do 2000 kg, dalje ključavnice, škarsko orodje, vse v dobrem stanju. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 10.337.

Bukov les, testoni

in rezani les, tudi celo produkcijo, kupi R. SCHENK, SUŠAK.

Kupim

več vagonov zdravega krompirja. Le ponudbe z navedbo cene in količine je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 10.334.

Kupi se parni kotel

ali rezervoar zaprte, ravne, valjaste oblike, z vsebino 2500—4000 l. Kotel mora biti v popolnoma dobrem stanju, ker se rabi za vodni rezervoar pod pritiskom 3—4 atm. Ponudbe s popisom oblike in navedbe najnižje cene, ter kdaj se lahko ogleda, na upravo »Slovenca« pod št. 10.352.

Poljsko peč

nakovalo, srednje težine in precizno stružnico — se kupi. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stružnica«.

Kupimo

divji kostanj, želod in smrekove storže, cele vagone, od zanesljivih trgovcev dravske banovine. — Ponudbe na upravo pod »Oktober 1931 Zelod« št. 10.319.

Prodano**Pisalni stroj**

Underwood, dobro ohranjen, poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.252

Stružnice

in razne druge stroje, že rabljene v strojni tovarni, so radi likvidacije ugodno naprodaj. — Pojasnila daje Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva c. 30.

Prvovrstno blago

za obleke, od najcenejšega do najfinjšega lahko izberete na domu. Tudi na dolgoročne obroke. — Prinesem vzorce brezobvezno na ogled. Sporočite Vaš cenjeni naslov na upravo »Slovenca« pod »Dobra postrežba« št. 10.194.

Namizna jabolka

po najnižji ceni razpošilja — lepe suhe gobe kupuje po najvišji ceni Peter Setina, Radeče, Zidani most.

Prst (humus)

za vrtove v vsaki množini dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta št. 38 v Ljubljani.

Pletilne stroje

vseh števil, na enoinpolletno odplačevanje! — »Persson«, Ljubljana — Poštni predal 307.

Premog, drva, koks

prodaja tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Tel. 33-13.

Pristen med

cvetlični ali jelka razpošiljam 5 kg za 95 Din franko. Franc Markelj — Vrhnika.

Puhasto perje

čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROŽOVIC — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica peria

Kolesa

na 12 mesečna odplačila! »Tovarna kolesa«, Ljubljana. Poštni predal 307.

Prodaj

ekspresno tehnično, kopalno opremo, gramofon in koleselj, vse v najboljšem stanju. — Naslov v upravi Sl. pod št. 10.350.

Auto Fiat 501

vožen 48.000 km, prodam ali zamenjam za motorno kolo. Kupim fotografski aparat 9×12. — Ponudbe pod »Haplecezi« št. 10.250 na upravo »Slov.«.

Fotoaparati

9×12, s Zeiss lečami, skoro nov, se proda ali zamenja za dobro ohranjeno motorno kolo. Ižanska cesta 62.

Pletilni stroji

skoro novi, zelo ugodno naprodaj: Walter: 8/27, 8/70, 10/60; Ideal: 14/27, 14/35, 8/22, 8/50, 12/27, 9/70; Wedermann: 8/50, 12/60; Vasanta: 10/100; Jaquard: 8/80. — Ponudbe na S. Kos, Ljubljana, Zidovska ulica 5.

Stiskalnice

dobro ohranjeno, proda Ruech Karl, Tržič.

Renault auto

zastopstvo, Cesta na Rožnik 19, priporoča svojo popravilnico avtomobilov, Renault-Service. Cene konkurenčne. Velika zaloga najnovejših avtomobilov, motornih brižgalin in vseh rez. delov. Išćemo podzastopnike.

Terrazzobrusilni stroj

z bencinskim motorjem ter brusilne stroje z elektromotorji za brušenje umetnega kamna, marmora itd., ima na zalogi Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Vinskih sodov

več dobro ohranjenih, 300—600 l, prodam po nizki ceni. Vinko Košir, Tržič.

Ia gonilna jermena

šivalna jermena, jermenski vošek »Prima«, lesene jermenice, nudi najceneje tvrdka Bracar & Co., Ljubljana, Kolodvorska št. 35.

Gozdne sadike:

Smrekove, 3- in 4 letne, ter mecesovne, 2- in 3 letne, se bodo oddale za jesensko in spomladansko saditev po primerni eni iz lastne drevesnice (Bukova gora gorjanja). Naslov: Andrej Ožbalt, oskrbnik, Koprivnik pri Kočevju.

Kunce belgijce